3 1761 07461825 7

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

PT
8136
A15
1845
Bd. 3-4

http://www.archive.org/details/samlederomanzers3v4inge

648

Samlede

Romanzer, Sange og Eventyrdigte

af

Bernhard Sev. Ingemann.

Tredie Bind.

(De sorte Riddere.)

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler C. A. Reitzel.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1845.

Forerindring.

Eventyrdigtet „de forte Riddere", som indtager hele dette Bind, blev første Gang udgivet 1814 og er i det materielle Stof tildeels knyttet til nogle Momenter i en gammel Ridderroman, der i vor Folkeliteratur har været bekjendt under Navnet „Vigoleis med Guldhjulet" *). Den Krønike, hvoraf disse i hiin Folkeroman forekommende eventyrlige Sagn vare mig bekjendte, var „Erzählungen aus dem Heldenalter", hvori Viduvelts Eventyr i Ungerland saavelsom den forvandlede Konges Eventyr findes anførte. Det i sidste Sang benyttede Folkesagn om en Lysilie, der siges hver Sanct-Hans Nat at lade sig tilsyne paa en Ruin, er en mundtlig berettet Tradition, som jeg skylder venskabelig Meddelelse af Professor Sibbern.

*) See Nyerups „Almindelig Morskabslæsning i Danmark og Norge igjennem Aarhundreder." Kjøbenhavn 1816. S. 125—133.

Den Idee og Betydning, der under Behandlingen af det eventyrlige Stof og den frie Tildigtning, undertiden i en noget mysteriøs Tone, er fremhævet i Digtet, er ikke med Klarhed bleven opfattet af de Læsere, der i Digtet have søgt „en langt udspunden Allegori.“ Det har ingenlunde været min Hensigt i „de sorte Riddere“ at opstille en Række af blot personificerede Begreber i et Eventyrpersonale, der saaledes maatte bevæge sig stift, koldt og tvungent efter en Reflectionstraad. Dette Digt maa, efter min Anskuelse, med mere Føie kunne kaldes et symbolsk Eventyr, der, som enhver poetisk Symbolisme, maa beskues frit af den poetiske Aand i hele Billedgrupper og i Ideens Lys, men ikke sønderlemmes af en i lutter Enkeltheder udgaaende reflecterende Forstand. Digtets symbolske Natur giver saaledes den beskuende Phantasie et frit Raaderum og udelukker kun, som prosaisk, den Fortolkning, der vil dræbe Poesien i Eventyret ved at opløse det i lutter tørre allegoriske Figurer.

Ideen i Digtet er — ifølge den herskende Aandsretning i den Periode af mit Liv, hvortil det hører — i sit Væsen beslægtet med hiin, den høiere Menneskenaturs Befrielsesidee, der senere fremtraadte i det lyrisk-dramatiske Eventyr „Reinald Underbarnet“.

Det er den ligesom dæmonisk hildede og forvandlede Menneskenatur, der her i „det brændende Land“ befries ved alle de Kræfter og Magter, hvis forenede Samvirken kun formaaer at fremkalde den store Verdensharmonie og tilbagetrænge Overvægten

af de infernalske Naturer. For denne Idee kæmpe i Eventyrdigtet baade Levende og Døde, idet Heltekraften her knytter sig til de forgangne Tiders store Kræfter, og selv de døde Tiders uforgængelige Aand fremtræder som en betydningsfuld Magt. At Poesien i dens dybeste Retninger og Kjærligheden, saavel i dens høieste aandelige Forklarelse, i den romantiske Tids Aand, som i dens reent menneskelige Skikkelse, ligeledes her maae fremtræde som betydende Magter, ligger simpelt og ligefremt i den antydede Grundidee. Ved den i Folkephantasien overtraadte Skikkelse af den berygtede Eventyrhelt „Ridder Rød“, træde de dæmoniske Naturer her i Pagt med den nedværdigede Menneskenatur, og det dæmoniske Princip culminerer gjennem ham, i sit Extrem, i et Verdensdespotie, som kun kan opløses af hine høiere befriende Magter, naar de ligeledes have culmineret i menneskelig Udvikling og gaae seirende ud af Kampen for Aanden og den evige Skjønhed i Menneskelivet, under de Betingelser, som Eventyrdigtningens frie Bevægelse i det valgte Tidscostume medfører.

Enhver nærmere Belysning af Enkelthederne i dette Digt troer jeg overflødig. Grundtvigs klart udtalte Beskuelse af „de sorte Riddere“ i hans Forelæsninger over de græske og nordiske Myther har været mig et kjært og interessant Beviis for dette Digts symbolske Natur, hvori den historisk-poetiske Aand ogsaa med Lethed og Frihed maatte kunne finde sin Verdensanskuelse afspeilet.

„De sorte Riddere“ høre unegtelig, efter den valgte Form, til det Slags Digte, som — enten man vil kalde dem formelige

Epopeer eller ei — maae dele Skjæbne med de fleste udførlige episke Digte, som Mange nøies med at have en Autoritets-Mening om, medens langt Færre have Lyst og Leilighed til med Liv og Begeistring at sætte sig ind deri. Den Omhu, hvormed jeg ved nærværende Udgave paany har gjennemseet dette Digt, vil jeg ikke ansee for spildt, om det endogsaa bevæger sig i en Sphære, som jeg ikke for Øieblikket kan vente nogen vidtudbredt Deeltagelse for.

Sorø, i Marts 1845.

B. S. Ingemann.

De sorte Riddere.

Eventyr-Digt

i

ni Sange.

Prolog.

Skjøndt Riddersmænd sig selv forsvare bør,
Naar de til Vaabenleg for Skranken møde,
Maaskee dog en Herold fremtræde tør;
Ei vil med Larm han i Basunen støde,
Men kun beskeden aabne dem en Vei
Igjennem Folkets store, travle Skare,
At den det stille Tog forstyrrer ei;
Men lader Skyggerne med Fred henfare.

De komme fra et længstforsvundet Old
Og fra Romanzias de dunkle Høie,
Og hvad de bære i det sorte Skjold
Vil tykkes underligt for mangent Øie;
Dog ei betydningsløs er deres Gang,
Skjøndt Tidens Røst om deres Idræt tier:
Hvad lønlig gjennem Verdenshjertet klang,
Udtoner kun i Harpemelodier.

Naar Skygger over Jorden svæve hen,
Vi tvivle ei, de fra en Gjenstand komme,
Om ogsaa Øiet ei opdager den,
Er Synerne dog ikke Blendværk tomme:

Vi Væsnet see i Form og Billed dog,
Som Aanden gjennem Legemet vi skue,
Og hvad ei Musen saae i Tidens Bog
Hun ofte saae i Stjerneziffre lue.

I Mørket tindrer Stjerneskriften bedst;
Det Gaadefulde vil den os forklare,
Og paa Ruiners halvadspredte Rest
Tidt Aander sig ved Midnat aabenbare;
I Natten stundom da et Lys opgaaer,
Som Vandreren ved Dagen ei kan skimte,
Og Anelser om hvad han ei forstaaer
Som Stjerneskud igjennem Sjælen glimte.

See! derfor ei Camoenen Mørket skyer,
Men stundom det i sine Længsler søger;
Og ei hun Nattens tause Gjenfærd flyer,
Men ofte did sig vover, hvor det spøger:
Alvorlig tykkes hende hvert et Syn,
Som os om høiere Naturer minder,
Og tidt hun skimter ved et flygtigt Lyn
De Blomster, som ei Dagens Øie finder.

Dem planter hun i Konstens stille Lund,
Og underligt i Maaneskin de dufte,
Naar over Menneskenes dybe Blund
Fra høi're Verdner Længseler nedlufte;
Og da udvandre Skygger over Jord,
De hviske tyst som fjerne Melodier,
I Støvet see vi ikke deres Spor:
De fare hen som Morgenphantasier.

O! lad dem vandre deres stille Gang!
Miskjend dem ei, fordi de synes dunkle!
Hvis vi med dem til deres Hjem os svang,
Maaskee vi saae det Dunkle klarest funkle.
En Underverden selv vi vandre i,
Hvor gaadefulde Syner os omsvæve;
Lad Drømmene kun fare os forbi!
Hvad nu vi drømme, skal engang vi — leve.

Første Sang.

Du kalder mig, romantiske Camene!
Med dine Billedverdners Harpeklang;
Siig, vandrer du i disse Skygger ene?
Og hvad oplyser her din dunkle Gang?
Hvad tindrer hist paa de nedfaldne Stene?
Siig, toner end fra Graven Bøn og Sang?
Paa det Forgangne fromme Stjerner funkle,
Og Nattergalen fløiter i det Dunkle.

Saa dvæl da her, mens Aftenstjernen glider
Saa venlig over dæmrende Natur!
Med Stjernen den forgangne Tid henskrider;
Sangfuglen flyver over sjunkne Muur.
Den sjunger Eventyr om gamle Tider,
Det er en mild phantastisk Troubadour;
Her vil vi os o! Drømmerinde, sætte
Og os en Krands af Riddersporer flette.

Og Roserne skal deres Hoved hvile
Til Lillierne, de Uskyldsengle smaa,
Og Christusøiet skal i Krandsen smile,
Og Astren funklende ved Siden staae,
At naar de muntre Farveskjær bortile,
Vi Øiet hæve kan mod Himlens Blaa,
Hvor selv den golde Tornekrone blinker,
Og som en evig Stjernekrands os vinker.

* * *

Det hændte sig en hellig Paaskemorgen,
Ung Viduvelt med sin kjær Moder gik
Fra Kirken statelig til Kongeborgen;
Dem fulgte venligt mangt Beundringsblik:
„Hvor er den skjønne Frue bleg af Sorgen!
Hvor har den unge Herre mandig Skik!"
Saa taled nu, mens de forbi mon vandre,
De Kirkefolk og stødte paa hverandre.

„Ja" — tog en Gubbe Ordet — „jeg maa sige,
Jeg ingen Yngling veed saa skjøn som han;
Dog med sin Fader, Helten uden Lige,
I Kraft og Skjønhed han ei lignes kan;
Med Rette Kongen gav ham Barn og Rige:
I Verden var ei bedre Riddersmand."
Saa lød en Folkerøst med Oldingsstemme;
Men Viduvelt gik intet Ord af Nemme.

Og der han nu var kommen hjem paa Borgen,
Han greb sin Moders Haand med kjærlig Bøn:
„Siig" — spurgte han — „hvi er du bleg af Sorgen?
Siig, Moder kjær! hvi sørger du i Løn?
Hvi har jeg aldrig vidst før denne Morgen,
At jeg en Fader har, saa stor og skjøn?
Hvi saae jeg aldrig ham i mine Dage?
Og hvorfor vil du ei din Nød mig klage?"

Da væded brat Fru Ellas hvide Kinder
En Taarestrøm: „O, Søn!" — udsukked hun —
„Du om min dybe Hjertesorg mig minder,
Og mørkner selv din glade Ungdomsstund:

Den Taare, som nu i din Barm nedrinder,
Den vil dig vække af dit sorgfrie Blund,
Og naar min Skjæbne du tilfulde kjender,
Din Ro, som min, bortflyer og ei hjemvender."

„O!" — svared han — „du maa mig ei fordølge
Din Sorg, o Moder! — Trøst maaskee jeg veed!
Lad kun mig paa din Smertes Vei dig følge,
Hvis ei jeg dig gjenvinde kan din Fred!"
„Saa viid da, Søn! — fjernt over Land og Bølge
Forlængst bortflygted min Lyksalighed;
Men den kan Ingen bringe mig tilbage,
Undtagen Han, som talte vore Dage.

„Din Fader var en Helt foruden Lige;
Men aldrig hørte jeg den Ædles Navn.
Min Fader maatte ham i Kampen vige —
En prøvet Helt, han gav ham i min Favn.
Et Aar vi levede som i Himlens Rige;
Men sytten Vintre græd jeg ved hans Savn:
En hellig Ed bortrev ham fra min Side
Til Jorsal, for vor Frelsers Grav at stride.

„Saa aned det mig; thi han aabenbared
Mig aldrig ganske, hvad der drev ham bort;
Men paa sit Bryst et Billed han bevared,
Guds Moder liig, dertil et Jernkors sort;
Deraf jeg mig hans skjulte Id forklared,
Og lod i Herrens Navn ham vandre fort;
Dog da han mig for sidstegang omfavned,
Jeg spurgte ham for din Skyld, Søn! om Navnet.

„„Kan ved sig selv han Navn og Byrd ei vinde,
Er han ei værd at nævnes for min Søn:
Med Qværnebider han sin Fader finde!
Thi Heltenavn er kun Bedrifters Løn.““
„Saa svared han. — Hvert Ord jeg har i Minde. —
Og han forlod mig, Søn! med denne Bøn:
At naar engang du spurgte om din Fader,
Jeg skulde gjøre, hvad jeg nu ei lader.

„Dig bar jeg dengang under Moderhjerte,
Da han bortdrog at kæmpe for sin Gud;
Alt du din Faders Skjold at føre lærte,
Og end der kom ei fra din Fader Bud.
Nu veed du Kilden til min bittre Smerte:
Min Fryd drog i den vide Verden ud —
Maaskee din Fader længst er bleg i Døden,
Maaskee blandt vilde Hedningfolk i Nøden.“

„O! græd ei, Moder! jeg vil ham opsøge,
Hvor end han færdes under Himlens Telt;
Jeg vil ei her min Ungdomstid hensføge,
Har jeg til Fader en saa mandig Helt:
For din Skyld, Moder! vil vist Gud forøge
Min unge Kraft.“ — „Ak! nei, min Viduvelt!“
— Afbrød Fru Ella ham med ømme Blikke —
„Du er for ung endnu — forlad mig ikke!

„Hvor kan du i den vide Verden drage,
Hvor hverken Sti du kjender eller Vei?
Hvo kan din Faders Skjæbne dig opdage?
Han lever vist i denne Verden ei;

Som han, du aldrig komme vil tilbage,
Hvis du mig og forlader.« — »Moder! nei,"
— Opfoer den Heltesøn — »jeg kan ei tøve —
Ei Røsten i mit Indre kan jeg døve."

Bekymret gik Fru Ella til sin Fader;
Hos gamle Konning hendes Frygt udbrød:
»Ak! Fader, hjælp! min Søn mig og forlader —
Han vil nu ogsaa drage til sin Død:
Sin Fader søger han i Staal og Plader,
Det unge Blod! — o! frels mig af den Nød!«
Glad svared Oldingen: »det kan jeg lide!
Hvis Drengen ride vil, saa skal han ride.

»Nu er det først paa Tiden sig at glæde
Ved Spiren af den gamle Kæmperod;
Gak, hent ham! Datter! og lad af at græde!
Mig fryder ret den raske Ynglings Mod.
Jeg skal saa vel ham raade og veilede,
At han sig rise skal en Kæmpe god,
Og hvad der saa i Verden ham maa ramme,
Han Ridderskabet vorder ei til Skamme.

»Tro mig, den Dreng skal gjøre Slægten Ære" —
Ung Viduvelt nu ind ad Døren treen
Og raabte: »Bedstefader! vil du være
Mig huld, saa giv mig nu hiin »Vidisteen,"
Min Faders Sværd! — jeg skal fuldtvel det bære —
Dertil en Ganger, som er ei for seen!
Thi jeg min Fader søge vil og kjende,
Om jeg saa ride skal til Verdens Ende.«

„Ret saa, min Søn! du Løveman maa tage!
Den trodser baade Ild og Sværd og Død;"
(Det var en Ganger stolt, foruden Mage,
Et sælsomt Dyr, af Hest og Løve fød)
„Og mægter du alt Qværnebider drage,
Saa skal den frelse dig af mangen Nød;
Ja du din Faders Demantskjold maa bære,
Naar du det stedse føre vil med Ære."

„Tak, Bedstefader! Tak! — Jeg Loven kjender"
— Udbrød den unge Heltesøn med Fryd —
„Og hvis jeg Riddertro og Ære skjænder,
Forband mig da, og fra dit Aasyn skyd!
Saa ung jeg er, saa mandelig jeg brænder,
At slaae for Svaghed, Skjønhed, Ære, Dyd.
— Men siig mig først hvor jeg min Fader finder,
Den bedste Helt, som denne Sol beskinner!"

„Rid" — svared han — „til Arturs Kongerige!
Der samles alle Riddersmænd paa Jord;
Der kan maaskee dig Nogen Budskab sige
Blandt dem, som sidde ved det runde Bord.
Det er et Riddersamfund uden Lige:
Den Mindste blandt dem er en Kæmpe stor,
Og Ingen sidder der, som ei er prøvet
Og store Heltegjerninger har øvet.

„I Aand og Tro er Alle der beslægtet,
Og vidtberømt er deres Heltefærd:
For Christendommen har de Alle fegtet
Mod Kjætter-Aand og Hedningmagters Hær

Vel er det, Søn! den Uberømte negtet
Blandt Riddersmænd at tage Sæde der;
Dog Raad og Hjælp tør Alle hos dem hente —
Men Plads blandt dem kun ædlest Helt kan vente.

„Hvis Nogen der din Faders Skjoldtegn kjender,
Saa spørg ham, hvor hans Spor du søge skal!
Drag flux saa Veien fort, hvor han dig sender!
Og dvæl kun een Nat i den samme Hal!
Men hvis paa Veien ellers Noget hænder,
Forglem dog ei dit store Ridderkald!
Undvig ei Kampen, hvor den sig frembyder!
Og Taaren stands, hvor uden Skyld den flyder!"

„Det sværger jeg dig" — svared ham den blide,
Men djærve Yngling. — Gubben lod ham gaae.
Men først Fru Ella Sønnen drog til Side,
Og kyssed ham og græd og taled saa:
„For din Skyld vil jeg megen Kummer lide
Og megen Frygt og Længsel vist udstaae.
Om mig skal daglig et Klenod dig minde:
Jeg dette Bælte om dit Liv vil binde.

„Du stedse det at bære mig maa love:
Det dig omgjorde baade Nat og Dag,
Paa faste Land og paa den salte Vove!
Det skal beskytte dig mod mangent Slag:
Med det du sødelig hver Nat kan sove,
For Trolddom fri og Menneskebedrag,
Og lokkes du i listig Qvindesnare,
Da skal det visselig din Sjæl bevare.

„Thi jeg det virked under fromme Bønner
I røden Guld med Traader himmelblaae:
Guds Moders høie Billed det forskjønner
Og tvende vogtende Gudsengle smaa;
O! Søn, naar du dit sidste Suk udstønner,
Gid du da ei det Bælte savne maa!"
Til Sønnen saa den fromme Moder talte,
Da vrinsked Løveman og paa ham kaldte.

Han foer afsted; den Løveganger rendte
Og spalted Jord og Steen med vældig Hov;
Fra Stad til Stad det gik, til Dagen endte,
Da modtog dem den store „Helvedskov."
Af Sagnet vel ung Viduvelt den kjendte:
Der søgte Djævlen — sagde man — sit Rov;
Dog slige Eventyr ham ei forfærded:
Han stoled paa sin Gud, sig selv og Sværdet.

Men Mulmet voxed, og mod Midnatstide
Fornam han vel, at han var faret vild:
Tre svovlblaae Luer hopped ved hans Side;
Han skimted mellem Træ og Busk en Ild;
Det var som skulde han i Flammen ride:
En sælsom Lyst fremskyndte ham dertil;
Nu standsed han og syntes at fornemme
Som mellem vilde Raab en Klagestemme.

Høit under Eder blev et Navn gjentaget,
Hvorfor han korsed sig, som han var vant;
Af rustne Balg var Qværnebider draget —
Han Løveman ved Egeroden bandt;

Ved Ilden han et rædsomt Syn opdaged,
Og saae nu vel, det gamle Sagn var sandt
Om Mennesker af unaturlig Styrke,
Som endnu lønlig Mørkets Konge dyrke.

Tolv Kæmper sad omkring en blaarød Lue;
Dødbleg af Angst, en Pige blandt dem stod;
Han hørte dem med Eder hende true
Til Noget, som hans Uskyld ei forstod;
Det var en Synd, hvorfor hun maatte grue:
„Før“ — jamred hun — „jeg ofrer Liv og Blod,
Og flyer anklagende min Gud i Arme —
Vil intet Menneske sig her forbarme!“

Den Skjonnes Taarer maatte røre Stene:
Men her var Ingen, som blev rørt derved,
Undtagen han, som bag de tætte Grene
Var Vidne til den Ubarmhjertighed;
Men her ei Medynk hjalp, og han var ene —
Af Harme han i blodig Læbe bed:
Heelt drabeligt de Kæmper sad tilsammen,
Og mellem dem og Viduvelt var Flammen.

Nu lod en Røst: „ved Flammeverdnens Porte!
„Vort Offer Uskyldsduens Mærke bær —
Hun er saa hvid, som Djævlebørn er sorte,
Som i vor Pagt med Blod vi skrev det her.
Skal Pagten vi fornye, den helvedsorte,
Saa lad os ile! — sidste Stund er nær,
Og leve vi ei hundred Aar ved hende,
Maae vi nu Alle om en Time brænde.

„Lad nu den Frelser, som for Verden blødte,
Ifald han kan — befrie dig af din Nød!“
Med disse Ord de frækt den Skjønne nødte,
At staae blandt Mænd, beskæmmet, blottet, rød;
Men nu fortvivlet hun et Skrig udstødte:
„O! Himmel, hevn min Skjændsel og min Død!“
Mod Baalet styrted hun; — men idetsamme,
Sprang Viduvelt igjennem Baalets Flamme.

Og som en Cherub stod han der med Sværdet,
Greb Pigen fast og mæled ei et Ord;
Men Qværnebider trued — og forfærdet
Hver Kæmpe sank ved dette Syn til Jord;
Og mens de som Besatte sig gebærded,
Paa Løveman med Pigen bort han foer.
Dog — hvor nu Død og Skjændsel hun undflyede,
I Skoven hørtes fjerne Suk gjenlyde.

Som skulde Sukket Himlens Villie bøie,
En Ridder vaanded sig paa blodig Jord;
Det Thorkild var: man kaldte ham den Høie,
„Den sorte Ridder“ nævntes han i Nord;
En Cimbrer var han, men dog mørk af Øie,
Dertil en Ridder fra det runde Bord;
Men gammel nu og mødig af at stride,
Han ligger saaret ved sin Gangers Side.

Det var den første Gang dog Thorkild segned
For Fjendesværd: han havde vovet sig
Mod Hedninghære tidt; han aldrig blegned
End i sit Liv for nogen Dødelig:

Hver Nidding for ham skjælved, og man regned
Ham for saa stærk, mod Vælde som mod Svig,
At selv ei onde Magters skjulte Vælde
Man troede var istand til ham at fælde.

Enhver, der paa hans Liv og Idræt agted,
Var uvis, om ei selv han stod i Pagt
Med hemmelige Magter; han foragted
Alt Tant, som over Hverdagssind har Magt;
Fra høie Stade Livet han betragted,
Det saae man vel; ja selv hans Ridderdragt
Alvorlige Formodninger opvakte
Ved Tegn, som ingen Dødelig udlagde.

Snart saae man ham i Syden, snart i Norden;
Men intetsteds han havde stadigt Hjem;
Snart var han til en fattig Pilgrim vorden,
Og snart han foer paa prægtig Ganger frem.
Det var som Skjæbnen drev ham vild paa Jorden;
Han kjendte Stjernerne og tyded dem,
Ja deres Kraft han saae med Grandskerøie
At virke i det Dybe som det Høie.

Den Mø, ung Viduvelt nu med sig førte,
Af sælsom Drift med Thorkild havde fulgt:
Det til hans underlige Skjæbne hørte,
At Pigens Hjerte altid var ham huldt.
Den stille Uskyld Heltens Hjerte rørte,
Og skjøndt hans Blik var mørkt, hans Væsen dulgt,
Smaabørn og Piger ham dog aldrig skyede,
Men tidt fortrolig til den Gamle tyede.

Saa mødte han i Grækenland hin lille
Vildfarne Pige, som han med sig tog;
Hun siden aldrig ham forlade vilde,
Men i den vide Verden med ham drog.
Naar han urolig var, saa sad hun stille
Og lulled Hjertet tyst og Harpen slog;
Hun havde Daab og Sacrament modtaget,
Men var i Konstens gamle Tro opdraget.

Thi blanded sig i hendes Melodier
De kjære gamle Toner mangengang,
Og hun beholdt de skjønne Phantasier
Om Gratier og Muser i sin Sang;
Men tidt de undersøde Harmonier
For smeltende i Thorkilds Øren klang,
Og naar hun varmt hans Haand til Hjertet knysted,
Han saae til Stjernerne og Hovdet rysted.

Fra Palæstina Helten nys var kommen:
Did drog han, som en Pilgrim, paa sin Fod;
Tre Dage knæled han ved Helligdommen,
Tre Dage fasted han og gjorde Bod;
Da vied han sit gamle Sværd til Dommen
Og foer tilbage, hvor hans Stjerne stod,
Hvor brat han syntes af dens Magt hendraget,
Og af sin skjulte Genius ledsaget.

I „Helvedskoven" sprang hans sorte Ganger
Ved Midnatstid saa vældelig afsted;
Den ofte gled, som trinte den paa Slanger,
Og Pigen blev saa ængstelig og græd:

„Ak, Fader! kan man ogsaa føle Anger,
Naar man er god? — Mon Gud er paa mig vred?“
„See!“ — svared han — „din Stjerne blodrød spiller —
I dette Nu den sig fra min adskiller.

„Barn! frygter du? veed du hvorhen vi fare?“
„Nei!“ — sukked hun — „naar vidste jeg vel det?“
— „Far kun ei vild! din Salighed staaer Fare;
Men hvad du bøder, kjender du ei ret;
Dog det adskiller os. — Dig Gud bevare!
Min Id blev veiet — end den var for let“ —
I Angsten hun de sidste Ord ei hørte;
Thi voldsomt hende alt en Haand bortførte.

Og Thorkild mod en Kæmpe Sværdet hæved;
Men for hans Øine faldt en Taage brat;
For første Gang hans kjække Hjerte bæved,
Og uvis fegted han i mørken Nat.
Med hæse Hyl en Ugle om ham svæved;
Den dristig paa hans Hjelm sig havde sat,
Da som et Lyn et Sværdslag ham bedøved
Og strakte Helten følesløs i Støvet.

Nu laae han ene der og syntes grue
Og kæmpe med en skjult, uhyre Sorg;
Han reiste sig og saae mod Himlens Bue:
„Guds Lyn!“ — udbrød han — „knuus hiin Ravneborg!“
Ved Maanens Skin han kunde Taarnet skue:
Det var en stærk befæstet Ridderborg;
Alt i Aarhundreder den havde standet,
Af Gud fordømt, af Mennesker forbandet.

Og Sagnet gik, at der i gamle Tider
Har boet en Herre, gudelig og from:
Han var den første Christenhedens Ridder,
Som hid med Kors og Sværd fra Østen kom;
Men Fjenden, som i Evighed bestrider
Den gode Idræt, styrted mægtig om
Det Fristed, her blandt Hedninger han bygged,
Og myrded Englen, som dets Fred betrygged.

Det var en hellig Mø, hiin Faders Glæde,
Og Jordens Pryd, og Himlens kaarne Brud;
Hun vandred i en himmelsk Drøm hernede;
Thi hendes Drøm var Kjærlighed og Gud:
Et Uskyldstempel vilde hun berede,
Hvor Kjærligheden, reen, som den randt ud
Fra Ætherhimlen, kunde sig bevare,
Og derfra, lige reen, til Gud hjemfare.

Det første Kloster her hun vilde grunde;
Der vilde hun blandt fromme Søstre boe
Og lære dem i Eensomhed hvorlunde
Den stille Uskyldsblomst i Fred kan groe;
Men Tiden var ei kommen: her hun kunde
Ei Freden finde — hist hun fandt ei Ro:
Asylet sank for vrede Troldeskare;
Selv Englen kunde ei til Himlen fare.

Hun sank — af onde Magter overvældet,
Forvildet og nedstyrtet af en Trold —
En Midnat ned i Strømmen, som fra Fjeldet
Nu over Klostrets Rester bruser kold,

Og da hun faldt — saa dunkle Frasagn melded;
Fra Mund til Mund de gik fra fjerne Old —
Hun svoer: ei for Guds Aasyn at fremtræde
For hellig hun blandt — Engle kunde qvæde.

Og Faderen, den gamle Ridder, knæled
Ved hendes Liig og svor en rædsom Ed:
Naar ingen Trold paa Jorden mere dvæled,
Først da han vilde bede Gud om Fred;
Saalænge vilde han, af Hevn besjælet,
I Liv og Død, selv uden Salighed,
Hver giftig Magt paa Jorderig bekæmpe
Og med sit Blod hver Helvedflamme dæmpe.

Og Gubben om sig sorten Harnisk spændte
Og drog mod Troldene til Ledingsfærd
Hver Midienat; — hver Morgen han hjemvendte,
Med Blod besprængt, og Edder paa sit Sværd.
Saalunde han i Kamp sit Jordliv endte.
End, sagde man, han maatte vandre her
Hver Midienat, med Dotteren ved Haanden —
Og hver en Nidding skjalv for Ridderaanden.

Men paa hans Borg den Mørkets Yngel boede,
Som efter Døden selv han kæmped mod.
Med Aanden Riddersmænd i Forbund stode,
Som villig offred Herren Liv og Blod:
Man kaldte dem de sorte, og man troede
Det deres Værk, naar Troldene forlod
De gamle Skove, Dværgene gjentyede
Til Bjergene — og Menneskene flyede.

Her larmed end ved Nat og lyse Dage
Tolv Kæmpetrolde frækt i Suus og Duus;
Herfra som Spøgelser man saae dem jage;
En Hex, man sagde, vogted deres Huus:
Hun over Guldet ruged som en Drage,
Og under Jorden, mellem Steen og Gruus,
Man hørte mangengang Ulykkelige
I Dødsangst fra de skumle Fængsler skrige.

Nu lytted Thorkild til i Nattens Stille:
„Er det paa Ravneborg det hujer saa?
Der dandse nu i frække Ruus de Vilde,
Og menneskelig Haand dem ei kan naae;
Ha, lad dem trodse! kommer Hevnen silde,
Dens Stund jeg ei forgjeves venter paa:
Den Magt, som lod de Onde mig betvinge,
Kan ogsaa uden mig sin Hevn fuldbringe.“

Til sagte Mumlen blev nu Thorkilds Tale —
Han saae paa Stjernerne: „nu maa det skee!“
Tre Gange høit han hørte Hanen gale,
Og over Borgen lød et sælsomt: Vee!
Da saae han fra de skumle Riddersale
En Støtte stige som af Røg — og, see!
Den røde Hane fløi mod Himlens Bue,
Og hele Ravneborg stod høit i Lue.

Nu hørtes der en Hylen og en Jammer:
Tolv Kæmper saae han høit paa Taget staae,
Forfulgte af de frygtelige Flammer,
Og midt blandt dem den gamle Hex han saae.

„See!“ raabte Thorkild — „Dommerhaanden rammer!
Nu luer Stjernen hist, jeg vented paa.
Brat i det samme styrted Borgen sammen,
Og med et Brøl hver Kæmpe sank i Flammen.

Men ubevægelig den Ridder standed:
Ruinerne han stift henstirred paa
Af Ravnereden, som han nys forbanded,
Og som i Dybet nu han styrte saae.
Han vilde lee, men sælsom Qval sig blanded
Med Krampesmiil paa Gubbens Kind — „ha! — maa
„Ha! kan“ — udbrød han — „Hevnen mig ei fryde?
Og skal jeg aldrig Seiersglæden nyde!

„Nu kommer Smerten dobbelt stærk tilbage
Fordi min Harm ei længer dulmer den —
Nu Thorkild maa paa sine gamle Dage
Istemme Ynglingsklagerne igjen —
Du tause Nat! for dig kun vil jeg klage,
Mens du i stille Høihed ruller hen.
See! mellem Døde har min Sjæl kun hjemme —
Sin første Kjærlighed den ei kan glemme.

„Her saae jeg førstegang dig, blege Pige!
Som jeg tilbad, men aldrig ret forstod:
Fra disse Skygger kunde du ei vige —
Her skreg om Hevn din Uskyld og dit Blod.
Her saae jeg dig af Gravens Dyb opstige;
I Stormen bølged Haarets sorte Flod;
Med Dolken i din Haand du vandred ene
Paa Uskyldstempelets nedrevne Stene.

„Her mødte du mig, da jeg, ked af Livet,
Stod rede til at styrte i mit Sværd,
Foragtende hver Kraft, som mig var givet,
Foragtende min hele, tomme Færd:
Jeg fredløs stod i magtløs Kamp, som Sivet,
— Foroven og forneden Stjerneskjær —
Men lænket til en Jord, som, rig paa Smerte,
Kun piinte det umættelige Hjerte.

„Jeg stirred paa det Ubegribelige
I Verdens Gang og Menneskenes Færd:
Jeg saae, hvad selv de Største efterhige
Var intet Smiil og ingen Taare værd;
Jeg saae kun — Vanvid i Guds store Rige,
Og, selv fortvivlet, stod jeg Vanvid nær,
Da maatte der en Aand fra Graven stige
Og vidne om den Uudforskelige.

„Jeg maatte troe, hvis ei jeg skulde segne
Og i min Rædsel jamrende forgaae,
Jeg maatte troe en Haand, som allevegne,
I Støvet, som blandt Stjernerne, jeg saae;
Jeg maatte troe et evigt Kaar — og blegne,
Jeg maatte troe — hvad aldrig vi forstaae —
En Dommer over Levende og Døde,
Som selv sig ofred for en fremmed Brøde.

„Jeg Nøglen greb til Livets store Gaade;
Men Nøglen selv en større Gaade var:
Forenet var Retfærdighed og Naade
Med Lænker, som selv Aanden ydmyg bar.

Nu turde den ei længer selv sig raade:
Den spurgte ei og vented ei paa Svar,
Og naar den stundom i sin Lænke støied,
Du smiled, Nattens Mø! med Graad i Øiet.

„Jeg elsked dig — og gjøs i dine Arme,
Naar Maanen skinned paa din hvide Kind,
Mens Mørkets Yngel frækt vi hørte larme,
Og Uglen hyled hist paa Borgens Tind;
Ei mægted Sjælens Ild dig at opvarme:
Du aanded iiskoldt, som en Midnatsvind,
Og hvergang Hanen goel i Morgenstunden,
Du hørte det og skjalv — og var forsvunden.

„Saa skinned Maanen just ved Midnatstide,
Saa tindred Mars i blodig Straaleglands,
Da sidstegang du saae mig Kampen stride
Mod den forfængelige Grublersands;
Du saae min Uro, rørtes ved min Qvide —
Du peged did paa Seirens Palmekrands,
Som over Jesu Grav den Fromme vinker,
Mens Flammesværdets Lyn paa Himlen blinker.

„Hvor Lynet traf, der slukies Dybets Luer,
Som lede Vandreren ved Midnat vild,
Og Svælget lukte sig, som Jorden truer
Fra Dybet med Forbandelser og Ild,
Og Slangen skjalv, som blødende sig buer
Med giftig Hale og sig hevne vil;
Jeg saae det Ondes rædselfulde Kæmpe,
Og kunde Hadet i mit Bryst ei dæmpe.

„Da hørte jeg o! Elskede, din Klage,
Og da jeg aned først din Dom, din Id,
Og Eden, som ei Herren tog tilbage,
Men som forbandt din Slægt til endløs Strid;
Da svoer jeg brat til Christi Grav at drage
Og bede Gud forkorte Slangens Tid
Og styrte hvert et Sodoma paa Jorden,
Hvor Fristeren en Kæmpe stor er vorden.

„Og, Elskte! hvis saa Herren mig bønhørte,
Saa loved du din Pilgrim Sjælero,
Saa skulde Kraften, som min Aand forførte
Til fredløs Tvivlen, vorde stille Tro,
Og Dækket briste, som mit Blik tilslørte,
Men jeg i Guddomsspeilet stirre fro,
Og uden Lidenskab paa Timen vente,
Naar Englen kom, os til vor Gud at hente.

„See! det var Lønnen, som du mig forjætted,
See! derfor foer jeg over Land og Hav —
Derfor jeg har med blodig Graad udslettet
Forbarmelsen af min Forløsers Grav;
Og dog er Sjælens Hunger end ei mættet:
Hevn Himlen gav mig — Ro den mig ei gav —
Endnu jeg tvivler og endnu jeg hader,
Og Verdensormen Hjertet ei forlader.

„O, Dødningbrud! blev jeg af dig bedraget?
Endnu for dig mit gamle Hjerte slaaer;
Selv tumles jeg paa Verdens Hav, som Vraget —
O! giv mig Fred, før jeg i Qval forgaaer!“

I Natten saa den sorte Ridder klaged,
Kold sused Vinden i de hvide Haar —
En Skikkelse da svæved ham imøde,
Og som fra Graven Harpetoner løde:

„Kalder min Brudgom mig op af min Grav,
Jeg vil ham ei Lønnen formene;
Her smuldred, før du din Tro mig gav,
I hundred Aar mine Bene.

Jeg havde ei Kjød, jeg havde ei Blod —
Du elsked et Skyggebilled;
Men dog du mit blege Aasyn forstod
Og Taaren, som stadig trilled.

Nu har den trillet i hundred Aar —
Min Fader i Kisten sig vender;
I Midnatstimen jeg med ham gaaer,
Og slukker hvor dybt det brænder.

Til Afgrundsflammen er pustet ud,
Vor Saligheds Himmel er lukket —
Det har vi svoret den høieste Gud,
Og end er Flammen ei slukket.

— Hav Tak, min Pilegrim, for din Bøn!
Een Brand har dit Blod dog dæmpet:
Et Dødningekys er din Elskovs Løn —
Dog — end har du ei udkæmpet.“

„Ak! ei endnu? — Dog jeg er vel tilmode:
Din kolde Læbe kjølner Sjælens Brand —
Nu veed jeg, hvad jeg fordum tvivlsom troede:
Jeg bjerges skal af Livets Ocean!
Nu seer jeg paa det Onde, paa det Gode,
Som paa de Bølgers Strid fra sikkre Strand;
Hvorlænge skal jeg saa paa Timen vente,
Naar Englen kommer, os til Gud at hente?"

Dybt sukked her den gaadefulde Qvinde:
— Ad blege Kind en Taare trilled ned —
„Kan Gud endnu en hellig Uskyld finde,
Som offrer Himlen Jordens Kjærlighed;
Kan Tro og Kraft de Onde overvinde,
— Saa kan os Naaden løse af vor Ed."
„Er Flammen da udslukt?" — Hun svared ikke,
Men saae paa Ridderen med skarpe Blikke.

Der tindred i den blege Piges Øie,
Fast som fortærende, en sælsom Ild;
Hun greb hans Haand og stirred mod det Høie
Og peged paa en Stjerne, lys og mild:
„Spørg ham, for hvem sig alle Knæ skal bøie,
Spørg ham, naar Slangen heelt han knuse vil!
Nu har du seet den største Stjerne tindre,
Og den har opløst Striden i dit Indre.

„Men naar dens Straaler Mulmet skal adsprede,
Som dæmrer uden om os, veed jeg ei;
Dog til min Fader vil jeg dig henlede:
Meer grant han seer i Tidens Dyb, end jeg.

Ved Kisten jeg kun sidde kan og græde,
Imens den Døde maaler Stjernens Vei.
Hvis han dig ei det Kommende kan sige,
Saa er det evig skjult for Dødelige.“

Taus fulgte Thorkild nu den underfulde
Ledsagerinde, og hun vandred fort;
Dybt under Jorden gik hun til en Hule,
Og der hun standsed ved en Kobberport:
Paa store Hængsler saae han den oprulle,
Og indenfor der skummelt var og sort;
„Farvel!“ — hun hvisked — „nu maa jeg bortdrage;“
Da treen han ind — og Porten fløi tilbage.

En Stund han frem i Mørke maatte rave;
Tilsidst han i en Hvælving traadte ind;
Der stod han ene mellem gamle Grave,
Oplyste af en Lampes matte Skin:
Der var saa tyst — han hørte Orme gnave
Paa Kisterne, og kun en sagte Vind
Fra Gitteret henover Lampen svæved;
— Af Kisten langtsom sig en Ridder hæved.

„Velkommen, Thorkild!“ — lød hans hule Stemme —
Velkommen blandt de Døde, djærve Mand!
Jeg veed, du kommer hid for at fornemme
Hvad Een kun at udsige var istand;
Dog hvad du hører, skal du ei forglemme,
Og hvis en Barde dig opmane kan,
Naar du er i Aarhundreder forstummet,
Han høit skal sjunge hvad du har fornummet.

„Den Tid skal komme, som vi længes efter,
Da ingen Trold paa Jorden mere gaaer,
Da intet Øie seer de onde Kræfter,
Som her i Kamp imod de gode staaer;
Men deres Gift dog fast ved Jorden hefter:
End spirer seent hvad Fjenden tidlig saaer,
Og mangen Gifthøst komme skal i Tiden,
Naar vores Kamp er glemt for længe siden.

„Dog saa det være maa: hvor Lys skal findes,
Maa Skygge gives, Last hvor Dyd skal boe:
Foruden Kamp kan ingen Seier vindes,
Og uden Modstand Kraften døer i Ro.
Men lumre Dødsluft maa af Livets bindes,
Før Mennesket kan aande frit og fro.
Dog er end Luften reen, kan Lyset brænde,
Tro derfor ei, at Mørket er til Ende!

„Selv naar dets Fyrste aldrig frygtes mere,
Fordi hans Affkoms Tid er her forbi,
Naar Mørkets Væsner kun afbildet ere,
Som Billeder af mørke Phantasie,
Selv da skal Tidens Idræt Vidne bære
Om Fjendens Magt, og paa den brede Sti
Skal Millioner Slangesporet følge,
Som Ingen seer, fordi de selv det dølge.

„Den Tid skal komme, da paa Jorderige
Den ene Broder ei den anden troer,
Da Edsforbundne skal hverandre svige,
Og o eralt skal høres Skrig om Mord;

Da skal den røde Hane atter stige,
Og gale: Vee! henover viden Jord,
Og da den store Urets Aand skal grue —
Da skal hans hele Verden staae i Lue.

„Men de, som i de skumle Fængsler sukke,
Udvandre skal til Lys og Liv igjen:
En mægtig Haand skal Livets Grav oplukke —
Fra Oldtids Kæmpehøie kommer den;
En Stund skal Kraften slumre i sin Vugge,
Og man skal raabe: den er faret hen!
Men naar den atter er en Kæmpe vorden,
Da skal han knuse Lænkerne paa Jorden.

„Og vilst du vide, naar den Tid skal komme,
Saa viid, naar Ingen meer det Gamle troer,
Naar Templerne paa Jorderig staae tomme,
Og Svalen i de Frommes Celler boer,
Naar Ridderdyd og Riddertid er omme,
Og Aanden synes dræbt af nye Ord;
Da skal det Gamle sig i Graven røre
Og hist og her en Stemme lade høre.

„Men længe vil det vare, saare længe,
Før den begravne Aand opstande skal:
Det gamle Barn skal vugges paa sin Gjænge,
Og lulles sødt i Slummer af sin Skjald;
Først naar hans Sang kan Mure gjennemtrænge,
Skal Livet røres i de Dødes Hal,
Og Aanden skal paany sig aabenbare
Og vældig frem paa Ørnevinger fare.

„Men du o! Ridder, agt min Tale nøie!
Om du end ikke ganske den forstaaer:
Den ene Tid skal for den anden pløie,
Den ene høste hvad den anden saaer;
Hav derfor tidlig Vinteren for Øie!
Og pløi din Ager i dit Efteraar!
Lad Jorden gjemme Frøet, før den isner,
Før Astrerne og Riddersporen visner!"

„Hvad" — raabte Thorkild — „skal jeg meer hernede?
Et Dødningkys har løsnet mig fra Jord?"
„Om egen Fred er det ei Tid at bede"
— Var Aandens Svar — „est du en Ridder stor,
Saa har du større Værker at berede;
Fuldend din Gjerning, Kæmpesøn fra Nord!
Har du forglemt hvad du i Skjoldet fører?
Det sorte Broderskab dit Liv tilhører."

„Ha, derom skalst du ikke Thorkild minde!"
— Var Heltens Ord — „End brød jeg ei min Ed."
„Nei," — svared Dødningen — „men Sekler svinde,
Kun Lidt der handlet er for Evighed:
Endnu maa mangen blodig Taare rinde:
Den store Urets Løndom Faa kun veed;
Endnu er Meget skjult, som skal opdages —
Det Hemmeligste skal for Lyset drages.

„Endnu staaer mangen Throne, som skal falde,
Og mangen Trold gaaer end i Mørket om,
Som Brødrene skal for vor Domstol kalde
Og kynde Ret, Gjengjeldelse og Dom.

Jeg er den mægtigste af Eder alle,
Jeg var den første. — Ær mit Herredom!
Gak! — forsk ei meer! — men viid, jeg er tilstede,
Naar hemmelig til Dom I sammentræde.

„Dog Ridder! end jeg vil et Raad dig give,
For ud du vandrer af de Dødes Hal:
Det vil dig mangengang nødvendigt blive,
At holde skjult dit hemmelige Kald,
Og derfor skal du af min Kiste rive
En Fyrresplint, og ved dens Kraft du skal,
Naar du paa tause Tunge den vil bære,
Det Skjulte see, men selv usynlig være."

Her sank i Kisten Dødningen tilbage,
Og Lampen slukteś, som paa Muren hang.
Ei Thorkild tøved Splinten at udtage;
Det huult og underligt i Kisten klang.
En iiskold Haand nu syntes ham bortdrage
I Mulmet fort, som i en Sneglegang;
Tilsidst han stod, forundret og alene,
I Skoven under tætte Bøgegrene.

Nu Hanen goel, og Morgenvinde lufted,
Og Spøgelsernes Time var forbi,
Og Gubben stod, af Lillier sødt omduftet,
Omtonet af Naturens Harmonie;
Men evig Morgen-Ætherstrøm omlufted
Den stille Sjæl i Seraphmelodie.
Nu kan han trøstig sig fra Graven vende,
Og see hvad der foroven sig mon hænde.

Det var som Thorkild vaagnet var af Drømme;
Hiin Dødnings Røst end i hans Øren lød —
Da saae han Noget gjennem Luften svømme,
Det var en Kugle, skinnende og rød;
Den sælsom bar igjennem Luftningsstrømme
En lille Baad, som sagtelig henflød,
Bortdrevet af de milde Foraarsvinde,
Og høit i Baaden sad en deilig Qvinde.

Hun daled ned igjennem Skovens Kroner
Og kasted Anker i den grønne Vang;
Det var en Mø fra Morgenrødens Zoner,
Som nu Europa saae for første Gang:
Sødt hendes Stemme klang som Harpetoner;
Let, som en Fugl, hun sig af Baaden svang;
Til Thorkild gik den udenlandske Pige,
Som var hun faret vild paa Jorderige.

Balsora var den Skjønnes Navn. — Hun frygted
For sine Landsmænds vilde Kjærlighed;
Ved milde Alfers Hjælp hun bort var flygtet:
Med deres Konst hun gjennem Luften gled.
Forlængst var hendes unge Sjæl ved Rygtet
Om Ridderdyd og Riddertrofasthed
Saa sødt i Phantasiens Ruus forvildet,
At glad hun iled mod sit Drømmebilled.

Saalunde kun af skjulte Luftaand ledet,
Hun havde Slægt og Fædreland forladt,
Selv megen ukjendt Jammer sig beredet,
Og sig for rædsom Undergang udsat:

Med Tillid havde hun sin Arm udbredet
Fra Morgenrødens Land mod Midienat:
Hun frygted ingen Farer i det Dunkle,
Hvor fromt hun saae de store Stjerner funkle.

Til Ridderskabet alt sit Haab hun satte
Og til den ædle, milde Christendom;
Hun bragde ikke med sig andre Skatte,
End Skjønhed og en Sjæl, uskyldig, from;
Saa stod hun der, den yndige Forladte,
Og saae sig i en fremmed Verden om;
Hun barnlig sig for Thorkild gav tilkjende
Og bad ham følge og beskytte hende.

I ham hun Ridderskabets Krone kjendte;
Han syntes hende høiest Tillid værd;
Til ham som til en Fader hun sig vendte,
Og strax den hulde Uskyld blev ham kjær.
„Vel!“ — udbrød han — „her kan du Tryghed vente,
Det sværger jeg ved Korset paa mit Sværd —
Jeg vented dig — med dig jeg nu skal følge
Paa Alfe-Skib ad lette Luft-havbølge.

„Herefter skal jeg ingen Ganger ride,
Før jeg min længste Reise har fuldendt.
Jeg Verden gjennemfare skal saa vide —
Du blev mig af den store Mester sendt;
Kom før mig hen, du venlige, du blide,
Du favre Barn! i nye Element!“
De steg i Baaden — Luftens Alf den hæved,
Og let den over Skovens Hvælving svæved.

End øined Viduvelt ei Skovens Ende:
Endnu han flygted gjennem Busk og Krat,
Med Pigen, som han kraftig og behænde
Fra Baalet paa sin Sadel havde sat.
I Kappen skjult, som yndigste blandt Svende,
Hun tryg ham fulgte i den mørke Nat;
Og nu da Solen Skovens Kroner maled,
Den Skjønne saa til sin Befrier taled:

„Er du et Væsen fra de bedre Egne?
Er du Cheruben for Uskyldighed,
At for dit Aasyn Djævle selv maae blegne,
Og knælende i Støvet synke ned!
For Morderhaand jeg saae min Fader segne —
O! hvor hans Sjæl henfoer, did bring mig med!“
„Jeg er, som du, en Dødelig“ — han svared —
„Men ved min Arm har Gud dit Liv bevaret.

„Jeg kan dig ikke til din Fader bringe —
Fjernt er mig de Fuldendtes Land endnu.
Har der han hjemme nu — kun Aandens Vinge
Til ham kan hæve dig, naar, from i Hu,
Du til din Gud i Andagt dig vil svinge. —
— Men siig, Hvo var din Fader? Hvo er du?“
Den Skjønne taug, og hede Taarer runde,
Og endelig hun svared ham saalunde:

„Min første Fader jeg til Graven leded;
Han var en from, graahærdet, blind Rhapsod:
Han gik igjennem Verden fro og qvæded
Sin gamle Sang; — jeg Strængeleg forstod;

Og mildt, hvor Oldtids Guder blev tilbedet,
For deres Sanger Hytten sig oplod:
Paa ingen Dør forgjeves Gubben banked;
Thi han i Konstens Fædreland omvanked.

„Og lykkelig, skjøndt han i Mørke raved,
I Jubelsang han aanded Livet ud;
Hos Hellas' Frihed jeg hans Liig begraved,
Og planted paa hans Grav et Laurbærskud.
Forladt jeg stod og stirred ud mod Havet:
Ved Nat jeg Harpen slog i Regn og Slud;
De Sorgetoner vifted hen i Vinden —
Og Ingen tørred Barnets Graad af Kinden.

„Dog see! da stod en Pilgrim for mit Øie;
Mørkt var hans Aasyn, o! men blid hans Røst:
„„Kom, følg med mig til Morgenrødens Høie,
Du arme Barn! og du skal finde Trøst!""
„Saa talte han — jeg maatte Gubben føie:
Fortrolig klynged jeg mig til hans Bryst;
Med Harpen jeg den Pilgrimsmand ledsaged,
Og ved hans Side jeg kun stakket klaged.

„Thi han mig viste Veien til en Fader,
Som, eviggod, i høien Himmel boer,
Som aldrig den Uskyldige forlader,
Men seer og styrer Alt, hvad skeer paa Jord —
Som faderlig sit Himmerig oplader
For Hver, som god og barnlig paa ham troer:
De Christnes Gud og Jesu milde Lære
Min Tilflugt blev og skal det evig være.

„Og til Guds Moder lærte jeg at bede,
Til Helgenerne og den gode Aand,
Og ofte syntes mig, den var tilstede
Og rørte lønlig ved mit Perlebaand;
Men derfor lod jeg dog ei af at qvæde
De gamle Sange, og med vante Haand
Jeg rørte Harpen tidt i Aftenstunden —
Til Qvad om Gudeverdnen, som var svunden.

„Min anden Fader — du hans Navn vist hørte:
Den høie Thorkild nævntes han paa Jord —
Med Pilgrimsstav til Jesu Grav mig førte;
Derfra han med mig paa sin Ganger foer.
Jeg dvæled tidt og Harpen for ham rørte;
Jeg hørte Eventyr i Syd og Nord;
Jeg lytted rørt til Skotlands Homerider;
Jeg hørte Volas Qvad om Asers Tider.

„Men lytted jeg for glad dertil og længe,
Og saae jeg Aander i de dunkle Skyer,
Greb sværmende jeg i de gyldne Strænge
Og drømte om de gamle Eventyr;
Saa bad han mig igjennem Skyen trænge
Til Aanden, som paa Duens Vinger flyer
Høit over Stjerners Flugt i Ætherzoner
Og lytter til Cherubers Hymnetoner.

„Paa hine Toner hørte jeg og gjerne:
De smelted sammen med min Harpeklang —
Jeg skimted glad Seraphen i det Fjerne,
Hvor før fra Helicon Camoenen sang;

Men sagde Thorkild: „„see! der faldt en Stjerne!
Mod den Cheruben Luesværdet svang —““
„Da gyste jeg og kunde meer ei sjunge;
Brat Glædens Lyd forstummed paa min Tunge.

„Og naar han om de faldne Engle talte,
Om deres frække Id og onde Fryd,
Og naar han deres Fyrste mig afmalte,
Hvor lumsk han lurer paa den svage Dyd;
Da Taarer tidt min bange Stemme qvalte,
Da hvisled Slangen fælt til Harpens Lyd;
Og tyede jeg til Thorkilds Bryst fortrolig,
Selv han mig syntes fremmed og urolig.

„Hvorpaa han grubled, kan jeg dig ei sige:
Tilfulde kjendte jeg hans Væsen ei;
At han var Meer end andre Dødelige,
Det Verden vide maa saa godt som jeg.
Tryg fulgte jeg ham, en ukyndig Pige,
Paa underfulde, ubekjendte Vei;
Jeg elsked hos ham glad den ædle, høie,
Den store Sjæl, som tindred i hans Øie.

„Jeg saae ham, stedse kæmpende med Sorgen,
I hver en Kamp heelt stor og seierrig;
Jeg elsked ham fra Livets gyldne Morgen,
Og jeg skal elske ham evindelig;
Men Noget blev mig stedse dog forborgen:
En Hemmelighed skjulte han for mig;
Den syntes med hans Skjæbne fast forbunden,
Og tidt forlod han mig i Midnatsstunden.

„Hvor da han var, jeg aldrig fik at vide,
Og aldrig heller spurgte jeg derom;
Tidt, naar han sad fortroligst ved min Side,
Han pludselig blev taus, naar Natten kom;
Da kunde han min muntre Sang ei lide,
Da led han kun en Psalme, dyb og from;
Jeg sang: O Gud! giv os en salig Ende! —
Og saae da Taarer Helteøiet blende.

„Der i hans Skjold stod Runer om et Billed,
Et Dødninghoved og to Dødningbeen,
Som Tidens Glas og Korsets Tegn fremstilled;
Og kun i sorte Harnisk han fremtreen;
— Dog nei, for mørkt jeg maler dig hans Billed:
Hans Pande var en Himmelhvælving reen,
Som gaadefulde Striber kun fordunkle,
Mens Metheorer gjennem Natten funkle."

Opmærksom hørte Viduvelt den Tale:
En saadan Mand han ofte havde seet,
Men kun i Drømme, i de gyldne Sale,
Hvor Søvnens Engel havde ham henledt;
I fjerne, ubekjendte Blomsterdale
Han havde ofte Armene udbredt
Imod hiin sorte Ridder og en liden
Vidunder-Mø, som gik ham skjønt ved Siden.

At ei det var den blomstrende Blondine,
Som nu han talte med, det saae han vel;
Hiin havde ei den høie græske Mine,
Ei dennes Livlighed, men mere Sjæl.

„Hvad er dit Navn?“ — han spurgte — „Seraphine‘
— Var Pigens Svar — „det Navn til Sjælens Held
I Daaben Thorkild alt mig vilde give,
At from jeg, som Guds Engle, skulde blive.

„Det vilde jeg og gjerne, hvis jeg kunde;
Men, ak! ei Hjertet jeg betvinge kan:
Det synes stedse at tilbagestunde
Til Barndomstroen og sit Fødeland;
Og tidt forgjeves mine Taarer runde,
Naar ei jeg til det Offer var istand,
Som syntes Thorkild vigtigt — at forsage
For Himlen Jorden i sin Ungdomsdage.“

Den Skjønne taug, og hendes Hjerte blødte
Ved Thorkilds Savn; fra Hovdet Hætten gled —
Hun pludselig et Angestskrig udstødte,
Og Viduvelt til Sværdet greb derved:
Til Pigens Forsvar ham en Ridder nødte,
Som uforskammet ved hans Side red
Og fræk paa den Blufærdige henstirred,
Som til sin Ridder klynged sig forvirret.

„Hvad vil du?“ — raabte Viduvelt med Harme —
„Din Nærhed, Ridder! volder os Besvær.“
„ — Hvo af os To den Jomfrue skal omarme,
Derom jeg spørge vil min Landse her.“ —
Ved disse Ord optændt til ædel Varme,
Drog Viduvelt sin Faders brede Sværd;
Sin første Seir han haabed nu at vinde,
Og drabelig fløi Fjende brat mod Fjende.

Anden Sang.

I Skoven, hvor vi Ridderne forlode,
Som kæmpende imod hinanden foer,
Fra Hedenskabets Tid en Troldmand boede
I et fortryllet Slot, dybt under Jord;
Man nævned Pystrich ham, og Mange troede,
Han var en Jette, sexten Alen stor;
Men at han var en Dværg, heelt grim og liden,
Har mange sanddrue Vidner sagt os siden.

Den lille Trold sit Hoved just fremrakte
Af Jorden, da han hørte Vaabenlarm,
Og mærked snart, hvad denne Strid opvakte,
Var Pigen med den skjønne Lilliebarm;
Til hende nærmed han sig skjult og sagte
Og bortrev hende hastig i sin Arm;
Og før vor Ridder havde Seier vundet,
Det skjønne Tvistens Æble var — forsvundet.

Men i en Borg, af drevet Guld opbygget,
Var Seraphine pludselig hensat:
Med Ædelstene Loft og Muur var smykket,
Som lysned koldt, liig Stjernerne ved Nat;
Thi Slottet laae, af Jordens Mulm omskygget,
Af Solens Ild og Maaneskin forladt,
Og ingen venlig Himmel der sig hvælved;
Den Skjønne saae sig iiskold om og skjælved.

Hun længe gik omkring i Slottet ene,
— Saa syntes det; men Trolden fulgte med:
Usynlig, skjult i Glands af Ædelstene,
Han agtsom fulgte hvert af hendes Fjed;
Fra Borgens Hvælving og fra Lundens Grene
Han gjennem Onyxstraaler skimted ned
Og saae hvor hun forundred sig og studsed,
Hvor trindtom en forstenet Verden blussed.—

Det var som saae hun pludselig fremstige
Den skjønneste Natur, men i det Smaa:
Ei blot det hele Steen- og Plante-Rige,
Men Fugle, Dyr og Mennesker hun saae;
Dog kolde, stumme, ubevægelige,
Hun saae de skjønne Skikkelser der staae
Og stirre stift den Fremmede imøde,
Som ængstlig aanded midt iblandt det Døde.

Hvor ingen Livets Gnist var at opdage,
Som Iis den kolde Skjønheds Straaler skar;
Dog Konsten maatte her saa stærkt bedrage,
At Skinnet Virkeligheds Stempel bar;
Hun stirred frem med Gru — hun saae tilbage:
Trindtom en død, fortryllet Verden var —
Da vidste hun ei andet Raad, end græde,
Og ønsked selv, at — Trolden var tilstede.

„See! al den Herlighed jeg dig vil give!"
— Med disse Ord han atter synlig stod
For Pigens Blik — „hvis du vil hos mig blive,
Og være mig af Hjertet huld og god;

Et Smiil af dig skal underfuldt oplive
Min døde Verden; see! jeg for din Fod
Jo ikkun om et venligt Blik dig beder,
Og hvad du vil, jeg med et Vink bereder."

„Ja vil du med et Smiil dig lade nøie,
Og aldrig fordre Mere" — svared hun —
„Saa skal jeg dit beskedne Ønske føie;
Men — frels mig fra din Billedverden kun!"
Paa Dværgen her hun saae med venligt Øie;
Han vinked kun — og i den samme Stund
Den piinlige Fortryllelse ophørte,
Og Træer, Dyr og Mennesker sig rørte.

Ja Stenene selv syntes at fornemme
Et virksomt Liv i deres stille Glands;
De gyldne Fugle sang med Sølverstemme
Og flagred om i Skovens grønne Krands;
Da syntes Pigen al sin Sorg at glemme:
En livlig Verden stod for hendes Sands,
Som mod den store vel var dunkel, lille,
Men dog bar Præg af samme store Snille.

Her saae hun Dyr, som kun i Konstens Rige
Afbildede paa Jord hun havde seet:
De Gamles Sphinxer og de underlige
Forblandinger af Dyr og Fugl i Eet —
Det Fabelagtige hun saae fremstige
Som Virkeligt, og Alt hvad Stort var skeet
I Kraftens Tid og Hedenoldets Dage
Hiin Trylleverden bragte skjønt tilbage.

Heroer saae hun vandre for sit Öie
Med ædel Kraft i Aasyn og i Gang,
Liig dem, som fordum gik fra Hellas Höie
Mod Östen ud og Verden undertvang;
Her hörte hun ei Smaaheds-Aanden stöie:
I Våabenbraget Seiershymner klang;
Hun ædle Qvinder saae i festlig Skare:
Til deres Guders Altre Ved de bare.

Fra Altrene de höie Flammer stege;
Her svæved Piger hen i hellig Dands;
Hist saae hun Ynglinger i Kredsen lege,
Som i Olympia, for Ærens Krands;
For Alderdommen de ærbödig vege:
En Olding, blendet paa den ydre Sands,
Men med det dybe Blik i Aandens Rige,
Til Harpen sang for Yngling og for Pige.

Det var som hörte hun de gamle Toner
Om Ilium og om Odysseus Tog,
Om Jordens Kæmper og om Himlens Throner,
Om ham, som Skjæbnens store Vægtskaal vog;
Ja selv fra Nordens fjerne, vilde Zoner
Hun saae hvor Heltene til Valhal drog;
Hist synes hun Mæoneren fornemme,
Og her hun hörer Conas stærke Stemme.

Hun seer ham ved Malvinas Haand henrave,
Den blinde Barde, i den mörke Nat:
Blandt sine Fædres gamle Kæmpegrave
Han uden Gud staaer, sörgende, forladt;

Kun om den Kraft, som Tidens Orm kan gnave,
Hans Oldtidsharpe toner vildt og brat,
Mens Aanden, svøbt i Skyens dunkle Klæder,
Henover Gubbens Isse flyer — og græder.

Han gaaer forbi. — En Qvinde Harpen rører:
Det toner dumpt, som en Orkan fra Nord;
Et sælsomt Qvad om Nornerne hun hører,
Og lytter til de gaadefulde Ord:
En mægtig Haand den gamle Tid afslører,
Den ligger i sin Fødsel kæmpestor;
Hun skuer Asers Kamp og Surturs Flamme,
Seer Vola læne sig til Askens Stamme.

„Er det en Drøm"? — udbrød hun — „Nei, jeg skuer
Med aabne Øine et fortryllet Land;
Hvor er jeg? — under det Forgangnes Buer?
Mon Tidens Strøm tilbagerulle kan?
Forunderligt! — kan længstudslukte Luer
Paany opildne? er en Kraft istand
Til alle vante Syner at udslette
Og i en hendød Oldtid mig hensætte?"

„Tvivl ei paa Muligheden!" — Trolden svared —
„Nu seer du grant Alt hvad du drømte før;
Jeg ved min Konst dit Øie har opklaret,
Og du har seet, at Intet ganske døer:
Det gamle Liv har her sig aabenbaret —
Det laae nedsjunket under Tidens Slør;
Men Konstens Haand dens Forhæng kan bortdrage
Og kalde det henfarne Liv tilbage."

Mens Dværgen talte saa, hans Hoved hæved
Sig høiere, hans Væxt blev ædel, stor,
Om breden Skulder hvide Lokker svæved,
Og Funker fra hans mørke Øie foer;
Glad Pigen saae Forvandlingen og bæved,
Hun neppe sine egne Øine troer:
Den gamle Thorkilds Skabning hun gjenkjender,
Mens Gjøgleriet Sjæl og Øie blender.

Hun seer hans Aasyn, kjender grant hans Stemme;
Hun tvivler — vakler — breder ud sin Arm:
Hun tør ei troe, hvad hun saa klart fornemmer,
Men seer ham — og maa synke til hans Barm;
Og ved hans Bryst hun alle Tvivl forglemmer —
Hun nævner, favner ham, fast elskovsvarm.
Men Trolden drager sig hver List til Nytte,
Og fryder sig iløn til sikkre Bytte.

„Ja, jeg er Thorkild" — siger han — og trykker
Den arme Pige tæt til troløst Bryst —
„Her steg jeg ned blandt Hedenoldets Skygger;
Her vandrer jeg paa mine Fædres Kyst;
En Talisman vor Lykke her betrygger;
Her skal vi nyde fjerne Seklers Lyst:
Derpaa jeg grunded alle mine Dage,
Ved Konst at sætte mig i Tid tilbage.

„Alt længe saae jeg hvordan Korsets Hære
Udsletted Heltelivet trindt paa Jord;
Jeg selv var smittet af den skrantne Lære,
Og drømte mig en christen Ridder stor;

Men saa at kæmpe for en Guddoms Ære,
Er mindre Dyd, end fromme Munke troer,
Og stedse bede, sukke og undvære,
Er ingen Daad, som Heltens Aand kan nære.

„Jeg længtes altid efter hine Dage,
Som før min Fødsel herligt rulled hen;
Jeg følte mig en Fremmed blandt de Svage,
En Kæmpesøn blandt kjælne Christenmænd;
For sildig født, jeg ønsked mig tilbage
Til det Aarhundred, hvor jeg hørte hen,
Og tidt, naar Gjenfærd om ved Midnat spøgte,
Jeg gik til Gravene og Viisdom søgte.

„Og der, af Nattens store Aand omsuset,
Jeg stirred paa Naturens lukte Bog;
Jeg præged Ziffre hemmelig i Gruset,
Og grunded længe, før jeg den opslog;
Da læste jeg — og tumled frydberuset
Til Underverdnens hemmeligste Krog,
Hvor Livets Kjærne gjennem Stoffets Furer
Udvikler evigvirkende Naturer.

„Her saae jeg Himmelens og Jordens Hjerte;
Jeg hørte Verdens store Pulse slaae:
Jeg øined nu eet Grundstof, som fortærte,
Og eet, som til Fortærelse der laae;
Og Kraftens ene Dobbelthed jeg lærte,
Saae Livets Funker af dens Kamp udgaae:[1]
Som Steen og Staal kun gnistre kan tilsammen,
Saa laae i Kraft og Stof forenet Flammen.

„Og klart jeg fatted nu det store Ene:
Af samme Rod det sprang mangfoldigt ud,
I tusind Verdners Millioner Grene,
I tusind Grenes Myriader Skud;
Og i Metaller, Planter, Dyr og Stene
Flød samme Verdenslivsstof, samme — Gud;
Og Stof i Aand — og Aand i Stof sig tabte,
Og Liv, med Død formælet, selv sig skabte.

„Og Livet saae jeg Verden gjennemflyde,
Og selvoprundet synke i sig selv.
Jeg voved Rummets Gravsteen at opbryde,
Og under den flod Tidens store Elv;
Her vilde Sandhedsdragen mig forbyde
At trænge videre; — den raabte: skjælv!
Men da affvoer jeg Faderen og Sønnen
Og Aanden — og Erkjendelse var Lønnen.

„Og Dragen viste mig de store Skatte,
Som i Aartusinder den ruged paa,
Men som du først med mig kan see og fatte,
Naar du det gamle Aag vil sønderslaae,
Det Aag, som Frygten over Jorden satte,
Da svag den selv ei Skatten kunde naae,
Og lukkede af Nid Forstandens Øie,
Og bød den for sit eget Kors sig bøie.

„Tro mig kun, Seraphine! — jeg har prøvet
Det falske Guld, før jeg bortkasted det.
Kun naar jeg sløv min egen Tanke døved,
Mig Aaget tyktes mildt og Byrden let:

I Blindhed jeg kun Ledebaand behøved,
Og Stytteſtav kun, medens jeg var træt;
Men Hver, ſom ſeer og ſelv kan fremadtrænge,
Kan uden Savn den møre Stav bortſlænge.

„Knuus du nu og de gamle Aandens Lænker!
Og rør dig frit med mig i Konſtens Land,
Hvor Kløgtens Træ os gyldne Frugter ſkjenker,
Og Livet fylder Bægret til dets Rand!
Hvad Tanken avler ſelv, naar frit den tænker,
Den frie Haand i Værket føde kan,
Og blandt det Skabte ingen Kraft ſig taber,
Som fri ſig kjender ſelv og Verdner ſkaber.

„Men først maa du Materien erkjende:
Du ſkal Naturens ſkjulte Værkſted ſee;
Der vil ei Skjønhedsmaſken meer dig blende:
Først vil du gyſe, ſiden vil du lee —
Og mægtig dig mod Verdens Hjørner vende
Og byde hvad du vil — og det ſkal ſkee;
Thi Hvo, der ſeer det Heles ſkjulte Traade,
Kan over alt det Aandeløſe raade.

„Derfra du ſkal i Aandens Værkſted træde
Og ſtørre Gaader der dig løſes vil;
Der ſkal du herſke over Sorg og Glæde,
Indbildningens og Lidenſkabens Ild;
Der ſkal du ſee den ſtore Tankekjæde,
Hvoraf du løſe kan og føie til,
Og Leddene i tuſind Former danne
Og Tid og Rum i ſkjønne Konſter blande.

„Af Formens Forraadskamre skal du tage
Hvad Skjønt dig tykkes fra hvert Old, hvert Sted;
Som Sandhedsslør det Falske skal behage,
Forherliget ved store Diemed;
Og Værket skal din egen Sands bedrage,
Og Nydelsen ei svækkes skal derved;
See! jeg skal vise dig en større Prøve
Paa hvad Erkjendelse med Konst kan øve.“

Forundret hørte Pigen Dværgens Tale:
Ei Thorkilds Tanker, men hans Røst det var;
Med skjønne Farver vidste han at male
Sin Trylleverden; — tindrende og klar,
Sad Konstens Demant i de gyldne Sale,
Og Alt hvad yndigt Phantasien har
Af Drømmeverdner eller gyldne Tider,
I Sandheds Dragt for hendes Blik fremskrider.

Saalunde af Fortryllelser omgivet,
Henhvirvlet i et længstforsvundet Old,
Af Glandsen blendet, som fra Hedninglivet
Fremstraaler stolt, men i sin Glimmer kold,
Den arme Pige vakled alt, som Sivet,
Beaandet af den ondskabsfulde Trold,
Som, pegende fra Billed hen paa Billed,
Med favre Syner hendes Sind forvilded.

Glad seer hun atter sine Barndomsdrømme:
Hun vandrer atter i sit Fødeland,
Hvor Nereider sjungende hensvømme,
Mens Cypria bestiger skumklædt Strand

Zephirer boltre sig i Luftens Strømme;
Let styrer Helios det gyldne Spand;
I Skoven spøge Sylpher med Dryader;
Her titter Faunen; Nymphen hist sig bader.

Høit fra Olymp den store Zeus nedblinker;
Ved Siden Here majestætisk staaer;
Med Nektarskaalen Hebe barnlig vinker;
Herakles leger med de gule Haar;
Ned til sit Værksted travl Hephaistos hinker,
Og Ceres med sin Krands til Jorden gaaer;
Men ubekymret for den nedre Møie
Slaaer Musagetes Harpen i det Høie.

Her Helicon og hist Parnas sig hæver;
Der Guden staaer i Pieriders Chor,
Og Himlens Fryd i høie Toner svæver
Henover den ungdommelige Jord;
Harmonisk Daphnes grønne Lokker bæver;
I Dands Chariten Myrthekrandse snoer;
Høit ryster Hippogriffen sine Vinger,
Og Konstens Kilde ved dens Fod fremspringer.

Nu Seraphine ned til Hades stiger;
Did vugger Charon hende paa sin Baad:
Der vandrer hun i de Henfarnes Riger
Og seer en Skygge af hver Heltedaad;
Veemodig hun til Lethes Bølge higer —
Den brat bortruller Jordens Fryd og Graad;
— Nu er den gamle Gudeverden svunden:
I Østen er en anden Dag oprunden.

— Høit hviler Zebaoth paa Himlens Throne,
Og Logos sidder ved hans høire Haand;
Serapher og Cheruber dem omtone,
Og over Verden svæver Kraftens Aand;
Nu seer hun Engle gaae fra Morgnens Zone
Med Rosenkrandse og med Perlebaand;
Mens Synderne for deres Helgner knæle,
Madonna beder for de arme Sjæle.

Hist seer hun dem igjennem Skjærsild gange,
Vakt ved Basunen af det dybe Blund:
Til Dommen gaae de, skjælvende og bange,
Med Peterspenning i den blege Mund.
— Paa Jorden ere Fristelserne mange:
Der gaaer Dæmonen med sin sorte Hund;
Der spøge Gjenfærd om ved Midnatstide,
Og Knokkelmanden gaaer ved Syndens Side.

Og see! nu aabner Helved sine Porte:
Hun de Fordomtes Flammeverden seer;
Der hvisle Slanger, gnistrende og sorte,
Der hyler Glæden høit, og Jamren — leer.
Her skjælved hun. — „Et Vink! og det er borte!
Det er kun Billeder og Intet meer:
Saasnart jeg vinker, slukkes Helvedflammen;
Et Pust — og Himmelthronen styrter sammen.

„Alt hvad vi male os paa Tidens Strømme
Den Haand kan knuse selv, som Liv det gav.
Har du forglemt, at det er tomme Drømme,
Zeus og Jehova, som det svovlblaae Hav?

Lad kun de gyldne Skyer om os svømme!
Og lad os smykke vore Guders Grav!
Vi kan os ved det skjønne Tant dog fryde,
Imedens vi os selv i Værket nyde."

Saa tænkte Dværgen Pigen at bedrage,
At selv det Helligste blev Gjøglespil,
Som kun kan Sands og Phantasie behage,
Naar Kløgt og Konst har dannet det dertil,
At naar der intet Helligt var tilbage,
Han kunde puste op den skjulte Ild,
Som i de bedste Hjerter sig indsniger
Og lønlig efter ydre Næring higer.

Den Kjærlighed, som hun til Thorkild næred,
Var i sin Fødsel barnlig, stille, from;
Men som det unge Blod i Hjertet gjæred,
Den ubevidst i sælsom Blanding kom
Med Følelser, som Englen selv besnæred,
Der, i sin første Uskylds Helligdom,
Troskyldig, ei om Lidenskaber drømte,
Som skjult og medfødt gjennem Blodet strømte.

Og derpaa var det Pystrich listig bygged
Sin Helvedplan: derfor han skjulte sig
I Thorkilds Skikkelse og Gubben smykked
Med Ungdomspræg, dog saa umærkelig,
At Sølverlokkerne, som før betrygged
Den stille Uskylds Barnehimmerig,
Som Heltens Aasyn, stedse blev de samme —
Kun Blikket brændte vildt i syndig Flamme.

Han hendes Tro paa Gud og Christ vil rokke;
Alt hendes Fod paa Kløgtens Slange gled;
Hun lod sig af dens gyldne Æbler lokke:
„Afsværg“—han mumled—„bryd hiin Vanddaabs-Ed!“—
Da hørte hun en hellig Kirkeklokke
Fra oven underfuldt at tone ned,
Og ei hun kunde Frelseren afsværge,
Men bad ham hendes Tro og Uskyld værge.

Og pludselig et Lys randt op for hende:
Hun saae en Afgrund aaben for sig staae;
Ei mere kunde Kogleriet blende —
Den lede Dværg hun gjennem Masken saae;
„O Thorkild! kunde jeg dig saa miskjende?
En Djævel havde dine Klæder paa —“
Her saae hun grant hans ondskabsfulde Blikke
Og raabte: „Satanas! jeg sværger ikke.“

„Ham er jeg vel ei“ — lød en hæslig Stemme,
Og Pystrich stod der i sin egen Dragt —
„Men trodser du mig, skal du snart fornemme,
At jeg saavel har, som min Fyrste, Magt.“
„Viig fra mig!“ — svared hun — „jeg kunde glemme
Selv Tiden, som mit Væsen har frembragt;
Men fra min Himmel skal du ei mig drage,
Og ei min Tro og Kjærlighed borttage.

„Du myrde kan den værgeløse Pige —
Ei selv jeg kan din Trolddomsmagt modstaae;
Men jeg en Frelser har i Himlens Rige,
Hans blotte Navn kan dig til Jorden slaae:

Jeg veed et Tegn, hvorfor hver Trold maa vige —
Frist Himlen ei! og lad med Fred mig gaae!"
"Nei" — tordned han — "du i min Arm skal blive,
Skal jeg af Himlens Kæmpefavn dig rive —"

Nu slog hun for sig Korsets Tegn og nævned
Det Navn, som Hver skal knæle for, som boer
I Himmel og paa Jord — og Fjeldet revned,
Og Trolden skjalv — og Pigen fra ham foer.
Han fulgte hende og besvoer og stævned
Vel hundred sorte Djævle op af Jord;
De hujende fløi gjennem Bjergets Side,
Den arme Flygtende at sønderslide.

Igjennem Luften Troldesværmen suste
Og sprudled fra sig Gift og Helvedild;
Men Han, hvis Navn de stolte Fjelde knuste,
Sin bange Flygtning værned guddomsmild:
Mens Stormen over hendes Hoved bruste,
En Hule bedende hun flyede til;
— Alt hundred dybe Trappetrin hun talte,
Da over hende sig en Kirke hvalte.

Den stod end fra de første christne Tider,
I Jorden skjult for Fjende-Vold og Svig,
Af Fjelde hegnet trindt paa alle Sider,
For Evigheden bygt urokkelig;
Mens Sol og Maane over Jorden glider,
Mens Slægter verle, Tid fortærer sig,
Mens Elementer styrte hvad de virke,
Staaer uomstyrtelig hiin skjulte Kirke.

Paa helligt Fristed Seraphine knæler —
Iblinde skjulte Helligdom hun fandt;
Ei længer Gru og Angest hende qvæler;
Hvert Rædselsbilled, nys hun saae, forsvandt.
I Kryptokirkens trygge Fred hun dvæler;
Forglemt er Dværgeverdnens Gjøgletant;
For gamle Thorkilds Sjæl hun stille beder
Og Heltens Seir, som fjernt om hende leder.

Det var mod Verdens mindst berømte Ridder,
Ung Viduvelt sin første Kamp bestod:
End Ridder Rød igjennem fjerne Tider
Betegner Falskhed, Svig og Overmod;
Ved Argelist og Mord blev Rød Besidder
Af Alderdommens herligste Klenod:
Den Ring, Kong Davids Søn engang har baaret,
Da han til Aanders Fyrste blev udkaaret.

Saa slet en Eier aldrig den tilhørte;
Dens Magt dog fremmed hvad han tænkte paa:
Selv grim, han mangen Skjønhed let forførte —
Hvad der hiin Magt bekæmper, eied Faa;
Men hvad den lavere Natur oprørte
I Ringens Tryllekreds forborgent laae,
Foreent med høiere Naturers Kræfter,
Som Mennesket forgjeves forsker efter.

Ved Synet af den skjønne Seraphine,
Steg Ridder Rød til Øiet hede Blod,
Og altid følte han som Helvedpine,
Naar nogen Kraft hans Djævellyst modstod;

Nu da han hørte Qværnebider hvine,
Hans Talisman ham førstegang forlod:
Bleg, foer han bort paa Hjortefod hiin snare,
Som altid frelste ham fra Nød og Fare.

Men Løveman gav ham ei Tid at vige,
Med vældig Fart den ham paa Ryggen sprang
Og kasted Hest og Ridder om tillige,
Saa Pantsret haardt mod Kampestenen klang.
Om Naade hørte Viduvelt ham skrige —
Stærkt blinked Ringen og hans Villie tvang:
„Velan! det usle Liv, hvorom du tinger,
Jeg sælger dig for — Ringen paa din Finger!“

Glad ved en Handel, hvorved dog var vundet,
Rød Seierherren Ringen overlod;
Den sjældne Kraft, som med den var forbundet,
Han dulgte nidsk; og flux paa Hjortefod
Han fløi afsted, til Angsten var forsvundet,
Og Hevnen kogte i det sorte Blod:
Da skar han Tænder, mens han Eder mumled
I røden Skæg, og vild sin Ganger tumled. —

— Forgjeves Viduvelt i Skoven ledte
Den hele Dag om Pigen, som forsvandt,
Til endlig Sagnet om den gamle Jette
Og om hans Magt i Tankerne ham randt.
Forgjeves maatte han med Raab sig trætte:
Han hverken Pigen eller Trolden fandt.
Mod Qvel han saae en gammel Qvinde ligge
Ved Veien og af Vandringsmanden tigge.

Medlidende sin Skjærv han hende rakte
Og spurgte, om hun ei hans Flygtning saae?
Da reiste sig den Gamle, mild, og sagde,
Mens Krykkestavens Kors hun hviled paa:
„Viid, skjulte Dine paa din Idræt agte!
Vend om, hvis du dit fjerne Maal vil naae!
Den, som du sørger for, er uden Fare —
Drag fort! Gud kan nok Sine selv bevare."

Med disse Ord den Gamle sig bortvendte
Og hastig mellem Træerne forsvandt.
— Det var som hendes Røst og Gang han kjendte:
Et Barndomseventyr i Sind ham randt. —
„Nu vel!" — han tænkte — „Hvo der saa dig sendte,
Og Hvo du var, saa taled du dog sandt:
Den, jeg ei finde kan, maa Gud bevare;
Men jeg maa til Kong Arturs Rige fare."

— Han iled mod det store Kongerige.
Da i det Fjerne Kongestaden laae,
Paa grønne Høi en Stol foruden Lige,
Udhuggen af en Marmelsteen, han saae.
Her fik han Lyst af Loveman at stige:
Den store Steen han maatte hvile paa,
For derfra Land og Stad at overskue,
Som straaled skjønt, liig Guld i Solens Lue.

Om denne Stol der gik et Sagn i Landet:
Til Sæde var den kun bestemt for En,
Hvis Dyd og Uskyld ingentid var strandet,
Derpaa den var en mægtig Prøvesteen;

End havde Ingen Prøven vel udstandet,
Og havde hvilet der uskyldig, reen,
Som ikke til en Konning stor var vorden,
Hvis Daad og Navn er vidtberømt paa Jorden.

Men frygtsom maatte hver Vanhellig vige
Fra denne store, underfulde Steen;
Og voved Nogen fræk den at bestige,
Som vidste med sig selv, han ei var reen,
Da saae man ham ei meer i Livets Rige;
Men hist og her et sneehvidt Dødningbeen
I Græsset kunde Vandreren opdage —
Det jog med Skræk den Dristigste tilbage.

Dog Vidnvellt sig tryg paa Stenen satte
Og vidste ei, hvordan det med ham gik:
Det var som saae han alle Jordens Skatte,
Og som der laae en Verden for hans Blik,
Og med sin hele Sjæl han syntes fatte
En Evighed som i et Øieblik —
Forunderlig sig Livet i ham rørte,
Og idel Liv han trindt sig saae og hørte.

Han var saa glad, saa lykkelig tilmode,
Som ingen Konge paa sin Kongestol;
Og store Tanker i hans Sind opstode,
De svæved Verden om fra Pol til Pol:
„See!“ — udbrød han — „hvor over Onde, Gode
Gud lader skinne ligeklart sin Sol,
Der skal den gode Ridder Landsen svinge,
Men dog den store Kjærlighed medbringe.

„Hvad Kald er skjønt, som ridderlig at færdes
Og slaae sig gjennem Verden som en Mand?
I Livets Kamp skal Kæmpedyden hærdes,
At den de mindre Dyder værne kan;
Det Smaa skal af det Store trygt omgjærdes,
Som Fjeldet hegner om det grønne Land;
Min Gud! lad mig en dygtig Ridder blive!
Saa kan Du intet større Kald mig give — —"

Imens han talte saa, en Røst sig hæved
Til Harpeklang, og see! en Troubadour
Ved Høiens Fod i glad Begeistring bæved,
Lovsjungende den evige Natur;
Hans Aand, som Fuglen, over Verden svæved,
Som, født med Vinger, flyer fra Tvang og Buur
Og søger Himlen, til den sig oplader,
Til Sangeren i — Ætherstrøm sig bader.

„O, Skjald!" — udbrød vor Ridder — „saa at sjunge,
Og som i Drømme gjennem Verden gaae,
Naar tvangløs du kan røre Stræng og Tunge,
Det vist heelt skjønt og lystigt være maa:
Du hører ikke Verdenslarmen runge;
Du vel foragter alle Sysler smaa?
Men lægger du i Graven dig saa rolig,
Som Bonden, der sit Brød fortjente trolig?"

„Hvorfor ei det?" — var Skjaldens Svar — „behøves
Da denne Sved nødvendig til vor Fred?
Kan Dyden kun ved tunge Pligter øves?
Og skal vi slæbe os til Salighed?

Mon Aanden ikke før i Trældom sløves?
Naar blev den stor med smaalig Travlheds Med?
Hvorfor skal vi saa fast til Jord os klynge?
Hvorfor skal Støvet i vor Flugt os tynge?

„Vi kan dog intet Paradiis os bygge
Her i vort Ansigts Sved, hvor Tidsler groe:
Med Blomster kan vi os paa Reisen smykke
Og til et bedre Eden vandre fro;
En Stund vi hvile kan i Myrthens Skygge;
Men heller ikke der er evig Ro:
Paa Jorden herligst Laurbærkrandsen vinker —
Paa Himlen saligst Stjernekronen blinker.“

„Ja du har Ret; thi Lauren Helten pryder“
— Afbrød vor Ridder ham — „og den er skjøn;
Dog derfor har de stille Borgerdyder
Jo og i Egekrandsen deres Løn:
Hver kraftig Idræt Verden Frugter yder,
Og dem besjunger Musens muntre Søn;
Men hvad er størst, det Store at udføre,
Hvad heller Tungen til dets Priis at røre?“

„Du taler som det sig en Ridder sømmer,“
— Den Sanger svared — „som en Digter ei
Det Liv, som Verdenssjælen gjennemstrømmer,
Gaaer herligt frem, men ad forskjellig Vei;
Du kæmpe kan, mens jeg om Kampen drømmer —
Du staaer paa Høien, ved dens Fod staaer jeg;
Men om du end paa Kongestol dig hæver,
Den mindste Fug dog over Thronen svæver.

„Lad Borgeren sin Egekrands fortjene!
Hver ærlig Stræben er al Ære værd:
Vi Arbeidsmanden ei sin Løn formene,
Hvad enten Ploug han styrer, eller Sværd;
Lad Verden reise sine Bautastene
For Den, som stærk de største Byrder bær;
Jeg Trællen kan saavelsom Fyrsten ære,
Men — vil ei Træl, ei heller Fyrste være."

Fortrydelig, ung Viduvelt gjenmæled:
„For Konst og Skjønhed er jeg ikke blind,
Mit Øie tidt paa malte Helte dvæled,
Og Kæmpesange rørte tidt mit Sind;
Men hvad der da saa ædelt mig besjæled,
Og lokked Taaren ned ad hede Kind,
Det var ei eders vakkre Egenskaber
Men Daaden, som saa skjønt I efteraber.

„Hvorlunde Farverne sig ret skal blande,
Hvor Meislen hæves eller synke skal,
Hvorlunde Ordene kan klogtigst stande,
Og hvor der er det rette Tonefald —
Dermed du gjerne bryde maa din Pande,
Og være Maler, Billedhugger, Skjald!
Men jeg vil heller saadan Daad fremtvinge,
Som Efterverdnen kan i Toner bringe."

„Ret saa!" — var Troubadourens Svar — „du higer
Mod Æren, Ridder! som det dig anstaaer,
Og ei fornærmer mig, hvad der du siger;
Dit djærve Blik dog Konstens Land ei naaer.

Men viid: for Pandebrud Begeistring viger,
Og tro ei, Konstneren til Arbeid gaaer,
Som Smeden, der et Glavind dig skal gjøre!
Hiin gaaer, hvor ham hans Genius vil føre.

„Og naar han stille, drømmende sig hviler,
Kald derfor ei ham orkesløs og seen!
Paa Tankens lette Vinger did han iler,
Hvor du henruller Mindets Kampesteen;
Mig synes, Ridder! du saa ynksom smiler —
Er Tankens fine Traad paa skjulte Teen
Ei Sjælens Handling? og er den dig mindre
Fordi den virkes stille i det Indre?

„Men naar Ideen da i Form udbryder,
Naar synlig i et Konstens Værk den staaer,
Naar Massen en besjælet Kraft adlyder,
Og selv Naturen den tilhaande gaaer —
Naar Himlen selv med Jorden sammenflyder,
Og Tidens Haand til Evigheden naaer —
Er det da ingen Daad? og er den ringe?
Kan Sværdet noget Større da fremtvinge?

„Jo større Medet er, hvortil du stræber,
Jo større Tanken, du fremtrylle vil,
Jo mindre Støv der ved din Palme klæber,
Jo stærkere og renere din Ild —
Des mindre er vist Byrden, som du slæber,
Des meer er Kampen dig et Ridderspil,
Des meer er du med Konstneren beslægtet,
Om end det at — forstaae ham blev dig negtet.

„Een er dog Kraften, som os fremad tvinger,
Og fælles Krandsen, som vi stræbe mod,
Hvad enten jeg med Qvad den til mig bringer,
Hvad heller du den naaer med Sværdets Od;
Din Landse vildt, min Harpe venligt klinger,
Min Vei er strøet med — Roser, din med — Blod;
Gaaer du mod Øst, jeg vil mod Vesten vandre —
Men lad os venligt skilles fra hverandre!"

„Der er min Haand" — tog Viduvelt til Orde —
„Du er en Aand af høiere Natur:
Du har din Plads forsvaret, som du burde,
Men rysted derfor ei min Kobbermuur:
Fri skal min Flugt og høi, som din, vel vorde —
Siig mig dit Navn nu, vakkre Troubadour!
Lad denne Ring om Viduvelt dig minde,
Til vore Veie sig engang forbinde!"

Med disse Ord han paa hans Finger satte
Den Ring, som før fra Ridder Rød han tog,
Den herligste af alle Jordens Skatte
For Hver, som ærlig den til Skjenk modtog;
Dens indre Værd ei Helten kunde fatte:
Liig Dukkeren, han Perlen blind opdrog;
Thi sælsomt skifter Lykken sine Gaver,
Og Skatte Ingen til sig selv opgraver.

„Jeg kan dig Guld ei til Erindring give"
— Lød Skjaldens Tak — „kun de Kjærminder blaa
Jeg fra Naturens Moderbarm vil rive,
At de om Theobald dig minde maae:

Forvar dem vel, imens de er ilive!
Husk, naar du møder deres Søstre smaa,
At Salomon i sine gyldne Klæder
Var ei saa skjøn, som Blomsten, du nedtræder.

„Bebreid den ei, at Frugter den ei yder
Og ei bevæger sig til Verdens Gavn!
Med Himmelfarver den dog Jorden pryder
Og dufter sødt og lover Herrens Navn;
Om Ingen seer den, ingen Haand den bryder,
Saa seer dog Gud den i Naturens Favn,
Og søsterlig den os imøde smiler,
Naar vi ved samme Moderhjerte hviler.“

Saa talte Troubaduren og bortvanked;
End fra det Fjerne skjønt hans Harpe klang.
Besynderligt vor Ridders Hjerte banked:
Det var som Alnaturen for ham sang.
Han til en Hjelmbusk Skjaldens Blomster sanked,
Og vinked ham Farvel endnu engang:
„Flyv freidig, Sangfugl! flyv paa lette Vinger!
Med Ørn jeg heller dog i Sky mig svinger.“

End sad han glad, som hans var Jordens Riger,
Da just Kong Artur med sin Ridderhær
Fra Leding drog — og saae den unge Kriger
Paa Kongestol, i Solens Aftenskjær:
„Er det et Blendværk, som mit Øie sviger?
Hvad heller har en Engel sat sig der?“
— Var Kongens Ord — „mit Øie neppe taaler
Den Glands, hvori hans skjønne Aasyn straaler.“

Da Viduvelt paa Ridderne fik Øie,
Han tøved ei, men sprang paa Løveman;
Han deres Antal ændsed ei saa nøie,
Men vilde mod dem Alle holde Stand.
Da saae han fredelig sin Landse bøie
Og til ham nærme sig en Riddersmand,
Som bød den Fremmede velkommen være,
Og hilsed ham i Kongens Navn med Ære.

„Kong Artur" — sagde han — „Guds Fred dig sender
Her ved en Ridder fra det runde Bord,
Og skjøndt han dig af Navn og Byrd ei kjender,
Han seer dog, din bestemte Lod er stor;
Thi hvad der ei i hundred Aar sig hænder,
Med dig har hændet sig." — Med disse Ord
Paa Kongestenen faldt den Ridders Blikke;
Men Viduvelt forstod slig Tale ikke.

Med Ridderen til Kongen han sig vendte;
Kong Artur venlig ukjendt Gjest modtog.
Blandt Hædersmænd, hvis Navn Alverden kjendte,
Bly, som en Jomfru, Øiet han nedslog.
— Dog her maa Sagnet Thorkilds Flugt indhente
Og see hvorhen han med Balsora drog,
Som paa sit Luftskib ham fra Jorden hæved
Og over Bjerg og Bølge med ham svæved.

Tredie Sang.

Høit paa et Schweitzerbjergs den stolte Tinde,
Men i et Nonneklosters fromme Ly
Sad nu hiin unge Morgenlænderinde
Og stirred hen i Aftnens gyldne Sky:
Her vilde hun de Christnes Frelser finde
Og til hans Kors i stille Andagt tye,
For klart igjennem det Guddommelige
At see dets Afglandsspil paa Jorderige.

Her, mellem Sky og Himmel, i det stille,
Høitidelige Klosters milde Skjød,
Med Himmelen hun sig forsone vilde,
Og see, hvor den med Jorden sammenflød;
Thi sælsom saae hun Livets Farver spille,
Og skjønt, men vildsomt, Straalerne sig brød;
Alt længe ledte hendes dybe Øie
Om Lysets store Udspring i det Høie.

Paa Reisen havde hun med Thorkild talet
Om Christnes Tro og om „den hvide Mand",
Hvis Billed alt en Pilgrim hende maled
Saa skjønt engang i hendes Fødeland.
Hvor underfuldt han Hjerterne husvaled,
Hvor mægtig Sjælene han frelse kan,
Det vidste hun; men hvor han var at finde,
Det vidste ei den Morgenlænderinde.

Da sagde Thorkild: „I den store Brimmel,
Som tumler sig paa Livets vilde Strøm,
Der speiler sig vel og den lyse Himmel,
Men flygtig kun, og som en Ydersøm
Af Herrens Klædebon, en liden Strimmel
Vi skimte dunkelt kun, som i en Drøm;
See! derfor maa den stille Andagt bygge
Sin Hytte fjernt i Eensomhedens Skygge.

„Affsondret fra den store, travle Skare
Af Mennesker, som paa den brede Sti
Med tomme Ønsker gjennem Verden fare,
Ukjendt med Livet, til det er forbi —
Adskilt fra dem kan Sjælen kun bevare
Hiin Gjenklang af den store Harmonie,
Som i den dybe Længsel blev os givet,
Hvis Stræben higer opad efter Livet.

„See! derfor skjuler sig i Palmens Skygge
Saa mangen Eneboer trindt paa Jord,
Og Munkene paa fjerne Bjerge bygge,
Og Nonnen eensom i sin Celle boer:
Der kan en himmelsk Brudekrands betrygge
Den bange Uskyld, som i blysomt Flor
Den frække Jordsons Blikke vil undvige
Og reen indvie sig til Jesu Rige.

„Hvad en usynlig Haand har hisset skrevet
Med Stjerneskrift om Aandens Fødeland,
Om Kjæden, som vi selv har sønderrevet,
Og aldrig mere sammenlænke kan,

Om Livet, som en Gaade os er blevet,
Og som kun Een at tyde er istand,
Om Korset, som det er saa let at bære,
— Det kan blandt dem en hellig Bog dig lære.

„Vel ligger den forseglet for vort Øie,
Vel har den Ziffre, som vi ei forstaae;
Men naar vi os med Andagt for den bøie,
Og stirre med enfoldig Tro derpaa,
Da løsnes Seglet, og fra Østens Høie
Udstraaler Lys, hvor før vi Mørke saae,
Og hvor den store Hemmelighed hviler,
Igjennem Skyen Naadens Engel smiler.“

„O!“ — brød Balsora ud — „o! lær mig tyde
Hiin Salighedens Bog! — o! viis mig hen
Til hine fromme Søstre, som bortflyede
Fra Verden til hiin største Sjæleven!
I deres Barm jeg vil min Sjæl udgyde!
Kun de alene kan begribe den,
Som selv undflyede Klapperslangens Øie,
Der vil neddrage Fuglen fra det Høie.“

„Dit fromme Ønske, Barn! jeg vil opfylde:
Paa Bjerget hist St. Peders Kloster staaer —
Der kan du dig i Fred og Andagt hylle,
Mens jeg om i den vide Verden gaaer.
Vi Alle Herren Liv og Kræfter skylde;
Held Hver, hvis Offer høit mod Himlen slaaer!
Tænd dit i Hjertet! fold du dine Hænder!
Jeg mit i Verden paa — Ruiner tænder.“

Saa havde Thorkild med Balsora talet,
Mens de imellem Sky og Stjerner gled;
I Sjælens Speil sig Klosterlivet maled
Saa elskeligt. — Af Glæde Pigen græd,
Da Snekken over Alpekirken daled,
Og, drømmende om Evighedens Fred,
Hun hørte førstegang hvor Messesangen
Sig blanded høitidsfuld med Klokkeklangen.

Ved Ovel hun nu de samme Toner hørte
I Solens Aftenglands paa Bjergets Top:
I Øst sig Nattens Dronning bleg tilslørte;
Men blidelig randt Aftenstjernen op;
Forneden sig den lille Verden rørte,
Foroven rulled Demantteltet op;
Ved Thorkilds Side sad hun, som en Engel,
Og leged stille med en Liliestængel.

„O!" — jubled hun — „hvor her er godt at være!
Det er som Himlen aaben for mig stod:
Her aander jeg i bedre Væsners Sphære —
Hist ligger nu den Verden, jeg forlod.
Hvad er vel al dens Herlighed og Ære,
Naar saa i Støv den ligger for vor Fod!
Og hvad er vi, mod ham, som Lilien klæder,
Og sørger for, at Ingen den nedtræder!

„See! under Islamismens Maanestraale
Jeg stod, som Blomsten, uden eget Værd,
Bestemt at offre Livets Virakskaale
Ei til en Guddom — men til lavt Begjær:

Bestemt for Mandens Lyst at lide, taale,
Henkastet blandt et Harems Slavehær —
Jeg saae med Afsky de udstrakte Arme,
Og bad vor Allah naadig sig forbarme.

„Og Allah var det vist, som selv mig sendte
Hiin Vesterlandets fromme Pilgrimsmand,
Som ved sin Læbes Flammetale vendte
Mit Øie fra vor natindslørte Strand
Og lod i Vest mig Dagens Stjerne vente,
Som fordum oprandt over Morgenland,
Men svandt og maa nu fjern vor Himmel laane
Et Gjenskin kun i Mahoms blege Maane.

„Naar Solen daler over stille Høie,
Jeg seer nu Fred i Aftenstjernens Skjær —
Her skal jo alle Knæ paa Jord sig bøie
For Ham, som har Alverdens Sjæle kjær.
Nu troer jeg vist, at det er Allahs Øie,
Som i den store Stjerne funkler her
Og gjennem Ørknen Christnomaden leder
Til samme Guddom, vi med ham tilbeder."

„Ja!" — svared Thorkild — „Lyset er det samme,
Som vi ved Natten og ved Dagen saae,
I Maanens laante Glands, i Solens Flamme,
Og i Cometen og de Stjerner smaa;
Fra samme store Fader vi nedstamme,
Dog lige nær vi Alle ham ei staae;
Men naar hans Sol den halve Jord oplyser,
I Nattens Mulm den anden Halvdeel gyser.

„Og tidt er Nattens Timer sekellange,
Og Dagen svinder i et Dieblik,
Da dvæler Diet, længselsfuldt og bange,
Paa Høien, hvor det sidste Glimt bortgik.
See! nu vil atter der en Dag bortgange,
Du kom at skue Herrens Afskedsblik:
Hvor Sønnens Morgen- Aftenstjerne glimter,
I Vest du Faderen trefoldig skimter.

„Thi trefold Lys fra Faderøiet straaler,
Naar selv Profeten, dødningbleg og mat,
Ved dunkle Lampe Tidens Gang udmaaler,
Og skimter Evigheden i sin Nat;
Den fulde Glands ei Støvets Die taaler,
Og derfor svinder Herrens Dag saa brat;
Men Frelsens Stjerne kan vi evig skue,
Og aldrig flygter Aandens skjulte Due.

„Usynlig skal den om din Tinding svæve,
Og vifte Taagen fra dit Die bort,
Og trøstig du til Lyset det kan hæve,
Om Natten aldrig synes dig saa sort.
Dit Prøveaar du her maa eensom leve;
— Jeg kaldes nu til andre Egne fort —
Om saa du Verden eller Gud vil tjene,
Skal ingen Dødelig dig det formene."

Saa taled Thorkild, og han var — forsvunden.
Forladt, sad Pigen der med Graad paa Kind;
Dog da den første Taare var henrunden,
Hun rolig i sin Celle vandred ind.

Og sødt hun slumrer alt i Midnatsstunden,
Med fromme Tanker i det stille Sind,
Mens fjernt fra hende, i Kong Arturs Rige,
Til Viduvelt heelt sære Drømme stige.

Hvad Viduvelt har drømt saa tidt og gjerne —
Den gamle, sorte Ridder for ham staaer:
Han peger imod Østen paa en Stjerne,
Som ildrød over deres Hoved gaaer:
Den glider hen og daler i det Fjerne;
Paa Horizontens Rand den Jorden naaer,
Og hvor den falder, høit et Træ sig hæver,
Hvis Krone tungt af gyldne Frugter bæver.

Men see! franeden sorte Taager stige:
De skjulte Træet i en bælmørk Nat;
Og Spøgelser sig om i Mulmet snige,
De sprudle Ild omkring den skjulte Skat.
„See!“ — hører han den sorte Ridder sige —
„Hvad Himlen giver, sluger Helved brat;
Dog hvo den rette Kraft og Tro blev givet,
Kan selv af Dødens Haand udvriste — Livet.“

Men nu han seer en Fugl sin Vinge hæve:
Hvor før han Træet saae, den flyver hen;
Igjennem Flammer seer han den bortsvæve,
Og flux den sorte Ridder følger den:
„Frygt Døden ei, at du kan evig leve!
Ved Kamp du vinder Livets Træ igjen —“
Med disse Ord var Ridderen forsvunden,
Og Viduvelt opfoer af Drømmeblunden.

Snart lukker sig paany det tunge Øie:
Han synes nu, han i en Kirke staaer;
For Alteret han sine Knæ mon bøie;
En Fugl mod Kirkeruden Vingen slaaer —
Han reiser sig og stirrer mod det Høie,
Og see! — paa gyldne Sky en Engel staaer:
Hun vifter ad ham med de hvide Vinger —
I Haanden hun en Lilliestængel svinger.

Og han gjenkjender i det høie Billed
Skytsenglen, skjøn og uforglemmelig,
Som altid huld en Hovedrolle spilled
I Phantasiens gyldne Himmerig;
Den hidtil som et Barn sig for ham stilled;
Nu havde Englen reent udfoldet sig:
Fra Skyen hun sin Lillie mod ham rakte —
Og Glæden ham af Glædesdrømmen vakte.

Nu brat af store Følelser henrevet,
Han kjendte kun eet Ønske, høit og stort,
Som i hans unge Sjæl med Ild stod skrevet,
Hvorfor han gjerne Liv og Blod gav bort.
Een Nat han alt i samme Hal var blevet;
Nu maa han i den vide Verden fort;
Ham synes, Veien gaaer igjennem Luer;
Men gjennem Luen han sin Engel skuer.

Det var just i de lyse Pintsedage;
Ved Hoffet feiredes en prægtig Fest:
Kong Artur sad hos kongelige Mage
Og indbød huld al Verden til sin Gjest;

Ni Underkonger saae man ham modtage:
Med Dronninger og fagre Møer til Hest,
Med Riddere og Svende, de fremdroge,
Mens Piger qvad, og Minstrels Harpen sloge.

Der overalt var Festlighed og Gammen;
Høit Jubeltoner steg i helligt Chor;
I Hallen sad trindt Konningen tilsammen
De hundred Riddersmænd ved runde Bord.
Hos Viduvelt opildned Hædersflammen
Ved Synet af de største Mænd paa Jord:
Den unge Ørn, af Reden nys udfløiet,
Til Ærens Bjergaas hæved svimmel Øiet.

„Her“ — sagde han — „jeg blues ved at stande,
En daadløs Yngling, blandt saa store Mænd:
End runder ingen Krands sig om min Pande —
Jeg først udgaaer at samle Løv til den:
Jeg Lauren søge vil i fjerne Lande,
At, naar jeg staaer i denne Kreds igjen,
Jeg fordre kan, hvad nu jeg maa forsage,
Og, med Guds Hjælp, blandt Eder Sæde tage.“

„Hil være dig, du djærve, unge Ridder!“
— Var Kongens Ord — „siig os din Byrd, dit Navn!
Thi det var Skik hos os fra Arilds Tider,
At spørge først om Byrd og Fødestavn.
At du maa stande, hvor vi Andre sidder,
Det vorde kan dit unge Mod til Gavn;
Thi Æren, som vi nu dig maae formene,
Kan Heltebyrd og Heltedaad fortjene.“

„Mit Navn er Viduvelt" — den Yngling svared —
„Men ei min Byrd jeg Eder nævne kan:
Min Fader hemmelig sit Navn bevared,
Men viste sig i Gavn en Adelsmand:
I Gjerninger sin Byrd han aabenbared,
Og Ingen spurgte ham om Navn og Stand;
Derfor jeg skal mig ei af Slægten prise,
Hvis ei jeg i Bedrift min Æt kan vise.

„Dog før jeg døer, jeg vil min Fader kjende;
Da han forsvandt, i Modersliv jeg laae.
Om end jeg ride skal til Verdens Ende,
Hans Aasyn eller Grav jeg skue maa.
Hans Arveskjold jeg har dog her ihænde;
Kast, ædle Riddersmænd, et Blik derpaa!
Hvis Nogen kjender det, han mig ei dølge
Hvorlunde jeg den Ædles Spor kan følge!"

Med disse Ord sit Demantskjold han hæved,
Og ingen Ridder sad ved runde Bord,
Som Skjoldet saae og ikke lønlig bæved:
Den bedste Helt en Isnen gjennemfoer;
Men intet Ord fra nogen Læbe svæved:
De ældste Kæmper Øiet slog til Jord.
Den Taushed Konning Artur brat afbryder,
Og sine Kæmpers Adfærd saa udtyder:

„Dit Skjold er kjendt, hvor Liv er over Mulde,
Endnu dog bedre Armen, som det bar;
Thi fast det grændser til det Underfulde
Hvad her engang dets Eier øvet har.

Vi blandt vort Samfund ham optage skulde:
Hans Idræt lyste glimrende og klar;
Men da han stolt sit Navn ei nævne vilde,
Vi negted ham sig i vor Kreds at stille.

„Da spurgte han, om vi hans Herkomst lasted,
Og os med Sværdet den at prøve bad,
Midt paa det runde Bord Stridshandsken kasted,
Og æsked ud hver Ridder, som her sad:
Til Skranken Hver paa høie Ganger hasted;
Men flux han skilte Hest og Ridder ad.
De største Helte Styrke med ham prøved
Og æred ubekjendt hans Byrd — i Støvet.

„Thi synligt var det, at den Kraft, som rammed
Saa vældelig, ei sprang af Trælleblod,
Saalidt som nogen Aseninde ammed
Den Løve, der rev Egen op med Rod;
For ham at segne selv jeg mig ei skammed:
Hans Adel lyned fra hans Landsceod.
Ved runde Bord ham øverst Plads tilhører;
Derfor vor Løve i sit Skjold han fører.

„Men hvor han færdes nu paa Jorderige,
Det veed vi ei; thi strax han os forlod.
Han drog mod Øst for Christi Grav at krige;
I atten Aar hans Sæde ledigt stod.
Vi nævne ham vor Ridder uden Lige;
End med Beundring prise vi hans Mod.
Est du hans Søn, som du hans Skjold besidder,
Saa være du fra denne Stund vor Ridder!“

„Først“ — svared Viduvelt — „min Gjerning vise
Om jeg med Ret det bærer, eller ei!
I skal mig for et arvet Skjold ei prise:
Ei hvad min Fader øved — øved jeg;
Men — forend Lokken morknes paa min Isse,
Jeg finde skal Udødeligheds Vei,
Selv om den gjennem Dødens Dal sig slynger,
Selv om den gaaer igjennem Djævleklynger.“

Alt Viduvelt paa Løveman sig svinger,
Vil i den vide Verden fare hen:
Det ædle Dyr alt vælig med ham springer,
Da pludselig han standser det igjen;
Thi see! forbi ham, som paa Lynets Vinger,
En Ganger foer: en Jomfru sad paa den,
Og bag den Jomfru han en Smaadreng skimted;
I Drengens Haand en Barnelandse glimted.

Med Pilens Fart hun op mod Borgen sprængte;
Hun vilde flux for Kongen lades ind,
Og medens sig den Hofmarsk end betænkte,
Hun sprang af Hesten, som en Hvirvelvind,
Og gjennem Vagten sig med Magt fremtrængte;
Af Iver blussed høit den Skjønnes Kind.
Her — tænkte Viduvelt — er Nød paa Færde —
Han fulgte hende gjennem Vagtens Sværde.

Da nu hun for Kong Artur kom at stande,
Hun hilsed Ridderne ved runde Bord:
„Jeg kommer“ — sagde hun — „fra fjerne Lande,
Og søger her de største Mænd paa Jord;

Saavidt som Bølgen slaaer mod grønne Strande,
Har Rygtet sagt, der ingen Konning boer,
Som over større Helte Sceptret svinger,
End han, for hvem min Bøn jeg her frembringer.

„Al Verden dig og dine Kæmper kjender,
Som altid fro for Gud og Æren slaae —
See! derfor dig den Bøn min Dronning sender,
At du en Riddersmand udkaare maa,
Som slukke kan den Ild, der os omspænder,
Og mod den værste Fjende kjæk bestaae;
Thi stædt i større Nød har Ingen skjælvet,
Saalænge Himmel over Jord sig hvælved.“

— „Skjøn Jomfru! siig, Hvo mon din Dronning være,
Som saa dig har fra fremmed Land hidsendt?
Slig Tillid gjør vort Ridderskab stor Ære;
Men siig os først og fremmest, hvad er hændt?“
„For Kummer kan jeg neppe det frembære,“
— Var Pigens Svar — „er det Jer ei bekjendt,
At Ungerland er stedt i uhørt Jammer,
At baade Folk og Land staaer høit i Flammer —

„Hør hvad dets Dronning da ved mig forkynder:
En Kæmpe, som i Pagt med Djævlen staaer,
Har Folket først forledt til svare Synder,
Og dybere sank Slægten Aar for Aar:
Den største Flamme med en Gnist begynder,
Og Sønner høste tidt hvad Fædre saaer —
Forlængst den gamle Kraft og Tro var omme,
Og længe alt stod Herrens Templer tomme.

„Paa Frihed raabte høit Dæmoners Slave,
Og Viisdom nævntes Slægtens Vanvids-Aand;
Men Helvedfakler var dens lumske Gave:
I Støv sank Himmelens og Jordens Baand;
Affindig dandsed Tvivlerne paa Grave;
Til Spot blev Varsler, Trudsler blev til Haan:
Tidt flammed Himmelsværdet i det Fjerne,
Men Klogten loe kun ad den sjeldne Stjerne.

„Nu kom der Krig, og Landet lagdes øde;
De Tappre faldt paa Fædrelandets Grav;
En fremmed Overherre vi adløde;
Vor Konning, som Vasal, Tribut ham gav;
Dog lige lystigt Folkets Jubler løde;
Thi, rørte af den Troldmands Hexestav,
De ingen Straf og intet Varsel sandsed,
Men loe ad Skjændsel og i Lænker dandsed.

„Saasnart de Troldens Fløitetoner hørte,
Som overalt fra Bjerg og Dal gjenlød,
En ulyksalig Attraa dem forførte,
Til blindt at tumle i Fordærv og Død;
De vidste, naar han med sin Stav dem rørte,
Forlod Forstanden dem; men alt for sød
Var Lysten, som henlokked dem i Snaren,
Saa de i Vellystsrusen glemte Faren.

„Nu kom der Pest, og Dødens Rædsler blanded
Sig mellem vilde Lysters Vanvidsskrig:
Hist Døende med Latter Gud forbanded,
Her raste Aadsler levende blandt Liig:

Midt blandt Forraadnelsen hiin Troldmand standed —
Fuldendt var nu hans Seier og hans Svig:
Den milde Gud sit Aasyn fra os vendte —
Og Land og Folk i Svovelflammer brændte.

„Vor Konning var en god, lemfældig Herre;
Men Villien var ei stærk, som den var mild.
Han mægted ei dæmonisk Strøm at spærre,
Som rulled frem med Veg og Svovelild:
Ved hvert hans Bud det Onde kun blev værre.
En Nat klang Trylleflöiten, stærk og vild;
Han kunde selv ei mægtig Attraa standse,
Men maatte flye — og efter Spillet dandse.

„Dermed han af den onde Trold blev draget
Fra Huus og Hjem, fra Vid og fra Forstand;
Forgjeves havde Kæmpen Kongen plaget
Med Krig og Pest og truet med hiin Brand:
Tre Gange havde Kongen ham afslaget
Sin Datters Haand, den skjønne Lillievand,
Hvem Moderen, vor fromme Dronning, danned
I Herrens Frygt til Prydelse for Landet.

„Men nær hun var et skyldfrit Offer blevet;
Thi da vor svage Konge Branden saae,
Og Jamren til det Yderste var drevet,
For Selvfrygt Kjærligheden underlaae:
I Angsten havde han alt underskrevet
En Pagt, som siden kom ham dyrt at staae:
Sit eget Barn han Trolden vilde give,
For selv af Dødens Svælg sig at udrive.

„Alt Kæmpen kom, sit Bytte at modtage;
Men Dronningen et Kors for Døren slog,
Og brølende Uhyret veg tilbage;
Dog — snarlig Hevn han over Kongen tog:
Ved hine Toner lokked han den Svage
Af sikkre Borg og i sin Magt ham drog.
Nu for hiin onde Pagt han haardt maa bøde
Og græder Angerstaarer, blodigrøde.)

„Han brænder — siger man — iblandt de Andre,
Som de, forvandlet og ukjendelig;
Thi, skjøndt forbrændt, de ufortært maae vandre,
Og tænde Alt, hvad til dem nærmer sig;
Og Ingen deres Skjæbne kan forandre,
Som ei bekæmper Troldens Magt og Svig;
Først naar en Ridder mægter ham at fælde,
Ophører Landets Straf med Kæmpens Vælde.

„Vort sidste Haab er paa en Yngling strandet,
Som tidlig alt Prindsessens Hjerte vandt;
Hans Slægt var den berømteste i Landet,
Og Fyrsteblod der i hans Aarer randt;
Men selv ei han hiint Trylleri modstanded:
Ham greb en vild Begjær til djævelsk Tant —
Han sank i Vellystshvirvlen med de Andre,
Maa nu blandt dem, forbrændt og vanskabt, vandre.

„Nu staaer der kun et eenligt Slot bevaret,
For Trolddom frit, besprængt med Vievand;
Det har min Dronnings Fromhed end forsvaret;
Men rundtom brænder Folk og Stad og Land,

Og ingen Ungersvend og Mand er sparet,
Som af vor svare Nød os frelse kan --
See! derfor, Konning! vi til dig os vender,
At du en Ridder til vor Frelse sender."

Derpaa Kong Artur svarede saalunde:
"Utroligt fast er hvad du nævner der;
Saalænge Jorden stod og Tider runde,
I Løndom raste vel Dæmoners Hær;
Men aldrig saa det Onde seire kunde:
Jeg frygter Jordens sidste Dag er nær;
Dog skal den gamle Syndeverden brænde,
Vist ingen Dødelig det kan afvende."

"Jo, det er Tid endnu" — den Jomfru svared —
"Endnu er ei den gode Kraft død hen;
Endnu har Herren vist en Helt bevaret,
Som Helvedflammen slukke kan igjen;
Jeg uskadt gjennem Luers Strøm er faret —
Den rene Moders Søn afkjøled den,
Derfor det mindste Barn, i største Fare,
Var stærk nok til min Ære at forsvare.

"Og eier du blandt Riddersmænd og Svende
Een reen og kraftig Yngling eller Mand,
Saa mægter han alene at afvende
Den Nød, som truer nu hvert Folk, hvert Land;
Thi visselig vil Ilden om sig tænde,
Hvis ei den i sin Fødsel qvæles kan.
Var jeg en Mand, saasandt som jeg er Qvinde,
Jeg skulde selv hin Kæmpe overvinde.

„Men Kraft med Reenhed maa forenet være
Hos Hver, som vil i denne Kamp bestaae:
En Mø kan her ei kæmpe med sin Ære —
En Mand kan her ei blot med Armen slaae:
I kydske Barm han Mandemod maa bære,
Og for Guds Ære kun i Striden gaae;
Hvor finder jeg paa Jord en saadan Ridder,
Hvis her han ved det runde Bord ei sidder?"

„Du fordrer" — svared Kongen — „saare Meget,
Ja mere fast, end jeg dig love kan;
Af Medynk er mit Hjerte dybt bevæget —
Jeg frelste gjerne baade Folk og Land:
Jeg Helte har, som tidt med Faren leged,
Mod hver naturlig Kraft de holde Stand;
Men mod en — Djævel Staalet Intet mægter,
Og der den Stærkeste i Luften fegter.

„Dog selv en saadan Helt jeg skulde finde,
Som ei for Trolde eller Djævle veg;
Men kan en Ungersvend kun Seier vinde,
Har mine Kæmper vist for langt et Skæg:
Thi Hvo er Mand og favned ei en Qvinde,
Saasnart hans Hjerte høit i Barmen steg?
Før Løven ved Løvindens Side brummed,
Har den vist ei sin fulde Kraft fornummet.

„For Kydskhed jeg den stille Jomfru priser,
Til Ridder derfor ingen Mand jeg slaaer;
Naar han i Stordaad kun sin Manddom viser,
Saa gaaer jeg ellers ei hans Dyd paa Spor;

Paa Heltedyd jeg mangler ei Beviser
For Hver, som sidder her ved runde Bord.
Om Nogen heelt din Fordring kan opfylde,
Derpaa, skjøn Jomfru! — jeg dig Svar maa skylde."

Nu Kongen sig til Ridderskabet vendte:
„Hvo" — sagde han — „den Jomfru følge vil,
Og tiltroer sig, at frelse de Forbrændte
Fra Troldens Flammer og hans Djævelspil,
Han reise sig!" — Alt længe han mon vente,
Men Ingen reiste sig med Hu dertil —
Høit Blodet foer til hvide Jomfrukinder:
„Her" — sagde hun — „jeg Frelsen da ei finder,

„Nu vel! saa maa jeg andetsteds oplede
Hvad jeg ei fundet har ved runde Bord;
Sid længe nok paa eders stolte Sæde!
Og udbred eders Rygte vidt paa Jord!
Ei Flere skal det falske Ry mislede:
Fra denne Time Ingen meer det troer —
Kong Artur! din og Ridderskabets Ære
Skal i al Verden nu til Skjændsel være."

Hun havde udtalt. — Kongen vidste ikke
Hvorlunde han var faren: Skamfuldhed
Hans Læber bandt, vredt tindrede hans Blikke,
Da nærmed sig fra Døren med Besked
Ung Viduvelt: „Herr Konning! vilst du skikke
Mig i dit Ærend ud, saa hør min Ed!
Saasandt som jeg vil evig salig være!
Jeg hævder Guds og Ridderskabets Ære."

Forbauset Alle Ynglingen betragted,
Og Nogle harmed sig og Andre loe;
De Fleste for hans Ungdom ham foragted
Og tænkte: slid først dine Børneskoe!
Kong Artur ei paa deres Miner agted,
Men, ved den ædle Ynglings Tilbud fro,
Hans Faders store Gjerninger sig minded,
Og hvor han selv paa Kongestenen skinned.

Med Tillid drog han Sværdet nu af Skeden
Og gav ham Ridderslaget med de Ord:
„Far hen, min Søn! og kæmp for Evigheden!
Nu est du Ridder ved det runde Bord.“
Den unge Ridder knælede beskeden;
Høitidelig han Troskabseden svoer;
Hans Hjerte hæved sig, hans Kinder blussed —
Den Jomfru saae hans høie Blik og studsed.

„Vel est du ung“ — udbrød hun — „men der flammer
En hellig Lue i din rene Sjæl,
Og hvis dit Glavind som dit Øie rammer,
Saa vil du staae i Kampen som et Fjeld;
Kom, Ridder, kom! — vor Vei gaaer gjennem Flammer;
Men Gud er med os.“ — „Viduvelt, Farvel!“
Lød hundred Stemmer. Gangerne modtoge
Det ædle Par, og hastigt de bortdroge.

— Taus Viduvelt red ved den Jomfrues Side;
Bag hende hopped Drengen lystelig,
Og som de red hen under grønne Lide,
Den unge Ridders Blik oplofted sig —

Og see! hiin Drømmens Fugl, med Vinger hvide,
Nedsvæved nu paa gyldne Skyers Flig.
„See!“ — brød han ud — „min Leder Gud mig sender!
Naar han er med mig, jeg mit Værk fuldender.

„Nu veed jeg hvad jeg vil paa Jorderige,
Og nu forstaaer jeg Stormen i mit Bryst;
Nu kan min Kraft i stadig Retning hige
Mod Eet — og drives ei af flygtig Lyst;
Eet Punkt staaer fast, naar alle andre vige:
Bag oprørt Hav jeg seer en stille Kyst —
Did tyer jeg, fra en daadløs Verdens Drømme,
Til Kamp, igjennem Mulm og Flammestrømme.“

— Mens Viduvelt drog fort, sit Maal for Øie,
Gik Troubadouren planløs hid og did:
Nu sværmed han paa blomsterkrandste Høie;
Nu gik han gjennem Dalen stille, blid;
Og hvor han saae en venlig Sti sig bøie,
Han tumled hen; thi flygtig var hans Id:
Mangfoldigt, broget, laae et Verdensbilled
For Øie ham, men eenhedsløst, forvildet.

Hans Sjæl var liig et Digt, som selv sig skabte,
Men dog end ufuldendt, chaotisk laae
I Tankens Fosternet, hvor Billed tabte
I Billed sig, det Store i det Smaa,
Det skjønne Enkelte i det Uskabte,
Imens det Hele ikkun vented paa
Et Trylleslag af Geniussens Vinge,
For herligt og fuldendet at — fremspringe.

Saalunde Theobald i Verden vanked
Alene, med en større i sit Bryst:
Som Barn, alt underfuldt hans Hjerte banked
Og svulmed høit i navnløs, anet Lyst;
I Drømme han da Trylleblomster sanked
Med Engleaasyn og med Englerøst,
Og Fuglene ham tyktes Troubadourer,
Som lulled sødt om mystiske Naturer.

Hans Fader ham til Riddersmand bestemte
Og øved tidlig ham i Vaabenleg;
Men altid Sværdet han for Harpen glemte:
Med den han sig til Eensomheden sneg.
Han læste helst i Bog, og let han nemte,
Men Ridderfærd og Borgerdont undveg.
Det var som Livets Sysler han foragted,
Og Faderen ham tidt med Sorg betragted.

„Vil du til intet Gavnligt dig bestemme,
Men drive Tiden bort med Sang og Spil,
Saa maa du før dig i et Kloster gjemme;
Thi Verden duer du dog ikke til."
Den Tale maatte han hver Dag fornemme;
Tilsidst han svared: „jeg i Kloster vil!"
Man lod ham gaae. — Nu prøved han sig længe,
Og vied til Guds Priis de gyldne Strænge.

Dog blev det ham for trangt bag Klostermuren —
Han maatte i den vide Verden ud:
Der gik nu, som en Flygtning, Troubadouren
Alene med sin Harpe og sin Gud;

Men høit som Himlen, evigt som Naturen,
Og helligt som det første, store Bud,
Stod Skjaldens Kald med Ildskrift i det Fjerne,
Bestraalet af Udødeligheds Stjerne.

Og fri, som Fuglen, af hvert Baand løsrevet,
Som binder os til enkelt Sted paa Jord,
Han stedse i det Fjerne blev uddrevet;
Og rastløs fort hans Genius henfoer.
Forlængst han fader- moderløs var blevet:
Udslettet var hans Æts de sidste Spor;
Nu i hans Fædres Borg kun Uglen boede,
Og Tidslen paa de øde Mure groede.

Da han ung Viduvelt paa Høien skued
Og saae paa Kongesteen hans høie Blik,
Som af en underordnet Aand nedkuet,
Hans Fasthed vakled for et Øieblik;
Men høiere Selvfølelsen opblued,
Og stolt han Ridderen imøde gik:
Det var som de henstødtes mod hverandre,
For — evig ad forskjellig Vei at vandre.

Da Theobald fra Viduvelt sig vendte,
Og — som det syntes — seirende bortdrog,
Han agted dog den Aand, som ham miskjendte,
Og eftertænksom nu hans Tale vog:
Han saae, de Begge for det Gode brændte;
Men fast til Jorden ham den Tanke slog:
„Hvad har jeg da for Det, som jeg foragter?
Og veed min Stræben selv hvorhen den tragter?

„Jeg har mig over Smaaligheden hævet;
Men har jeg da det Store derfor naaet?
Jeg har kun mellem Jord og Himmel svævet
Og aldrig noget Hvilested betraadt.
Af Skyer har jeg Drømmeverdner vævet,
Men intet Sædekorn paa Jorden saaet,
Som, naar jeg selv paa Tidens Elv bortglider,
Kan spire frugtbart op for nye Tider.

„Jeg maler skjønne Billeder i Vandet,
Som slettes ud, før jeg dem har fuldendt.
Som paa en øde Ø min Sjæl er strandet;
Men Himmelluen er dog ei udbrændt:
Og hvad jeg hisset saae i Fødelandet,
Jeg skimter her forvirret og forvendt:
Min Anelse jeg mægter ei udtale —
Min Længsel kan jeg kun i Bølgen male.

„Med Strømmen mine Længseler henrulle,
Og deres Vugge vorder deres Grav;
Det Evige, det Store, Underfulde
Jeg seer som Stjerneskjær i Tidens Hav;
Men det er Gjenskin kun: de Stjerner rulle
Paa Himlen fort, og ingen Tryllestav
Kan Guddomsstraalen fast til Speilet binde —
Den brydes — glimter kun — og maa forsvinde."

Mens saa han sukked, funkled meer og mere
Rubinen, han i Trylleringen bar:
En hellig Stjerne syntes den ham være;
Hans Følelse var vel ham selv ei klar;

— Men hvad der er for høit for Jordens Sphære,
Hvad ingen Dødelig fornummet har,
Hvad Engle ane — og Cheruber drømme
Ham syntes dukket op af Sjælens Strømme.

Han svimled mellem Oververdnens Zoner,
Han hørte Evigheders Harmonie;
Et Univers opløste sig i Toner
Og smelted atter hen i Melodie;
Hoit over alle Stjernerigers Throner,
Hoit over Rummet, som de svæved i,
Han den uendelige Kjæde skimted,
Hvis mindste Led, en egen Verden, glimted. —

Begeistret greb han i de gyldne Strænge;
Men — Strængen brast, og Harpen sank til Jord:
Det var som Sjælen vilde Fængslet sprænge;
For trangt var Hjertet, Følelsen for stor:
Den vilde i et evigt Qvad fremtrænge;
Men dertil havde ingen Tanke Ord —
Da sprang — o Under! — ud af Trylleringen
En liden Genius og slog med Vingen.

Det var et deiligt Barn: dets Øine spilled
Saa muntert, livligt, som et Stjernepar;
De gule Lokker yndigt sig forvilded'
Om de Smaaskuldre; — Svanevinger bar
Det lille underfulde Englebilled;
Hans Gang var fuglelet, hans Hud saa klar,
Som Legemet, af Lysets Straaler dannet,
Ei følte selv den Jord, hvorpaa det standed.

Og see! — imellem trende Kæmpefjelde
En dyb og bundløs Afgrund aabned sig;
Den skjulte konstig han med tynde Fjælle,
Og Dybet blev en Harpesangbund liig —
Da spændte han, med overjordisk Vælde,
Imellem Klipperne forunderlig
Uhyre Strænge, af Metaller blandet,
Og see! — en Trylleharpe for ham standed.

Den's Overdeel i Ætheren sig hæved;
I Jordens Middelpunkt den Hvile tog:
Blandt Millioner Strænge Englen svæved,
Og verlende med Vingerne dem slog.
Nu Strængene som Havets Bølger bæved —
Et Ocean af Vellyd der uddrog
Og toned i uhørte Melodier
De underfulde Verdensharmonier.

„O! det er hvad jeg føled, hvad jeg aned!"
— Udbrød nu Theobald i salig Lyst —
„Nu er det da udaf min Sjæl fremmanet,
Og nu har det Unævnelige Røst!
Det Evige har sig en Udvei banet —
O, Engel! siig mig, laae du i mit Bryst?
Thi nu det er mig som min Aand dig skued,
Hvergang i Flammer Guddomsgnisten lued."

„Ja" — svared Englen — „i din Sjæl jeg blunded
Før du blev fød; jeg i dit Hjerte slog
Og ængstlig imod Fædrelandet stunded,
Hvergang du dybe Længselssukke drog;

Men aldrig havde jeg fremtræde kunnet,
Før du var død, og Gud mig til sig tog,
Hvis ei min Stjerne havde mig fremkaldet,
Hvis ei Rubinen i din Haand var faldet.

„Thi viid, hver Genius har hist sin Stjerne,
Som her hver Aand sin egen Verden har;
Derefter maae vi stræbe i det Fjerne,
Hvad enten den er dunkel eller klar;
Skal vi en Dødelig som Skytsaand værne,
Vi speide Stjernens Kaar, hvis Tegn han bar,
Og hæver han sig paa sin Engels Vinge,
Den vil ham til sin egen Verden bringe.

„Men alle Himmellys, som hisset tindre,
Hver høiere Natur sit Billed fandt,
Hvori det Store speiles i det Mindre:
Hver Stjerne funkler i sin Diamant;
Ja selv Metallerne i Bjergets Indre
Kan kun den Straale løse, som dem bandt:
I Guldet kan du Solens Aasyn skue,
I Sølvet flammer Maanens blege Lue.

„Og vexelsidig virke paa hverandre
De skjulte Kræfter: derfor blev min Lod,
Indhyllet i din Sjæl, med dig at vandre,
Med stumme Ønsker, som du ei forstod,
Og derfor kan Rubinen kun forandre
Min Gang paa Jord; thi hvor min Stjerne stod,
Der funkled den: til den min Aand sig hefter,
Og drages frem ved underfulde Kræfter.

„Ved den har du mig udløst af mit Fængsel,
Ved den til dig endnu jeg lænkes her,
Maa følge dig igjennem Verdens Trængsel,
Fortrolig skjult i Ringens Stjerneskjær.
Din høie Attraa og din dybe Længsel
Jeg stille skal. Jeg var useet dig nær.
Naar nu du maner mig, jeg maa fremtræde
Og synlig, som usynlig før, dig lede.

„God er min Villie, og min Magt ei ringe:
Jeg Nøglen har til Konstens Helligdom;
Ved mig du kan det Herligste frembringe,
Hvad kun du aned før og drømte om;
Thi naar jeg slaaer i Luften med min Vinge,
Adlyde Aander selv mit Herredom;
Men vogt dig, naar i Støv du Himle skaber,
At du i Støvet ei min Stjerne taber!

„Glem ei, naar du din Priis i Verden hører,
Naar alle Hjerter smelte ved dit Bud,
At det er mig, som Himlen dig afslører
Og folder det Uendelige ud!
O! glem ei ham, som Æren kun tilhører,
Ham, som tilkommer Magten, Riget — Gud!
Thi da vil sig Rubinen brat fordunkle:
Den kan kun for det fromme Øie funkle.

„Og da jeg atter flygte maa tilbage
Til Fængslet, hvorfra nylig jeg udbrød,
Da kan jeg i dit Bryst kun sukke, klage,
Og finder kun Forløsning ved din Død;

Men vil du ydmyg hver min Sjenk modtage,
Da skal jeg trøste dig i Sorg og Nød,
Skal hjælpe dig den gode Strid at stride,
At du fuldendt kan seire ved min Side."

Saa taled Englen. Theobald nedknæled
Og priste Gud, mens Trylleharpen klang.
Selv Skovens vilde Dyr med Vellyst dvæled
Og lyttede — og alle Fugle sang,
Som af een hellig Følelse besjælet;
Kun Nattergalen taus og eensom hang
Paa nøgne Qvist — og paa en Guldstræng stirred,
Som ei melodisk blandt de andre dirred.

„See!" — sagde Theobald — „hiin Fugl mig viser
En Mangel, som jeg i min Fryd ei saae:
Din Harpe som et Mesterværk jeg priser;
Men hvorfor maa hiin Streng vel urørt staae?
Saa tykkes mig i Sjælens Paradiser
Et Træ end staaer, hvis Frugt jeg ei kan naae,
Og i mit Hjerte er eet Savn tilbage,
Hvorfor jeg selv i Himmerig maa klage."

„Drag hen!" — var Englens Svar — „drag i det Vide!
Og følg mig, hvor jeg lønlig leder dig!
Naar Tiden kommer, skalst du det og vide,
Som nu maa tykkes dig en Gaade liig:
Naar du ei forske vil, men trøstig lide
Paa Gud og Englen, som han sendte dig,
Saa toner vel engang den Stræng, som tier —
Forst maa du føle selv dens Melodier.

„Men viid, den er den største af dem Alle,
Foruden den er intet Værk fuldendt,
Og alle Verdner vilde sammenfalde,
Var den ei mellem Jord og Himmel spændt.
Far hen! og vil du atter mig fremkalde,
Din Sjæl maa eie hvad din Aand har kjendt."
— Her foer i Ringen Genien tilbage,
Og i det Fjerne maatte Skjalden drage.

Fjerde Sang.

Imens med Trylleringen Troubadouren
Og med sin gode Genius hendrog,
Som viste ham hvor herligt i Naturen
Guds Engle Universets Harper slog,
Sad skjult ved Ravneborgs Ruin, bag Muren,
Hiin skumle Ridder Rød i mørken Krog
Og grunded paa dæmonisk Mesterstykke,
Hvortil han Mørkets Fyrste bad om Lykke.

En større Verdens Kræfter ham forlode
Med Ringen, som, misbrugt i frække Haand,
Adlød en ond Natur, og, skjøndt et Gode,
Blev til Fordærv, mens for en ureen Aand

Dens hemmelige Kræfter sig oplode.
Med Ringen havde han nu tabt hiint Baand,
Hvormed han kunde større Magter binde;
Han grunded paa det Tabte at gjenvinde.

Han saae sig i den Kreds tilbagedrevet,
Som Menneskenaturen om ham slog;
Han atter var et Vrag i Strømmen blevet,
Som brændende for Stormene hendrog:
Af alle Lidenskaber vildt henrevet,
Hans Aand alt tidlig slig en Retning tog,
Som snarlig maatte ham til Skranken føre,
Hvor stridige Naturer sig berøre.

Thi, med et usædvanligt Liv begavet,
Til usædvanlig Daad han følte Trang;
Liig Bølgen, naar en Storm oprører Havet,
Foragter Søens Vovers stille Gang,
Men snart mod Himlen hævet, snart begravet
I bundløs Afgrund, trodser Digets Tvang —
Saalunde, med sig selv i Strid, omstødte
Han vild hver Skranke, som hans Attraa mødte.

„En Cherub eller — Djævel vil jeg være!“
— Udbrød han stolt — „og før vil jeg forgaae
Med Frihed i det største Svælg — end bære
Det Aag, som Hverdagssjæle slæbe paa.
Jeg vil ei aande i den snevre Sphære
Af en Natur, som jeg foragte maa:
Er Himlen fjern, er Stjernerne for høie —
For dyb er ingen Afgrund for mit Øie.“

For sildigt var det her at flye tilbage:
I Unaturens Hvirvler frygtelig
Han styrted hen; selv kunde han ei drage
Sit Væsen af den Strøm, som krydser sig
Blandt Verdner, hvoraf Ingen kan modtage
Den Vaklende, hvis ei han ved en Flig
En mægtig Aand kan gribe, paa hvis Vinge
Han over Grændsehvirvlen sig kan svinge.

En saadan Magt var før i Ringen funden,
Den han en gammel Eremit fratog,
Som, rolig ventende Forklaringsstunden,
Hver Gaade tyded i Naturens Bog:
Hans Liv i stille Grandskning var henrunden,
Til Ridder Rød, hans Gjest, til Tak ham jog
En Dolk i Hjertet, for den Skat at vinde,
Hvormed den Gamle kunde Aander binde.

Den Magt, han saa ved Blodskyld sig tillisted,
Endnu til større Udaad blev anvendt:
Selv Synder, som ei de Fordømte fristed,
Af Rød blev til Forfærdelse fuldendt.
Først da hiin fromme Ridder Magten vristed
Af Haanden ham, han følte sig omspændt
Af Ilden, som i Evighed ei slukkes,
Og Ormen, som ei døer, naar Diet lukkes.

Nu i Fortvivlelse han famler efter
En Haand fra Verdnen, hvor han stunded hen;
Han seer den alt — hans Blik med Vellyst hefter
Til Mulmet sig, som vil han gribe den.

Vild samler han sin Aands de sidste Kræfter
Og styrter sig i Hvirvlens Dyb igjen,
Hvor stridige Naturer sig berøre:
Hvad Tanken svimler ved — han vil fuldføre.

Hiin Skov han kjendte, hvor fra gamle Dage
Af Pystrichs Trolddomsmagt der end var Spor;
Did iler han, det Væsen at opdage,
Som Rygtet maled ham saa kæmpestor.
Nu staaer han der — men vakler dog tilbage;
Dog Manerordet fra hans Læber foer —
Han nævner Pystrichs Navn ved Midnatstide —
Og pludselig staaer Dværgen ved hans Side.

„Hvo est du" — spørger han — „du, som mig kalder
Og vover at anraabe Pystrichs Navn?
Hvis i en ivrig Christens Haand du falder,
Ved Baal og Brand han sørger for dit Gavn.
Har du forglemt, vi færdes i en Alder,
Da jeg maa skjule mig i Jordens Favn,
Hvor før med Blod af Oldinger og Spæde
Jeg dine Fædre saae mit Alter væde?"

„Est du for Dødelige ræd" — saa svared
Stolt Ridder Rød og aanded frit paany —
„Saa kunde jeg min Møie have sparet;
Thi saa jeg skuffet blev kun af dit Ry.
Har du ei mere af din Magt bevaret,
End at du, som en frygtsom Dværg, maa flye
For svage Mennesker — saa maa jeg søge
Hos andre Væsner hvad min Kraft kan øge."

„Din Længde“ — Dvergen loe — „har jeg vel ikke;
Dog let som Fnug blev hvert dit Lem adspredt,
Hvis med et Pust jeg vilde dig bortskikke
Didhen, hvor end din Plads er ei beredt.
Men — Tanken har jeg læst i dine Blikke:
Du har forgjeves om en Ven ei ledt,
Ved hvem du over Skrankerne kan springe,
Som dig til Menneskenaturen tvinge.

„Velan! naar du med Blod vil underskrive
En Pagt, som til min Verden binder dig,
Saa kan du alle Lænker sønderrive,
Hvori paa Jord din Frihed vaander sig;
Thi da jeg skal den Tryllesteen dig give,
Som, med din Verden uadskillelig,
Indslutter Aanden, som du leder efter,
Og aabner dig dens hemmeligste Kræfter.

„Dog viid nu først, hvem du skal Troskab sværge!
Mig er det ei: jeg er kun en Vasal
Af ham, som hersker over alle Dværge
Og alle Aander, som ved Hanegal
For Lysets Fyrste sig i Mulmet bjerge
Og raadslaae om de Dødeliges Fald:
Hiin Dybets Aand, for hvem de høie bæve,
Kan ogsaa dig til Magt og Storhed hæve.

„Hans Rige skal du sværge at udbrede,
Og sønderrive flux de møre Baand,
Som end til Oververdnens Drot dig kjæde —
Saa skal du vorde selv en mægtig Aand:

Med Kraft og Frihed skal din Sjæl sig glæde;
Og slynger du min Onyxstav i Haand,
Skal en usynlig Magt dit Vink adlyde,
Og alle Vellystskilder for dig flyde."

„Ha!" — mumled Ridderen — „hvor er hans Bolig,
Den Drot, hvis Herredom du breder ud?
Forlængst jeg tykkes med hans Aand fortrolig;
Kan han løsrive mig fra denne — Gud,
Hvis blotte Navn mit Hjerte gjør urolig? —
Som plager det med Aag og tunge Bud,
Mod hvilke sund sig min Natur oprører,
Og raaber: du ei til hans Rige hører! —

„End tvende Veie aabne for mig stande —
Hvi skal jeg ad den tungeste gaae frem?
Lad den end føre mig til skjønne Lande,
Skal jeg som Pilgrim kun betræde dem,
Og gjennem Verden gaae med sænket Pande
Før jeg kan naae hint nye Jerusalem,
Saa vil jeg heller Glæden forud tage —
Afsted — hvorhen min Skjæbne mig vil drage!

„Velan! — det er dog ei mig selv, som river
Mig hen ad denne Vei — det grant jeg veed:
Den Magt, som Fod og Haand og Tanke driver,
Er ei min Villie, men Nødvendighed.
Det er bestemt: — fri — fri først nu jeg bliver" —
— End mumler han, som med sig selv han stred —
„Vel! det maa skee!" — Han selv et Saar opriver,
Og med sit Blod han Pagten underskriver.

„Vel!" — Dværgen loe — „vidt skal din Frihed spores —
Modtag i denne Stav et Underpant
Paa Eden, som for Evigheden svores,
Og som din Sjæl til Mørkets Fyrste bandt!
Nu kan dit Legem aldrig gjennembores
Af Dolk og Spyd, — og staaer du ene blandt
En Hær af Fjender, kan du Staven hæve,
Og Alt, hvad lever, skal tilbagebæve.

„Thi see den Onyx, som i Staven skinner!
I den paa Jord min Verden speiler sig,
Og hver beslægtet Aand ved den jeg binder,
Som mig den atter binde skal til dig.
Naar du mod Nadir vender den, oprinder
Din hemmeligste Tanke flux for mig,
Og med min hele Magt jeg er tilstede,
For Tanken Vei til Handling at berede.

„Men hvad du øver, øv i Midnatsstunden,
Og helst ved Stormens Hvin og Uglens Skrig,
Naar Mennesket for Gjenfærd flyer, og Hunden
Sig tuder hæs, fordi den lugter Liig!
Det Tiden er, hvortil vor Kraft er bunden,
Og den Natur, hvormed den parrer sig;
Hvis den i Lys og Harmonie hensmelted,
Vor Fyrstes Banner var paa Jord omvæltet.

„Dog derfor frygte vi ei nuomtide:
Hans Herredom hver Dag grundfæster sig;
Hans svorne Kæmper vældigt for ham stride;
Han eier alt paa Jord et Kongerig.

Til det du tryg kan med hvert Bytte ride,
Hvis nogen større Magt forfølger dig;
Selv fjernt du kan paa Flammerne det kjende,
Som underfuldt trindtom dets Grændser brænde.

„Min Onyxstav for Luen dig bevarer
Og fører dig til et fortryllet Slot:
Der kan du nyde, tryg for alle Farer,
Alt, hvad dig tykkes Ønskeligt og Godt;
Der samles vore Blodforvandtes Skarer,
Mens Hexen, den uhyre Svartesot,
Alene med en Hær af sorte Drager
Hver uindviet Dødelig bortjager.

— „Men hør! — min Vægter kalder, Hanen galer —
Hver Midnat kan du mane mig igjen,
Og jeg udøve maa hvad du befaler —
Faer nu, i Satans Navn, kun lystig hen!"
— Med Latter Dværgen svandt, og Angstens Qvaler
Omspændte Dværgefyrstens svorne Ven;
Krampagtig han i Haanden Staven klemte
Og i sin Vælde snarlig Frygten glemte.

Og nu han tømmer Nydelsernes Bæger
Til Bunden ud — og, stedse fyldt paany,
Det med fordoblet Lyst hans Ildtørst qvæger:
Af Helvedfryd han leer i høien Sky;
Hver Nat han farer, som den vilde Jæger,
Med Troldesværme gjennem Land og By,
Opbrænder Klostre og bortfører Piger,
Ja myrder Barnet, som i Vuggen skriger.

— En Nat han standser mellem Borgruiner
Og sjunkne Grave ved en dæmpet Lyd:
Det gungrer dumpt, som naar en Kæmpe triner
Paa hule Bro. Udtømt af vilde Fryd,
Han gyser hemmeligt — men hæsligt griner
Den Troldesværm. — Var det en Rest af Dyd,
Som jamred i hans Sjæl, idet den flyede? —
Uhyret førstegang sig selv — afskyede.

Til Væsner kjædet, som, med ham forbandet,
Med Jubel haaned alle Sjæles Ven,
I Unatur udstødt fra Fødelandet,
Han mod en fremmed Verden tumled hen:
Forfærdelig den ham for Øie standed,
Og hylende kom Selvanklagelsen
Og kaldte grumt hans Uskyldstid tilbage,
For den Fordømte med dens Fryd — at plage.

Han havde gierne nu en Verden givet
Blot for en Taare fra sin Barndomstid:
Fast ingen Jammer er saa stor i Livet,
At den jo tyktes salig ham til Nid;
Ja selv Forbryderen, som overgivet
Gjengjeldelsen, udsone kan sin Id,
Ham tyktes salig i den største Smerte,
Naar Bøddelen udrev det — frelste Hjerte.

Omringet af Forgængelighedens Minder,
Han syntes det var saligt — at forgaae;
Men hist en qvalfuld Evighed oprinder,
Det er ham som dens Porte aabne staae.

Et rædsomt Syn sig med hans Frygt forbinder;
Thi gjennem Fjeldet han en Aabning saae,
Og indenfor et halvslukt Lys han skimter,
Som paa en aaben Kiste mat nedglimter.

Og see! en Pige, som et Dødens Billed,
Ved Kisten sad og stirred stift deri,
Imens en blodig Taare langsomt trilled
I Kisten ned. — Han vilde flye forbi;
Men pludselig en Skikkelse sig stilled
I Veien for ham paa den Klippesti:
I sorten Harnisk treen den frem og rangled
Med Knoklerne, som Kjød og Blod den mangled.

„Fordømte! du som Riddernavnet skjænder!
For Ridderaanden skjælv!“ — saa lød en Røst —
Og idetsamme drev med magre Hænder
Den Dødning brede Glavind mod hans Bryst;
Men Ridder Rød sin Stav mod Aanden vender
Og æsker Trolde frem til Kæmpedyst:
Som Lyn de fare gjennem Fjeldets Side —
Han flyer — imens med Dødningen de stride.

Af Dødens Rædsel var hans Sjæl betaget:
Han atter bag sig Ridderaanden saae;
— Den havde gjennem Troldene sig slaget;
I Blod og Edder de bag Fjeldet laae
Og hylede; — endnu var Sværdet draget:
Det trued stedse Flygtningen at naae,
Til endlig Lærken slog i Morgenstunden,
Og brat hiin Dødningkæmpe var forsvunden. —

— Høit paa et Bjerg var Hjortefod opsteget,
Nu styrted den mod Fjeldet og — var død.
Hos Ridder Rod sig Livet svagt bevæged:
Bevidstløs i sit sorte Blod han flød.
Ved Gry han følte sig som vederqvæget:
En venlig Stemme i hans Øren lød,
Og see! en Pige, skjøn som Morgenrøden,
Forbandt hans Saar og vakte ham af Døden.

„Hvor er jeg?“ — raabte han — „Hvo gav mig Livet?
Jeg brændte jo blandt de Fordømte alt.“
„See!“ — svared Pigen — „see! du er omgivet
Af Mennesker, og Himlen om dig hvalt;
Besind dig, Ridder! tak din Gud for Livet!
Og bed, hvad du i Vildelse har talt
Han ei tilregner dig!“ — „Hvor er jeg henne?“
— Han atter skreg — „Ha! hvo vil mig omvende?

„Fordømt jeg er jo! — har jeg selv ei skrevet
Med eget Blod den Dom, der knuste mig?
Har ei den døde Mand mig sønderrevet?
— Hvor tør en Engel til mig nærme sig?
Ha! veed du ei da hvad jeg har bedrevet —
Saa gys og fly — jeg er ulægelig.“
Med disse Ord han Pigen fra sig stødte,
Og atter de oprevne Vunder blødte.

Udmattet sank han hen, og mild husvaled
Ham fromme Hænders Hjælp. I Huus de bar
Den Fremmede; dog Rædsel sig afmaled
I hvert et Aasyn, som hans Qval blev vaer:

I Raseri han kun om Aanden taled,
Og om sin Pagt, og at fordømt han var;
Det Skrækkelige Ingen heelt opdaged,
De gjøs — og den Elendige beklaged.

Ret aldrig uden Frygt hiin Pige nærmed
Sig denne blege, skumle Riddersmand.
Ved hendes Haand dog pleiet og beskjærmet,
Han snarlig følte sig i Karskhedsstand.
Men i hans Hjerne sorte Tanker sværmed
Endnu som før, og Hjertets vilde Brand
Udsluktes ikke selv i Helligdommen,
Hvorind han var en Uindviet kommen.

St. Peders Kloster havde ham modtaget,
Som hver en Fremmed og Ulykkelig.
Det var en hellig Lov: for Hver, som klaged
Bag Klostermuren, aabned Porten sig.
De fromme Søstre havde Omhu draget
For Ridingen, dog hun fornemmelig,
Som, skjøn liig Morgenrøden, først ham mødte,
Da han hos styrtet Ganger laae og blødte.

Det var Balsora, Morgenrødens Datter,
Den hulde Mahoms Mø fra Østerland.
Den Kjærlighed, som Skabningen omfatter,
Hun bragte med fra sine Palmers Strand;
Og Hjertet, som sig selv lyksalig skatter,
Naar en Ulykkelig det trøste kan,
Det gode, ømme, medynksfulde Hjerte
Slog ogsaa for den Onde i hans Smerte.

Men for det Gode høit og glad det lued,
Og for alt Skjønt i Himmel og paa Jord;
Hun saae hvor hiin sig over denne bued,
Hun saae — hvad kun det Øie seer, som troer:
Hos Faderen hun Sønnens Throne skued,
Hun i sit Hjerte længst ham Troskab svoer,
Og Aanden følte hun, med salig Glæde,
Sin Vinge over Sjælens Andagt brede.

Endnu var ikke Prøvetiden omme,
Og uden Slør blandt Søstrene hun gik;
Endnu en Uindviet blandt de Fromme,
Men derfor ei med uindviet Blik,
Hun fremad saae og vented Timens Komme,
Naar, efter Christnes gudelige Skik,
Hun skulde Daab og Sacrament modtage
Og Sløret for den nedre Verden drage.

Et Billed i St. Peders Kirke hængte,
Som ofte længselfuld hun dvæled ved,
Og da somhelst, naar andagtsfuld hun tænkte
Paa Død og Grav, paa Gud og Evighed;
Og altid da en stille Taare trængte
Fra Øiet sig; den faldt paa Jorden ned
Betydningsfuld, som søgte den hernede,
Hvad Sjælen kun blandt Engle kan oplede.

Det Billed var St. Peder, som af Skeden
Drog i Gethsemane for Christ sit Sværd:
Der stod han, som til Kamp for Evigheden,
Alene mod de onde Magters Hær:

Det høie Blik ei dvælede herneden,
Det lued underfuldt i Stjerneskjær;
Dog var det som, hvorhen hun Øiet vendte,
Til hende det en kjærlig Straale sendte.

Hun saae det i de fromme Søstres Bolig,
I Klosterhaven, som ved Altrets Fod;
Og selv naar hun i Søvnens Arm laae rolig,
Det ei den skjønne Drømmerske forlod.
Hver Tanke hun meddeelte det fortrolig:
Hun syntes, det kun hende ret forstod,
Og naar hun knæled for den Evighøie,
Sin Bøn hun læste i Apostlens Øie.

Saalunde sig en aandig Elskov tændte
I hendes Sjæl, uskyldig, barnlig, from:
En Engel liig, som ikke selv sig kjendte,
Opvaagned den i Hjertets Helligdom.
Med lønlig Magt den Sind og Tanke vendte
Mod Aandens Paradiis, hvorfra den kom,
Og nynned i Cherubers Melodier
I Eenklang alle Verdners Harmonier.

Hvorfra den kom, did stunded den tilbage,
Og hylled sig i hellig Andagt ind;
Paa Jorden syntes den kun Hvile tage
En liden Stund, imens med stille Sind
Af Uskylds Fod den Tornen vilde drage,
Og tørre Taaren af den Frommes Kind,
Udfoldende den Sommerfuglevinge,
Som skulde Psyche til sin Eros bringe.

See! denne Kjærlighed, som Ingen fatter,
Hvis Aand sig ei paa Andagts Vinger svang
Til Stjernerne, — den Fryd, som Ingen skatter,
Som ei begeistret hørte Sphærers Sang,
Den følte salig Morgenrødens Datter:
Den toned i Naturens Harpers Klang,
I Fuglens Sang, i Bækkens Sølverstrømme,
I Stjernens Gang, i Evighedens Drømme.

Men selv ei her paa Bjergets høie Tinde
Og Himlen nær, i Uskylds Helligdom,
Stod Lillien tryg for Nattens kolde Vinde:
I Paradiset selv jo Slangen kom;
Og snart den hulde Morgenlænderinde,
Som drømte Godhed kun, selv god og from,
Snart skulde hun det Ondes Magt fornemme
Og vækkes af sin Drøm med Varselstemme.

Den samme Nat, som Ridderaanden mødte
Den vilde Ridder Rød paa skumle Sti,
Og Troldene for Dødningsværdet blødte,
Men Niddingen fløi Hevnens Arm forbi —
Den samme Nat i Drømme hun udstødte
Et Angestskrig: hun syntes henstødt i
En vildsom Ork, omspændt af høie Luer,
Hvor ingen Udvei hendes Øie skuer.

Men see! da kom igjen hiint elskte Billed:
Med Sværdet Helten gjennem Luen slog,
Og underfuldt sig Flammerne adskilled —
Uskadt hun ved den Elsktes Haand bortdrog.

— I Lokkerne nu mildt Zephirer spilled:
En ny Natur de Elskende modtog;
De salig gik igjennem Rosendale;
Til Kildens Sang de hørte Blomster tale:

„Kom hid, kom hid! i Dalens Bøgeskygge!
Til Kildens Bred, hvor vilde Roser groe!
Her svæve Fredens stille Duer trygge,
Her fløiter Nattergalen blidt i Ro;
Her kan I eders Elskovshytte bygge
Og med jer Elskov tryg i Hytten boe." —
„Hør" — sagde Elskeren — hør hvad de sige!" —
„Ak!" — svared hun — „lad os fra Dalen vige!—

„Paa Bjerget hist i høie Cedres Skygge,
Hvor Evighedens stille Blomster groe,
Hvor Templets fromme Svaler flagre trygge,
Og qviddre sødt om de Fuldendtes Ro —
Der vil vi, Elskede! vor Hytte bygge,
Og der til Dommedag tilsammen boe."
Saa med sin Ven i Drømme hun end taled —
Det var som hun sig hæved, han neddaled.

Da lød en Røst i hendes Morgenslummer:
„Vaagn op og bed! thi Prøvens Stund er nær."
Og hun opvaagned førstegang med Kummer,
Som laae paa hendes Bryst en Steen fuldsvær.
Nu syntes hende Cellen trang og lummer;
Hun vandred ud i Østens Rosenskjær;
Hun bad sin Morgenbøn — og vel tilmode
Hun saae paany det Skjønne kun, det Gode.

Men nu just var det, Hjortefod hin snare
Paa Bjerget styrted brat med Ridder Rød:
Hun iled til og maatte selv bevare
Den Fjendes Liv, som vilde hendes Død.
Hans vilde Blik hun kunde ei forklare;
Hans Ord var hende tidt som Dolkestød,
Naar han forvildet om sin Idræt talte
Og næred selv de Tanker, som ham qvalte.

Den Flygtnings Væsen var en ængstlig Gaade,
Som ei hun voved heelt at grunde ud;
Formeget syntes alt hans Blik forraade:
Krampagtig loe han, naar hun nævnte Gud;
Da gyste hun, bad for hans Sjæl om Naade —
Og da nu karsk han gik af Klostret ud,
Han med Taknemlighedens Maske skjuled
Sit Anslag, mens hans Blik tilsiden skuled.

Mod Ovel han skjulte sig bag skumle Mure
Og grubled taus til Midnatstimen lød;
En Faarekylling peb i snevre Fure —
Han trak den frem og trampede den død:
„End ikke du min Gjerning skal belure. —
Kom, Pystrich! kom! — dig kalder Ridder Rød —“
Med disse Ord han ned mod Nadir vendte
Sin Onyxstav; — i Haanden den ham brændte.

Og see! — af Jorden steg en blaalig Lue;
Den hopped underlig mod Muren hen;
Og som en Muldvarp skyder af sin Tue,
Saa steg fra Dybet frem hans sorte Ven;

Heelt pudsig sprang han med sin røde Hue
Paa kryds og qvær: „du kalder mig igjen!“
— Var Dværgens Ord — „til Lykke, Rød! til Lykke!
Balsora skal du til dit Hjerte trykke.

„Men røv ei voldsom, hvad du klog skal vinde!
Lad Luen i dit Blik ei hende naae!
Først maa du hendes Aand til Jorden binde,
Før Hjertet af en jordisk Drift kan slaae.
Vær klog! og viid det: falder denne Qvinde,
Skal vi des fastere paa Jorden staae;
Thi vore Fjenders Plan jeg har udgrundet:
Til denne Uskyld deres Haab er bundet.

„Forgjeves var det ei, din Ganger segned
Paa dette Bjerg; forgjeves var det ei,
Du brat for Ridderaanden veg og blegned:
Du til din Mesterdaad har fundet Vei.
Jeg hvert dit Skridt har ledet og beregnet:
Bliv du nu her! dit Bytte henter jeg.“
Saa mumled Pystrich, mens Balsora bæved
I stakket Blund, af Anelser omsvævet.

Hun drømte atter om St. Peders Billed:
Hun aldrig før saa levende ham saae;
Men som en Ridder han sig nu fremstilled
Med Demantskjold og hvide Harnisk paa:
Dog nu en rædsom Afgrund dem adskilled —
Hun strakte Armen ud, for ham at naae,
Da følte hun sig pludselig bortrevet
Som af en Storm — og brat mod Svælget drevet.

Og, da hun vaagned — Nattens Vinde suste
I hendes Lokker — Rædsel hende slog:
Hun følte under sig en Ganger puste —
En staalklædt Arm den Synkende modtog.
Bevidstløs foer hun bort — som Latter bruste
De vilde Storme — Trolde Hesten jog —
Den slog omkring sig — hvined høit og fnyste,
Og Ridder Rod selv ved sin Idræt gyste.

Paa Hesten Pigen hang, af Skræk bedøvet,
Og Maanen skinned paa den blege Kind;
De lange Lokker hvirvled mellem Støvet;
De hvide Klæder fløi for Nattens Vind.
De foer forbi to Reisende, som tøved
Ved Veiens Crucifix, med fromme Sind:
Ung Viduvelt red ved hiin Jomfrues Side
Til Ungerland, for Dronningen at stride.

Men der han saae den skjønne Mø, som hængte
Saa rædsomt paa den Ganger, der bortfoer,
Til stærkest Spring han Loveman fremtrængte:
Han kjendte Ridder Rod, og Død ham svoer —
Og — Himmel! — Pigen, som sit Hoved sænkte
Tilbage, kjendte han — alt Spor for Spor
Han fulgte Røveren og bød ham standse,
Men naaede Kappens Flig kun med sin Landse.

Hans Røst var qvalt af Raseri og Glæde:
Sin Engel han i Djævlehænder saae,
Saae hende vaagne, see ham, smile, græde,
Udbrede Armene for ham at naae,

— Forgjeves! — onde Magter var tilstede
Og hindred ham med Hevnens Lyn at slaae
Den onde Troldmand — og med Elskovsvarme
Sin Barndoms Drømmebilled at omarme.

Saa foer de frem. Med Angst og Fryd hun skuer
Sit Pedersbilled med det dragne Sværd:
Som i Gethsemane han stedse truer
Og stirrer frem, den Elskte lige nær;
Hvert Dieblik hun skjælver, haaber, gruer —
Alt naaer han Fjendens Pantser med sit Spær —
Men Ridder Rod, af Pystrichs Magt omgivet,
End holder Byttet fast — og bjerger Livet.

Thi nu han seer alt som en Muur i Flamme,
Og kjender derpaa det forlorne Land:
Det laae omgjærdet af en Lueramme,
Udtørret og fordømt til sælsom Brand.
Han over Grændsen fløi; dog idetsamme
Han bag sig seer endnu en Riddersmand
I sorten Harnisk og paa sorten Ganger,
Der følger ham imellem Ild og Slanger.

Kjæk Viduvelt red ved den Sortes Side;
Bag Jomfrusadlen nikker Drengen mild;
I Hasen Ogler Gangerne vil bide,
Og trindt dem hvirvler sig dæmonisk Ild;
Urørte, frem med Pilens Fart de ride,
Hvor Luen over Heden flammer vild.
Tilsidst paa et uhyre Slot de støder,
Som overalt i stille Funklen gløder.

Og her de standses af en Kæmpeqvinde,
Som truende blandt sorte Drager staaer;
I Slottet see de Ridder Rød forsvinde,
Og Vindebroen efter ham opgaaer.
„Ha! skal den Onde evig Seier vinde?"
Med disse Ord den unge Ridder slaaer
Forbittret mellem Dragerne med Sværdet,
Og tumler sig iblandt dem uforfærdet.

Men hvor et Hoved falder, flux et andet
Paany fremvoxer: i herkulisk Strid
Ung Viduvelt Chimærerne forbanded;
Men opgav ei den frugtesløse Id.
Besprængt med Blod, med giftig Edder blandet,
Han kæmper end. — „Endnu er det ei Tid!"
— Saa standser ham den sorte Ridders Stemme —
„Hold inde! Sværdet i sin Balg du gjemme!"

„Ha! Hvo est du, som Freden mig anpriser,
Og lader ene mig i Striden slaae?
I Drømme du dig ofte for mig viser,
Men ikke saa — o Ridder! — ikke saa!
Gaaer Veien til de tabte Paradiser
Ei gjennem Blod og Kamp? frem, frem jeg maa —
Ei kold jeg standse kan med lamme Hænder,
Mens det forinden som foruden brænder" —

Saa raaber Viduvelt i Kampens Hede;
Den sorte Ridder rolig holdt ham nær:
„Adlyd mig, Viduvelt! og lad dig lede!
Endnu er det ei Tid at kæmpe her;

Først maa jeg bort og Seiren dig berede,
Saa vil jeg see om du din Byrd er værd."
Med disse Ord han Haanden holdt for Munden,
Og brat den sorte Ridder var forsvunden.

Af Haanden Dværnebider nær var faldet
For Viduvelt. — „Kom, Ridder! følg med mig!"
— Saa Jomfruen med Drengen paa ham kalded —
Og flux fra Slottet han bortvendte sig.
Fra Taarnet skingrende Trompeter gjalded:
Der Trolde loe og jubled lystelig,
Og Drageynglen hvislende sig glæded,
Mens Kæmpeqvinden Seierssange qvæded.

Forbittret Viduvelt den Larm maa høre:
„Ha! hvorfor kan jeg dem ei knuse nu?" —
„Først til min Dronnings Slot jeg dig maa føre!"
— Den Jomfru svarer — „nys jeg saae med Gru
Din Dragekamp; men vogt dig for at røre
Ved hvad du skuer her! kom vel ihu,
Dæmonisk Blendværk er det, døde Magter,
Kun til Fordærv for Den, der paa dem agter."

Hun havde neppe udtalt, før de skued
En Ridderhær, som dem imøde foer,
Udæsked Viduvelt og haanlig trued;
Forgjeves nu den Jomfru ham besvoer
At afslaae Kampen; men af Harm han lued:
„Hvad! skal en Ridder fra det runde Bord
Undvige Striden?" — her han Landsen støder
Imod den første Ridder, som ham møder.

Ved dette Syn den hele Hær sig vender
Og flygter over øde Slette hen;
Men sælsomt Seierherrens Landse brænder,
Og til sin Frelse han bortkaster den;
Thi hvor den falder, Jorden selv den tænder;
Flux Skyggehæren kom med Haan igjen;
Dog deres tomme Skrig ei meer han agter —
Frem farer han mod større Trolddomsmagter.

Fra Skoven underfulde Toner løde,
Som Fløitespil, og Stemmer sang dertil,
Som snart sig hæved, snart sig vildt afbrøde
Med Cymbler, Frydeskrig og Klokkespil:
De Toner ei harmonisk sammenfløde;
Det er som deres Klang bedøve vil,
Mens hvirvlende den Sjæl og Sands forstemmer,
Som, lyttende dertil, sig selv forglemmer.

Og see! med Sang og Dands 'en Qvindeskare
Fra Skoven kom med vild bacchantisk Larm;
Halvt Mennesker, halvt vilde Dyr de vare.
Vel gyste Ridderen, — men i sin Barm
Han maatte snart en ukjendt Drift erfare;
Saa underlig han blev om Hjertet varm:
„Hvad er det" — stammer han — „som mig henriver?
Det Tryllespil mig mægtig med sig driver.

„Ha! hvad er dette for en rædsom Glæde,
Som sønderriver rasende mit Bryst?
Hvad er det for en Trolddomssang, de qvæde?
Den kalder til et Afgrundsdyb af Lyst —

Jeg hører Djævle lee og Engle græde —
Dog maa jeg fort“ — — Den bange Jomfrues Røst
Kan ei de vilde Toner overdøve;
De synes fast Forstanden ham at røve.

„Fly, Ridder!“ — raaber hun — „tilhyl dit Øre!
Luk Øiet i, har Liv og Sjæl du kjær!“
Men Varselstemmen han ei meer kan høre:
Fortryllelsernes Kreds han var for nær;
De syntes selv hans Ganger at forføre:
Den spidsed Øren, sprang paa kryds, paa qvær;
Halvt slap han den, halvt holdt han den tilbage —
Men fort med Sværmen maatte den ham drage.

Det Fløitespil berøved ham hver Tanke:
Han hørte kun den vellystfulde Klang;
Da saae han, der var Ild i Hestens Manke —
Forskrækket foer han op — og fra den sprang;
Nu flygted han — og følte Hjertet banke
Saa ængstligt, angerfuldt, for førstegang:
Det var, som havde han en Synd bedrevet,
Hvorfor hans Engel ham til Regnskab krævede.

Tungsindig gik han gjennem Flammelandet;
Tilsidst han sin Ledsagerinde fandt:
Paa fjerne Høi hun havde længe standet
Og seet hvor Trolddomskredsens Magt ham bandt.
Paa ham var hendes sidste Haab nu strandet:
— I Skyen alt hiin hvide Fugl forsvandt; —
Da saae hun Helten tumle frelst tilbage,
Og iled, ham med Glæde at modtage.

„Saa nær, o Ridder!“ — jubled hun — „var Ingen
Forbrændelsen — og kom dog karsk igjen:
I Lyset brænder Sommerfuglen Vingen,
Og kryber, som en Orm, ad Jorden hen;
Men du“ — „Ak! jeg jo ogsaa brændte Vingen,“
— Afbrød han hende mørk — „jeg kryber hen
Ad Jorden, som du seer, foruden Ganger,
Og seer nu først, min Vei er strøet med Slanger.

„Er ei jeg til Dæmoners Rov hjemfaldet,
Var det ei min Skyld; hvordan hid jeg kom,
Det veed jeg ikke; thi min Engel kaldet
Mig ei, som fordum, til sin Helligdom:
Forbandelsen mig Dødningsange lalled,
Og jog mig bort med Skræk. — Nu, barnlig, from,
Jeg seer ei meer mod Sky fra Jorderige:
Jeg elsker Gud — men frygter ham tillige.“ —

„Hr. Ridder! har I et Klenod ei mistet
Fra sidst vi saaes?“ — brød ham den Smaadreng af. —
„Jo, visselig! da Tonerne mig fristed,
Jeg savned Bæltet, mig min Moder gav:
Det har de onde Magter mig fralistet —
Det skulde have fulgt mig til min Grav.“
„Nei!“ — svared Barnet — „selv I det bortkasted,
Da før I efter Fløitespillet hasted.

„Jeg tog det op; her har I det tilbage!“
— Her rakte ham den Smaadreng Bæltet hen; —
Han kunde det ei uden Sorg modtage,
Han kyssed det, som en gjenfunden Ven;

Med det kom Mindet om hans Barndoms Dage,
Med det hans Uskylds stille Sind igjen;
„O Moder!“ — sukked han — „kan du tilgive?
Hvi maatte jeg mig fra dit Hjerte rive!

„Min Fader loved jeg dig at opsøge,
Og vandrer nu i et forloret Land;
Din Jammer kunde kun din Søn forøge,
Din svundne Fryd han ei gjenfinde kan.
O! saae du mig nu her, hvor Trolde spøge,
Hvor Hexe dandse gjennem Helvedbrand,
Du vilde — hvis du lever — for mig bæve,
Og — var du død — mig vogtende omsvæve.“

Saa talte han — da syntes han fornemme
En sagte Susen i den lumre Luft:
Det hvisked venligt som hans Moders Stemme,
Det aanded qvægende som Rosenduft.
— Men i Kapellet laae hans Moder hjemme;
Hun aanded ikke meer den lumre Luft:
Hun var bortslumret fra sin stille Længsel
Og vandret ud fra denne Verdens Trængsel.

Femte Sang.

I Marmorkisten ved Fru Ellas Side
Den gamle Konning alt en Maaned laae.
Tungsindig ved sin Datters lange Qvide,
Hans Hjerte brast, da han sig ene saae.
Han fordum med hver Ridder maatte stride:
Han Stenen var, de prøved Modet paa;
Thi ikkun til en Helt foruden Lige
Han maatte give Barn og Kongerige.

En gammel, hundredaarig Spaadom skulde
Derved opfyldes: naar i sidste Led
Den gamle Kongeslægt saae Natten rulle
Sit Dække over Christenheden ned,
Naar onde Væsner, mægtig underfulde,
Med Mennesket om Herredømmet stred,
Naar Ridderaanden var et Gjenfærd vorden,
Som kun i Løndom vanked om paa Jorden —

Saa skulde dog en Ridder uden Mage
Med denne Kongeslægt forene sig;
Som Kraften aabenbares i de Svage,
Saa skulde, som i Strid, forunderlig
Modsatte Poler mod hverandre drage,
Og Funker udgaae over Jorderig
I Nat og Mulm, til Tidens Nat var svunden,
Og atter en Aarhundredsdag oprunden.

Saa lød et dunkelt Sagn i dette Rige.
Den sidste Konge gammel var og graa;
Han nævntes den Uovervindelige;
Og hver en Ridder, som hans Datter saae,
For hende brændte flux, men maatte vige
For Faderen, og Ingen kunde naae
Hiin Skjønhedskrands, som Oldingen forsvared,
Og ene til sin Overmand bevared.

Hver Dag med Beilerne han maatte stride,
Som selv fra fjerne Lande strømte til;
Thi Rygtet havde baaret om saa vide
Den Skjønnes Priis: ved hvert et Ridderspil
Hun paa Balkonen sad ved Thronens Side;
Som Prisen, de begeistret beiled til,
Paa hende saae de, ændsed intet Andet,
Men styrted frem, indtil de laae i Sandet.

Hun smiled, som en mægtig Tryllerinde,
Til Dysten ned, dog baade bleg og rød:
Hun frygted Nogen skulde Prisen vinde,
Som Faderen den Tappreste tilbød.
Hun vilde Modet ved sit Smiil forblinde;
Men lønlig gjøs hun ved hvert Landsestød,
Og tidt om Natten randt en stille Taare,
Som ikke vilde Faderhjertet saare.

Endnu var Ingen Krandsen værdig fundet,
Da kom hiin Ridder, som ved runde Bord
Paa eengang mægtig havde overvundet
De hundred største Riddersmænd paa Jord;

Hans Aand var ei til jordisk Skjønhed bundet,
Og tryg han ogsaa her til Kampen foer:
Han vilde kun den Gamles Stolthed bøie,
Og frygted ikke for den Skjønnes Øie.

„Jeg kommer“ — sagde han — „ei for at vinde
Et Kongerige og en fager Mø:
Ei Diademer mig til Støvet binde —
En Fremmed gaaer jeg over Verdens Ø;
Ei frygter jeg den største Tryllerinde,
Og ei den største Helt; thi jeg kan — døe,
Men ei undlade der mit Sværd at drage,
Hvor Heltemodet leder om sin Mage.

„Mit Liv er evig fast til Væsner bundet,
Som ikke vandre meer i Livets Dragt;
For dem mit Ungdomsblod forlængst er rundet —
Min sidste Kraft tilhører denne Pagt;
Og naar et Aar endnu i Kamp er svundet,
Da holder mig ei nogen jordisk Magt;
Saalænge jeg hver Prøvelse maa møde,
Imens jeg nærmer mig til mine Døde.“

„Hvo est du?“ — spurgte Kongen halv forfærdet —
„Din Tale tykkes mig heelt underlig.“
„Mit Navn“ — han svared — „skrev jeg kun med Sværdet,
Og Ingen tvende Gange spurgte mig.“
„Nu vel!“ — vedblev den Gamle stolt — „saa er det
Med Sværdet kun jeg derom sperger dig:“
— Her foer han frem og Heltens Pantser kløved,
Men laae i samme Øieblik i Støvet.

Glad reiste han sig: „Helt foruden Lige!
Nu kjender jeg dig paa dit Landsestød —"
Fra Skranken vilde Ridderen alt vige,
Et Dieblik ham Kongen dvæle bød; —
Og nu bekrandsed ham den skjønne Pige:
Hun rakte Helten, sittrende og rød,
En Guldkalk, med en Myrthekrands omvunden.
Han modtog den og tømte den til Bunden.

— Det Bæger havde Konningen bevaret
I al sin Tid: fra Slægt til Slægt det gik,
En Helligdom, og dem var aabenbaret,
At „Landets Lykke laae i denne Drik."
Den Gaade ingen Dødelig forklared,
Før Kongen nu i dette Dieblik
Som af Indskydelse det bød frembære,
Den Fremmede i Seirens Stund at ære.

Det var en konstig Elskovsdrik, tillavet
Af Urter, sankede ved Maaneskin,
Med Midnatsdug befugtet, og begavet
Med Kræfter, som behersked Sands og Sind. —
Den stolte Seierherre svimled, raved;
For Sjælens Die faldt der som et Bind:
Han saae ei frem i Tid og ei tilbage,
Og Intet sammenknytted meer hans Dage.

Skjøn Ellas Deilighed nu kun han skued:
Hvor før alt Trolddom laae i kolde Smiil,
For førstegang en lønlig Ild fremlued —
Hvert Blik ham ramte som en Luepiil;

Og Helten for en Følelse selv grued,
Som rev ham hen med ufrivillig Iil —
Fast som en fjendtlig Aand ham her besjæled;
Han tumled hen og for den Skjønne knæled:

— „Saa skulde jeg da denne Seier vinde,
Hvis Laurbær tynge mig til Jorden ned!
Jeg føler det: de Lænker, nu mig binde,
Er Skjønheds evige Nødvendighed.
Den svundne Tid er gangen mig af Minde;
Hvad nu jeg føler, selv jeg ikke veed;
Men det jeg veed, hvis ingen Haand mig hæver,
Jeg synker i den Ild, hvorfor jeg bæver.“

Skjøn Ella rakte ham sin Haand — den brændte —
Og svimlende han sank til hendes Barm;
Men da han endelig sig selv gjenkjendte,
Han foer forfærdet af — sin Hustrues Arm.
Som fra en Drøm hans Aand tilbagevendte,
Og bleg han stod af Ruelse og Harm;
Nu mørk han vandred ved den Skjønnes Side,
Og tidt han brat bortfoer ved Midnatstide.

Et Aar de med hinanden saa tilbragte.
Den Gamle sad nu rolig paa sin Borg;
Fru Ellas Gang blev vaklende og sagte;
Hun skjulte øm for Faderen sin Sorg.
Sin Ridders Løndom maatte taus hun agte:
Han som en Aand gik i den store Borg,
Indtil han skulde Pilgrimsgangen vandre,
Som skilte dem i Verden fra hverandre.

Paa Kongeborgen var der tomt og øde,
Indtil den unge Heltesøn blev fød:
Nu mildere Fru Ellas Taarer fløde,
Den bittre Smerte bort med Taaren flød;
De stille Moderglæder Balsam gjøde
I hendes Saar, og sørgelig, men sød,
Blev Billedet af den forsvundne Mage,
Som Mindet om en elsket Drøm, tilbage.

Paa Sønnen nu den Moders Øie hviled
Med alt sit Haab og al sin Kjærlighed;
Men da han efter Faderen bortiled,
Hun kraftesløs sank under Byrden ned.
— En Morgen glad hun til den Gamle smiled
Og sagde: „Fader! nu jeg vist det veed:
Den Ridder, du mig gav, jeg skal gjenfinde —
Men der, hvor intet Baand os meer skal binde.

„Jeg har ham seet: inat han for mig standed;
Nu veed jeg det: hans Sjæl var mig for stor;
En Funke fra hans Verden her sig blanded
Med Metheoret, som i Luft henfoer.
Hans Væsen fast sig slutted til et Andet,
Men mit til Hylstret kun, hvori det boer;
En ydre Magt os drev en Stund tilsammen —
Et Vindpust vakte og udslukte Flammen.

„Men nu jeg veed det: naar det Slør bortfalder,
Som mørkt nedrulled mellem ham og mig —
Naar over Gravene Basunen gjalder,
Skal det Harmoniske forene sig,

Og Sjælen, som en Lysets Engel kalder,
Seer Ansigt imod Ansigt pludselig,
Om ogsaa her en Stund den sig forvilded,
Hvor Sandhed skjuler sig i broget Billed."

Saa havde Døden aabnet hendes Øie;
Nu hæved sig forklaret hendes Aand:
Halleluja! den jubled i det Høie,
Og saae med Fryd ned paa de knuste Baand.
— Den gamle Konge Sorgen monne bøie
Til Jorden snart; en hellig Paters Haand
Hans Øie lukked — trøstet, brast hans Hjerte:
At døe hans Datters sidste Smiil ham lærte.

I Marmorkisten laae hun nu saa stille:
De blege Hænder fromt var sammenlagt,
Som i sin Grav sin Gud hun takke vilde,
Fordi den tunge Gang nu var fuldbragt. —
— Det aned Viduvelt: useet den milde,
Forklarte Aand i lette Seraphdragt
Omsvæved ham; han hørte hendes Stemme,
Og — loved Bæltet til sin Død at gjemme.

— Taus Viduvelt med sin Ledsagerinde
Drog frem. — Mod Ovel han Øiet først opslog:
Som Guld han saae en Ridderborg nu skinne,
„Hvor er vi?" — spurgte han. — Den Jomfrue tog
Sit hvide Slør, og, mens for alle Vinde
Det flagred høit, de over Broen drog,
Som strax nedlod sig og oprulled atter,
Opdraget af den brændte Konges Datter.

Prindsessen selv dem Borgens Port oplukked:
Til Portnerske fornedret stod hun der;
For Faderen hun græd, og dybt hun sukked
For sin fortabte Ven; fjernt saae hun her
Hans grumme Kaar: med Hovedet nedbukket
Imod den Jord, han havde alt for kjær,
Gik Prindsen, til en Ulv omskabt, derude,
Og maatte ynkelig om Natten tude.

Prindsessen var nu ene her tilbage
Med Moderen, af hver en Sjæl forladt.
Den Helt, som skulde Sværdet for dem drage,
De havde ængstlig ventet Dag og Nat;
Nu iled de ham endlig at modtage;
Til ham var deres sidste Haab nu sat;
Men svagt blev Haabet, stakket deres Glæde,
Da de den favre Yngling saae fremtræde.

Hvor skulde han hiin Kæmpe overvinde,
Hvis Trolddomsmagt de største Helte bandt?
Den Jomfru saae sin Dronnings Taare rinde,
Ved hendes Tale snart dog Frygten svandt:
Hun Vidne var, som hans Ledsagerinde,
Til mangen Kamp, som Helterang ham vandt;
Med Fryd hun nu et Lykkens Tegn opdaged,
Og peged paa en Fugl, der sad paa Taget.

„See!“ — udbrød hun — „er ei hiin Fugl den samme,
Som svæved over os, da vi uddrog?
Hvergang den saae dit Ridderglavind ramme,
Den frydefuld med sine Vinger slog —

Den vifted ofte bort hiin onde Flamme;
Tilsidst i Skyen dog den Flugten tog.
En Stund var og mit Haab med den forsvundet —
Men see! nu har vi jo vor Ven gjenfundet."

„Nei" — svared Viduvelt — „du dig bedrager:
Det er ei meer den samme Fugl som før:
Hiin var en sneehvid Due — her opdager
Jeg sorte Fjær og stærke Ørneklør.
Man siger, naar hiin hvide Fugl bortdrager,
Den kommer aldrig lys igjen, som før:
Forvandlet hæver den sin dunkle Vinge,
Men vil sin Ven til Kamp og Seier bringe." —

„Velan!" — afbrød ham Dronningen — „jeg hørte
Hiint Sagn saa tidt; nu seer jeg, det er sandt:
En saadan Fugl man sagde Gotfried førte
Til Kamp for Jorsal, til han Seier vandt;
Og hvor i Heltebarm sig Fromhed rørte,
Endnu paa Jord ei ganske den forsvandt.
Med dette Tegn jeg paa din Kraft tør lide:
Du kaaret blev den gode Strid at stride." —

— Mens Viduvelt til Mesterdaad paa Valen
Nu rusted sig, hans Rygte vidt alt foer.
En Dag Kong Artur sad i Riddersalen
Blandt sine hundred Mænd ved runde Bord:
Just paa den unge Heltesøn faldt Talen;
Hos Mange var Forventningen ei stor —
Da styrted Taarnets Vogter ind, forfærdet,
Og slog til Kampens Tegn paa Skjold med Sværdet.

„Hvad er der?“ — spurgte Kongen. — „Fjenden er der!“
— Han reiste sig. — Hver Ridder greb sit Sværd. —
„Nu, det er intet Bud, som os forsærder:
Hvor er han? er han stærk? og er han nær?
— Men, Vogter! hvordan er det du gebærder
Dig denne Gang?“ — „Ak!“ — svared han — „en Hær
Af Mennesker kan ei slig Skræk indjage:
— For Porten staaer en Vildmand uden Mage.

„Han er saa høi, at over Muur og Grave
Han magelig kan stige med eet Trin;
— Men see ham der!“ — De Porte var for lave —
Og bøiet Kæmpen treen i Hallen ind.
„Modtag, o, Konge!“ — brummed han — „din Slave!
Og vredes ikke, at med stolte Sind
En Vildmand trodsed dig i sine Skove!
Slig daarlig Id jeg aldrig meer skal vove.

„Din yngste Ridder, Vivuvelt, mig sender:
Ham voved jeg at standse paa hans Vei;
Thi jeg hans underfulde Idræt kjender —
Jeg frygted den. — Dog jeg forhindred ei
Hiin Ridders Gang: mit Liv faldt i hans Hænder
Han saared mig — men, vel saa brav som jeg,
Han gav mig Livet, hvis jeg ydmyg vilde
Mig her, o, Konge! som din Træl fremstille.

„Det svoer jeg ham: jeg loved, ei at blande
Mig meer i Striden for det brændte Land;
Men paa din Grændse, Konge! tro at stande,
En Dæmning mod hiin frygtelige Brand.

En Ynglings lette Seir har lært mig sande,
At Kraften paa sig selv ei lide kan;
Og derfor jeg mig mod den Aand nu vender,
Som vild paa Jorden skjænder kun og brænder.

„For Eders Gud jeg overvunden knæler:
Hans Magt bekjender jeg i Ydmyghed.
Ei mere jeg den fromme Pilgrim qvæler:
Min Skov han gjennemvandre kan i Fred!
Paa Grændsen jeg, som Grændsestenen, dvæler,
Og, Konge! du kan troe mig paa min Ed:
Jeg ørkesløs mig ei til Køllen helder;
Viid, Tro og Love selv blandt Vildmænd gjelder!"

Kong Artur mild sin Haand mod Kæmpen rakte,
Som, skjøndt han knælende paa Tillie laae,
Med Hovedet til Bjælkerne sig strakte
Og Ridderne og Kongen oversaae;
Sin stærke Træl sin Naade han tilsagde,
Tog ham i Ed og lod med Fred ham gaae.
Han ydmyg gik; hans Trin i Hallen dundred,
Og Alle nu ung Viduvelt beundred.

Hver Dag om Helten nye Rygter ginge;
Misundelsen sig harmed guul og bleg
Og vilde gjerne hver hans Daad forringe;
Men høiere hver Dag hans Hæder steg.
En Morgen hørtes atter Skjoldet klinge —
De Riddersmænd opfoer til Vaabenleg:
En fremmed Konge med sin Ridderskare
Man saae i Støv og Damp mod Borgen fare.

Kong Artur sendte dem en Skjald imøde,
At spørge hvad de bar i deres Skjold.
Til ham den Fyrstes Ord saalunde løde:
„Siig til din Herre, at en Ridder bold,
Ved Navn ung Viduvelt, har lært mig bøde
Med Ydmyghed for Overmod og Vold,
Og at jeg efter Ed den Drot maa lyde,
Som over slige Helte har at byde.“

Med Studsen Skjalden bad ham sig at følge
Til Konningen; og da han for ham stod,
Den Fremmede sin Harm ei kunde dølge;
Med Skamfuldhed den blussed i hans Blod:
„See!“ — udbrød han — „Omskiftelsernes Bølge
Henkaster her en Konge til din Fod —
Med Qval jeg den Ydmygelse udholder,
Men kan ei dadle Helten, som det volder.“

Forundret bød Kong Artur ham indtræde
I høien Hal. Hver Ridder reiste sig.
Hans sønderknuste Stolthed saae med Glæde
De Fleste paa. — „Velkommen est du mig!“
— Lød Arturs Ord — „tag ved min Throne Sæde!
De Stores Lykke verler underlig.
Meddeel os Alt, hvad dig er vederfaret!“
Han taug. Og saa den Fremmede ham svared:

„Velan! jeg vil min Konges Bud adlyde —
Før bød jeg selv, nu jeg adlyde maa;
Men er det Viisdom, Daarskab at fortryde,
Jeg vil min Brøde ydmyg nu tilstaae.

Maaskee du mig deeltagende vil yde
Din Medynk. See! min Isse fast blev graa —
O! var, som din, den bleven graa med Ære,
Jeg skulde nu vist ei din Slave være.

„I mange Aar jeg over Land og Rige
Med Tryghed et erobret Scepter svang:
Min Broder maatte Thronen for mig vige;
Med Kobberlænker jeg ham længe tvang.
En Datter havde han foruden Lige,
For hende brændte jeg i Elskovstrang;
Men stolt og hadefuld hun mig betragted
Og mine Trudsler som mit Suk foragted.

„En anden Kjærlighed hun lønlig næred,
Saa tænkte jeg, men vidste ei til hvem;
Tidt Hevnen voldsomt i mit Hjerte gjæred
Og trued frygtelig at bryde frem;
Den Salighed, som mig ei var beskæret,
Misundte jeg Enhver, og selv blandt dem,
Som nærmest omgav mig, jeg Ingen troede:
Med hende syntes mig i Pagt de stode.

„Thi hendes Smiil jeg saae hvert Blik oplive;
Forræderi jeg aned ved hvert Fjed:
Den fangne Faders Lænker at løsrive,
Og mig at styrte af hans Throne ned —
Det var en Daad, som kunde Ret dem give
Til en taknemlig Datters Kjærlighed.
Jeg haded Hver, som hendes Blikke hylded;
Den Gjest især, som dog mig selv fortrylled.

„En fremmed Skjald var kommen til mit Rige:
Ung Theobald i Hallen Harpen slog;
For ham de ældste Minstrels maatte vige:
Han alle Hjerter mægtig til sig drog.
Jeg ynded ham, men frygted ham tillige;
Thi naar han sang, min Frihed han borttog:
Hver anden Lidenskab jeg maatte glemme,
Og lytte til den underfulde Stemme.

„Han sang ei som de andre Troubadourer:
— Af deres Konstlerier var jeg ked —
Hvert gammelt Skuur, som Konstens Aand indmurer,
Han med et dristigt Harpegreb rev ned;
Han sang om frie og evige Naturer,
Og om en Anelse, som Ingen veed,
Som flagrer høit paa Phantasiens Vinger
Og sig mod fjerne Trylleverdner svinger.

„Han vækked ei den vante Fryd og Smerte:
Hans Taarer søde var som Rosens Dug;
Hans Smiil mig ubekjendte Glæder lærte,
Og dybe Længsler toned i hans Suk;
Høit ved hans Sang det stormed i mit Hjerte,
Og Throner svandt for Øiet som et Fnug.
Jeg voved mig med ham i Aandens Rige —
Men Ingen kan sin Synskreds overstige.

„Og, som et Barn, af Følelser betaget,
Jeg ofte daarlig smelted hen i Graad,
Ja stundom angerfuld mig selv anklaged
Og syntes at foragte selv min Daad.

Men naar han taug, da saae jeg mig bedraget,
Og harmed mig, fordi min Kind var vaad:
Jeg haded Ynglingen, som ved en — Tone
Mig bragte til at vakle paa min Throne.

„Hvi“ — spurgte jeg — „skal nu fra glemte Tider
De store Dages Gjenfærd her fremstaae
Med Tryllesværd, som vor Natur bestrider,
Og med en Stræben, som vi ei kan naae —
At mens det Store over os henskrider,
Vi for os selv skal synes Dværge smaa,
Som sønderknusede maae flye tilbage
For Helteaanden fra de svundne Dage?

„Hvi skal det Skjønne sig ætherisk hæve,
Liig gyldne Dunster i det fjerne Øst,
Som over os i let Henflagren svæve
Og vække Anelser kun i vort Bryst,
Imedens vi forneden staae og bæve
Og føle Mishag ved hver jordisk Lyst,
Fordi Naturen her ei gav os Vinge,
Til os blandt rene Aander at opsvinge?

„Hvi skal vi hige mod en anden Sphære,
End den, hvori vort Væsen blev hensat?
Skal vi foragte Jordens Magt og Ære,
Hvi gaves da os store Drifters Skat?
I Luften kan dog ingen Sky os bære,
Og tom er Drømmeverdners Stjernenat;
Heelt falsk bedrager os hver Himmeltone,
Som ikke med os selv os kan forsone.

„Den Konst jeg vil kun taale i mit Rige,
Som fører os til friske Kilder hen,
Formæler Aanden med det Sandselige,
Fremkalder Jordens gyldne Tid igjen
Og byder Himlen ned til Jorden stige,
Men ei urolig sværmer op mod den
Og søger i en fremmed Tid og Sphære
Det Skjønne, som jo overalt maa være.

„Den samme Sol til alle Tider skinned;
De samme Væsner vandred over Jord;
De samme Lidenskaber dem forblinded,
Og ingen Tid var ene skjøn og stor:
Den Skjønhedsstraale, som opvarmer Sindet,
Ei over os i tomme Æther boer:
— Saa talte jeg en Dag, da smiled Skjalden,
Og atter lød hans Harpeklang i Hallen.

„Og nu en stille Bæk af Melodier
Sig ligesom af skjulte Kilder gjød;
Omsværmet af de unge Phantasier,
De vugged sig i Følelsernes Skjød;
Nu vored de, og store Harmonier
I Vellydstrømme gjennem Sjælen flød;
Og, smeltende i Saligheders Fylde,
Hvert Hjerte maatte Troubadouren hylde.

„Men jeg forbød ham oftere at røre
Den gyldne Harpe i min Kongehal:
De søde Toner vilde jeg ei høre,
Som efterlod Bebreidelser og Qval.

Det vundne Scepter kunde jeg ei føre
Saa stolt som før; og, daaret af en Skjald,
Jeg syntes det var større sig at svinge
Med ham til Himlen, end en Jord betvinge.

„Hans Sang mig havde rørt; men snarlig døde
De store Toner i mit trange Bryst:
Jeg saae Prindsessens Øie Skjalden møde
Og smile gjennem Taarer i sin Lyst;
Da havde jeg ham Sværdet kunnet støde
I Barmen flux; men standset af en Røst,
Som fra det drukne Folk hans Priis istemte,
Af Frygt jeg Hevnen i mit Hjerte gjemte.

„Om lønlig Plan jeg intet Ord end mæled;
Jeg veed ei selv Hvo mig det Raad indgav:
— Een rædsom Lidenskab mig kun besjæled,
Men klogelig min Læbe dermed tav. —
Bort med ham! — tænkte jeg — forlænge dvæled
Den Sværmer her: som Stormen i et Hav,
Saa har hans Toner raset i mit Hjerte,
Oprørt mit Sind, behersket Fryd og Smerte.

„Det kan han uden Trolddomskonster ikke:
En unaturlig Kraft er i hans Haand,
Og i hans underfulde Ueblikke
Jeg længe mærket har en farlig Aand;
Som Pest den vore Sjæle vil anstikke:
Han lænker jo med et usynligt Baand
Vor Følelse og vore Lidenskaber,
Og ved hans Sang vi os i Drømme taber.

„Hvad Oprør kunde slig en Mand ei volde
I hvert Gemyt i et monarkisk Land?
Det er den farligste af alle Trolde,
Som over Lidenskaber byde kan;
Nu vel! han Hexeprøven skal udholde:
Han skal udkastes i den dybe Strand —
Saa tænker jeg, hans Konster os ei skade,
Naar sig i Havets Dyb hans Flammer bade.

„Og see! den grumme Daad, jeg nu fortryder,
Blev lønlig paa mit strenge Bud fuldbragt.
Maaskee nu han for alle Vinde flyder,
Som over Sjælens Storme havde Magt.
Forgjeves nu erkjender jeg de Dyder,
Som iversyg jeg har i Graven lagt.
— Men hør hvad værre Daad jeg end har øvet,
Hvorfor med Ret jeg knæle maa i Støvet!

„Endnu, som før, jeg for Prindsessen sukked;
Men uforanderligt var hendes Sind:
For mig var evig hendes Hjerte lukket;
For Smiger var hun døv, for Glimmer blind;
Hver Dag jeg saae, en Taarestrøm bedugged
Den Ubevægeliges Lilliekind:
Før harmed hun sig, stolt og kold og stille —
Nu havde Skjalden aabnet Taarens Kilde.

„For ham hun græd, for Faderen tillige —
Det saae jeg, og mit Haab paany oprandt;
Kan Stolthed — tænkte jeg — for Blødhed vige,
Maaskee jeg Vei nu til hiint Hjerte fandt. —

Jeg hendes Fader lod paa Baalet stige;
Ved dette Syn den Skjønnes Mod forsvandt —
Jeg bød alt Baalet tændes i min Harme,
Og Datteren sank bleg — i mine Arme.

„Formildet, jeg min Broder Livet skjenkte;
Men til sit Fængsel blev han bragt igjen.
Jeg alt paa Lykkens høie Aas mig tænkte —
Jeg førte Bruden stolt for Altret hen.
Men gjennem Brudeskarens Sværm sig trængte
Forvildet Raab af tusind Oprørsmænd:
Jeg hørte Stemmer Folkets Harm ophidse;
En fremmed Ridder stod i deres Spidse.

„Hans Navn var Viduvelt. Han hid mig sender,
Min Daad at skrifte og at gjøre Bod:
„„Jeg iler til et Land, hvor Folket brænder —““
— Med disse Ord han for mit Aasyn stod —
„„Men her jeg seer et Folk i Bøddelhænder,
Et Rov for Grusomhed og Overmod;
Det vil jeg frelse først.““ Hans Sværd var draget —
Hans Ridderhandske havde jeg modtaget.

„Fortvivlet kæmped jeg, og fra min Tunge
Forbandelser og vilde Trudsler flød —
Jeg raste; — men, heelt vældige og tunge,
Hiin Ridders Slag paa Skjold og Pantser lød.
Jeg hørte Døden i hans Sværdslag runge:
Med Kæmpekraft han Jernet gjennembrød,
Og — sønderknuset, Magten overgivet,
Jeg trygled Seierherren kun om Livet.

„Men da blandt Folket tusind Stemmer lode:
„„Nei, han skal døe! stød kun Tyrannen ned!““
„Med Harm jeg angred nu hver blodig Brøde —
„„Døe skal han,““ skreg de — „„om saa Blod han græd!““
„„Vel!““ raabte Viduvelt — „„han strengt skal bøde
For hver sin Daad, men med Retfærdighed:
Den Broder, som han røved Barn og Rige,
Er Konge her og skal hans Dom afsige.““

„Og see! min Broder med de løste Lænker
Som Konge nu og Dommer for mig stod:
„„Ei broderlig du handler og du tænker,““
— Saa talte han — „„dog efter Broderblod
Jeg tørster ei, og Livet jeg dig skjenker:
Ei skal du med dit Had, dit Overmod,
Saaledes for hiin store Dommer møde:
Du skal faae Tid at angre og at bøde.

„„Den Ridder, som dig kjæk har overvundet,
Du efter Ridderloven tjene maa;
Og naar du med din Ed dig har forbundet
Til aldrig for mit Aasyn meer at staae,
Saa er al Tvist imellem os forsvundet,
Og du med min Tilgivelse kan gaae,
For ved et bedre Liv, langt fra min Throne,
Dig med dig selv og med din Gud at sone.““

„Beskæmmet hørte jeg min Broders Stemme,
Men voved ei at holde ud hans Blik.
Dog, hvis jeg kan hans Ædelmod forglemme,
Til Gift mig vorde Naadens Lædskedrik!

— Den Ædles Haandtryk kan jeg end fornemme:
Da, som en ydmyg Fange, jeg bortgik,
Til Sikkerhed han bød hiin Ridderskare
Ledsage mig — og lod med Fred mig fare.

„Nu paa min Fod, som Pilgrim, jeg vil gange
Til Jorsal og til vor Forløsers Grav:
Er svare mine Synder end og mange,
Der haaber jeg at lægge Byrden af;
Naar du, o, Konge! løse vil din Fange,
Ung Viduvelt mig denne Frihed gav;
Thi dig — han sagde — denne Ret tilhører:
For dig han Ridderskjold og Glavind fører.“

Derpaa Kong Artur svared mildt saalunde:
„Gak bort, hvorhen din Anger fører dig!
I fromme Forsæt vil jeg ingenlunde
Ved Raad og Daad dig være hinderlig.“ —
De skiltes ad. — Ved runde Bord man kunde
Ei noksom over Helten undre sig,
Som paa sin Gang hver Kæmpe dristig mødte,
Tyranner revsed, Throner selv omstødte. —

Hver ædel Sjæl ung Theobald beklaged,
Som Offer for hiint grumme Tyranni;
Dog deri man til Lykke sig bedraged:
Endnu han aanded fro som før og fri.
Af hulde Væsner Skjalden blev modtaget
I Havets Dyb — han qvaltes ei deri
Af Dødens Kalk, som andre Dødelige,
Men vandred til et nyt Naturens Rige.

En Stund han over Bølgerne hensvæved:
De bar ham blidelig i deres Skjød;
Med ham de sank og vuggende sig hæved,
Og uskadt mellem Klipperne han flød;
Nu svimled han og vakled dog og — bæved;
Men da et Sangchor i hans Øren lød:
„Frygt ei for Dybet! vil du kjæk os følge,
Saa skal du tryg beherske Havets Bølge.“

En Klynge skjønne venlige Undiner
Omsværmed ham med Sang og Strængeleg;
De tumled sig paa svømmende Delphiner.
Fortumlet han slig Ganger og besteg;
Den bar ham mellem Klipper og Ruiner
Af sjunkne Skibe; Bølgen for ham veg,
Og dalende paa Havsens Bund stod Skjalden
Tilsidst bevidstløs og som himmelfalden.

Han aanded frit, begreb dog ei hvorlunde:
De venlige Undiner ei han saae;
Kun som en Drøm han sig erindre kunde
Delphinen, som han havde hvilet paa:
At Bølgerne for den tilbagerunde,
At Fjeldene ham syntes aabne staae —
Det vidste han, og at han nu stod ene,
Og syntes som indmuret mellem Stene.

Da aabned sig en Sneglegang i Fjeldet:
Han vandred frem, og Grotter danned sig
I Kløfterne, hvor Kildespring udvælded
Med Sølverklang, og risled underlig:

Til Grotterne sig søgrønt Buskværk helded
Af Vexter, som ei groe paa Jorderig,
Og ubekjendte Blomster tidt ham standsed,
Som duftende hans dunkle Vei omkrandsed.

En større Hvælving havde ham modtaget:
Et Glimt af Lysning lokked ham derind,
Og nu han gjennem Fjeldets Rift opdaged
En Straale, som af Maanens blege Skin.
Saa londomsfuldt han følte sig hendraget
Af hine Glimt: de lysned i hans Sind,
Liig Haabets Funker, og hans Dæmring spredte
Og Sjælen til en større Fryd beredte.

Alt dybere og dybere han vanked,
Halv drømmende, og vidste ei hvorhen;
Hvert Dieblik han nye Blomster sanked
Og saae paa dem — og tabte dem igjen;
Af Anelser det unge Hjerte banked
Med ukjendt Fryd, da gjennem Hvælvingen
Han dybe skjulte Harpetoner hørte,
Og Blomsten i hans Haand med Liv sig rørte.

„Hvor er jeg?“ — udbrød han — „fra hvilke Zoner
Udvælder denne skjulte Harmonie,
Som dybt i Sjælens Inderste gjentoner
Og vækker Blomsten selv til Sympathie?
Til hvilke nye Trylleregioner
Henvandrer jeg?“ — Nu aabned sig en fri
Og herlig Udsigt gjennem Fjeldets Indre:
Han saae en Tryllevarden om sig tindre.

En gjennemsigtig Himmel af Krystaller
Omhvælved ham: en Sol foroven stod,
Som spredte Guld i de krystalne Haller
Og tusind Farver trindt sig glimre lod.
Paa Klippemuren funkled der Koraller;
Paa Muslingtillie vandred her hans Fod,
Og tusind nye Væsner ham modtoge:
Til Havfrusange Nixer Harpen sloge.

De sang saa lifligt med den klare Stemme;
Fra Verdens Grundvold Harpetonen klang,
Og Skjalden maatte førstegang fornemme
Hvad ingen Læbe aanded ud i Sang:
Sit eget Væsen syntes han forglemme;
Hans Aand sig fri blandt nye Naturer svang,
Og for hans Øie stod det Evigskjønne
I Farver himmelblaae og bølgegrønne.

I qvindelige Former det sig hylled:
Som Qvinden er det Skjønneste paa Jord,
Saa var det ogsaa hende her, som trylled,
Hvor Alt bar Præg af høie Skjønheds Spor;
Og Skabninger det Tomme her udfylded,
Liig dem, Naturen største Skat betroer
Af Følelser og høie Phantasier,
Som tone der, hvor Ord og Tanke tier.

Dog kun foroven bar de Qvindens Billed:
Forneden andre Former danned sig,
Som dem fra Tryllerinderne adskilled,
Hvis rige Skjønhed pryder Jorderig;

Det var som sig Naturen her forvilded;
Men, i Forvirrelsen sig selv dog liig,
Den for sin egen Lov kun maatte vige,
Som særskilt er i hvert dens Tryllerige.

Bestemt til i et Ocean at svømme,
De gyldne Skjæl paa Svømmefødder bar,
Og blaagrønt farvede, som Havets Strømme,
De lange sivbekrandste Lokker var;
Som Kildens Sang os luller sødt i Drømme
Med milde Rislen, dyb og sølverklar,
Saa toned blidt til Harpen deres Stemme,
Og Skjalden maatte dybt hver Lyd fornemme.

Dog alt det Trylleri, som her ham mødte,
Henrev til taus Beundring ham dog kun:
Den fremmede Natur tilbagestødte
Selv Hjertet i Henrykkelsernes Stund;
Men Tonerne ham Længselssuk afnødte
Og Taarer, søde som i Drømmeblund.
Tilsidst den største Glands hans Øie blendte,
Da det til hine Stjerners Sol sig vendte.

En Havfrudronning øverst sad i Hallen
Paa Thronen af Granit og Diamant,
Og store Perler hæved skjønt Korallen,
Som Guld i hendes Krone sammenbandt.
„Velkommen, Theobald!" — hun sang til Skjalden —
„At hid du til mit Rige Veien fandt,
Derfor Rubinen i din Ring jeg priser:
Den, tindrende, din sjældne Lykke viser.

„Alt Sekler saae jeg over os henrulle,
Og Ingen vandred hid fra Jordens Land:
Det Ubekjendte, Sjældne, Underfulde
En sjælden Genius kun finde kan;
Ham ere alle Livets Væsner hulde
Paa Jord, i Luft, som i den dybe Strand,
Og venlige Naturer ham modtage,
Til hvilke Verdner han endog vil drage.

„Her seer du, hvad du ei paa Jorden skuer,
Og ei i Himlen selv, om did du gik:
Her nærer Oververdnen sine Luer,
Og her dens Straaler Liv og Farve fik;
Naar Stjernen synker mat paa Himlens Buer,
Den funkler her i lyse Farveblik,
Og herfra med fordoblet Glands den stiger
Fra Østens Port til de azurne Riger.

„Den Ild, som Stoffet brænder og fortærer,
Den slukker Bølgen, puster Stormen ud;
Men Himmelflammen sig i Dybet nærer
Og trodser alle Elementers Bud;
Den luttrer sig i ubekjendte Sphærer,
I Bølgens Skjød, i Klippens Marmorbrud,
Og fra det Dybe som det Evighøie
Udstraaler den i Skjønhed for dit Øie.

„Er du endog en Fremmed i mit Rige,
Du dog ei derfor fremmed er for mig:
Jeg hørte dine Harpetoner stige
Fra Jord til Himmel, og forunderlig

De gjenklang i min Hal, saa elskelige: —
See! derfor har jeg aabnet den for dig:
Maaskee du her kan nye Toner finde,
Som kunne sig med dine skjønt forbinde.

„Thi hvor den store Harmonie skal være,
Der alle Toner sammensmelte maae,
De, som udbrede sig i Himles Sphære,
Og de, som gjennem Havets Grundvold gaae;
Thi viid, det Dybe skal det Høie bære:
Det største Skib kan ei paa Fladen staae —
Det dybt maa vandre, hvis det høit skal svinge
I Storm og Sky mod Stjernerne sin Vinge."

„O! Dronning!" — svared Skjalden — „hvad du siger
Det har jeg anet, nu jeg føler det:
I dine dybe underfulde Riger
Naturens store Grundvold er udbredt;
De skjulte Kilder, hvorfra Lyset stiger,
Udvælde her: tidt har jeg nedad seet,
Sødt drømmende, i dine Regioner,
Og lyttet til Naturens dybe Toner.

„Da syntes det mig tidt, jeg hørte Stemmer
Igjennem Stormen sjunge blidelig,
Og hvad jeg nu beskuende fornemmer,
Jeg syntes Bølgerne tilhviisked mig.
O! — tænkte jeg da — mon ei Dybet gjemmer
En Verden, som du aldrig drømte dig?
Mon der ei Væsner boe, som dig kan sige,
Hvad end du leder om paa Jorderige?

„Thi Eet der var, jeg søgte, men ei kjendte,
— Det ligger dybest i en Evighed —
Til alle Verdens Hjørner jeg mig vendte,
Og spurgte Himlen om, hvad Ingen veed;
Men Stjernen taug, og kun en Gjenlyd sendte
Den af min Længsel over Jorden ned.
Den Tone, som mig Jord og Himmel skjuler,
Den hører jeg nu her i Havets Huler.

„En Grundlyd fra det Dybe, den sig hæver
I Nixers Harpeklang, i Havfrusang;
I Bølgens Rislen den til Jorden svæver,
Og hvisker blidt i Bækkens stille Gang;
Paa milde Aftenluftninger den bæver
I Aeolsharpers underfulde Klang,
Og taber sig i Engles Hymnetoner,
I høie Himles Aetherregioner.

„Den Tone var det, Philómele savned,
Da paa min Harpe sørgende hun saae;
Den savned jeg, naar Harpen jeg omfavned,
Men kunde dog dens største Stræng ei naae.
Nu har jeg hørt den; — men Hvo nævner Navnet
Paa Tonen, som jeg salig følge maa
Fra dybest Udspring til de høie Zoner,
Hvor evig den i Universet toner?“

— „Det skal paa Jorden dig en Læbe sige,
Og hvad du føler dybt og inderlig,
Skal og engang i høie Toner stige,
Naar først det ganske har udfoldet sig.

Saalænge kan du vandre i mit Rige,
Kan følge Tonerne, som trylle dig,
Kan gaae hvorhen din Genius dig vinker,
Som venlig i Rubinens Stjerne blinker.

„Men kald den ikke af sit skjulte Gjemme!
Og ønsk dig selv ei daarlig at forstaae!
Da skal hiin Tone, som en venlig Stemme,
Ledsage dig, hvorhen du og vil gaae;
Ukjendt du skal den overalt fornemme,
I Havets Hvælvinger, i Himlens Blaa,
I Fuglens Sang, i Blomstens Vellugtsstrømme,
Til den, en Engel, vaagner som af Drømme.

„Da skal den sjunge høit med Seraphstemme,
Hvad nu den nynner barnlig i dit Bryst,
Da Verden skal sin egen Sjæl fornemme
Og lytte til dens længe skjulte Røst;
Thi længe Dybet maa det Skjønne gjemme,
Og længe Bølgen sang om Hellas' Kyst,
For Havets Skum var en Gudinde vorden,
Som vandrede til — Himlen over — Jorden.“

Saa talte Havfrudronningen med Skjalden,
Imens paa Jorden de hans Død begræd.
Lyksalig vandred han i Tryllehallen
Og drømte om en større Salighed;
Det var som selve Himmelen var falden
Med alle sine Stjerner til ham ned,
Og som med ham den atter skulde stige
Og skjønnere omhvælve Jorderige.

Sjette Sang.

Det Slot, hvori ung Theobald nu dvæled,
Tilhørte Lymphia, den Havets Fee:
En eneste og stor Magnet var Fjeldet,
Som danned Borgen; underligt at see —
Som af en skjult magnetisk Aand besjælet,
Bevæged Blomsten sig mod Stenene,
Naar hine dybe Harpetoner løde,
Som Havets store Grundvold gjennembrøde.

Foroven Fjeldet, klart som Glar, sig bued,
Og Sol og Maane speiled sig deri;
Den store Stjernehimmel der gjenlued,
Med Gjenklang selv af Sphærers Melodie.
De Dødelige dog for Klippen grued,
Som, skjøndt den toned indre Harmonie,
Kun syntes Menneskene til sig drage,
For sønderknuust at støde dem tilbage.

Med tusind Vrag omkring sig Klippen skræmmed
Hver Sømand bort — og dog ham til sig drog;
Thi naar han ei sin Snekkes Stræben hemmed,
Fløi Naglerne af Planken, Jernet slog
I Klippen selv sig fast, og, sønderlemmet,
Det knuste Skib sit Banestød modtog;
Kun sjelden Nogen lykkelig udstanded
Det haarde Fald og svømmed frelst til Landet.

Der laae en liden Holm ved Fjeldets Side,
Hvor Lymphia, af huld Medlidenhed
Med dem, som her det store Skibbrud lide,
En Havfru havde sat ved sikkre Bred,
Som, naar hun saae mod Klippen Snekker glide,
Et Redningsreb i Havet kasted ned;
Hun først dem med sin Varselsang advared,
Men siden dog en Enkelts Liv bevared.

Hvo sønderknuust til disse Kyster naaede,
Husvaled dog den Havfrues Citherklang;
Og savned de end her, hvad de attraaede,
De standsed dog den vilde Længselsgang.
Men deres Redning var dem selv en Gaade:
Thi lønlig kun den Havfru til dem sang
Og bød dem fra en Afgrund flye tilbage,
Hvis Skat det var formeent dem at fremdrage.

Bortstødte fra den Skat, som ei de kjendte,
Kun med Erfarings dyrekjøbte Guld
Og med det nøgne Liv, tilbagevendte
De stundom paa et Vrag; dog længselfuld
De dybe Suk mod Klippeborgen sendte;
Og smiled Lykken atter til dem huld,
De kunde dog kun halvt dens Gunst fornemme,
Og aldrig meer hiint store Skibbrud glemme.

Mod Tryllefjeldet higed dog tilbage
Selv Den, der kun til Qval det havde seet:
Snart saae man atter Bølgen dem modtage;
For raske Luftning Seilet blev udbredt,

Og atter lod de Stormen dem hendrage
Imod den store rædsomme Magnet —
Til atter Naglerne udfløi — og Havet
Blandt Vrag og Klipper Længselen begraved.

Ung Theobald den første skulde være,
Hvem Lykken aabned Dybets skjulte Skat;
Den vilde han til Oververdnen bære,
Og vældig gjennemtone Tidens Nat:
Nu vidste han — i den chrystalne Sphære
Han derfor af sin Genius var sat,
At han den Trylletone skulde finde,
Hvorfor hver Misklang maa af Rummet svinde.

Det havde Lymphia ham aabenbaret
Nu, han lyksalig hendes Slot forlod;
Men derfor havde hun ham ei forklaret
Den Følelse, som selv han ei forstod,
Men som han dybest i sin Sjæl bevared,
Og som opflammed ham med Heltemod
Til i en Løngang under Havets Bølge
Hiin underfuld Tone at forfølge.

Han vidste ikke hvor den ham henførte,
Men maatte gaae iblinde, hvor den klang.
Han over Issen Havets Brusen hørte;
Den Løngang blev alt meer og mere trang;
Men Hjertet stedse friere sig rørte,
Og høiere, han syntes, Stemmen sang.
Tilsidst ei Havet meer foroven bruste;
Men som i fjerne Skove Stormen suste.

„Saa gaaer min Vei alt under faste Lande,
Og jeg til Jorden nærmer mig paany!“
Et Skjær af Lysning seer han nu sig blande
Med Løngangsmulmet, som ved Morgengry;
Og her han seer sig paa en Korsvei stande —
En sølvblaa Lampe hang i Klippens Ly
Og kasted Lyset til den høire Side,
Hvor Veien syntes i en Sti bortglide.

„Hvor klar og stille dog den Lampe skinner!
Og — det er vildsomt her i Mulm og Nat —
Foruden den jeg aldrig Veien finder —“
— Han standser mellem Klippedybder brat —
„Jeg med hiin klare Lampe mig forbinder:
Den har en venlig Haand vist her hensat,
Hvor just jeg tvivlsom stod.“ — Mens saa han tænkte,
Han efter Lampen greb, som for ham hængte.

Da lød en Røst i Mulmet: „lad den hænge!“
— Han skimted som en qvindelig Figur —
„Vil du din lykkelige Gang forlænge,
Saa riv ei Lampen fra den gamle Muur!
Du ikke til dens svage Lys skal trænge:
Det vidner om en sygelig Natur
Og vil med matte Straaler did dig føre,
Hvor ei din Kraft sig kan med Frihed røre.

„Nei, følg med mig! jeg Livets Skatte skjuler;
Paa Grændsen af det Trylleland jeg staaer,
Hvor Tonen, du har hørt i Havets Huler,
I Jordens Skjød først sin Betydning faaer.

Hist Skjønhed i en Sarkophag forfuler,
Mens Livet i et Længselssuk bortgaaer;
Men her skal dig Erkjendelsen oprinde,
Og Drømmen sig med Nydelsen forbinde."

Med liflig Klang en Røst saalunde taler.
Hiint Billed han i Mulmet stirrer paa,
Og Phantasien dobbelt skjønt udmaler
Hvad Øiet kun i svage Omrids saae;
Og mens en Taage over det neddaler,
Han seer en deilig Qvinde for sig staae,
Hvor sig en vanskabt Hex i Mørket rører,
Og sig med falske Skjønhedsham indslører.

Det var en Søster til hiin Kæmpeqvinde
I Ungerland, den lede Svartesot,
Som Viduvelt først skulde overvinde,
Før han bekæmped Flammelandets Drot;
Som hiin med Drager maatte sig forbinde,
For at forsvare Djævlekæmpens Slot,
Saa skulde denne, mellem lumske Dværge,
I Jordens Skjød sin Herres Fald afværge.

Hun stod paa Grændsen af det Tryllerige,
Hvor Dværgefyrsten Pystrich skjulte sig;
Fra denne Plads hun aldrig turde vige:
Der skulde hun henlokke dem med Svig
Til Dværgens Land, som voved at nedstige
Til Lymphia og vandred lykkelig,
Med hendes Skat af skjulte Harmonier,
Til Jorden op ad hemmelige Stier.

Et evigt Fjendskab Lymphia adskilled,
Hiin gode Fee, fra hver dæmonisk Trold;
Dog hendes Grændsemærker sig forvilded
Med Dværgenes — og tidt med List og Vold
De efterstræbte Havdyb=Harpespillet,
Hiin rige Toneskat; thi mørk og gold
Var deres Verden mod de Regioner,
Som hun oplived skjønt med Harpetoner.

Naar hine Toner kunde gjennemtrænge
Den hele Jord — var deres Magt forbi,
Det vidste de; og Dværgekløgten længe
Bestred hiin Havets Fee med Kogleri:
Med falske Toner vidste de at mænge
Den Efterklang af Dybets Harmonie,
Som de fra hendes Grændser kunde røve —
Dermed de vidste Sind og Sands at døve.

De falske Toners Hvirvler lod de stige
Fra Bjerg og Dal: med Trolddom de udgik,
Forstyrrende, i Følelsernes Rige,
Og for den underjordiske Musik
De sande Harmonier maatte vige:
Den Trolddom var det, der et Øieblik
Selv Viduvelt i Ungerland forvildede,
Da han bortilet efter Fløitespillet.

Nu vilde Dværgeverdnens Trolddom hilde
Paa farlig dybe Vei den djærve Skjald,
At han fra Tonen skulde sig forvilde,
Som tabte sig i skjulte Klippehald.

Ved Lampens Skin han kunde kun adskille
Den rette Vei — og vogte sig for Fald,
Naar Qvindelist ei Manddomsstyrken rokked,
Og falske Toner ei ham til sig lokked.

En fast udslettet Sti ham Lampen viste:
Den til en Hvælving under Jorden gik,
Hvor Christne fordum deres Frelser priste
I skjulte Kirke, efter hellig Skik;
Hist Dværgeverdnen al sin Magt forliste;
Hist var det, i hiint Farens Dieblik,
Den bange Seraphine havde fundet
Et sikkert Fristed, dybt og helligt grundet.

Hist gik hun, en bodfærdig Synderinde,
Og sletted nu med Anger Brøden ud,
Som ubevidst sig syntes at forbinde
Med Slægtens Stamme og med hvert dens Skud.
„Naar onde Magter Diet kan forblinde,
Og drage Sjælen tvivlsom fra sin Gud,
Saa er det Synden, som i Hjertet lurer,
Og aabner det for lavere Naturer.“

Saa sukked hun, og naar hun saae tilbage
Til hvad i hendes Sind forborgent laae,
Hun kunde nu det dunkle Slør bortdrage,
Og maatte angerfuld sig selv forstaae;
Thi hvad hun følte fra sin Barndoms Dage,
Men i sin Uskyld aldrig tænkte paa,
Udviklet laae nu for det vaade Die,
Og maatte hende dybt i Støvet bøie.

Hun saae hvor Jord- og Himmelglands sig blanded
I hendes Sind med broget Farveskjær;
Og naar hun høiest paa sin Vandring standed,
Hun var dog stedse Muldets Blomster nær:
Dem elsked tidlig hun i Fødelandet;
Et Barn hun var, som havde Blomster kjær,
Og selv i Konstens Land og Aandens Rige
Hun barnlig greb mod det Forgængelige.

Det hylled sig i Gratiernes Klæder,
Drog hende til sig med et yndigt Baand,
Som af uvisnelige Rosenkjæder,
Og standsed let i Flugten hendes Aand;
Men, skjønt og livligt, som det kun fremtræder
I Konstens Land ved Pieridens Haand,
Det syntes ikke Sjælen at nedtvinge;
Men Støvet blev til Blomster paa dens Vinge.

Og den liig Sommerfuglen kunde svæve,
Et Blomster, over Blomsterverdnen hen,
Men ei med Ørnevinger dristig hæve
Sig over Jorden og forglemme den
For bedre Verdners Fryd: — hun kunde bæve
I hellig Lyst og blive Barn igjen
I Rosens Ætherduft paa Jorderige,
Men ei med den til Himlens Stjerner stige.

Hun aldrig kunde hiin Natur forsage,
Hvorhen hun vandred; selv da hun forlod
Sin elskte Gudeverden, for at drage
Med Thorkild, og ved Korsets høie Fod

Den evige Forhaabning at modtage —
Selv da hun med sit Haab dog uvis stod,
Tilbage stirrende mod Guderlandet,
Og Engelen med Gratien sig blanded.

Til lette Flugt sig kun Chariten smykte,
Og naar hun flagred, som med Vinger smaa,
Blandt Englene, og barnlig med dem spøgte,
Det Hebe var med Psyches Vinger paa,
Som balndt Amorer sin Herakles søgte;
Ja selv i Thorkilds Oldingsøie saae
Hun kun den Flamme, som hun selv ei kjendte,
Og som hos ham kun for en — Skygge brændte.

Det Brøden var, hvorfor hun maatte bøde
I sin Uskyldighed; derfor hun blev
Forladt af ham, som kæmped for de Døde,
Men som en fjendtlig Magt sit Haab frarev,
Til han paany en Uskyld skulde møde,
Som Stormen vildsom over Jorden drev,
Og som en høiere Natur besjæled,
End den, hvis Aand i Blomsterverdnen dvæled.

Men Seraphine kunde aldrig blive
Den høie Seraph alt paa Jorderig,
Som skulde Gud det største Offer give,
Og føle sig ved Offret lykkelig:
Hun kunde Rosenbaandet ei løsrive,
Som skjønt om hendes Jordliv snoede sig
Og stedse hendes Hjerte drog tilbage
Til Billederne fra de svundne Dage.

See! derfor kunde Pystrich hende friste
Saa mægtig ved sit konstige Bedrag,
Og Dværgekløgten hendes Sjæl fraliste
Den Tro, der stod saa vaklende, saa svag;
Dog ei det store Haab hun kunde miste:
Med det hun svømmed fra sit Uskyldsvrag —
Hun var dog med den frelste Dyd undkommen,
Var bjerget lykkelig i Helligdommen.

Her knæler hun, som fordum Magdalene,
Og, førstegang sin Brøde sig bevidst,
Hun seer paa Kirkens Hovedhjørnestene
Apostelskaren og den høie Christ.
Det Stridige hun kan vel ei forene
Imellem Gud og Mennesket; dog hist
Hun seer i Midleren det sammensmelte —
Nu kan hun i hans Skjød sin Byrde vælte.

Den synes i en Taarestrøm henrulle —
Det tunge Hjerte lettes alt derved:
Ei meer hun gyser for det Gaadefulde,
Som sig opløser i Guds Herlighed —
Hun seer, hvad aldrig synker under Mulde:
Hun bygger paa en evig Kjærlighed,
Et evigt Haab. — Og i Guds skjulte Bolig
Hun Hungerdøden seer imøde rolig.

Thi aldrig meer hun venter op at stige
Til Livet, fra hvis Fjender angst hun veg.
Endnu hun hørte Troldesværmen skrige,
Som lumskelig sig trindt om Fjeldet sneg.

Kun naar hun bad og sang, de maatte vige,
Og naar hun rørte ved den Strængeleg,
Hun glad bag Altertavlen havde fundet,
Det syntes som hiin Mislyd var forsvundet.

Tre Døgn hun havde bedet, sjunget, fastet,
Da faldt hun i en sød og rolig Blund:
Det var som Sjælen til sin Frihed hasted,
I Drømme følte hun dens Stræben kun;
Hun syntes, den sit Klædebon afkasted
Og svang sit let i sin Forløsningsstund
Fra Sol til Sol mod de Fuldendtes Zone,
Hvor frelste Sjæle samles om Guds Throne.

Og der hun gjensaae sine gamle Venner:
De store Hedenskabets Helte stod
Forklarte her og strakte deres Hænder
Mod samme Gud, og ved hans Thrones Fod
Hun, knælende, blandt Englene gjenkjender
Hver Alderdommens Viis, som, from og god,
Med ærlig Stræben søgte kun det Sande,
Som her sig med Vildfarelse maa blande.

Og da hun vaagned, følte hun sig qvæget
Forunderlig: frisk Ungdomsliv og Lyst
Paany i hendes Hjerte sig bevæged,
Som havde hun af Livets Kilder øst.
Hver Nat en Engel Sjælens Vunder læged
Med evigt Haab og Kjærlighed og Trost,
Og styrked hendes Legem saa ved Blunden,
At karsk hun reiste sig ved Morgenstunden.

Saalunde skjult, hvor gode Aander svæved
I Kryptokirkens Ly, hun savned ei
Den Næring, som Naturen stedse kræved,
Skjøndt i sin Slummer hun fornam det ei.
I Eensomheden hendes Aand sig hæved
Paa Harpetoner til en evig Vei;
Og Striden i det unge Bryst ophørte,
Naar hun den fundne Davidsharpe rørte.

Thi Kjærlighedens Engel Strængen stemte,
Og helligt den i Helligdommen lød:
Hvad dybest hun i Hjertet stille gjemte
Harmonisk luttret gjennem Strængen flød;
Men Frygten svandt, som fordum det beklemte:
Vel elsked Livet hun, dog for sin Død
Hun grued ei; thi evigt Liv forjætted
Den dybe Tone, som al Strid udsletted.

Den samme Tone var det, som ledsaged
Ung Theobald, indtil den her forsvandt,
Hvor nu den sympathetisk blev hendraget,
Og sig med Pigens Harpespil forbandt. —
— Men Skjalden af dens Gjenklang blev bedraget,
Som, mislydblandet, for hans Sands udrandt
Fra Dværgeverdnen, medens Heren taled,
Og den med skjønne Farver ham afmaled.

Han vakled alt og hende følge vilde
Igjennem Mulmet til hiint Trylleland,
Som hun saa klogtig vidste at afbilde,
Sødt smigrende den daarede Forstand;

Da saae han Lampeflammen ængstlig spille,
Han syntes rave paa en Afgrunds Rand —
Han Lampen greb og Skikkelsen oplyste,
Der for ham stod, og — bleg tilbagegyste.

I sande Skikkelse han Hexen skued,
Og med hans Gru sig blanded Harm og Skam:
I hendes Øine Helvedflammer lued,
Og hendes Hud var slibrig Slangeham;
For hendes væmmelige Smiil han grued,
En Hvislen han i hendes Røst fornam,
Og Haanden, som hun rakte ham imøde,
Ham syntes under glatte Hud at gløde.

„Nei“ — raabte han — „nu skuffer du mig ikke:
Min Blindhed Mørkets Yngel har udleet;
Din Tunge med sin Pest mig vil anstikke —
Nu har jeg ved det sande Lys dig seet.
Forfølg mig kun med dine Flammeblikke!
Jeg gaaer, hvorhen mig Veien er beredt,
Hvor Lyset vinker, og hvor Tonen kalder,
Hvor høit jeg vandrer, og hvor ei jeg falder.“

Saa talte han og fulgte Klippestien
Med roligt Haab, med Lampen i sin Haand,
Og, lyttende til Harpemelodien,
Løsrev han sig fra Hexens Trolddomsbaand.
Alt meer og meer udvikled Harmonien
Fuldtonig sig for den beruste Aand,
Og see! — nu faldt en Kampesteen af Fjeldet,
Han vandred ind — og stod i Lønkapellet.

Paa Altret han den sølvblaae Lampe satte,
Og see! den straaled dobbelt skjøn og klar:
Den viste ham et glemt Aarhundreds Skatte,
Med Billedværket, fromme Haand indskar.
Det syntes i en Nimbus at omfatte
Den hele Hvælving, som tre Søiler bar:
Og Søilerne i Lampens Lys fik Stemme —
Et Hav af Toner syntes de at gjemme.

Den første som med Maanestraaler skinned,
Og gjennem den han fjerne Himle saae;
Den anden Diet som en Sol forblinded,
I den et Dyb af Oceaner laae;
Den tredie Tone-Støtte qvæged Sindet
Med Gjenskin af de tusind Stjerner smaa,
Som, evigt tindrende hist i det Høie,
Oprulle Kjærligheden for vort Die.

I Choret saae han Frelseren, som bredte
Sin Arm imod ham fra sit Kors. Han saae,
Da knælende han sank for den Tilbedte,
Ved Korsets Fod et Qvindebilled staae;
Skjøn, som han tænkte sig hiin Aldrigseete,
Hun smiled, hvor tilbedende han laae,
„O Himmeldronning!“ — stammed han forvildet —
Da rørte sig hiint underfulde Billed.

Og Seraphine var det, som sig hæved
Fra Korsets Fod og ham imøde gik:
Af samme Følelse hun lønlig bæved,
Igjennemglødet af hans Andagtsblik.

Af Kjærlighedens Engel blidt omsvævet,
Hun Harpen greb: — i dette Dieblik
Hun syntes atter tusind Liv fornemme,
Og hæved rørt med Tak til Gud sin Stemme.

„O!" — raabte Theobald — „o Fryd! o Stemme!
O! Tone, som mig stedse fjern undveg!
Er det en Drøm? — kan jeg dig her fornemme?
Og var det fra en Levende du steg?
O! ton igjen, du hellig klare Stemme!
O! tal, hvis ei et Blendværk grumt mig sveg!
Kan et beslægtet Væsen saa mig trylle?
Hvad heller skal jeg her en — Guddom hylde?"

„Velkommen!" — svared hun — „dig Gud mig sender,
En Frelsens Engel i sin Helligdom!
En Guddoms Straaleglands dit Die blender,
Naar du i mig en Guddom skuer from:
Jeg er en jordisk Mø; min Synd Gud kjender:
En bange Flygtning, i hans Huus jeg kom;
Jeg flygted eensom fra de vilde Stier,
Og eensom her min Død jeg oppebier.

„Ei vover jeg mig ene did tilbage,
Hvor onde Magter lure paa min Fred;
Dog maa det Liv mig mægtig til sig drage,
Som kun er Afglands af Guds Herlighed.
Vil du til Livets Land mig med dig tage,
Skal Gud dig lønne for din Kjærlighed —
Jeg kan det ei: jeg er en jordisk Pige;
Men jeg skal elske dig i Himlens Rige."

„I Himlen som paa Jorden!" — Skjalden svared —
O, Fryd! du er en Dødelig, som jeg!
Du har min Vandrings Gaade mig forklaret,
Og paa din Kjærlighed jeg tvivler ei.
Min Skjæbnes Løndom er mig aabenbaret:
Fra nu af vandre vi ad samme Vei —
Hvor Blomsten taler, og min Stjerne blinker,
Forvist den samme Genius os vinker."

Saa jubled han — og Haand i Haand de stege
Til Jorden op med Sang og Harpeklang:
De onde Magter frygtsom for dem vege;
I Morgendæmring Nattergalen sang.
Og Theobald saae Ringen sig bevæge:
Nu af Rubinen Genien udsprang.
De fulgte Englen glad paa Bjerg, i Dale,
Og klar blev dem Naturens mørke Tale.

Thi de fornam hvad Fuglen vilde sige,
Naar den mod Himlen hæved høit sin Røst,
Og Jordens store skjønne Blomsterrige
Omkrandsed dem og aanded lydt sin Lyst;
De hørte Toner dem imøde stige,
Hvor før det bundne Liv laae skjult og tyst:
Harmonisk frit det Længselen besvared
Og mangen Hemmelighed aabenbared.

Og aabne laae Naturens skjulte Skatte
For Øie dem, og i et Elskovsqvad,
Som syntes Verdenssjælen at omfatte,
De deres Fryd udsang og Gud tilbad.

Nu paa en Høi de Haand i Haand sig satte:
Ved Siden venlig og fortrolig sad
Den lille Genius og Harpen rørte,
Og overalt de samme Eenklang hørte.

„Jeg elsker!" qviddred Lærken til sin Mage,
„Jeg elsker!" Sommerfugl og Rose sang,
„Jeg elsker!" fløited Nattergalens Klage,
„Jeg elsker!" risled Kildens Sølverklang,
„Jeg elsker!" maatte Sø og Skov gjentage,
„Jeg elsker!" toned Bjerg og Dal og Vang,
„Jeg elsker evigt helligt som Naturen!"
Saa sang til Pigen henrykt Troubadouren.

„Hør!" — udbrød Genien og Vingen hæved —
„Den Lyd, som toner her fra Bjerg og Dal,
Udaandende det Liv, du nu har levet,
I største Samklang du forene skal;
Den Verdensharpens Stræng, som før ei bæved,
Den bæver nu og venter paa sin Skjald,
At det Mangfoldige sig kan forbinde,
Og Skjønhed i Foreningen oprinde.

„Kom, iil! vær stærk! og følg mig, hvor jeg leder!
Til stor og hellig Idræt gaaer din Gang:
Naar du til Harpen Mestersangen qvæder,
Fuldendende hvad stykkeviis du sang,
Da skal det tone gjennem Evigheder,
Din Aand skal hæve sig paa Harpeklang,
Og seire der, hvor ingen Kamp du skuer,
Men hvor den værste Fiende Livet truer.

„En Mislyd skjuler sig i Dybets Rifter:
Ved Unatur i Løn den nærer sig;
Forvirrende de ubetvungne Drifter,
Den i Naturen raser frygtelig;
Ei tier den, før Harmonien vifter
Husvalende henover Jorderig —
Det Mesterværket er, du skal fuldføre,
Og derfor skal du Verdensharpen røre.

„Men vogt dig, at hiin Misklang ei sig blander
I Sphæren, nu din Sjæl sig fryder i!
Den store Klippe, hvorpaa Længslen strander
Saamangengang, du vel kom frelst forbi,
Men een fast større der tilbagestander:
For den kan dig ei al min Magt befrie,
Og hvis en fjendtlig Haand mod den dig driver,
En Størres Styrke kun dig Redning giver."

Her Genien i Ringen fløi tilbage,
Men leded skjult de Elskende dog frem.
De i den vide Verden ud vil drage
Med Sang og Frihed, uden Huus og Hjem:
„Kom!" — udbrød Theobald — „vi skal opdage
Alverdens Skatte og fremdrage dem,
Mens vi med Fryd fra Land til Land omvandre
Og elske alt det Skjønne med hverandre."

Glad Seraphine fulgte Troubadouren
Og sang med ham; dog, som en Sangfugl let,
I Livet, som i Konsten og Naturen,
Hun elsked Fuglens skjønne Frihedsret.

Hun stedse flygted sky for Fængselsmuren,
Eensidigheden, som hun kaldte det,
Naar Væsnerne sig saadan sammenlænke,
At de sig selv kun elske, føle, tænke.

Saa Grækerindens Frihedssind beskjærmed
Den unge Dyd og hendes Kjærlighed,
Som livlig, lunefuld, uskyldig, sværmed
Om Elskeren med Huldgudinde-Fjed,
Men veg tilbage hvergang Skjalden nærmed
Alvorlig sig og fordred hellig Ed
Om evig trofast Kjærlighed i Livet —
Derpaa med yndigt Smiil kun Svar blev givet:

„Nei“ — sagde hun — „har dette Baand vi nødig,
Og skal det være Pligt at elske dig,
Saa blier jeg af den tvungne Lykke mødig,
Og, som en Skat, du tungt maa slæbe mig:
Hvis ei det skader, er det overflødig,
At lænke fast hvad selv forener sig;
Thi kunde nogen Magt mig fra dig rive,
Forgjeves du mig Lænker vilde give.

„Ei heller ønsker jeg saa fast at binde
Os til den Tryllekreds, vi vandre i,
At intet andet Skjønt vi skulde finde,
End dig og mig, og at som ved Magie
Den hele Udenverden skulde svinde
Omkring os trindt. — Nei, Følelsen er fri,
Og Eros ei undvære kan sin Vinge:
Just den jo skal ham til Olympen bringe.“

„O!" — svared han — „hvis jeg end ei fortjener
Din hele Kjærlighed, saa tag dog min!
Jeg veed ei hvad du med den Frihed mener,
Som Kjærligheden ei maa slutte ind;
Hvis Solen ei i enkelt Punkt forener
Sin hele Glands, saa er dens Ild kun Skin;
Mon Livets ei — som Lysets Straaler svinde,
Naar ei til een de alle sig forbinde?

— „Dog vi vil ikke gruble, ikke klage!
Lad saa os Haand i Haand kun vandre frem!
Den samme Himmel vil os hist modtage,
Om end vor Elskov her gaaer uden Hjem."
— Og nu hverandre kjærligt de opdage
Hvad paa forskjellig Vei var hændet dem,
Hvad Hjertet havde følt fra Fødselsstunden,
Til endlig de hinanden havde funden:

Hvorlunde Hver paa særskilt Viis var kommen
Til Konstens Land og til den skjønne Id,
Som i sin Stræben aldrig blier fuldkommen,
Saalænge den med Livet staaer i Strid —
Hvorlunde Længslen kun i Helligdommen
Sig hæver dristig over Rum og Tid
Det følte de, men saae dog ei hvorlunde
De det Mangfoldige forene kunde.

Det syntes som en Gaade sig at dølge,
Som fangen Fugl, der flux undflyer igjen,
Dog Ringens Genius de maatte følge,
Og spurgte aldrig forskende: hvorhen?

Men i det Vide over Bjerg og Bølge
Med Kjærlighed og Haab de adlød den,
Og Intet mørkned deres Elskovsglæde,
Før de én Morgen gik paa golde Hede.

„O!“ — udbrød Theobald — „nu tør jeg byde
Al Verden trods: med dig ved denne Haand
Og Ringen paa min Finger, Aander lyde
Mit Herredom; nu mægtig skal min Aand
Hvert Fjeld bestige og hver Skranke bryde,
Og binde Lykken med et evigt Baand!“
Saa jubled han, og følte Hjertet banke
For førstegang ved en hovmodig Tanke.

Da var det som fra Morgenhimlens Porte
En iiskold Luftning farved Græsset guult.
Forbi dem foer paa Gangeren hin sorte
En Riddersmand: hans Aasyn var dem skjult;
Men fra Visirens Rifter gjennemborte
En Stemme dem; den sukked dybt og huult:
„Ak, Seraphine!“ — og han var forsvunden;
Bleg segned hun, med Thorkilds Navn paa Munden.

— „Ha! hvad er dette!“ — udbrød Troubadouren —
„Hvo nævned sukkende min Elsktes Navn
Og foer forbi, som Skyggen over Muren,
Et Gjenfærd liig af Kjærlighed og Savn?
— Hvad Mislyd gjennemtoner her Naturen?
Hvi ligger bleg den Elskte i min Favn?
O, Seraphine! kunde du mig dølge
Hvad ei min Tanke vover at forfølge?“

Nu vaagned hun: „siig, Elskte! hvi du bæver!
Du stirrer paa mig saa forunderlig —
O! siig mig, har jeg drømt, hvad heller svæver
En Taage sælsomt end for Øie mig?
Har jeg ham seet — den høie Helt? — han lever?
Saae du ham ogsaa? talte han til dig?"
„Jeg saae en Ridder — ja, fast uden Lige —
Men hvo han var, kan du vel bedst mig sige.

„Hvi har du skjult mig, hvad din Taare siger?
Hvi sank du bleg til Jorden som afsjælt?
Forraader Sukket ei, som ængstlig stiger
End fra din Barm, din Kjærlighed var deelt?
Deelt mellem mig og Skyggen, som bortviger
Hist over Heden. — Ingen eier heelt
Det skjønne Hjerte, som sig frit oplader,
Liig Rosen, som sig hist i Solen bader.

„Saa bøier sig din Elskov til Naturen,
Og smiler til hver Skabning lige huld?
Den frygted for en Grav bag Klippemuren —
Nu synker den paa Heden hen i Muld."
„Nei, som en Blomsteraand med Troubadouren
Min Sjæl udfløi" — hun sukked veemodsfuld —
„Nu han med Tvivl og Uro den vil saare,
Fordi han ei forstaaer dens stille Taare.

„O, Theobald! — lad ingen Mislyd blande
Sig i vort Samlivs rene Harmonie!
Hvi maa du mørk og grublende der stande?
Hvad har forstyrret saa vor Sympathie?

Ak! er det Klippen, hvorpaa den skal strande?
Hvad heller gik hiin Skygge os forbi,
At, sukkende, den skulde os advare
Og vogte os for en forborgen Fare?

„Hvor kan du saa den Følelse miskjende,
Som Thorkilds Gjensyn i min Sjæl har vakt?
Maa fra de Døde han tilbagevende,
For at bebreide mig, at, ømt og svagt,
Mit Hjerte her ei Offret kan fuldende,
Som ingen Livets Mø endnu har bragt:
Det store Offer af al jordisk Lykke,
For hellig selv Guds Helligdom at smykke?

„Kom, Theobald! lad os ei dvæle længer
Paa denne blomsterløse Hede! — kom!
Til nyt, mangfoldigt Liv mit Øie trænger:
Her i det Tomme vorder Sjælen tom;
Seer du hvor Rosen hist paa Stænglen hænger,
Saa eensom sørgende? — skjøndt, barnlig from,
En venlig Sommerfugl den her omsvæver,
Sit fulde Liv den ei paa Heden lever.“

„Ak!“ — sukked Theobald — „ak! Seraphine!
Jeg er ei meer saa lykkelig som før:
Jeg veed ei hvad mig volder denne Pine;
Min egen Sjæl jeg ei udforske tør;
Mig synes, kolde Vinde os omhvine
Saa vinterligt — det er som Livet døer
Omkring os trindt — og see! jeg er berøvet
Min Stjernering: jeg har den tabt i Støvet.“

„Kom!“ — svared hun — „saa lad os den opsøge!
Jeg saae den nylig glimre paa din Haand:
Din Genius til Straf vil med dig spøge,
Og skjuler sig, fordi du lægger Baand
Paa Kjærligheden. — Vil du ei forøge
En billig Vrede hos den gode Aand,
Saa gaa ei meer saa mørk her ved min Side!
Det maa du troe den Lille kan ei lide.“

Saa søgte hun ved kjærlig Skjemt at sprede
Den Sky, som over Skjaldens Pande laae.
Den tabte Tryllering paa golde Hede
Dog fandtes ei; de paa hinanden saae:
Han taug; hun smiled mildt, for ei at — græde;
De vidste ikke hvad de tænkte paa
Og hvad de sørged for, til Noget rørte
I Luften sig, og nu en Røst de hørte:

„Rosen staaer paa Heden,
Yndig og beskeden,
Dufter himmelsk i den rene Luft;
Sommerfuglen svinger
Sine Purpurvinger,
Smelter hen af Fryd i Rosens Duft.

„Aandende i Luften,
Flagrende i Duften,
De hinanden kjende og forstaae.
Sprog dem ei blev negtet —
See! de er beslægtet:
Fuglen er en Blomst med Vinger paa.

„Hvi gaaer i Naturen
Sorgfuld Troubadouren
Med den hulde Musa ved sin Haand?
See hvor Rosen bæver!
See hvor Fuglen svæver!
Og fornem Naturens dunkle Aand!

„Blomsten lydligt taler
Og sit Liv dig maler,
Fuglen Vingen sjungende udslaaer!
Lyt! — du skal fornemme
Hvad din Sjæl mon gjemme,
Og hvorfor din Genius bortgaaer.“

Saa hvisked Englens velbekjendte Stemme,
Som nynnende henover Heden klang:
I Rosens Barm den syntes sig at gjemme,
I Sommerfuglens Flugt den sig opsvang.
Et sælsomt Qvad de syntes nu fornemme,
Som mellem Blomst og Fugl en Vexelsang:
— Den Skjønne lytted, nærmed sig fortrolig;
Men Theobald stod mørk der og urolig. —

Rosen.

Elskte tag dig vare!
See! vi er i Fare,
Mennesker hist over Heden gaae;
Hvis de nu dig fange —
— Ak! jeg er saa bange!
Skulde jeg da her saa ene staae!

Sommerfuglen.

Rose! vær ei bange!
Han vil mig ei fange:
Han er Skjald og uden Argelist;
Frygt ei for hans Blikke!
Han os skader ikke:
Fugl og Blomst han elsker ganske vist.

Rosen.

Ak! saa vil han bryde
Blomstret af — og nyde;
Thi hvad andet elsker han os for?
Jordens stolte Sønner
Ei vort Værd paaskjønner:
Deres Kjærlighed er ei som vor.

Sommerfuglen.

Vogt dig hvad du siger!
Kjærligheden viger
Ei for Sandsen i hvert jordisk Bryst;
Seer du ei hiin Qvinde,
Skjøn som en Gudinde?
Hun har vakt hans Sjæl til himmelsk Lyst.
Musen Skjalden leder,
Hende han tilbeder,
Og hans Fryd er reen som Engles Fryd;
Drømmende han vanker,
Fromme er hans Tanker,
Og hans Tale gyldne Harpers Lyd.

Rosen.

Nu, saa lad ham komme!
Al min Frygt er omme:
Om han ogsaa kjærligt til mig seer —
Naar han mig ei bryder,
Om min Duft han nyder,
Vil jeg derfor ikke vredes meer.

Sommerfuglen.

Lad ham det ei høre!
Saa vil han dig røre,
Drikke Duggen af din Purpurmund,
Og ved Digterlæber
Noget Støv dog klæber:
Naar han synger, elsker jeg ham kun.
Har han hørt din Tale,
Kommer han, at svale
Sine Luer her i Drømmeblund;
Lad ham sig ei nærme!
Jeg vil dig omsværme,
Jeg vil aande i din Nærhed kun.

Rosen.

Lad ham sig kun nærme!
Du kan mig omsværme
Ligefuldt: han os jo skader ei;
Gjerne vil jeg sprede
Kjærlighed og Glæde
Gjennem Duften paa hans stille Vei.

Sommerfuglen.

Rose! gjør det ikke!
Før du dybt maa stikke

Tornen i mit elskovsfulde Bryst;
Kjærligheden ene
Maa du mig forlene;
Ei med Engle deler jeg dens Lyst.

Rosen.
Hvad er da vor Glæde,
Kan den sig ei brede
Til hvert Væsen i den frie Luft!
Du jo frit kan svæve,
Jeg maa stille bæve,
Skal jeg da ei sprede vidt min Duft?

Sommerfuglen.
Rose! vredes ikke!
Læs i mine Blikke!
Siig mig, kan du læse hvad der staaer?
I mit Bryst det brænder,
Ei min Qval jeg kjender —
Men jeg føler, jeg i Qval — forgaaer.

Rosen.
Ak! dit Blik mig skræmmer;
— Hvad din Sjæl fornemmer
Veed jeg ikke og forstaaer jeg ei:
Kold du paa mig skuer,
Taler dog om Luer,
Kan du mistroe mig — du elsker ei.

Sommerfuglen.
Mistro er det ikke:
Læs i mine Blikke!
Er der ingen Kjærlighed deri?

Jo — men disse Flammer
Volde nu min Jammer,
Og min Kjærlighed er — Raseri.
Solens rene Straale
Kan jeg selv ei taale,
Naar den skinner paa din Blomsterkind,
Og jeg Zephir hader,
Naar han dristig bader
I din Duft sig med letfærdigt Sind;
Hvor kan jeg da rolig
See dig saa fortrolig
Bøie dig imod en Jordens Søn?
Vil du ham fortrylle,
At han dig skal hylde,
Og erkjende salig, du er skjøn?
— Nu, saa lad ham komme!
Al min Fryd er omme:
Kald hvert Væsen frem paa Jord, i Luft!
Du en Sol vil være,
I hvis Skjønhedssphære
Verdner dreie sig i Balsamduft.

Rosen.

Elskte! du mig plager,
Og dit Hjerte nager
Selv sig daarlig i en indbildt Qval.
Du din Rose dræber,
Hvis du frygtsom stræber
At indslutte Duften i sin Skal.
Maa jeg Kalken lukke,
Vil jeg qvæles, sukke;
Skal jeg leve, maa jeg aande frit:

Sol maa paa mig skinne,
Lette Vestenvinde
Maae mig kjølende omsvæve tidt.
Ingen Magt indmurer
Evige Naturer:
See paa Solen og de Stjerner smaa!
Deres Straaler sprede
Kjærlighed og Glæde
Vidt paa Jorden, som paa Himlens Blaa.
Kun de snevre Sjæle
Vil Naturen qvæle,
Skjelne ængstlig mellem Mit og Dit;
Dragen Guldet skjuler
Dybt i Bjergets Huler,
Kun i Solens Glands det straaler frit.
O! men du, som svinger
Dine Purpurvinger
Frit i Elskovs evige Natur!
Kunde du vel nære
I din vide Sphære
Tanken blot om Fangenskab og Buur?
Og du mig vil binde,
Rosen, din Veninde,
Med et Baand, som lave Frygt opfandt;
Kjærligheden ene
Vil jeg dig forlene;
Men kun Frihed Kjærligheden bandt.

Sommerfuglen.

Rose! vredes ikke!
Læs i mine Blikke!

Og hvis nedrig Frygt du seer deri,
Da maa du mig hade,
Kan mig ei forlade
Hvad jeg har forbrudt i Raseri.
Men er jeg en Daare,
Skjenk mig dog en Taare!
— Hvad jeg føler selv jeg ikke veed —
At jeg dig tilbeder
Gjennem Evigheder,
I min Smerte jeg endnu kun veed.
— Her i Jordens Sphære
Støvgran mig besvære;
Vingen daler tungt paa Verdens Ø;
Aand du frit i Luften!
Spred til Alle Duften!
Jeg skal see det — elske dig — og døe.

Saa — syntes dem — lød Sommerfuglens Stemme
Og Theobald nu først sig selv forstod;
Han kunde meer ei Smertevældet hemme,
Og rørt han sank for Seraphines Fod:
„O! vil du" — sukked han — „o! kan du glemme
Mit Raseri? — min Engel mig forlod —
Tilgiv mig! — kom! hvor skal vi den opdage?
Kan Kjærligheden kalde den tilbage?"

„O visselig!" — den Skjønne kjærlig svared —
„Men see den sorte Ravn, som hisset gaaer!
Den i sit Næb Klenodet har bevaret —
Ja! det er Ringen. — See! den stille staaer;

Kan du Rubinen see? — den aabenbared
Sig ved sin Funklen mig; — men see! nu slaaer
Den onde Fugl sin Vinge ud og iler —
— Kom! lad os følge den indtil den hviler!"

Saa taled hun og over Heden svæved
Saa let som Fuglen over hende fløi;
Dog Ravnen stedse høiere sig hæved:
Hun fulgte den og — svandt bag fjerne Høi.
— Men Theobàld var langt tilbageblevet,
Mens sukkende hans Genius bortfløi.
Han syntes kun dens Afskedssang at høre,
Som idelig gjentoned i hans Øre:

„Rosen staaer paa Heden,
Yndig og beskeden,
Aander ængstlig nu i tunge Luft,
Og krampagtig svinger
Fuglen blege Vinger,
Synker ned af Qval i Rosens Duft.
Sorgfuld i Naturen
Gaaer nu Troubadouren;
Musen meer ei vandrer ved hans Haand.
Psychevingen bæver,
Sjælens Fugl bortsvæver —
Søger vildsom den bortfarne Aand."

Syvende Sang.

Den Ravn, som Trylleringen havde fundet,
Da Theobald i Støvet tabte den,
Og som ham nu af Syne var forsvundet
Og lokked Seraphine med sig hen,
Var Pyſtrich selv: Han Stunden snild udgrunded,
Naar Skjalden sig forbrød mod Genien;
Med listig Konst han sig til Fugl omskabte
Og Ringen greb saa flux som han den tabte.

Thi velbekjendt med Kraften, som den gjemte,
Og med dens Væsens løndomsfulde Aand,
Som mægtig Verdensharpens Strænge stemte,
Han frygted Ringen i hver Ædlings Haand,
Og mest i Konstnerens, naar fri han glemte
Sin Dødelighed og dens Fængsels-Baand,
For kjæk sin Synskreds selv at overstige
Og her alt mod Udødelighed hige.

Ved Ringens Kraft var Skjalden Dværgen blevet
Meer frygtelig end Ridder Viduvelt,
Ja Thorkild selv, for hvem hver Nidding bæved,
Og hine sorte Kæmper, som besjælt
Af samme Aand, hver Midnat Sværdet hæved
Mod Dværg og Trold — ja selv hiin Dødninghelt,
Hvis Sværdslag gjennemrunged dumpt Naturen,
Han frygted mindre for end Troubadouren.

Thi Sværdet kunde hist og her vel jage
En Dværgeflok i Jorden ned igjen,
Og skræmme selv en Kæmpetrold tilbage
Til Steennaturen, hvor han hørte hen —
Og fælde hist en Lindorm, her en Drage,
Ja frie et Folk selv af Forbrændelsen;
Men Mørkets falske Tonespil at standse
Formaaede intet Sværd og ingen Landse.

Det kunde kun de store Harmonier,
Som laae forborgne i Naturens Skjød,
Som afbrudt toned søde Melodier,
Hvergang en sjælden Genius blev fød,
Men som forenet taug, som Himlen tier,
Om ogsaa hist og her en Tone lød,
Som dristig gjennem Sekler Vei sig skabte,
Til i sin egen Gjenklang den sig tabte.

Men hvad ei selv Aarhundreder frembragte,
Hvad hele Slægters Aand kun villet har,
Derefter syntes Skjalden nu at tragte,
Da han i Ringens Magt en Verden bar;
Med den han lykkelig tilbagelagde
En Vei, som hidtil Ingen skued klar:
Det Dybe med det Høie var forbundet,
Og Veien gjennem Helligdommen fundet.

Nu skulde selv, fuldendende, han krone
Det store Værk, han før i Drøm kun saae,
Og i sin Harpeklang den Fred udtone,
Som alle Himlens Stjerner pege paa.

Alt bæved Troldefyrsten paa sin Throne:
Med Ringen saae han Skjalden mægtig gaae
Mod høiest Maal: Naturen fro besvared
Hans Elskovsqvad, og Himlen sig opklared.

Hver Trold alt skjælved, Dværgene forstummed
Og for de rene Harpetoner veg;
Kun Dværgefyrsten Pystrich gik formummet
Paa Heden hist i Ravneham og skreg,
Mens hos sig selv han Trolddomssange brummed,
Indtil en Mislyd af hans Sang indsneg
Sig lønlig her i Kjærlighedsnaturen,
Og smitted ved sin Nærhed Troubadouren.

Da var det, Overmod hans Øie blendte,
Og blind han fængsled selv den Kjærlighed,
Som fri og fro det høie Blik udsendte,
Hvor Skjønhedsaanden seirende fremskred —
Da var det, sig hans Genius bortvendte,
Og Stjerneringen faldt i Støvet ned —
Da jubled Dværgen, og paa Ravnevingen
Bortfløi han nu hoverende med Ringen.

— Glad Ravnen saae hvor Seraphine iled
I Haabet om, han skulde tabe den;
Snart fløi han lavt, snart paa et Træ sig hviled,
Snart hopped skrigende ad Jorden hen,
— Lod Ringen falde — Seraphine smiled
Og nærmed sig — nu greb han den igjen,
Fløi længer bort — og satte sig — og vented,
Til atter Pigen haabfuld ham indhented.

Saalunde han med snedig List bortførte
Den kjække Jomfru mod hiint Trylleslot,
Hvor alle onde Magter frit sig rørte,
Beskyttede af Flammelandets Drot;
Hun deres vilde Glædesskrig alt hørte —
Brat standsed hun — og aned intet Godt:
— En Flammemuur hun bag sig saae opstige,
Og hørte Ravnen hæst fra Borgen skrige.

„O! Vee mig!“ — hun opfoer — „hvor har min Iver
Henrevet mig? har jeg i Drømme fulgt
En ond Ledsager? — hvi tilbagebliver
Min Theobald? — det lysner rædselfuldt
Omkring mig her? — ak! hvilken Ild omgiver
Mig overalt! — hver Udvei er mig dulgt;
Kun dette Slot mig aabent staaer. — O, Jammer!
Hvorhen bortdrive mig vel disse Flammer?“

Umuligt var det her at flye tilbage:
Hun maatte frygtsom over Broen gaae;
Med Rædsel saae hun den sig selv opdrage,
Og voved neppe Øiet at opslaae;
Hun hørte tusind Stemmers Skrig og Klage,
Og tusind fæle Skikkelser hun saae
Med Dyreaasyn styrte frem og grine,
Og dandsende til Hexetrommer hvine.

Det var som Jorden under hende brændte,
Og, som forstenet, dødbleg som et Liig,
Hun et fortvivlet Blik mod Himlen sendte;
Hun vilde bede — men det blev et Skrig:

Her alle gode Aander sig bortvendte,
Hvor Mørkets Væsner frit omtumled sig,
Og Sukket maatte qvalt tilbagevige:
Selv ingen Bøn til Himlen kunde stige.

Beængstet, hun de Væsner nu beskued,
Midt i hvis Kreds hun stod: de syntes skabt
Til Mennesker, og derfor mest hun grued,
Fordi hun saae den ædle Form fortabt:
Fra deres Øine vilde Drifter lued,
Som havde Ansigtstrækkene omskabt
Og dannet dem til dyriske Gebærder,
Hvori et skjult dæmonisk Sind forfærder.

Hos Nogle selv det sidste Spor var svundet
Af Mennesket, og Dyret gik fuldendt,
Som af den lavere Natur oprundet,
Det dumme Øie sløvt mod Jorden vendt;
Til Mundens Folder var et Smiiltræk bundet,
Som selv hos vilde Dyr er ubekjendt:
Til djævelsk Latter folded denne Mine
Bestandig sig, trods indre Harm og Pine.

Blandt Trolde, Hexe, Dværge og Uhyrer
Af Mennesker og Dyr, en Kæmpe stod,
Som syntes Konge her: som mellem Myrer
Et Menneske, saa høit han sig opskod
Blandt dette Kryb; — de skjalv for deres Styrer,
Saasnart han tramped med sin lodne Fod;
Med Afsky Seraphine veg tilbage,
For tusind værre Syner at opdage.

Dog Mørkets Vrimmel hende kun afnødte
En ængstlig Gysen: kold hun saae derpaa;
Men hvergang hendes Blik et Væsen mødte,
Hvori sin egen Art hun vanskabt saae,
Da var det som en Dolk man hende stødte
I Hjertets Inderste: det var som laae
Der i hvert Blik en Gløt, der evig lued:
— Med Vanvids Rædsel de Fordømte trued.

Eet Aasyn skræmmed hende mest af Alle:
Det mødte hende liig et Skræmmesyn,
Som pludselig hun maatte sig gjenkalde
Med Mindet om et brat henfaret Lyn:
Hun saae to Dine ligesom indfalde
Med lumske Slangeblik bag busket Bryn:
Det var hiin Ridder Rød, som gusten næred,
Blandt Mørkets Slægt, den Ild, der ham fortæred.

Han kunde Herredømmet ei fordrage,
Som Kæmpetrolden stolt udøved her;
Ei vilde han den anden Plads indtage
Blandt de Fordømte: blandt Uhyrers Hær
Hans Hovmod steg; her var det ham en Plage,
At see en større Djævel staae ham nær.
For Pystrich just sin Harm han aabenbared,
Og Dværgen ondskabsfuld ilon ham svared:

„Ret saa! — nu kan der Noget af dig blive:
Dit høie Herskersind jeg ære maa;
Velan! selv derpaa jeg dig Haand vil give,
Du skal tilsidst dit største Dnske naae:

Selv vil jeg din Forskrivning sønderrive,
Hvis ei tilsidst du selv mig skal tilstaae,
At jeg mit største Løfte ei har sveget,
At du har Nok — at du er høit nok steget.

„Men naar du det tilstaaer, din Frist er omme,
Og da skal du erindre dig din Ed; —
Dog har du alt forglemt din lille fromme
Modstanderinde? eller er du ked?“ —
—„Ha“—brød han af— „lad mig til Høihed komme!
Til Magt og Ære! til et større Med
Jeg higer nu: Smaapiger at forføre,
Det skal nu til mit Tidsfordriv kun høre!“

For Pystrich skammed han sig at bekjende
Med hvilken Magt Balsora her bestred
Hver djævelsk Trolddom. Ei han nævned hende,
Men harmfuld sig i gustne Læbe bed.
„Ei længer“—vedblev han—„jeg nu vil brænde
Af Elskovsglød. Hvad jeg nu vil, du veed.“
„Vel!“—Dværgen loe—„den største Seir du vinder!
Viis dog nu først, du skjælver ei for Qvinder!“

Forgjeves havde Nød forsøgt at svække
Hiin Tro, hiint Haab, som var Balsoras Trøst:
Forgjeves vilde han de Drifter vække,
Som slumre selv i Helgenindens Bryst;
Forgjeves havde han forsøgt at skrække
Den fromme Mø ved Tabet af hver Lyst,
Som Jorden eier: her i mørke Fængsel
Udstod hun modig nu hver Nød og Trængsel.

Vel saae hun ikke her den ydre Himmel;
Men Himlens Fred i hendes Hjerte laae,
Og midt iblandt de onde Væsners Vrimmel
Hun evigt Lys igjennem Mulmet saae.
Og ei hun blev for Afgrundsdybet svimmel,
Paa hvis uhyre Rand hun maatte staae:
Hun saae det ei; thi hendes Blik sig hæved,
Og lykkelige Syner for det svæved.

Hver Gang hun led, kom hendes Elskovs Billed
Husvalende i Prøvelsernes Stund,
Om Dagen naar den tause Taare trilled,
Om Natten naar hun vaktes af sin Blund;
Hun havde seet den Elskte, som fremstillet
I Rammen hist: han leved, vidste hun,
Og Viduvelt var Helten, som af Skeden
Sit Sværd uddrog til Kamp for Evigheden.

Paa ham hun haabed rolig i sin Qvide,
Dog mere paa den Gud, for hvem han stred;
Han — haabed hun — med Helten vilde stride,
Og sprænge Fængslet, i hvis Dyb hun led.
Dog længe hun ei ene skulde lide:
Nu Seraphine steg til hende ned
I Fængslets Nat; thi ogsaa hun modstanded
Den Magt, som Gud og Mennesker forbanded.

Den Talisman, som hendes Dyd forsvared,
Var Grækerindens ædle Skjønhedssands,
Som Konstens rene Former tro bevared,
Og søgte deraf kun en Efterglands,

Hvor Sandhed sig i Skjønhed aabenbared,
Og Kjærlighed i Gratiernes Krands:
Derfor hun her det Falske strax erkjendte,
Og Øiet fra dets grimme Former vendte.

Vel søgte Ridder Rød den Sands at svige,
Som ene for det Skjønne aaben stod:
Han med forvandlet Aasyn vilde snige
Sig i det Hjerte ind, som sig oplod
For alt det Gode og det Elskelige:
Han fremstod skjøn, og vilde synes god;
Men slet det Indre til det Ydre svared,
Og Unatur hans Væsen aabenbared.

Den Konst før ham alt Pystrich havde øvet
Med større Held, da han i Thorkilds Dragt
Saavidt det drev, at nær han havde røvet
Den Christeninde Troen paa den Magt,
Som dog paa hendes Bønner Fjeldet kløved
Og frelste hende. — Nu hun med Foragt
Og Blu forskjød den Glands, der falsk vil blende —
Nu klart hun kunde Ondt og Godt erkjende.

Den Uskyld, som uvidende og rolig
Paa Randen af en Afgrund slumre kan,
Den havde hun opoffret, og, fortrolig
Med Kundskabstræets Frugter, kjøbt Forstand
For hiint Klenod i Dværgefyrstens Bolig;
Var Grækerinden derfor ei istand
Til rolig her sin Frelser at anraabe,
Hun kunde dog med Frihed see og haabe.

Hun saae af onde Væsner sig omgivet,
Og trodsed dem med Affky og Foragt;
Hun saae, de kunde sønderknuse Livet,
Men havde dog ei over Sjælen Magt.
Hun haabed, at den Aand, som havde givet
Os denne Trøst, og selv os den tilsagt,
Selv, huld forbarmende, var der tilstede,
Hvor Hjertet i sin Angst ei kunde bede.

Med dette Sind, med dette aabne Øie,
Stod Seraphine, med sin rene Sands
For alt det Gode, Skjønne, Sande, Høie,
Som Dyden her i al sin Straaleglands,
Men kunde dog ei, som Balsora, bøie
Sit Knæ i Andagt med hiin Tornekrands,
Hvoraf de Himmelroser skal udspringe,
Som Uskylds Engel vifter fra sin Vinge.

De tvende Fangne snart Veninder bleve:
Her fælles Nød de Hjerter sammenbandt,
Som Sind og Attraa fra hverandre reve,
Hvis andetsteds de fri hinanden fandt;
Men her de maatte venligt sammensvæve
Som tvende gode Aander — her forsvandt
Al Sindets Strid, og Væsnerne sig blanded,
Hvor fælles Kraft det Ondes Magt modstanded.

Forgjeves søgte Ridder Rød at skrække
Med Trusler dem: hver Dag han til dem kom,
Men voved dog ei Haand paa dem at lægge,
Og saae med Harm sin hele Troldkonst tom;

Thi et Klenod betrygged her dem begge,
Det laae ei blot i Hjertets Helligdom:
Et helligt Kors Balsora hos sig dulgte,
Madonnas Billed Seraphine fulgte.

Vel fatted ei hiin Østerlænderinde
Hvad Magt der i det Kors forborgen laae;
Hun bar det til de fromme Søstres Minde,
Og tidt med stille Veemod paa det saae.
I Kryptokirken saae vor Grækerinde
Guds Moders Billede paa Altret staae:
Med herlig Konst af Alabaster dannet,
Liig Anadyomene der hun standed.

Det fundne Billed hun ved Hjertet gjemte,
Kun som Erindring om sin Barndomstro,
Den hun ved Herrens Alter selv ei glemte:
End som en yndig Drøm den svæved fro
For hendes Blik; ja selv naar hun istemte
Sin inderligste Bøn, hun maatte snoe
Sit Rosenbaand om Billedet med Glæde,
Og saae Gudinden i Chariters Kjæde.

Dog Frelsens Moder fra sin Himmel smiled
Til denne Blanding i den Skjønnes Tro:
Paa hedensk Grund det christne Altar hviled,
Og Genien omsvæved det heelt fro.
Guds Moder bød — og gode Engle iled
Til Seraphine ned med Haab og Ro.
Selv naar de her for Mørkets Aander flygted,
De onde Magter for hiint Billed frygted.

Nu Kæmpetrolden reiste sig urolig
Og rulled Øiet rædsomt i sin Hal:
„Hvad fjendtligt Væsen aander i min Bolig?“
— Saa tordned han, og vældigt det gjengjald
I Hvælvingen — da nærmed sig fortrolig
Den lumske Ridder Rod: „jeg sige skal
Dig, store Herre!“ — hykled han — „min Tanke;
Min Iver for dig kjender ingen Skranke.

„For din Skyld, veed du, jeg Balsora røved,
Før hun indviet blev i Fjendens Pagt,
Og hvad mod hende hidtil jeg har øvet
Grundfæste skulde — som du bød — din Magt;
Men jeg min Hjerne har med Planer sløvet
Og har endnu ei videre det bragt,
End at hun Dag og Nat i Fængslet græder
Og — som det lader — til vor Fjende beder.

„Og hun, hvem Dværgefyrsten kløgtig lokked
I Snaren her fra hiin forvovne Skjald,
Hun, i hvis Hjerne alle Guder flokked
Saa broget sig blandt Syner uden Tal,
Den lunefulde Mø, som Pystrich rokked
I Troen saa, at nær hun var ved Fald,
Og som jeg haabed ganske at omvende,
— Jeg veed nu ei hvad jeg skal troe om hende.

„Hvergang jeg mig til Nogen af dem nærmer,
Jeg trods vor Frihed føler mig beklemt:
Selv her dem en usynlig Magt beskjærmer —
De synes til at trodse os bestemt;

Du veed, den Ene kun for Klostret sværmer,
Og har for Himmel=Luft fast Jorden glemt;
Den Anden har med Theobald isinde
Paa Jorden Helvedtonerne at binde.

„Kan Østerlænderinden Offret bringe —
Og Grækerindens Elsker Maalet naae —
Saa vil dit Trylleslot i Luften springe,
Saa maa du, førend jeg, til Helved gaae;
Thi da kan dig en jordisk Magt betvinge,
Da kan de sorte Riddere opstaae,
Udløse Ridderaanden af sin Trængsel,
Og dig nedstyrte i et evigt Fængsel.“

„Fordømte! Hvo har sagt dig det?“ — saa svared
Den fule Trold og blussed vild af Harm —
„Du kunde dig den Møie have sparet
At slæbe Engle hid; — har i din Arm
Og i min Borg slig Magt sig reen bevaret,
Saa skynd dig, iil! stød Dolken i den Barm,
Som trodser os! — her ingen Sjæl maa vandre,
Som ikke aander giftig som vi Andre?“

Vild fnyste Trolden. Hemmelig sig glæded
Alt Ridder Rød ved den Urolighed,
Hvormed hans Herre dette Mord tilstæded:
„Velan!“ — han tænkte — „nu jeg det dog veed:
Han sidder ei saa fast paa Herresædet,
Som jeg har frygtet — styrtes kan han ned,
Og da — dog indtil da jeg maa adlyde —
Lad visne Blomsten, som jeg ei kan nyde!“

Saa tænkte han — og adlød: han bortiled
Til Fængslet alt med Dolken ved sit Bryst.
I Seraphines Arm Balsora hviled;
Tilhviskende hinanden Haab og Trøst,
De blidelig igjennem Taarer smiled,
Mens Bødlen nærmed sig med djævelsk Lyst.
— Dog Sagnet træder her et Skridt tilbage,
Vil Sløret over Mordergruben drage. —

Ei Viduvelt i Ungerland forsømte
Sin store Id: et Døgn han dvæled kun
Hos Dronningen, den ædle vidtberømte
Sandsigerinde. „Daaden" — sagde hun —
„Og Timen, som kan frelse de Fordømte,
Skal aabenbares næste Midnatsstund,
Naar ene du tør gaae, hvor Jorden gløder,
Og følge Hjorten, som ved Porten møder."

I den Forvandling maatte Kongen vanke
Med indre Qval om i sit brændte Land;
Berøvet Vid og menneskelig Tanke,
Dog med en Rest erindrende Forstand,
Han kom hver Midnat did og maatte banke
Paa Porten af sit Slot: man saae hvor han
I Hjertet led og kunde sig ei klage;
Men Blod han græd og vandred stum tilbage.

— Den Nød nu Viduvelt med Gru erfared:
Han fulgte Hjorten taus med draget Sværd;
Det var ham som dens Øine sig opklared,
Og mindre rødt blev deres Flammeskjær;

Den fremad gik, men ei sig aabenbared
Ved mindste Tegn; kun naar han kom den nær
Og vilde tale eller den berøre,
Han saae den fjendtlig Hornet mod ham føre.

Da veg han føielig et Skridt tilbage
Og fulgte kun i Afstand den igjen;
Tilsidst han hørte som et Suk den drage;
Han saae, den stirred ængstlig for sig hen;
Et Kildevæld her flød — i gamle Dage
Af Marmor hegnet ind — der standsed den,
Og, som af indre Smerter overvunden,
Den styrted sig i Dybet og var svunden.

Og see! af Kilden steg et kronet Hoved;
Det taled saa med menneskelig Røst:
„O, Ridder! du som ene det har vovet,
At vandre hid! siig banker i dit Bryst
Et skyldfrit Hjerte? — har du Herren lovet
At stride mandig mod hver syndig Lyst?
Og agter du din egen Magt for ringe,
Men troer dog, den en større kan betvinge?"

„Ja" — svared han — „med Herrens Hjælp jeg tænker
At frelse dig med dit fortabte Land,
Og modstaae disse onde Magters Rænker,
Skjøndt jeg har seet hvad de udøve kan;
Hvis Gud mig dertil Kraft og Viisdom skjenker,
Saa troer jeg, trods min Ungdom, mig istand
Til at nedslaae den frygteligste Kæmpe
Og med hans eget Blod hans Ild at dæmpe."

„Velan!“ — var Kongens Svar — „i dig jeg skuer
En ædel Villie og et sjeldent Mod,
Og Livet, som end i dit Øie luer,
Er Borgen for, at end din Dyd bestod;
Men saae hver Fare du, som her dig truer,
Maaskee med Rædse du et Land forlod,
Som velfortjent, dog grueligt maa bøde
Med største Jammer for den største Brøde.

„Med onde Magter har vi Omgang øvet,
Vi har vor Ære i vor Skjændsel sat,
Vi har affindig selv det Syn os røvet,
Som skimter evigt Lys bag mørkest Nat;
Derfor har falske Toner overdøvet
Al Harmonie — derfor har Gud forladt
Os i vort Vanvid og os overgivet
Til den Natur, som gjennemhyler Livet.

„Dens Gjenklang hører du, naar Uglen tuder,
Og Hundene ved Midnat Gjenfærd see,
Naar Faarekyllingen os Liig bebuder,
Og onde Mennesker i Drømme lee,
Naar Slangen hvislende sin Gift udspruder,
Naar Fødende i Natten jamre: Vee!
Naar Døende i Sjæleangest ralle,
Og naar Affindige paa Djævlen kalde.

„Her den Natur udvikler sig i Luer:
Fortærende den raser i vort Bryst;
Dens Seier du i vor Forvandling skuer;
I Dyrets Hylen hører du dens Røst;

I Flammeslangens Hvislen den dig truer,
Besnærer dig i vilde Toners Lyst,
Vil lumskelig med Øglebraad dig stikke,
Vil dræbe dig med Basiliskeblikke.

„See! denne giftige Natur omgiver
Dig her med Væsner, sprungne af dens Skjød;
Dens lumre Pestluft Vrimmelen opliver,
Som i sin Afgrund vented paa sin Død:
Her Dværg og Trold de gamle Baand løsriver;
Her raser Mennesket i Trolddomsglød,
Med Hexene i vilde Dands sig klynger,
Og de Fordømtes Jubelsange synger.

„Men frygteligst er Kæmpen her, som tvinger
Den hele Hær til slavisk Lydighed:
Med Sværd og Spyd du ikke ham ombringer,
Om alle Himlens Engle med dig stred;
Naar han sit drabelige Scepter svinger,
Den største Hær i Støvet styrter ned,
Og fra hans Blik en giftig Flamme luer,
Som dræber i det Øieblik, den truer.

„Dog kan du ham sit Væsens Rædsel vise,
Da vil han i Forfærdelse — forgaae:
Det er den Konst, som alle Jordens Vise,
Trods deres Kløgt og Viisdom, ei forstaae;
Dog skal jeg dig som Seierherre prise,
Du denne store Gaade løse maa;
Men dertil Gud dig Viisdom vil forlene,
Saasandt du for hans Ære kæmper ene.

„Til Kæmpens Fald maa jeg forvandlet brænde
Og græde Blod og pines Nat og Dag.
At grant jeg min Elendighed skal kjende
Og føle dybt mit gruelige Nag,
Maa min Fornuft hver Nat tilbagevende
I denne Stund, naar ved et indre Slag
Jeg styrter mig i Kilden her med Smerte,
For dog at kjølne Branden i mit Hjerte.

„Da kommer min Bevidsthed grum tilbage:
I menneskelig Skikkelse jeg kan
Da høre Folkets Jamren mig anklage,
Og kjende mit ulykkelige Land;
Da kan jeg dog forbande dette svage
Fordømte Hjerte, som var ei istand
Til kjælne Toners Vellyst at modstande,
Og vilde dog beherske Folk og Lande.

„Saalunde Kronen paa min Isse brænder,
Og Sceptret i min Haand hver Midnatsstund,
Til min Forvandlingstid tilbagevender —
Da føler jeg min hele Svaghed kun,
Og, som en frygtsom Hjort, jeg ængstlig render
For Jægeren og for den gridske Hund,
Som stedse i mit Vanvid mig maa plage
Og gjennem mit forbrændte Land mig jage.

„Dog ynk mig ei! uskyldig ei jeg lider,
Uskyldig lider intet Væsen her:
Hvo, slavisk, ei for Sjælens Frihed strider,
Er i sin Lænke ingen Medynk værd —

Saavidt det kommet er i vore Tider!
Dog vil du frelse os, saa grib dit Sværd
Med Tillid uden Trods! og gak saa rolig
Med Bøn til Kampen, med din Gud fortrolig!

„Mod Mennesker du ei dit Sværd skal drage,
Om dé endog udæske dig dertil:
De onde Magter selv du skal bortjage,
Som Mennesket ved Trolddom daare vil;
Dog ei du standser Kilden til vor Plage,
Hvis ei du standse kan hiint Tryllespil
Af falske Toner, som sig lønlig rører
I den Natur, mod hvem du Sværdet fører.

„Dog mulig det en Anden er beskjæret;
Af dig jeg venter kun hvad du formaaer.
Du har alt eengang hist ved Slottet været,
Hvor Svartesot blandt sorte Drager staaer —
Der boer den Djævel, som os har besnæret;
Gak did, naar høiest Midnatsstjernen gaaer!
Da skal de sorte Riddere du møde,
Som kæmpe i Forening med de Døde.

„I Mørket skjult, dets Yngel de bestride
Og dølge Lyset, i hvis Kamp de gaae;
Adspredt i Verden, færdes de saa vide,
Til de Foreningstimen høre slaae:
Først naar de møde Ridderen hin hvide
Og Fuglen, de i Sekler vented paa —
Først da kan deres store Værk fuldendes,
Og Lyset over deres — Grave tændes.

„Den Helt, som høit det sorte Banner svinger,
Han fører dig til Seier eller — Død.
Viid: uden ham du Værket ei fuldbringer:
Han har begyndt det førend du blev fød;
En hellig Ed til rastløs Kamp ham tvinger —
— Men ak! nu skimter jeg alt Morgenrød,
Og min Forvandlingstid tilbagevender...
— Forlad mig, Ridder! seer du ei — jeg brænder?“

Med disse Ord var Kongen brat forsvunden,
Og Hjorten atter op af Kilden sprang;
Den flygted angst for Jægeren og Hunden,
Som atter nu hans Vanvid ham paatvang;
Men rolig, tænkende paa Midnatsstunden,
Beredende sig til sin djærve Gang,
Gik Viduvelt fra Kildens Hegn tilbage —
Da skulde han et sælsomt Syn opdage.

Han saae en Yngling over Sletten fare;
En lammet Ravn foran ham ængstet veg;
Om Ravnen myldred der en Dværgeskare —
Den Ynglings Vaaben var en Strængeleg;
Og, som dens Toner hvasse Pile vare,
De Dværge hvined høit og Ravnen skreg;
Tilsidst den fløi fortvivlet mod sin Fiende
Og vilde ham hans Øines Syn forblinde.

Men Ynglingen den greb i sorten Vinge
Og rysted den saa vældig i sin Hagnd,
At ud af Ravnehammen maatte springe
I Dværgeskikkelse dens skjulte Aand;

Og see! det Pystrich var, som vilde bringe
Ung Theobald i Kæmpetroldens Baand,
At her han kunde blandt Fordømte gløde;
— Nu skulde Dværgen for sin Ondskab bøde.

Thi, greben af en skyldfri Haand og bunden,
Han nu ei kan løsrive sig igjen:
I Jorden var hans hele Magt forsvunden,
Han selv var Skjaldens Træl. — „Og nu bekjend!"
— Saa raaber Theobald i Seiersstunden —
„Hvis ikke flux dit Liv skal fare hen —
Bov længer ei min Kjærlighed at pine!
Hvor er hun henne? hvor er Seraphine?"

„Hun lever, hvor ei Sol og Maane skinner —"
Var Dværgens Svar — „ei Meer jeg siger dig,
Før du dig — til at ære mig, forbinder,
Og med en hellig Ed tilsværger mig,
At du, som ædelmodig Overvinder,
Din Fange vil behandle fyrstelig;
Thi jeg er Fyrste her for alle Dværge,
Som skjule sig i Dale og i Bjerge."

„Vel!" — svared Skjalden — „ved de høie Magter!
Jeg nødig pletter mig med Dværgeblod:
Jeg ikke efter slige Laurbær tragter;
— Siig kun, hvor du min Elskede forlod!"
Men Pystrich svared ondskabsfuld: „foragter
Du mig saa dybt? — om nu til mig det stod
Min Overvinder for min Fod at bringe,
Og ham til Bøn og ydmyg Tale tvinge?"

— „Det skalst du ei, hvis ellers ret jeg kjender
Din Overvinders høie Sjæl og Kald“ —
Et vægtigt Ord saalunde Tvisten ender,
Og Viduvelt omfavner Theobald:
„Er Timen kommen, vi skal vorde Venner,
Saa vær velkommen hid, du brave Skjald!
Saa fandt du ogsaa Veien gjennem Flammen!
Saa driver Ondt dog gode Kræfter sammen!

„Ei meer jeg stoler ene paa min Styrke,
Ei meer din ædle Konst miskjender jeg,
Ei meer skal Taager mig din Gang formørke:
Til samme store Idræt gaaer vor Vei;
Her maae vi samles nu i Brand og Tørke,
Og, sandelig! forgjeves er det ei:
Her jeg har seet hvad Toner kan udøve —
De Helte kan saavelsom Dværge døve.

„Den Harmonie, som gjennemtoner Rummet,
Og gjennem Tiden til sin Kilde naaer,
Den har dog jeg, saavelsom du, fornummet:
For den jeg kæmper, mens du Harpen slaaer;
Og er den ikke i vort Bryst forstummet,
Ei heller i vor Gjerning den forgaaer:
Du standse maa hver Mislyd, som sig rører
I den Natur, mod hvem jeg Sværdet fører.“

„Ak! kan jeg det!“ — tog Theobald til Orde —
„Nu seer jeg Værket, som jeg ledte om,
I Drømme jeg det ane, haabe turde;
Men da jeg vaagned, var min Verden tom:

Den var alt stor, den skulde større vorde;
Men i mit Paradiis hiin Djævel kom,
Han røved mig min evig elskte Pige,
Han røved mig min Genius tillige.

„Ha! siig, forhadte Dværg! hvor er hun henne?
Og hvor er Stjernen, du berøved mig?
Du tier — ha! før vil jeg her forbrænde,
End længer skuffes af Dæmoners Svig;
Jeg har forsvoret, Dværg! dit Liv at ende;
Men — Viduvelt! nu jeg besværger dig:
Saasandt som vi fra denne Stund er Venner!
Dræb denne Usling, hvis han ei bekjender!"

Alt Viduvelt sin Qværnebider hæved,
Og Pystrich tilstod, kuet, som det lod,
Hvor Seraphines Liv i Fare svæved,
Hvorlunde hendes og Balsoras Blod
Snart skulde blandes. Viduvelt nu bæved
For førstegang; han trykked i sin Fod
Dybt Sværdets Od og mærked selv det ikke,
Og Theobald stod taus med mørke Blikke.

„Til Midienat er deres Død berammet:"
— Saa vedblev Dværgen kold og ondskabsfuld —
„Hvad Ringen angaaer, saa har jeg mig skammet
Ved dette Ran; thi da den sank i Muld,
Rubinen meer ei farlig for mig flammed:
Til Svovl forvandled sig dens rene Guld,
Dens Kraft var død, og den er alt begravet;
Thi jeg har den udkastet midt i Havet.

„Jeg frygted ei for Skjaldens Tone=Sphære,
Naar af sin Genius han var forladt:
Jeg saae dig alt saa tungt paa Harpen bære,
Som en ubrugbar, overvægtig Skat;
Dog vilde jeg ret sikker for dig være,
See! derfor lokked jeg dig hid ved Nat:
Jeg frygted ei, før jeg blev overvunden,
Den Gjenklang, der var skjult i Harpebunden.

„Dog nu har ogsaa den sig selv udtonet,
Og du maa lade Verdensharpen staae:
Mit Fangenskab din Mesterdaad har kronet;
Men vil du fri mig atter lade gaae —
Da skal du vorde med dig selv forsonet,
Og aldrig det Umulige attraae —
Da skal du hvile, rolig og fornøiet,
I Lykkens Skjød, indtil du lukker Øiet.

„Vil du til Tidsfordriv din Konst kun øve,
Som uden Genius den øves kan:
Et artigt Spil, hvortil I kun behøve
Lidt Følelse, Indbildning og Forstand,
Men aldrig stræbe meer at overdøve
Mit Tonespil — vil fra det brændte Land
For evig med din Harpe du bortvige —
Da skal jeg give dig hiin Grækerpige.

„Og dig, o Viduvelt! jeg vil berede
Den samme Lykke: ved Valsoras Haand
Du en idyllisk Verden skal betræde,
Hvis du i Kjærlighedens Rosenbaand

Den Sværmerske fra Klosteret vil lede,
Og dæmpe selv din vilde Helteaand,
I rolig Nydelse af Livets Glæder
Forglemmende den tomme Martyrhæder.

„Lad Ilden brænde, som I ei kan dæmpe!
Lad ligge Stenen, I ei løfte kan!
Og flyer itide for den store Kæmpe,
Som hersker over det forbrændte Land!
I skal undgaae al Fare og Ulempe,
Hvis nu mit Raad I følge med Forstand.
Kom, lad os ile og ei Tiden spilde!
Naar Natten kommer, er det alt for silde."

„Nei" — raabte Theobald — „kan jeg kun vinde
Lyksaligheden med min Aands Forliis —
Kan her min Genius jeg ei gjenfinde,
Og skabe dristig selv mit Paradiis —
Da skal dog ingen Dværg mig saa forblinde,
At jeg for Livets egen høie Priis
Vil kjøbe Livets Lyst — og Elskovs Glæder
For det, som dræber den i Evigheder.

„Ei vil jeg dette Flammeland forlade,
Før jeg bortdrages af en høi're Haand,
Og ei med Kjærlighed og Haab aflade
At søge trolig den bortfarne Aand:
Maa den i Dybet sine Flammer bade,
Hvad heller lænkes den med Stjernebaand
Til Evigheden fast — jeg den skal finde,
Og evig dig og dine Toner binde."

„Fordømte Dværg!“ — tog Viduvelt til Orde —
Udforsked du min svage Side alt?
Og saae du, jeg langt meer, end jeg vel burde,
Har hængt ved Jorden, hvor det Himlen gjaldt —
Du haabed falskt dog, at jeg skulde vorde
En Nidding her, hvor Himlen, høi og hvalt,
Mig med sin store Kjærlighed omfavner
Og viser fjernt mig hvad mit Hjerte savner.

„Jeg i Balsora har den Engel skuet,
Som vinker mig til evig Fryd og Fred —
Jeg kæmpet har for hendes Liv og gruet,
Men ei forglemt, at for min Gud jeg stred;
Min Kjærlighed har Flammen kun opluet,
Som vækker mig til Kamp for Evighed —
Og skal end Englen her forbi mig svæve,
Med Seir jeg vil mig til dens Himmel hæve.

„Ei kæmper jeg, for mig en Brud at vinde,
Og ei for Kroner eller Herredom,
Selv Ærens Skyggebilled seer jeg svinde
I Luften hen, en Sæbeboble tom;
Der var en Tid, den kunde mig forblinde:
En ærelysten Yngling, hid jeg kom;
Men onde Magter mig min Afmagt lærte,
Og ei af Hovmod svulmer meer mit Hjerte.

„Nu kæmper jeg kun for den store Krone,
Som tindrer evig hist blandt Stjerner smaa;
See! derfor jeg omstyrte maa den Throne,
Som Mørkets store Kæmpe hviler paa.

Din Stemme, Dværg! er Gjenklang af den Tone,
Som standsed mig — den jeg fordømme maa;
Og før hiin Kæmpe Sceptret jeg afvrister,
Skal Dværgen døe, som mig paa Veien frister.

„Er du en Fyrste for de lumske Dværge,
Som listig skjule sig i Skov og Dal,
Hvis Fløitetoner fra de fjerne Bjerge
Med Vellyst lokke os til evig Qval —
Da er din Time kommen; — grib dit Værge!
Forsvar dig, hvis du kan! — thi døe du skal,
Hvis ellers dig en Dødelig kan fælde —
Udrust dig kun med al din Trolddomsvælde!“

Saa talte Viduvelt; dog Pystrich svared
Med Latter ham: „Velan! nu er jeg fri!
Du kunde den Besvær dig have sparet
Mig at udæske i dit Raseri;
Thi jeg var fangen alt og vel forvaret
I Snaren, som jeg selv mig styrted i:
Af værgeløse Haand jeg her var bunden,
For Skjaldens Toner var min Magt forsvunden.

„Du med dit Sværd har Lænken overhugget,
Som fængsled mig; og nu jeg — trodser dig.“
For Heltens Sværdslag Dværgen snild sig bukked
Og til en Løve flux forvandled sig:
Den rasende sit store Svælg oplukked;
Men, uforfærdet og urokkelig,
Drev Viduvelt med Sværdet den tilbage —
Dog nu den sig forvandled til en Drage.

Af trende Struber Ild og Gift den spyede;
Dog derfor ei at frygte var han vant:
Han saared den saa ofte, til den flyede,
Og atter Drageskikkelsen forsvandt;
Nu som en Furie den voved byde
Ham Trods paany, og endelig udsandt
Den lumske Dværg den Skikkelse, som deved
Hans Fjendes Harm og Heltesværdet sløved.

Thi mod en Qvinde kunde han ei hæve
Sin Arm med Kraft; uridderligt det var
At kæmpe her: selv Heren kunde kræve
Agt for det Kjøn, hvis Maske blot hun bar;
Uhyret saae han frem med Lethed svæve;
I det fortrukne Aasyn blev han vaer
En Skjønheds Spor, hvis Tab han maatte ynke —
Og Armen lod han brat med Sværdet synke.

Hoverende det Pystrich saae — og iled
At qvæle Helten i sin Slangearm;
Men Theobald nu ikke længer hviled
Til Harpen sig: han greb den, luevarm,
Og fjernt hans Engel til hans Idræt smiled;
Thi skjøndt hver Stræng var slov og tonearm,
Der var dog en Erindringslyd tilbage,
Som kunde Dværgenes Monark forjage.

Bort, som en Slange, Pystrich krøb, forfærdet,
Og skjulte hurtig sig i Jordens Skjød,
Af Tonen saaret kun, men ei af Sværdet;
Hans Jammerskrig fra Dal og Bjerg gjenlød.

„O!" — raabte Viduvelt — „o, Skjald! saa er det
Da dig, som standse skal den største Nød!"
„Ak!" — svared han — „d e n Tone var d e n s i d s t e:
Ak! see! ved den min Harpe maatte briste.

„Nu vil jeg mig i Staal og Pantser klæde,
Og følge dig i Kamp, en trofast Ven:
Først med min Elskede jeg kan betræde
Min fordums lykkelige Vei igjen;
Med hende jeg min Stjerne vil oplede,
Skal selv i Havets Dyb jeg søge den;
Men finder jeg den ei igjen med hende —
Da maa en større Aand mit Værk fuldende."

Med Helten vandred Haand i Haand nu Skjalden
Til Dronningen, som venlig dem modtog;
Hun hørte, Dværgeverdnens Drot var falden:
Mod ildrød Himmel hun sit Blik opslog.
For Theobald hun aabned Vaabenhallen,
Og Pantsret han om Digterbarmen drog.
Med Forberedelser var Dagen svunden;
Nu sad de taus og vented Midnatsstunden.

Den Taushed afbrød Dronningen og sagde:
„Den store Stund sig nærmer — ængstlig slaaer
Mit Hjerte den imøde; lad os agte
Paa Dieblikket, som nu foreslaaer!
Og" — her hun sine Hænder sammenlagde —
„Lad os nu bede, førend J bortgaaer,
Og hæve Hjerterne til h a m, som raader
For Jordens Skjæbne og for Himlens Gaader!"

Og fromt de begge løfted Sind og Tanke
Til Gud og Christ i Bøn og hellig Sang,
For Aandens Kræfter mandelig at sanke
Til trygt at gaae den frygteligste Gang.
— Nu hørte de paa Porten Hjorten banke
De trende vante Slag, og dæmpet klang
Fra Taarnet Midnatsraabet. — De uddroge,
Hvor Hjorten gik, og taus paa Skjoldet sloge.

Ottende Sang.

Paa øde Veie gjennem Flammelandet,
Til Kæmpetroldens Trylleslot de kom;
Det glødende i stille Funklen standed —
Den bange Hjort her hastig vendte om;
Dog mens den flygted — Viduvelt alt sanded
Den brændte Konges Ord. Ei mere tom
Var Vei og Sti: Til store Stævnemøde
Han fire Skarer saae nu sammenstøde.

Fra Verdens fire Hjørner kom de bolde
Forunderlige Mænd, hvis Rygte han
Tidt havde studset ved, med sorte Skjolde,
Paa Gangere, som trodsed Staal og Brand;

Den sorte Fane saae han sig udfolde:
Den bares af den største Riddersmand,
Hans Øie havde seet: han sælsomt rangled
Med Knoklerne, som Kjød og Blod han mangled.

Det var hiin gamle Ridderaand. Ved Siden
Gik Datteren, med Kinden bleg og vaad,
Som, død, end vented paa Forklaringstiden,
Og paa den store hemmelige Daad,
Der var besluttet alt for Sekler siden
I store Magters løndomsfulde Raad,
Men som nu først Fuldendelsen sig nærmed,
Da Nattens Yngel vildt paa Jorden sværmed.

Med hende fulgte, tro som hendes Skygge,
Den gamle Thorkild; i hans Aasyn laae
En rolig Kraft, som Intet kunde rykke:
Nu klart han gjennem Guddomsspeilet saae
Den Palmekrands, som Helten skulde smykke,
Naar snart fra Val han modig skulde gaae.
Ærbødig fulgte dem de Heltes Skare,
Som hvide Kors paa sorte Pantser bare.

Til dem sig Viduvelt med Skjalden klynged:
Hiin skinned i sin hvide Ridderdragt,
Mens han den blanke Qværnebider slynged,
Som Edens Cherub i sin Straalepragt
Med Flammesværdet. — Troubadouren tynged
Uvante Harnisk vel; men uforsagt
Han hæved haabfuld Blikket mod det Høie,
Og Stjerneskjæret tindred i hans Øie.

Hiin hvide Fugl, som Viduvelt ledsaged,
Da fra Kong Arturs Land han modig drog,
Men som forvandlet dunkel sad paa Taget,
Da Dronningen ham i sin Borg modtog —
Den samme han paa Fanen nu opdaged:
Der sad den høit og Ørnevingen slog;
De sorte Riddere det saae med Glæde,
Og maatte nu en hellig Psalme qvæde:

„I Jesu Navn vor Gjerning skee!
Vi kæmpe for hans Rige:
Nu Verden skal de Døde see
Af Gravene opstige.

„Som Storme, Kæmperne udgaae
Fra Verdens fire Hjørner:
De skal en Muur i Natten staae,
Mod hvem dens Yngel tørner.

„See! over Muren, klippestærk,
Det sorte Banner vaier!
Fuldendes skal det store Værk —
Afsted! til Kamp og Seier!

„See! Aanden breder over os
Sin store Ørnevinge!
Nu kan vi byde Helved Trods —
Vort Værk vil Gud fuldbringe.“

Saalunde de mod ildrød Borg fremskrede,
Med Bøn og Sang, med draget Sværd i Haand;
Alt under Sang de Dragerne bestrede
Og lagde Svartesot i Kobberbaand;

Forgjeves bed hun harmfuld i sin Kjæde
Og jamrende paakaldte Mørkets Aand;
Men, greben af en Dødningarm og bunden,
Hun styrted sig i Flammen og var — svunden.

Paa Vindebroen Skarens Høvding stødte
Med Landsen nu, og see! den rulled ned,
Og pludselig en Troldehær dem mødte,
Som koglende med Sværd og Flammer stred;
Mod Riddermuren tørned de og blødte,
Og Mange styrted og i Jorden bed;
Men snart det sorte Blod paany de dæmped —
Og reiste atter sig med Kraft og kæmped.

Tre Gange maatte Ridderhæren drage
Med Seiersraab paa Djævlebroen ind;
Tre Gange Hæren kastet blev tilbage,
Som Løv bortvistes af en Hvirvelvind.
Med trefold Kraft de syntes nu dog jage
Dæmonesværmen — frem med haabfuldt Sind
De trængte nu — da aabned sig en Grube
I Jorden for dem med sin Flammestrube.

Den trued hver Forvoven at begrave,
Som nærmed sig dens frygtelige Rand.
Et Øieblik den standsed hine Brave:
De saae kun for sig Afgrundssvælgets Brand;
Tilbage de med Gru og Studsen rave:
„Her“ — brød de ud — „et Underværk kun kan
Os bane Vei!“ — Og see! det Under skede,
Som skal i Tidens Bog om Mage lede:

Den gamle Ridderaand ei længer rasted:
Han styrted sig i Dybet pludselig;
De sorte Riddere det saae — og kasted
I Svælget sig — og fyldte det med Liig:
I Graven de, som til en Hoitid, hasted,
De kappende med Fryd opoffred sig;
En Dødningbro de over Gruben sloge —
Derover de Tilbageblevne droge.

Med Thorkild vandred Viduvelt og Skjalden
Paa Ridderhærens Liig den tunge Gang;
I dybe Afgrund mangen Helt var falden,
Hvis Aand sig nu alt seirende bortsvang.
Alt hørte Kæmpetrolden nu i Hallen
Hvor udenfor ham Riddersværdet klang,
Som mægtigt i de Overblevnes Hænder
Tog Blodhævn over Korsets faldne Venner.

Han hørte dem som vrede Storme bruse,
Og saae sig ene i sin store Hal;
Forgjeves vilde han sig selv beruse
Med stolte Ord: nu aned han sit Fald —
Og vild han reiste sig: „mit Blik skal knuse
Hver Dodelig: ustraffet Ingen skal
Her see det Øie, som kan styrte Fjelde,
Og som kun frygter for sin egen Vælde.“

I skumle Hal han traadte mørk tilbage:
— Hver Trold alt flygted for de christne Sværd —
Han hørte Vaabenbragets Drøn tiltage,
Og Seierherren, mærked han, var nær.

Dog mest han frygted for de tvende svage
Forunderlige Møer, som selv her
I deres Lænker ængsted ham: „de falde!“
— Saa mumled han — „og jeg dem trodser Alle.

„Hvor bliver Ridder Rød? han længe tøver?
Det er paa høie Tid, han offrer dem:
To Engle, som med Fjenden Omgang øver,
Ei aande tør i de Fordømtes Hjem.
Er denne Daad kun fuldbragt, saa behøver
Jeg ingen Boddel meer.“ — Nu styrted frem
Den skumle Ridder Rød af Mordergruben
Og hyled, som et Spyd ham sad i Struben.

„Hvad fattes dig, Fordømte!“ — Trolden trued —
„Ak! Herre!“ — svared han — „jeg kan det ei!
Du veed, jeg end for ingen Synd har gruet;
Men myrde Disse — Djævlefyrste! nei,
Det kan du selv; dog hvis du havde skuet
Hvad jeg har seet, du var saa ræd som jeg.“
„Hvad har du seet?“ — „Gak selv at see og høre!
Dem ingen helvedviet Haand kan røre.

„De synge Psalmer til vor Fjendes Ære —
Tre Gange stod jeg der med Mord i Hu;
Men giftig er mig deres rene Sphære,
Og bort jeg maatte flye med Angst og Gru;
Gak selv nu did! du deres Bøddel være!
Jeg er mod dig en Lærling dog endnu.
— Men hører du hvor Ridderne fremfare?
Nu maa Enhver af os sig selv forsvare.“

„Ha“ — mumled Trolden — „usle feige Daare!
Har du din Menneskenatur ei glemt?
Os ingen Levende med Staal kan saare,
Og hvad der komme skal — det er bestemt:
Jeg frygter meer for denne Uskylds Taare,
Som selv imellem os sig reen har gjemt —
Jeg frygter meer for disse Harmonier,
Som selv ei her i Mørkets Lænker tier.

„Fly du, hvis her du ei tør længer tøve!
Hvor vi tilsidst skal mødes vi jo veed;
Men nu vil jeg den Gjerning selv udøve,
Som skal udrykke Fjendens stolte Med.
Kan jeg end aldrig denne Sjæl ham røve,
Som blind vil offre ham sin Kjærlighed,
Kan jeg end ei den frie Aand betvinge —
Her skal den sig dog ei til Seir udsvinge.“

Saa mumled Kæmpen og til Fængslet tyede;
I Diets mørke Glød der lured Mord;
Men Ridder Rød af Djævleborgen flyede:
Paa Flugten Thorkild ham imøde foer.
Han saae hvorlunde Niddingen ham skyede,
Og han forfulgte nu den Flygtnings Spor.
„Iil!“ — sagde han til Viduvelt og Skjalden —
„Nu Veien aaben staaer til Kæmpehallen.

„Min Daad er endt; min Bane for mig viger;
Men visselig han mødes skal med mig —
Dog førend Solen hist i Østen stiger,
Vi sees igjen!“ — nu han bortskyndte sig,

Et Gjenfærd liig, som brat mod Graven higer,
Hans Oine tindred saa forunderlig.
„Ak!“ — sukked Viduvelt — „han os forlader —
Mig aner, Theobald! det var — min Fader.

„Jeg saae endnu paa Jorden ei hans Lige:
Jeg ved hans Side som et Barn kun stred;
Men for hans Sværd jeg saae hver Trold bortvige,
Og Djævle flygted ræd, hvor han fremskred.
Jeg saae ham eengang før paa Jorderige;
Hvorfor jeg adlød ham jeg selv ei veed:
Fra mine Barndomsdrømme jeg ham kjendte —
Vist Gud ham her mig til min Skytsaand sendte.

„Er han en Aand? hvad heller mon han lever?
Han kommer og bortgaaer saa pludselig;
Han som en Skygge over Jorden svæver,
Og i hans Nærhed Sjælen løfter sig:
Det er som jeg mig over Støvet hæver,
Jeg føler mig paa skjulte Kræfter rig,
Og høiere staaer Livet for mit Oie,
— Jeg skimter Seierspalmen i det Høie.“

„Jeg ængstes i hans Nærhed“ — Skjalden svared —
„Skjøndt jeg hans Underkraft beundre maa:
Han svæved for mit Blik som en Forklaret;
Kun eengang før jeg dette Oie saae;
Men fra den Stund han var forbi mig faret,
Fjernt fra min Genius jeg maatte gaae,
Forladt af hende, som jeg nu opleder
Igjennem Kamp i tunge Helteklæder.“

„Er Pantsret tungt, du mandig dog det bærer,
Og strider brav“ — gjenmæled Viduvelt —
„Og dobbelt fredelige Skjald jeg ærer,
Hvem Kjærlighed omskabe kan til Helt.
Lad Ængstligheden fare, som besværer
Dit ædle Bryst! — her lummert er og fælt;
Men snart skal disse Flammer sig udslukke:
Jeg veed Hvo der kan Kæmpens Øine lukke.“

„Hvad veed du?“ — spurgte Theobald — „hvi straaler
Dit Øie saa? hvi seer du paa dit Skjold?
Dets Demantglands mit Øie neppe taaler.
Hvi blusser du? mens, truende og kold,
Hver Stjerne tindrer; — Vægtens Skjæbneskaaler
Nu bæve hist — dog rolig, kjæk og bold,
Du nærmer dig til ham, hvis Blik kan knuse,
Og smiler tryg, mens Flammer os omsuse.“

„See!“ — svared Viduvelt — „den er oprunden,
Den Stund, hvis Kamp ei kæmpes skal med Sværd:
Af sorte Ridderhær blev Veien funden —
Ved deres Grav jeg Hevn dem sværger her;
Een Trold end rører sig i Midnatsstunden,
Men, vísselig! hans Banemand er nær;
Og er han end den største af dem Alle,
Jeg svoret har, han eller jeg skal falde.

— „Christ er mit Løsen!“ — Nu han stod i Hallen
Og saae sig om, men øined Fjenden ei:
„Bliv du tilbage!“ — raabte han til Skjalden —
„Du kan ei følge mig paa denne Vei:

Bliv du tilbage! — forend jeg er falden,
Skal du ei slaae; men hevn mig, falder jeg!"
Nu saae han Kæmpetroldens Oine gløde —
Og styrted ham med hævet Skjold imøde.

(Fra Fængslet kom han rasende tilbage,
Og harmfuld sig i Slangetungen bed;
Thi da han vilde Morderstaalet jage
Dybt i Balsoras Bryst, det knuust sank ned
For hendes Fod, af Korset stødt tilbage,
Som, værnende, hans Trolddomsmagt bestred,
Mens tryg den Fromme stirred mod det Heie,
Og undgik selve Giften af hans Die.

Men Seraphine styrted bleg til Jorden,
Ramt af det Dielyn, hvormed han gik,
Da han, i Harme brølende som Torden,
Kun følte selv sit svegne Dolkestik.)
Nu Viduvelt vist sønderknuust var vorden
Af Troldens trudselsvangre Morderblik,
Hvis ei sit Demantskjold han havde hævet;
Thi deri speiled Trolden sig — og bæved.

Han saae sig selv — og styrted knuust tilbage
For dette Blik, hvori hans Trolddom laae:
Sit eget Syn han kunde ei fordrage,
Og i sin Rædsel maatte han — forgaae.
En Afgrund aabned sig, ham at modtage,
Han brølende i Dybet sank — og saae
Ei Lyset meer — da skjælved hele Jorden,
Som gjennemrystet af en indre Torden.

Fast som forstenet, Qværnebider draget,
Med hævet Skjold end Viduvelt der stod,
Og vidste ei hvad Fjenden havde slaget:
Han saae ham falde uden Saar og Blod,
Han saae ham synke, hørte Tordenbraget,
Og vented taus hvad end der forestod —
Da svæved ham èn Skikkelse imøde,
Liig Englen, som opvække skal de Døde.

Det var Balsora: — Lænken maatte springe
Af Arm og Fod, saasnart Uhyret faldt;
Og, som hun skulde sig mod Himlen svinge,
Hun syntes nu til evig Frihed kaldt,
Hun iled alt sit Offer at fuldbringe:
„Kom!“ — sagde hun — „see! Borgen synker alt;
Men knaust er Lænkerne og Timen kommen,
Da jeg indvandre skal i Helligdommen.“

Ei Seraphine hende følge kunde:
Hun ei fornam den Helgenindes Røst;
Men syntes nu for evig at henblunde
Fra Livets Sorger og fra Livets Lyst.
„Du er alt der, hvorhen vi Alle stunde:“
Her trykte rørt Balsora til sit Bryst
Den blege Mø — bort fra den kjære Døde
Drev Flammen hende Viduvelt imøde.

Fast ubevidst han maatte hende drage
Af Borgen ud, og Flammen for dem veg; —
Paa Marken standsed de og saae tilbage —
Som af en Drøm nu klar Bevidsthed steg:

De saae en Blomsterverden dem modtage,
Hvor Sølverkilder sig blandt Roser sneg.
Med Blomsterkjæder stod de sammenbundne,
Og som et Lyn var Flammerne forsvundne.

Ved Kæmpens Fald Fortryllelsen ophørte,
Som pinte det ulykkelige Land:
I Skov og Eng det friske Liv sig rørte,
Tilbage kom den flygtede Forstand;
Og som en venlig Aand hvert Væsen førte
Tilbage fra en Drøm, som, alt for sand,
Dog dunkel i Erindringsslør end svæved,
Mens Hjerterne med Tak til Gud sig hæved.

Af det Forgangne var hvert Spor forsvunden:
Den brændte Konge i sin Borg gjenfandt
Sig selv og Alt omkring sig som i Stunden,
Da Vid og Sands ved Fløitespillet svandt;
Men i hans Sjæl var Haab og Tro oprunden:
Til Himlen ham et evigt Baand nu bandt,
Han følte vel sit Væsen end det samme,
Men syntes luttret af en indre Flamme.

Og ved sin Dronning og sin Datters Hjerte
Han priste Gud for Frelse som for Straf;
Det Folk, som eengang han saa svag regjerte,
Han i sin vise Dronnings Haand nu gav.
En Pilgrimsstav var alt hvad han begjerte,
For from at vandre til sin Frelsers Grav;
Først naar han kom fra denne Gang tilbage,
Han følte Mod til Sceptret at modtage.

Dog før han vandred bort, han saae den Glæde,
Som i hans blege Datters Aasyn laae,
Da hun sin Brudgom skued frelst indtræde
I Kongeborgen. Hun med Veemod saae
En Strøm af hede Angerstaarer væde
Hiin stolte Ynglings Kind; han styrted paa
Sit Ansigt ned og bad: „kan du tilgive?
Min Sjæl var dræbt — nu kommer den tillive.“

Den dyriske Forvandling var forsvundet,
Og Breden sonet ud, hvorfor han led;
Befriet, Aanden havde Seier vundet
Og luttret var hver vild Begjerlighed;
Som gjenfødt følte han hver Drift nu bundet
Og ledet af den store Kjærlighed.
„Kan, som min Gud“ — han bad — „du dig forbarme?“
Prindsessen græd og styrted i hans Arme.

Før Morgenrøden Østens Bjerge maled,
Gik Kongen alt med Pilgrimsstav i Haand,
Og Synet af hans slukte Land husvaled
Den Pilegrim og styrked nu hans Aand;
Dog saae han vel, hvad Frelsen end forhaled:
Endnu han hørte frække Dværges Haan;
Han hørte Toner end fra Dalen klinge,
Som Sværdet ikke mægted at betvinge.

Dog ei de paa hans stille Gang ham fristed:
„Naar Tiden kommer, skal og I forgaae!“
— Saa tænkte han — „den Magt, som Spiret vristed
Af Kæmpens Haand, kan ogsaa Dværge naae.“

Han gik. — Men Fristerne sig skjult henlisted,
Hvor Viduvelt de med Balsora saae
I deres stille Elskovsdrømme vanke
Og ubekjendte Trylleblomster sanke.

Hvor Djævleborgen standed før, sig vugged
En stille Sø nu: Stjerner speiled sig
I Bølgerne; men midt i Dybet sukked
En velkjendt Stemme, og der lød et Skrig.
De Elskende to Arme saae — nu lukked
Sig Voven over Klædebonnets Flig.
I Maaneskinnet Viduvelt kun skimted
En Hjelm, som hist og her paany fremglimted.

Paa sorte Bølger Theobald hist svæved,
Og Seraphine holdt han i sin Arm.
— Han var til Fængslet ilet, havde hævet
Den Elskte til sit Bryst saa elskovsvarm,
At af sit Dødsblund atter hun oplevet
Og aanded atter ved sin Elskers Barm;
Men i de første Dieblikkes Glæde
De mærked ei, at Gulvets Steen udskrede.

De saae ei, Grunden sank, hvorpaa de stode,
Og Arm i Arm de faldt i Dybet ned;
— Thi synke kunde hele Jordens Klode,
De saae det ei i deres Kjærlighed —
I Nøden først de Dinene oplode,
Og modig nu med Død og Bølger stred;
Dog, ak! det tunge Pantser Skjalden tynged,
Og stedse dybere dem Bølgen gynged.

Dog — var det Billedet, som Pigen gjemte
Ved trofast Barm? hvad heller drog dem frem
En stærk usynlig Magt? — men, ei forglemte
Af gode Aander, mod Guds Stjernehjem
De Elskende nu saae og høit istemte
Den Almagts-Priis, der ei adskilte dem
I Dødens Favn, og — mens til Gud de sukked,
Til fjerne Bred en venlig Strøm dem vugged.

Høit jubled Viduvelt fra modsat Bredde,
Glad ved hans Side stod hiin stille Mø.
De saae den frelste Skjald med Andagt bede
Og takke Gud fra Livets fundne Ø;
De saae nu Seraphine Skjalden lede
Fra hine sorte Vovers dybe Sø,
Saae Haand i Haand med haabfuldt Mod dem vandre,
At søge hvad de savned med hverandre.

„O!“ — Viduvelt udbrød — „I Magter høie!
Som ei i Nøden Eders Ven forlod,
Som kunde selv Naturens Vrede bøie,
Hvor vi ved de Fordømtes Afgrund stod!
O! vender ei fra Skjalden Eders Øie!
O! leder huld beskjærmende hans Fod!
Lad Elskov til hans Genius ham føre!
Og lad den atter Himlen ham afsløre!

„O! lader ogsaa mig min Gjerning ende!
Hvo siger mig hvad end tilbagestaaer?
Er Flammerne udslukt? hvad heller brænde
De der endnu, hvor ei mit Øie naaer?

Vi vandre i et Land, som ei vi kjende,
Af mægtig Længsel her mit Hjerte slaaer.
O Elskede! tør jeg min Attraa følge?
Jeg kan dig mine Følelser ei dølge."

Han greb Balsoras Haand; hun smiled rolig:
Hun ei den Elsktes Lidenskab forstod —
Saa gaaer en Aand til de Fuldendtes Bolig
Og smiler til den Hytte, den forlod;
Thi med den største Kjærlighed fortrolig,
Paa Veien til sin Himmel alt hun stod:
Med Evigheden i det lyse Øie,
Hun smiled som en Seraph fra det Høie. —

Med stille Fryd nys Viduvelt beskued
Hiin rene Uskyld i dens Skjønhedsglands;
Nu dristig vild hans Følelse oplued,
Da hendes Haand sig hviled tryg i hans.
Han bæved, brændte; men ilon han grued,
Og Jord og Himmel svimled for hans Sands:
Han havde vovet Englen at berøre —
Han maatte hende til sit Hjerte føre.

„Dig, som jeg saae i mine Barndomsdrømme,
Dig, som jeg tænkte først at møde der,
Hvor lyse Verdner i et Lufthav svømme,
Og Sjælen lever hvad den drømte her;
Dig søgte jeg, naar gjennem Ætherstrømme
Jeg Engle saae i Himlens Stjerneskjær,
Dig saae jeg i min Andagt mig omsvæve,
Naar Aanden syntes sig til Gud at hæve.

„Dig elsked jeg, da i min Moders Arme
Et Barn jeg laae og smiled i mit Blund,
Dig elsked jeg, da jeg med hellig Varme
Udfoer til Kamp i Kraftens første Stund;
Dog aldrig haabed jeg dig at omarme:
Til Kamp for Evighed du vinked kun,
Her, troede jeg, du dig kun aabenbared,
For hisset at modtage mig forklaret.

„Dog anderledes, bedre det er vorden:
Alt her jeg salig Seierspalmen naaer;
Min Elskede jeg fundet har paa Jorden,
Og menneskelig Englen for mig staaer.
Mit Værk er endt; nu tier Kampens Torden,
See! os omsmiler Kjærlighed og Vaar —
Paa Blomsterne de gyldne Stjerner skinne,
Og Jord og Himmel synes sig forbinde.

„Kom, Elskede! lad os da her udhvile
Fra vore Længsler os! — kom til mit Bryst!
I Stjerneskjær og Blomsterduft henile
Med himmelsk Glæde vi til Jordens Lyst!
Seer du hvor yndigt de Smaablomster smile?
Det er saa venligt her, det er saa tyst:
Hør! Alfer her vor Brudesang istemme —
Balsora! kan du deres Røst fornemme?

„Den hvisker hist i Turtelduens Klukke,
I Blomstens Vift, i Kildens Sølverklang,
Den toner sødt i Nattergalens Sukke
Min Kjærligheds og mine Længslers Sang

O! seer du ei hvor Roserne oplukke
For Zephyr sig, naar paa sin vilde Gang
Han farer dem forbi — o! kan du høre?
De favre Blomster tonende sig røre."

Her Viduvelt, beruust af Elskov, glemte
Sig selv i den Natur, som ham omgav,
Og som med Lidenskaber sammenstemte,
Som hidtil han modstred, saa kjæk og brav:
De store Roser her en Duftstrøm gjemte,
Som ham ombølged med et Tryllehav
Af lønlig Vellyst, der i Kjærligheden
Indsneg sig lumsk, forgiftende hans Eden.

Og Toner steg fra Sletter og fra Dale,
Indgribende i Følelsernes Strøm,
Hvori hans Sjæl vil sine Flammer svale,
Beruset af Fortryllelsernes Drøm.
Han hørte Blomsterne saa lifligt tale;
„O Elskte!" — bad han, blussende og øm —
„Balsora! hør hvad disse Blomster sige!"
— Da blegned i hans Arm den bange Pige —

„Kom hid! kom hid i Dalens Bøgeskygge,
Til Kildens Bred, hvor vilde Roser groe!
Her svæve Fredens stille Duer trygge,
Her fløiter Nattergalen blidt i Ro;
Her kan I Eders Elskovshytte bygge,
Og med jer Elskov tryg i Hytten boe!"
Saa hviskede Roserne i Vellugtsstrømme —
Da mindedes Balsora sine Drømme.

„Paa Bjerget hist, i høie Cedres Skygge,
Hvor Evighedens stille Blomster groe,
Hvor Templets fromme Svaler flagre, trygge,
Og qviddre sødt om de Fuldendtes Ro;
Der vil vi, Elskede! vor Hytte bygge,
Og der til Dommedag tilsammen boe!"
Saa svared hun, og af hans Arme flyede,
Og see! i Østen Morgendæmring gryede.

Et Bjerg sig for Balsoras Øine hæved
Med Mure og med gyldne Taarne paa:
Der Klokker klang — der fromme Svaler svæved —
Et helligt Kloster hun paa Bjerget saae.
Did flyede hun, og hendes Hjerte bæved
Af hellig Fryd, som Barnehimlen laae
Alt aaben hist, og som Guds Engles Skare
Den høie Sjæl til deres Glæder bare.

Men Viduvelt stod længe taus og stirred
I Luften hen, fast som et Syn han saae;
Det var ham nu som Qværnebider klirred
En Varselsang. Han paa sit Bælte saae,
Og atter løfted sig hans Blik forvirret —
Han saae sig ene og forladt nu staae:
„Hvor er jeg?" — sukked han — „hvor har jeg været?
Svandt ei min Engel hist i Morgenskjæret?

„O Himmel! har du ramt mig med din Torden?
Jeg har ei drømt — Balsora mig forlod;
O Elskede! saa var det ei for Jorden,
Din Kjærlighed mig huld sin Arm oplod?

Du seiret har: forklaret est du vorden,
Du var det alt; — jeg ved din Side stod,
Men kunde mig ei til din Himmel hæve:
Jeg sank i Støv — og saae dig kun bortsvæve.

„Saa har de Toner atter mig forvildet,
Hvis Kogleri opfylde Bjerg og Dal!
Hvad har jeg ønsket og hvad har jeg villet?
Har jeg forglemt min Fader og mit Kald —
Tilgiv mig, Gud! — tilgiv mig, Seraphbilled!
Før du forsvinder! — seirende jeg skal
Vist engang møde dig i Helligdommen:
Endnu var vor Foreningsstund ei kommen."

Saa talte han, da hørte han en Stemme
Som af en Doende: „min Søn! min Søn!
Vil du din Faders sidste Suk fornemme,
Og vil du høre from hans sidste Bøn,
Da skal du ei mit store Haab beskæmme,
Da være min Velsignelse din Løn!"
Saa lød en Røst, og see! med Fryd og Smerte
Sank Viduvelt til gamle Thorkilds Hjerte.

Hans Hjelm var knuust, hans Pantser sønderslaget,
Og over det hans ædle Blod randt ned:
Han havde alt sit Banesaar modtaget,
Og stod nu vaklende paa Gravens Bred.
„Søn!" — sagde han — „det Sværd, du kjæk har draget,
Nedlæg det ei, før Jorderig har Fred!
For Freden kæmpe Levende og Døde,
Og blodig luer selv vor Morgenrøde.

„Drag til dit Fædreland! og styrt den Throne,
Hvorpaa din Faders Morder sig har sat!
Giv Verden Fred, vil du min Aand forsone!
Thi blodig skal den vandre om hver Nat
Og vente paa den store Verdenstone,
Som, naar vor sidste Fjende styrter brat,
Først salig over Jorderig kan svæve
Og Aanden til de Frelstes Bolig hæve.“

„Ak, Fader!“ — sukked Viduvelt — „min Fader!
Saa var det sandt dog, hvad der aned mig!
Du gav mig Livet — og dit Blod mig bader
Til Afsked i den Stund, jeg favner dig!
— Forunderlige Mand! siig, naar oplader
Vort Livs den hele store Gaade sig?
Naar er min Gjerning endt? — Du tier — sukker —
Har du ei Fred, naar jeg dit Øie lukker?“

„Nei, Viduvelt! vel er mit Liv en Gaade,
Saavelsom dit; men den opløses skal.
Forsk ikke meer! lad ikkun Herren raade!
Vi høre dog til de Udkaarnes Tal.
Høi er din Gang; thi du har fundet Naade
For den Retfærdige; — fuldend dit Kald!
Og Lillien, som du søger, skal du finde:
Vær tro! og du skal Livets Krone vinde.“

Sit Helteøie Thorkild her tillukked,
Og Livet med hans sidste Blod udrandt;
En sønlig Taare Heltens Liig bedugged;
I hellig Jord hans Legem Hvile fandt.

Fra Graven vandred Viduvelt og sukked,
Fordi een Pligt endnu til Jord ham bandt.
Til Englen og den Døde stod hans Tanke;
— Taus maatte han mod Fædrelandet vanke.

Alt Ridder Rød til Lykkens Spidse hæved
Sig stolt i hiint ulykkelige Land,
Der, kongeløst, for alle Storme bæved,
Som Jorden i sin Grundvold ryste kan:
Vildt Oprørsflammen gjennem Landet svæved —
For Frihed kæmped de med Staal og Brand:
Hver Dag en ny Tyran paa Thronen raste;
Hver Dag de vilde nye Baand afkaste.

Ved Trolddomskraft kun Ridder Rød formaaede
At fælde Thorkild; — med sin Onyxstav
Han bort var ilet; hvor den Morder traadte,
Hver Kilde styrkned, faldt hvert Blomster af.
Til Grændserne af Ungerland han naaede:
Paa dets Forvandling nu først Agt han gav,
Saae Flammerne fra Folk og Land bortvegne,
Og Bølger over Djævleborgen stegne.

„Saa er min strenge Herres Magt alt omme!
Velan! til mig nu Tiden komme kan;
Nu gjælder det! — hvis ei med Løfter tomme
Mig Pystrich sveg; — men bort fra dette Land!“
— Saa mumled han — da saae han mod sig komme
En Ganger stolt — og det var Løveman,
Som, løst af Branden, ledte om sin Ridder —
Snart Ridder Rød paa fangne Ganger sidder.

Forgjeves vilde Løveman afkaste
Tyrannen; grum, han piinte hvert dens Lem,
Og, som besat, i Qval den maatte haste
Med Fjenden til sin Herres Rige frem.
Her saae nu Ridder Rød hvor Folket raste;
Han fryded sig, som var han i sit Hjem:
Som Djævle styrted Brødre her mod Brødre,
Og myrded spæde Børn og svangre Mødre.

„Ret saa!“ — udbrød han — „her er godt at være!
Her føler jeg mig i mit Element:
Her aander jeg i frugtbar Storheds Sphære —
Forgjeves har ei Lykken hid mig sendt!“
Forkoglet, Folket modtog ham med Ære;
Thi Alle havde Løveman de kjendt,
Og Ridderen med lukt Visir de toge
For Viduvelt, og glade mod ham droge.

Til Konge kaared ham den vilde Skare
Og Troskab i Forblindelse ham svoer;
Paa Thronen de med Jubelskrig ham bare,
Saae i hans Smiil ei Djævleglædens Spor;
Thi vel han vogted sig at aabenbare
Sit Aasyn dem: en Ed — det var hans Ord —
Ham bandt til Maske for en Tid at bære;
Han bød dem denne Hemmelighed ære.

Og pludselig de Kræfter nu frembrøde,
Som skjult i Onyrstavens Trolddom laae:
Han bød — og Millioner blindt adløde,
Han vinked — og dem vildt henstyrte saae;

De raste, lagde Folk og Riger øde —
Han bød dem stedse videre fremgaae:
Omstyrte bød han dem hver raadden Throne,
Og lægge for hans Fod hver ranet Krone.

Et Djævlemonarki han vilde grunde,
Som over hele Jorden strakte sig:
„Hvad Mørkets Drot ei selv udføre kunde,
Han skal dog fuldført see, og det ved mig!"
— Saa svor han ved sig selv. — Blodstrømme runde:
Hans Hære oversvømmed Jorderig,
Og alle onde Magter med dem strede,
For deres Herres Rige at udbrede.

Det blinde Folk sig nu lyksalig troede:
De hæved høit til Skyerne den Drot,
„Hvis store Aand kun Faa dog ret forstode;"
Alt, hvad han bød, dem tyktes viist og godt.
De kaldte ham den Store og den Gode;
Og tryg Tyrannen throned paa sit Slot.
Mens Folkene paa Jorden for ham bæved,
Han saae sig stolt til Lykkens Spidse hævet.

Og nu han Masken i sin Hovmod kasted:
Han tilstod fræk og dristig Hvo han var;
Men Ingen ham at røre sig formasted:
Han i sin Haand en Verdens Skjæbne bar.
Naar Nogen med et Ord hans Idræt lasted,
Den frie Tunge Bøddelen udskar,
Og intet Menneske sig til ham nærmed:
Af onde Magter var hans Borg beskjærmet.

Hver Dag hans Riges Grændser sig udstrakte,
Hver Dag hans Hære nye Seire vandt.
Alt hundred Konger var ham underlagte,
Og Millioners Blod forgjeves randt.
Fast kunde han ei efter Mere tragte;
Hans Ønsker i Opfyldelsen selv svandt:
I Nydelsen af Alt, hvad han begjerte,
Opvaagned atter Ormen i hans Hjerte.

En Nat han vaagned op af fæle Drømme:
— I Sovekamret brændte Lampen svagt —
Han syntes i et Flammehav at svømme;
Vild foer han op og samled al sin Magt:
„Fordømt?“ — han raabte — „ha! Hvo tør fordømme
Den Genius, der har saa vidt det bragt?“
Nu greb han Sceptret, Purpuret og Kronen,
Og steg i al sin Herlighed paa Thronen.

„Hvad blev jeg da i al min Magt og Ære?
— En Djævel — ha! det var mit Ønske jo:
Naturens Lænker vilde jeg ei bære,
Det store Hjerte havde aldrig Ro:
En fri og mægtig Aand jeg vilde være,
Forbanded Jorden og ad Himlen loe;
Dog syntes det mig stort — en Jord at tvinge,
Og paa en Verdensthrone mig at svinge.

„Der staaer jeg nu, med Tabet af hiin Himmel,
Som jeg afsvoer, snart Herre til en Jord,
Og til en stor uhyre Slavevrimmel,
Som smigrer mig, naar den mig kalder stor.

Feig, Hoben til den Høide stirrer svimmel;
Hvortil jeg steg ved Millioners Mord
Og med den Sjæls Forliis, som kold betragter
Nu al min Herlighed og den — foragter.

„Hvad vil jeg nu? kan Ønsket selv staae stille?
Har jeg da grebet Alt, hvad jeg kan naae?
Har jeg ei Meer at vinde og forspilde?
Staaer jeg saa høit som en — Fordømt kan staae?
Ha! — latterlige Lykke! — nu jeg vilde
Med Vellyst see mig selv og Alt forgaae,
Og føle i mit Intet, jeg var mere
End Intet, da jeg syntes Mest at være." —

„Er du alt ked af Lykken!" — lød en Stemme
Ham huult i Øret — og han lytted til
Og saae sig om — men kunde kun fornemme
En Vespe, surrende om Lampens Ild.
Krampagtig maatte han i Haanden klemme
Sin Onyrstav; han slog omkring sig vild:
„Hvo taler?" — raabte han — „Hvo tør sig nærme?
Kom, Pystrich! kom, din Konge at beskjærme!"

Flux Dværgen adlød: „Nu, hvad er paa Færde?
Du skriger jo som det var Dommedag;
Er du ei sikker? tusind dragne Sværde
Omgjerde dig saavel fra Muur som Tag,
Hvad vil du mig? — hvi maa du dig gebærde
Saa ængstelig? — er det de gamle Nag,
Som pine dig? — har jeg mit Løfte sveget?
Har du ei Nok? er du ei høit nok steget?"

„Jo!“ — svared han — „men hvad mig gjør urolig,
Er kun en ringe Ting: seer du ei hist
Insectet, som omsurrer i min Bolig
Saa underlig; jeg har ei længe vidst
Hvoraf det kom: det synes saa fortrolig
Med mine Tanker, stirrer mig saa vist
I Dinene, at jeg det ei tør røre;
Og nylig syntes jeg en Rost at høre —“

„Ha, ha,“ — loe Dværgen — „skræmmer dig en Flue?
Du er jo dog den største Mand paa Jord,
Og for dit Vink maae Millioner grue —
Nu, saa er det ei Stort at være stor.“
„Ti!“ — svared Rod — „jeg rolig kunde skue
Selv ham, til hvem jeg evig mig forsvoer:
I dette Dieblik han maatte komme,
Min Sjæl at kræve, hvis min Frist er omme.

„Men i sin Rædsel maatte han fremtræde,
Han være nok saa stor og frygtelig!
Jeg kunde haane ham, som os, med Glæde,
Og lee af Trods, om han end knuste mig;
Men var han ubemærket her tilstede,
Og syntes i hvert Fnug at tabe sig —
Ha! selv som Mide kunde han mig skræmme,
Og ved sin Lidenhed min Trods beskæmme.

„Veed kun jeg, Hvo det er, jeg skal modtage,
Nu vel! saa kan jeg ogsaa ruste mig:
En større Skikkelse maa før ledsage
En mindre Kraft, end Storhed skjule sig

I Ubetydelighed og bedrage
Det skarpe Oie, som dog ængstelig
Det Ubekjendte Sælsomme betragter,
Endog i den Natur, som det foragter."

Hoit Dværgen loe igjen og var forsvunden.
Men i sin Hal Kong Rod gik op og ned
Og vented, søvnløs, angst, paa Morgenstunden;
— Thi længe over Midnat det alt skred —
En Ugle skreg — ræd tuded Lænkehunden;
Tyrannen skrækkelige Qvaler led:
End skurred Dværgens Latter i hans Ore,
Da syntes han paany en Rost at høre:

„Naar Hanen galer, skalst du doe!" — den sagde —
Og Thorkilds Gjenfærd saae han for sig staae:
Paa blodigt Bryst sin blege Haand det lagde,
Med brustne Blik det paa sin Morder saae;
Fast dette Syn til Raseri ham bragte,
Han styrted bort, den Dødning at undgaae,
Og som han Himmelen og Jorden flyede,
Han vidste ikke selv hvorhen han tyede.

Paa Flugten han sin Onyxstav lod falde
Og rasende paa Løveman bortfoer;
Han hørte fæle Stemmer paa sig kalde —
Forgjeves hele Helved han besvoer:
Det var som Døende han hørte ralle,
De jamrende anklaged ham for Mord
Og, ranglende med Knokler, om ham dandsed,
— Nu Hanen goel — og ham en Ridder standsed.

I hvide Pantser, Qværnebider hævet,
Stod Viduvelt som Hevnens Engel der,
— Hiin hvide Fugl med Ørnevinger svæved
Omkring hans Hjelm; — i Maanens blege Skjær
Han ligned Thorkild. — Magtløs, Rod nu bæved;
Dog greb han i Fortvivlelsen sit Sværd,
For det fordømte Liv selv at forsvare,
Som ingen Trolddom kunde meer bevare.

Paa Løveman han styrted mod sin Fjende;
Men da det ædle Dyr sin Herre saae,
Det lod sig meer ei af Tyrannen binde —
Brat laae han under Hesten bleg og blaa.
For Heltesværd hans Blod ei skulde rinde:
Han sønderknuset alt i Støvet laae
Og hyled ræd Forsmædelsen imøde,
Mens Løveman nu tramped ham til Døde.

Og da han brølende sin Aand udstønned,
En Afgrund aabned sig, og, flammerød,
En Kæmpehaand sig hæved og belønned
Ham med et vældigt Haandtag i hans Død;
Men over ham den lukte Afgrund dønned;
En Skoggerlatter under Jorden lød. —
Hans Endeligt med Gysen Helten skued;
Nu Mørket svandt, og Dagens Stjerne lued.

Og straalende i Rustningen den hvide
Flux Viduvelt paa Løveman nu drog
For Folkets Aasyn frem; de saae den blide,
Den skjønne Ridder — kjendte og modtog

Med Jubel ham, og, klynget til hans Side,
De førte ham i prægtigt Seierstog
Til den udrenste Borg og til hans Throne,
Og rakte ham den store Verdenskrone.

Men nu han ved Herolder lod indbyde
De hundred Konger, som ved Trolddomsmagt
Var tvungne til det Scepter at adlyde,
Hvorunder de var som Vasaller bragt —
Ei for det stolte Skuespil at nyde,
At see al Verdens Herrer underlagt
Sit Kongespiir: al Strid han vil nu ende,
Og saa det Onde selv til Godt omvende.

Et Verdensfredens Tempel vil han grunde
Paa Gruset af det Verdensdespotie,
Som onde Magter stifted; — men hvorlunde
Var Freden mulig uden Harmonie?
Foruden indre Fred den ydre kunde
Dog ei bestaae; men Aanden maatte, fri
Og mægtig selv, det Stridige betvinge,
Før Frihed kunde Fredens Banner svinge.

Det vidste han, og alle Jordens Vise
Og alle Barder til sin Fest han bød,
Ei at de kappende ham skulde prise:
Til større Idræt troede han dem fød;
Men Verden skulde de den Sandhed vise,
Som end forborgen laae i Tidens Skjød,
Og kappes skulde de om at udfinde
Den Harmonie, hvorfor al Strid maa svinde.

Saa lød hans Bud, og Kongerne adløde,
Og Alle, som sig troede Vise, kom;
Vel tusind Barders Harpetoner løde,
Lovprisende det Aandens Herredom,
Den store skjønne Verdensmorgenrøde,
Som alt de forudsaae og drømte om,
Naar Jordens Herrer Haand hverandre rakte
Og Verdens Genius af Slumren vakte.

Niende Sang.

Med Theobald end Seraphine vanked
Paa vildsom Sti; hans Harpe meer ei klang.
Skjøndt høit og elskovsvarmt end Hjertet banked,
Dog deres Aand mod Verdenssjælen svang
Ei fri som før sig, da hver Blomst, de sanked,
Dem syntes tale, da hver Fugl, som sang,
De syntes at forstaae, og da de hørte,
Hver Tone, som sig i Naturen rørte.

Nu taug det Dybe, og nu taug det Høie,
Og toneløs Naturen for dem laae:
De saae kun Veemod i hinandens Øie,
Og vidste ei hvorhen de skulde gaae;

De vandred gjennem Dale, over Høie.
Ved Havets øde Bred de stille staae
Engang ved Midnat: Bølgen var saa rolig,
Og Maanen speiled sig deri fortrolig.

Men ingen Aand henvifted over Voven,
Og intet Liv i Stjernerne de saae;
Der taled ingen Stemme gjennem Skoven
Og hvisked venligt fra de Blomster smaa;
De hørte ingen Harmonie fraoven;
Som stum og død den nedre Verden laae:
De ingen Skjønhed mere kunde skue
Paa Jord, i Hav, paa Himlens Stjernebue.

„Ak!“ — sukked Theobald — „saa er det omme!
Saa var det kun en Drøm, vi vandred i!
Saa greb vi efter Luftsyn, skjønne, tomme,
Som funklende i Natten foer forbi!
Vil ei vor Engel meer tilbagekomme,
Hvor er den Verden da, hvis Trylleri
Henspredte denne gyldne Glands paa Livet,
Som nu ei meer at skue os er givet?

„O Seraphine! har jeg mig bedraget?
Har jeg kun drømt engang, jeg var en Skjald?
Hvad heller har nu Vanvid mig betaget?
Jeg seer ei meer hvad jeg i Verden skal:
Af Digterskibet seer jeg nu kun Vraget —
Det svømmer fjernt; — og henstødt til min Qval
Paa nøgne Strand, omsuust af kolde Vinde,
Jeg seer min Verden som en Skygge svinde.

„Jeg hører ingen Tone paa mig kalde
Til dette fjerne ubekjendte Hist,
Hvor Jord og Himmel synes sammenfalde,
Hvorhen jeg altid stræbte ubevidst.
Hvor er I henne? mine Længsler alle!
Hvor er du, Haab! som syntes mig saa vist?
Hvor er du henne, lille muntre Stjerne!
Som blinked før saa venligt mod det Fjerne?

„Skal vi nu gaae og os en Tue bygge?
Og kun som Myrer samle travlt til Bo?
Os ei med Blomster meer til Reisen smykke,
Og mod det elskte Fjerne vandre fro?
Ei hvile drømmende i Myrthens Skygge,
Men slumre hen i Livets søgne Ro?
Og aldrig meer see Laurbærkrandsen vinke,
Og aldrig meer see Stjernekronen blinke?

„Nei, Elskede! vil du din Ven nu følge,
Saa tag hans Haand, og følg ham i hans Grav!
Jeg veed, det Dybe maa det Høie dølge:
Min Stjerne jo neddaled i sit Hav;
Kan du ei see den i den klare Bølge?
Et venligt Blink den os fra Dybet gav;
Den vinker os — lad Arm i Arm os ile!
Paa Jorden kan min Fod ei længer hvile. —

„Lad mig tye til dig, du veemodsfulde,
Tause Dyb! mens Nattens Stjerner rulle
Funklende ad Ætherbanen hen!
Det i Verden mig for trangt er vorden:

Sjælen higer skuffet bort fra Jorden,
Hjertet kan jeg ei i Slummer lulle,
Evighed! giv mig min Ro igjen!

„Har jeg drømt det? eller har jeg skuet
Hvad med Flammeskrift paa Himlen lued,
Hvad i Blomsterskrift paa Jorden stod?
Har jeg drømt det? eller mon jeg hørte
Harpetoner, som sig mægtig rørte
Høit, hvor Stjernehvælvingen sig bued,
Dybt, hvor Bølgen risled ved min Fod.

„Har jeg drømt det? eller har jeg svævet
Som en Aand paa Tonerne og bævet,
Salig smeltet hen i Harmonie?
Har jeg Evighedens Fryd fornummet?
Eller er nu Tonerne forstummet?
Lever jeg? hvad heller har jeg levet?
Var det Alt en Drøm? er det forbi?

„Ak! jeg føler mig ei meer den samme:
Udslukt synes mig min Guddomsflamme —
Harpen brast; nu brister Hjertet med;
Lad det bløde kun! og lad det briste!
Verden skal det ei den Tro afvriste,
At hvad her jeg saae i jordisk Ramme
Var et Billed dog af Evighed.“

Saa sang han — og det var saa sælsomt stille:
Selv intet natligt Vindpust rørte sig;
De saae i Havet alle Stjerner spille
Med Universets Høihed, stor og rig;

En stille Veemodstaare maatte trille
Fra Skjaldens Øie, og, en Perle liig,
Den sank til Havsens Bund — sig Bølgen rørte,
Og som fra Dybets Grund en Røst de hørte:

„Hvad vil du, Draabe! saa tung, saa hed,
Som smeltet Guld?
Hvi falder paa Havfruens Barm du ned
Saa underfuld?
— Mens Maanen paa Bølgerne dandser.

Hvo vandrer saa sorgfuld ved Havsens Bred
I tausen Nat?
Og stirrer til Stjernernes Speil herned
Mod Dybets Skat?
— Mens Maanen paa Bølgerne dandser.

Ak, Yngling! hvi vil du saa tidlig gaae
I mørken Grav?
Hvi leder du om de Stjerner smaa
I dyben Hav?
— Mens Maanen paa Bølgerne dandser.

Oploft dit Øie til Himlens Blaa!
Saa faaer du Trøst:
Paa Himlen funkle de Stjerner smaa
Saa klart, saa lyst,
— Mens Maanen paa Bølgerne dandser.

Og synker en Stjerne, den er ei død;
Men underfuld

Den stiger atter af Havets Skjød
Saa lys som Guld;
— Mens Maanen paa Bølgerne dandser."

Saa lød en Røst, og brat sig Bølgen hæved,
Og aabned sig — et Under skulde skee —
En Qvindeskikkelse mod Bredden svæved:
Det var den Havfrudronning, Dybets Fee;
Ærbødig Voverne tilbagebæved
For hendes Komme; høi og skjøn at see,
Hun nærmed sig — hun smiled og hun vinked:
I hendes Haand der som en Stjerne blinked.

„O Lymphia!" — udraabte Skjalden — „stiger
Du fra din Throne, for at trøste mig!
O! bring mig ned til de chrystalne Riger!
Hvor anende jeg gik og lykkelig,
Hvor Tonen klang, som nu for evig viger! —
Den toner aldrig meer paa Jorderig."
„See!" — nynned Havfrudronningen til Skjalden —
„Din Stjernes Ring er i min Haand nedfalden.

„Af mig du atter klar den skal modtage;
Thi den fordunklet var i Støv paa Jord.
Ræk mig din Haaud! og du skal glad bortdrage:
For evig ei din Genius bortfoer;
Din Kjærlighed har bragt dig den tilbage;
Thi viid: den mægtig var som den var stor."
Her Theobald hun rakte Trylleringen,
Og Genien udfoer og slog med Vingen:

„Atter i Naturen
Seer jeg Troubadouren,
Med den hulde Musa ved sin Haand.
Livligt Blomsten bæver,
Munter Fuglen svæver,
Lytter til Naturens lyse Aand!
Blomsten lydligt taler
Og sit Liv dig maler,
Fuglen Vingen sjungende udslaaer:
Nu skal du fornemme
Verdenssjælens Stemme:
Aldrig meer din Genius bortgaaer."

Saa Englen qvad; men Dybets Fee bortiled,
Ombølget af det stille Ocean;
Hun svandt, mens til de Elskende hun smiled,
Som Arm i Arm stod paa den Blomsterstrand;
Og mens Naturen som i Drømme hviled,
Mens Aander svæved over Sø og Land,
De priste Gud og syntes ham fornemme —
Da kaldte Englens sølverklare Stemme:

„Kom, følg mig over Bjerge, gjennem Dale!
Foruden Maal og Grændse gaaer min Gang:
I Evighed min Vinge skal ei dale,
I Evighed forstummer ei min Sang.
Det Døde leve skal, det Stumme tale,
Istemmende den store Harpeklang,
Og Aanden skal paa Tonerne sig hæve,
Og frit i det Uendelige svæve."

Saa Englen sang; de Elskende det hørte,
Og fulgte den lyksalig Haand i Haand;
Naturens friske Liv paany sig rørte,
Løsrevet af de hemmelige Baand.
Til Trylleharpen Genien dem førte,
Den toned atter, — og den frie Aand
I Fryd fornam hvor alle Melodier
Hensmelted i de store Harmonier.

Husvalende hen over Jord de svæved,
Og alle Spøgelser og Gjenfærd svandt;
Hver Dværg tilbage i sin Afgrund bæved,
Og Livets gode Aander Seier vandt;
Men de forløste Sjele frit sig hæved,
Og Baandet brast, som dem til Jorden bandt.
Nu Ridderaanden var en Seraph vorden,
Men svæved dog usynlig over Jorden.

Og, jublende i Morgendæmringsstunden,
Indvandred Thorkild til sin Salighed;
Og Dødningbrudens Taare var udrunden;
Hun fulgte ham, udløst nu af sin Ed:
I Verden var en hellig Uskyld funden,
Som offred Himlen Jordens Kjærlighed,
Af Tro og Kraft var Mørkets Magt bekæmpet,
Af Harmonie hver lønlig Mislyd dæmpet.

Og der var Fred paa hele Jorderige —
Hvad Alnaturen drømte om, var skeet:
Fra Jagten saae man vildest Jæger vige,
Og Ulve selv blandt Hjordene blev seet,

Omvankende saa stille fredelige,
Som før hvor Uskylds Eden laae udbredt,
Mens alle Fugle syntes at istemme,
Og alle Væsner samme Fryd fornemme.

Det var som Verden anden Gang nu hørte
Sin Fødsels underfulde Skaberbliv;
Selv Blomsterne paa Mark og Eng sig rørte,
Som gjennemstrømmet af et høi're Liv,
Og milde Vindpust deres Duft bortførte;
Det hvisked sælsomt gjennem Græs og Siv,
Det toned i det Høie, i det Lave,
I gyldne Sky og i de Dødes Grave.

Eet Øieblik Fortryllelsen kun vared,
Imedens Englen Verdensharpen slog.
Saa var det gjennem Sekler aabenbaret,
Saa stod det skrevet i Naturens Bog:
Eet Øieblik stod Verden som forklaret,
Og Englene paa Jorden Hvile tog.
Det var et helligt Vendepunkt i Tiden,
Et Øieblik, som Ingen skued siden.

Selv Krøniken om Øieblikket tier,
Det Verdens store Genius kun saae,
Som, nynnende i skjulte Harmonier,
Igjennem Sekler vidnende skal gaae;
Den hvisker sødt i Englemelodier —
Og Skjalden hører det og troer derpaa;
Han skimter fjernt, hvad Tidens Forhæng dølger,
Den store Aarsag til de store Følger.

Fra denne Stund hver Trold, hver Dværg er svunden
I Jordens Dyb og aander frit ei meer;
Den lumre Dødsluft er af Livets bunden:
Ei meer i Mulmet vild den Haanrøst leer,
Som fordum gjennemrunged Midnatsstunden;
Nu Ingen meer hiin Livets Fjende seer,
Og om de dunkle, trolddomssvangre Dage
Er nu kun dunkle Eventyr tilbage.

Fra Mund til Mund, fra Slægt til Slægt de gange,
Og Faa dem høre, Færre paa dem troe:
De tone sælsomt i de gamle Sange,
Mens Glemsels Urt paa Oldtids Grav mon groe.
Naar Dagen kortes, Nætterne ere lange,
De vække Sjælen af sin trygge Ro,
At den ei daarlig paa sig selv skal lide,
Men at den vaage, bede kan og stride.

Dog afbrudt Sagnet gjennem Tiden lyder,
Paa mangen Gaade stirrer Blikket end,
Som Ingen fatter og som Ingen tyder;
Og Skygger fare over Livet hen,
Som ingen Lysets Straale gjennembryder;
Det Svundne kommer gaadefuldt igjen,
Og Barden maa til Skyggerne sig vende,
Til Sagnet lytte — og sit Qvad fuldende.

— Balsora sad nu i sin Celle rolig,
Indviet til en hellig Himlens Brud,
Og lykkelig, som i de Frelstes Bolig,
Hun vandred aldrig meer i Verden ud;

Men, her alt med de Salige fortrolig,
Hun offred fro sin Kjærlighed til Gud,
O! renere har ingen Martyr givet
Sit Væsen hen, naar glad han offred Livet.

Vel kunde hun ei Viduvelt forjage
Af trofast Sjæl: hans Billed stod der end
Saa elskeligt, som i de første Dage,
Da barnlig fro hun drømte om sin Ven;
Men intet Menneskeligt var tilbage
Ved Billedet: kun Englen var igjen,
Hiin Kjærlighedens Seraph, som forklaret
Den sig for Aanden havde aabenbaret.

Og saadan hun med større Andagt hæved
Sig til sin Gud i Kjærlighed og Tro,
End om hint Billed aldrig havde svævet
For hendes Blik; — saa reen, saa englefro,
Har ingen Uskyld end paa Jorden levet,
Ja Himlen selv har ingen bedre Ro,
End den, som her den Hellige var givet,
Imens hun skued opad efter Livet.

Nu Aandeverdnen maatte sig oplade
For Øiet, som i himmelsk Klarhed saae
Hvad ikkun fra et overjordisk Stade
I hellig Reenhed Sjælens Syn kan naae.
Naar Søstrene ved Messen sang og bade,
Mens knælende for Altret selv hun laae
Og rakte sine Hænder mod det Høie —
Da svæved Engle for det lyse Øie.

Hun saae hvor kjærligt de til Himlen bare
Hvert Suk, som fra de Frommes Hjerter steg;
Hun saae dem ofte underfuldt bevare
De stille Taarer, som i Løndom sneg
Fra Øiet sig, naar fra den Søsterskare
En Nonne eensom til sin Celle veg,
Og søgte Verdenslængslerne at dæmpe,
Som skjult i Hjertekamrets Dybder kæmpe.

Balsora det Forgangne sig erindred
Nu som en Drøm kun: Øieblikkets Id
I hendes Fremsyn sjælden hende hindred;
Men klarest skued hun den fjerne Tid.
Om Natten, naar de klare Stjerner tindred,
Da saae hun hvor paa Maanestraalen hvid
I Ætherdragt de gode Aander svæved,
Hvis Elskede endnu paa Jorden leved.

Hun saae dem, og hun hørte deres Stemme:
Som fjerne Harpers Klang den forbifoer;
De sagde hende hvor de havde hjemme,
De vidste hvad der skulde skee paa Jord;
Hun kunde deres Følelser fornemme:
Hvad Himlen kun de Salige betroer,
Og hvad der sig i fjerne Verdner hændte,
I deres Samfund grant hun saae og kjendte.

Did kunde hun i Aanden selv henfare,
Naar i en dyb magnetisk Søvn hun faldt,
Naar dæmpet alle ydre Sandser vare,
Og med det indre Blik hun skued Alt

I sandt og aandigt Lys: — da stod den klare
Den frie Aand i herlig Lysgestalt
Blandt høie Salige i Fredens Bolig,
Og med den evige Natur fortrolig.

Tilsidst hun som en Drømmevandrerinde
Engang ved Midnat Klosteret forlod;
Hun vandred høiest op paa Bjergets Tinde,
Hvor en Ruin paa bratte Fjeldgrund stod,
Og Ingen voved der at standse hende:
Hun gik, hvor ikke menneskelig Fod
I et Aarhundred voved at opstige;
Det var som Engle bar den fromme Pige.

Om dette Fjeld der gik et Sagn i Landet:
— For dets Betydning sløve Hob var blind —
Der Klostret allerførst skal have standet,
Saa høit og steilt, at et forfeilet Trin
Nedstyrted Hver, som stolende paa Andet
End Himlens Værn, med overmodigt Sind
Sig voved did; men Klostret synke maatte,
Da Ingen det i hundred Aar betraadte.

Nu stod der kun en skjøn Ruin tilbage
Og vidned om de første Christnes Tro,
Som ved en Afgrund turde Hvile tage
Og bygge paa en Klippetind og boe;
Paa dette Minde fra de bedre Dage
En Blomst — man sagde — engang skulde groe,
Som skulde Himlens Stjernelys fordunkle,
Og som et Særsyn gjennem Natten funkle.

Og Hvo til den sig voved kjæk at hæve
Lyksalig blev i Tid og Evighed. —
End hører man hiint dunkle Sagn omsvæve
Det hellige forunderlige Sted,
Som Ingen saae, der ikke maatte bæve
Ved Tanken blot, at menneskeligt Fjed
Var muligt der, hvor Levningen af Muren
End synes trodse Menneskenaturen.

Kun Mos og Græs var hidtil der at skue,
Det spired frodigt i Ruinens Rift;
Som skulde det hiin Trylleblomst forkue,
Det flagred høit og stolt for Vindens Vift.
Bestraalet nu af Nattens blege Lue,
En Pilgrim saae den sælsomme Bedrift:
I hvide Klæder skimted han en Pige
Den himmelhøie Klippemuur bestige.

Som en Forklaret, stod hun der paa Muren,
Indhyllet i det straalende Gevandt,
Og see! en Lillie hæved sig af Furen,
Mens Pigens Billed pludselig forsvandt:
Ei saaes før sligt Under i Naturen,
Det syntes ei som Jorden Lillien bandt:
Ætherisk lys, den sig mod Himlen hæved
Og fri og straalende i Luften svæved.

Om Morgnen Søstrene ved Messen savned
Den hellige forunderlige Mø:
Hun havde dem om Aftenen omfavnet
Saa inderlig og talet om at døe

Om stakket Tid, og nøie spurgt om Navnet
Paa alle Lillier, som af fremmed Frø
Fremspired i den dunkle Klosterhave
Og pryded de henfarne Søstres Grave.

„Min Grav" — hun sagde — „skal en Blomst og pryde;
Men den har end paa Jorden intet Navn."
Den mørke Tale ei de kunde tyde,
Før nu, da ved den Helgenindes Savn
Hiin Pilgrim kom, dens dunkle Segl at bryde,
Og aabenbared hvad i Nattens Favn
Forborgent laae: sit Syn han dem fortalte —
Hans Stemme skjalv, og Taarerne den qvalte.

Den Pilegrim var Viduvelt. — Hvorlunde
Han hid var kommen, ei ham randt i Hu;
Selv Hvo han var, hvorhen han monne stunde,
Han syntes ei at mindes; men med Gru
De Søstre i hans Aasyn læse kunde
Meer end de fatted; — taus han vandred nu
Af Klostret ud, som af hiint Syn forvirret,
Og Dag og Nat kun paa Ruinen stirred.

Han havde baaret Jordens største Krone,
Seet hundred Konger knæle for sig ned,
Han havde hørt den største Harpe tone,
Han havde skjenket Verdens Riger Fred;
Og nu han var nedsteget af sin Throne;
Han havde sat Kong Artur i sit Sted:
Den viseste af Kongerne paa Jorden
Han gav den Plads, som var for høi ham vorden.

Han havde sønderknuust en Verdens Kjæder,
Han havde kæmpet ud den største Strid:
Hans Daad var endt; i Verdens Glands og Hæder
Han søgte nu ei Kronen for sin Id;
Han svøbte sig i lange Pilgrimsklæder:
Hans Engel vinked — og han vandred did,
Hvor Ætherlillien sig mod Himlen hæved
Og, fri og straalende, i Luften svæved.

Der gik han nu og paa Ruinen stirred
Med stille Blik, naar Midnatstimen slog;
Hvergang en Svale gjennem Luften svirred,
Han syntes, til Ruinen den ham drog.
De svundne Dages Billed stod forvirret
For Øie ham, som Ziffre af en Bog,
Han havde glemt. — Eet kunde han ei glemme,
Og maatte stedse samme Qvad istemme:

„Ved Kildens Bredder, i Lundens Skygge,
Hvor vilde Roser og Lillier groe,
Hvor Fredens Duer omsvæve trygge,
Og Nattergalen slaaer sødt i Ro,
Der vil vi, Elskte! vor Hytte bygge,
Og med vor Elskov i Hytten boe.“

Saa sang han. Og hver Nat han gik tilbage
Til Bjergets Aas — og paa Ruinen saae,
Som underfuld ham syntes til sig drage,
Skjøndt aldrig han dens Høide kunde naae;

Selv Lillien kunde han ei meer opdage,
Og daglig maatte han tilbage gaae
Den samme Gang og samme Sang istemme —
Det Eneste, som ei han kunde glemme.

— Eet Aar saalunde han i Drømme vanked
Fra Bjerg til Dal, fra Dal til Bjerg igjen;
De Roser, som ved Kildens Bred han sanked,
Hver Midnat han paa Bjerget lagde hen. —
Nu stod han der igjen — hans Hjerte banked
Af hellig Fryd; thi Ætherlillien
Han atter saae: den straalende sig rørte —
Og fra Ruinen han en Stemme hørte:

„Bag Verdensmuren, i Cedrens Skygge,
Hvor Evighedens Smaablomster groe,
Hvor Tempel-Svaler omsvæve trygge,
Og qvidre saligt om evig Ro,
Der vil vi, Elskte! vor Hytte bygge,
Til Dommedagen tilsammen boe."

Hvor Stemmen sang, didhen den Pilgrim tyede,
Og — aldrig noget Øie meer ham saae.
Men længe hørtes Sjælemesser lyde
I Klostret, og hvor Bjergruinen laae
I Trylleglands hver Morgen, naar det gryede,
De fromme Søstre ofte peged paa
Det Sted, hvor Pilgrimsmanden var forsvundet,
Der Vei til Tryllelillien havde fundet.

Een Nat hvert Aar *) i samme Stund man siger
Den Ætherlillie end paa Muren staaer,
Og Hvo Ruinen i den Nat bestiger
Det gamle Sagn en sjelden Lykke spaaer.
— Dog her de gamle Tiders Sagn bortviger,
Imens det peger paa et Verdensaar,
Naar hvad der glemtes i de svundne Dage
Skal komme klart med Herlighed tilbage. —

— Fra Trylleharpen Theobald var ilet,
Mens Englen flygtende sin Vinge slog:
Den i det Fjerne stedse til ham smiled,
Og hvor den smiled, frydfuld han hendrog;
Hvor der var skjønnest, Genien sig hviled;
De Elskende blandt Blomster Sæde tog,
Og Skjalden sang, og Pigen Harpen rørte,
Og Jord og Himmel, Luft og Hav det hørte.

Accorderne greb i Naturens Indre,
Samstemmende med Verdensharpens Klang,
Og hvad der lød melodisk i det Mindre
Sig til den store Harmonie opsvang.
Rubinen saae de lys og livlig tindre,
Naar Harpen klang, naar Troubadouren sang,
Og naar den tindred, funkled i det Fjerne
Ved Dag og Nat en lys, beslægtet Stjerne.

---

*) St. Hans Nat.

Snart Genien paany sin Vinge hæved
Og vinked glad — og Skjalden fulgte den.
Som Musen, Pigen ved hans Haand bortsvæved:
De vandred i den vide Verden hen;
Og hvor de vandred, Harpetoner bæved
Husvalende henover Skabningen,
Og overalt de nye Toner hørte,
Og overalt harmonisk Liv sig rørte.

Saa vandred de lyksalig over Jorden
Med Ungdomsliv og Lyst og Harpeklang,
Og lige fro i Syden og i Norden,
De aanded Sjælen ud i Jubelsang;
Og Kjærligheden var en Cherub vorden,
Som rosenstrøede Geniussens Gang,
Imens den svang sig haabfuld mod sin Stjerne
Og nynned fra det gaadefulde Fjerne:

„Hist, hvor Stjernen blinker,
Mig en Verden vinker,
Mere skjøn end den, jeg svæver i:
Derfor jeg mig svinger
Høit paa Svanevinger,
Farer Eder flygtende forbi.

„Over Bjerg og Bølge
Skjalden mig maa følge:
Til min Verden glad med Sang han gaaer,
Seer hvor Fuglen svæver,
Seer hvor Blomsten bæver,
Fuglens Sang og Blomstens Vift forstaaer.

„Hvad der i ham lever,
Hvad der for ham svæver,
Hvad han aner, haaber, seer og troer,
Det han lydt maa sjunge,
Røre Stræng og Tunge,
Mens han gaaer, en Flygtning, over Jord.

„See! Naturen smiler,
Hvor dens Yndling iler
Venlig med sin Genius forbi:
I det fjerne Dunkle
Seer han Stjernen funkle,
Hører — Gud i Sphærers Harmonie.“

Rettelser.

Side 29 sidste Linie: veralt læs: overalt
— 61 sidste Linie: Fug l. Fugl
— 72 L. 14 skjulte l. skjule
— 159 — 9 balndt l. blandt
— 223 — 8 franeden: Dronning l. Dronnings.

Samlede

Romanzer, Sange og Eventyrdigte

af

Bernhard Sev. Ingemann.

Fjerde Bind.

(Reiselyre. Første Deel.)

Kjøbenhavn.

Forlagt af Universitetsboghandler C. A. Reitzel.

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1845.

Forerindring.

De mangfoldige Indtryk af Reiselivet og de forskjellige Stemninger, hvori jeg opfattede det, paa en Udenlandsreise til Tydskland, Schweitz, Frankrig og Italien, som jeg med kongelig Understøttelse foretog i Aarene 1818 og 1819, havde tildeels under Reisen selv udtalt sig i en Række af lyriske Digte.

At skrive en Reisebeskrivelse i sædvanlig Form, hvortil mine Reisejournaler og Breve til Hjemmet afgave tilstrækkeligt Stof, syntes mig overflødigt, da hine Egne saa ofte tilforn af Andre vare beskrevne. Jeg foretrak derfor at forbinde hine Reisedigte med Skildringer af de Motiver i Reiselivet, der havde fremkaldt dem, i en sammentrængt poetisk Form, som et Slags lyrisk Reise-Idyl, eller som hine musikalske Compositioner, hvori Sangnummerne indledes og afvexle med Recitativer. Denne Form, som jeg ikke tilforn havde seet benyttet til slige Meddelelser, lovede jeg mig i mine sangvinske Forhaabninger langt mere Virkning af, end Udførelsen syntes mig at bekræfte. Meget maatte i denne Form blive Hentydning til, hvad der dog ikke kunde være alle Læsere bekjendt, og Meget maatte udelukkende knytte sig til den Reisendes Subjectivitet og tilfældige Stemninger.

Fremstillingsformen maatte saaledes for Mange savne Klarhed og almindelig Interesse, hvorimod dette Reisedigt des mere tiltalte enkelte Læsere, der tilforn havde kjendt de omtalte Lande og Egne, eller som skjenkede den Reisendes Personlighed en fortrinlig Deeltagelse.

Ved et nyt Gjennemsyn af disse Reisebilleder har jeg søgt, ved flere tilføiede Bemærkninger, at bortfjerne den mulige Uklarhed. Desuden har jeg foretaget endeel Ændringer i Versbygningen af de urimede metriske Partier, som i deres oprindelige Behandling alt for meget kunde synes afvigende fra de vedtagne prosodiske Fordringer, medens jeg dog fremdeles formener, at Valget af sex eller fem Fodmaal i urimede Metre ingenlunde forpligter den nyere Digter til at iagttage Reglerne for de Gamles Hexametre eller Pentametre, hvilket i et Sprog, der for største Delen mangler Spondæer, desuden lettelig kan medføre et søgt Konstleri og en Tvang, der strider mod Sprogets Aand og Natur.

Sorø i September 1845.

Forfatteren.

Indhold.

Reiselyre. Første Deel.

(1818)

Rhinvandring.

Side.

Alpereise.

Side.

Overitalien.

Side.

Reiselyre.

Første Deel.

(1818.)

Nordtydskland — Rhinegnene — Schweitz — Overitalien.

Danmarks Konge

Hans Majestæt

Kong Frederik den Sjette

taknemmeligst

og

allerunderdanigst

tilegnet.

1 8 2 0.

For Danmarks Aasyn maa jeg høit udsige,
Hvad stille Hjertet vidner i mit Bryst:
Jeg skued intet Land paa Jorderige,
Hvor Skjalden hæver friere sin Røst,
Hvor meer ustandset paa sin Himmelstige
Sig Aanden nærme kan sin Længsels Kyst,
End der, hvor Danmarks Vang med grønne Strande
Sig speiler rolig i de sølvblaae Vande.

En fremmed Gjest, gaaer Konsten over Jorden
Og søger mere Herberg her end Hjem;
Den vide Verden dog er Speilet vorden,
Hvorfra Guds Aasyns Afglands straaler frem.
Henblegne let Livsfarverne mod Norden,
I Sydens Solglands Oiet søger dem;
Dog stille Livet inderligst sig rører,
Hvor oftest Skyen Verdens Glands tilslører.

Som fredløs Fugl, skal Konsten ei hensvæve,
Hvor Kjærlighed hos stille Fromhed boer:
Vil fri en Sjæl sig paa dens Vinger hæve
Og søge Lauren over viden Jord,
Den skal i Taagen ei tilbagebæve,
Saalænge kjærlig end i høien Nord
Skjoldungens Spiir ei blot om Muldet freder,
Men sig som Palme over Sjælen breder.

Naar Sagas Røst skal Jordens Konger dømme,
Hun ogsaa lytte vil til Skjaldens Sang,
Og der somhelst, hvor seen til at berømme,
Den sjælden sig til Verdens Throner svang.
Den Salvede tør ei sin Dag bortdrømme
Med Digteren; men hører han en Klang,
Som minder ham om Aandeverdnens Magter,
Paa Thronen han ei Drøm og Sang foragter.

Slig mægtig Klang min Lyre vel ei gjemmer;
Tidt runged den dog sælsomt i min Haand,
Og jeg fornam heelt underfulde Stemmer,
Som taled i min Sjæl en Verdens Aand.
Hvor jeg en Gjenklang af hiin Røst fornemmer,
Der binder fast mig et usynligt Baand,
Og stædes jeg for Dannerkongens Throne,
Mig synes Røsten maa i Sang udtone.

Hil — sjunger den — hil Kongen, som ei lukker
Sit Hjerte og sin Hal for Aanderøst!
Hil Fyrstehaanden, som ei Flammen slukker,
Der brænder stille i frimodigt Bryst!
Naar Aanden under Verdensbyrden sukker,
Et Fristed finde den paa Danmarks Kyst!
Og naar de største Jordens Throner bæve,
Her tryg sig Hjertets Aandethrone hæve!

Blik mod det Fjerne.

(Januar 1818).

Hvad drager mig saa mægtig til det Fjerne?
Hvad Hjertet søgte har det her jo fundet:
Til Elskovsparadiset blomsterbundet,
Det glemmer sig og Verden her saa gjerne.

Dog over fjerne Feeland staaer en Stjerne:
Den paa en fremmed Himmel er oprundet;
Tidt funkled den for Sjælen, naar jeg blunded,
Og vinked til det gaadefulde Fjerne.

Den over Bjerge rulled hen og blinked;
Den speiled sig i ubekjendte Strømme —
Og Øiet tusind Trylleverdner skued.

Jeg maa derhen, hvor hine Straaler lued,
Jeg følge maa de underfulde Drømme:
En Engel har mig til det Fjerne vinket.

Hist skimter jeg alt broget Reiseskarer;
Uvante Tungemaal snart trindt mig klinge;
I fremmed Lyd skal Tanken sig fremtvinge;
Tidt maa vel Haand og Miner den forklare.

Til Konstens Paradiis jeg skal henfare:
Dens Genius skal frisk og livsfro svinge
Høit over mig regnbuefarvet Vinge —
Det Herligste den vil mig aabenbare.

Jeg skal dem see, de himmelske Marier,
De Underværker, fromme Hænder skabte,
Mens Andagtstaaren Konstnerkinden brændte —

Jeg skal dem see, de Aander himmelsendte,
De Stjerner, Konstens Solehimmel tabte,
Hvor Jorden studser, knælende, og tier.

Jeg skal ei meer blot om det Fjerne drømme:
Jeg skal dem see, de himmelskjønne Lande,
De høie Bjerge og de lyse Strande,
De dybe Dale og de vilde Strømme —

Her rulle fort — der henrykt stille stande —
Nu svimmel søde Rædselskalk udtømme —
En Afgrund hist, her Trylleøer svømme,
Der Toner skjønt med Synerne sig blande.

Ukjendte Skikkelser alt om mig vrimle:
De gamle Tider sælsomt sig forynge,
Min Arm en Trylleverden vil omslynge —

O! som beruset Sjælen alt maa svimle;
Alt blendes Øiet af de nye Himle —
Mon hist Sirener eller Engle synge?

Affkeden.

Fort! — Gud i Vold! — jeg kan ei meer tilbage —
Brist ikke, Hjerte! suk nu ei saa saare!
Knuus ei min Sjæl, nedtrykte Affkedstaare!
Min Sjælebrud, kan du mig ei ledsage?

Du kan — du maa: — Før maatte jeg bortdrage
Fra Livets Kyst paa sorte Dødningbaare,
Før Nattens dunkle Land til Hjem udkaare,
Før Hjertet ikke skulde dig medtage.

Du følger mig, som Aand med Aand kan følge:
Naar dig jeg glemmer, glemmer jeg og Livet —
Min Kjærlighed! du med min Sjæl bortiler.

Den Elskede med stille Taarer smiler:
En Himmel har hun Flygtningen medgivet —
Og Elskeren flyer over Land og Bølge.

I Baaden.

Mod Dybet kæmper den Reisendes Baad —
Farvel!
„Hr. Landsmand! har Bølgen din Kind gjort vaad?“
Farvel!
Mod Havet kan Baaden kæmpe,
Sin Sorg kan Hjertet ei dæmpe —
Ak! Fædreneland, farvel!
Ti, Smerte! — stille min Sjæl!

Ved Bolværket vinkende Venner staae —
Farvel!
Maaskee jeg dem sidstegang nu saae —
Farvel!
„Hr. Landsmand! kjender du Armen,
Som vifter med Slør fra Karmen?“
Ak! eensomme Brud, farvel!
Ti, Smerte! — stille min Sjæl!

Endnu engang jeg mod Kysten seer —
Farvel!
Ved Bolværket vinker ei Vennen meer —
Farvel!
Med Sløret vifter end Armen;
Fra Kysten fort ruller Karmen —
Svulm høit nu, Bølge! — Farvel!
Ti, Smerte! — stille min Sjæl!

Paketbaadfart

fra Kjøbenhavn til Kiel.

(April 1818).

Vinteren hviner: Farvel! og om Snekken Sneeflokke flagre;
Taus i den dunkle Kahyt, see vi kun hvad vi forlod.
Dølgende Afskedens Qval, i Snee vi paa Dækket nu vanke,
Stirre mod flygtende Kyst, favne den gyngende Mast.
Her, som i Hvalfiskens Bug, tre Døgn kan os Havdybet tumle;
Vansmægte skal vi dog ei, blev saa til Uger hvert Døgn;
Rund, huusmoderlig Haand har derfor omhyggelig sørget:
Tusinde Smaating nu frem myldre fra tætpakket Kurv.

Moro vi savne vel ei; men Glæden endnu er paa Veien —
Venligst ved Koien tilsidst Bølgen os luller i Drøm.

Underligt tykkes det mig, saa trygt her paa Dybet at blunde,
Kun ved en Plankevæg skilt, Hav! fra dit bundløse Svælg:
— Ovenfor Knagen og Larm — ved Lygten nu Skipperen sidder,
Stirrer paa Kort og Bestik — Uhret og Loddet i Haand —
Pludselig vendes, og flux de Slumrende vækkes af Raabet.
Bleg Passager mig betroer, nær vi var løbet paa Grund:
Trende Minutter der kun har manglet, og nu maae vi ankre,
Ventende gunstige Bør; end vi Trekroner dog see.
Er det de Elskedes Suk, som her holder Snekken tilbage?
Vinker til Afsked endnu kjærlig den fædrene Kyst?
Kom dog, medlidende Storm, riv os Afskedskalken fra Læben!
Og lad ei længer os see, hvad vi ei længer kan naae!
Stormen bønhører os ei, og langsomt vi Kalken maae tømme:
Roligt er Havdyb som Luft; seent vi hendrive for Strøm.

Ossian trøstet os har, og Klopstock os Dagen forjaget;
Rastdag har Skibsfolket holdt; travlt har Koksmaten kun havt.
Nu jeg i borgede Pels omhyggelig Landsmand lovpriser,
Mens jeg i kjølige Nat agter paa Stjernernes Gang,
Drømmer om Dødsseilervrag, naar natlige Seiler jeg skimter,
Tænker hvor ene maaskee hist nu den Elskede staaer
Og gjennem Vinduet seer paa Maanens den sølverne Søile,
Som over Kalleboſtrand bæver i rolige Nat.
Stille, du kjærlige Sjæl! lad bitter kun Taaren ei rinde!
Saae paa min flygtende Stavn*) smilende Jomfru du ei?

*) Paa Bagstavnen af Paketskibet, Marie Margretha, var ret smukt malet en ung qvindelig Figur med en Palmegreen i Haanden.

Palmen hun løfter i Haand, med den hun til Kysten henvifter:
„Fred med dig, eensomme Brud! jeg gaaer til Palmernes Land.
Flygtningen ei havde Ro; men glad skal han Freden hjemføre,
Naar han fra fremmede Land bringer dig hellige Green.“

Skinner du, Dannemarks Fjeld, hvidbarmede Møen! alt hisset?
End ei din Krone blev grøn, bleg du hist staaer i din Glands;
Stolt som Dronning og skjøn, du kneiser dog balthiske Bjergmø!
Speiler i morgenrødt Hav Sneediademets Demant.
Stille vi glide forbi. — Skal atter mit Øie dig skue?
Rene høibarmede Mø! Billed af Dannemarks Sjæl!
Hæver i fremmede Land sig stoltere Fjeldet i Skyen,
Skjønnere seer jeg vist ei jomfrureen Bjergmø i Syd.
— Kom kun, fortryllende Lustning! henriver mig, fremmede Syner!
Blendes hist Ø'et en Stund, her skal det klares igjen:
Fro skal jeg gjenhilse dig, du Billed af Dannemarks Hjerte!
Trofast, i Flygtningens Sjæl, staae du som evige Fjeld!

Rask glider Snekken nu frem, alt min Fødeø øiner jeg hisset:
Venlige Falster! din Kyst hilser din flygtende Søn.
Tusind fortryllede Slotte af Barndomsdrømme jeg bygged
Hist paa lyksalige Ø; der staaer nu Faderens Grav —
Nu jeg dig flyver forbi, for de skjønnere Lande at skue —
Vil boromæiske Ø fryde mig, Falster, som du?
Fort nu til Sommerens Land! Farvel mit alvorlige Norden!
Hvad jeg har kjærest paa Jord skjulte mig Vinter og Mulm.

Kiel.

Er jeg blandt Danmarks Sønner endnu? — her germaniske
Tunge
Klinger paa yndige Havbred, og fremmede Aasyn jeg skuer.
Hist med Baretter, med Lokker om Kind, i phantastiske Dragter,
Springer en sjungende Flok der i Land. Det er lystige
„Burscher."
„Ziegenhainerens" Sving ei den høflige Borgermand elsker,
Som med de Døttre blye gaaer af Vei for de lystige Lærde.

Søndag er det idag. Ud til Düsternbrook! der er muntert:
Skoven i Knopper alt staaer, og paa Fjorden alt Lystbaade
glide.
Gjestmilde Landsmænd fandt jeg idag; de med Landsmanden
følge,
Vise ham venlige Egn og Stadens mærkværdige Skatte.*)
Her jeg selv finder en Ven, som jeg aldrig i Verden har skuet;
Længst fortrolig har Digtningens Aand dog iløn os forenet:
Broder paa fremmede Kyst!**) hav Tak for det venlige Møde!
Snart jeg nu staaer i et fjernere Land, hvor vel Ingen mig
kjender:
Langt over Havdyb og Bjerg sig ei Sangene svang fra min
Skov-Ø;

---

*) Havnen, Universitetet, Slottet, chirurgisk Academie.

**) Jahn, den fortjente, for Danmark begeistrede Krigshistoriker. Han havde paa Tydsk oversat 3 Sange af „de sorte Riddere," men blev hindret i at fuldføre Værket. Ogsaa af „Masaniello" har han skrevet en tydsk Oversættelse, hvoraf jeg har seet de 4 Acter; om han fik den fuldført, er mig ubekjendt.

Hvor de forstummed — er fremmed min Sjæl og mit Fødelands Stemme.
See dog jeg maa den engang, den skjønne, den sælsomme Verden,
See det mangfoldige Liv, som udenfor røres og glimrer,
Glemme min Verden for den, som større sig tumler omkring den.
Maa end hver Enkelt, som Sandet i Hav, i det Hele sig tabe —
Hvirvles, som Røret i Strøm, jeg der end fra Havbred til Havbred —
Venlig tilbage dog vist mig den fremmede Bølge vil rulle,
Og jeg gjenfinder mig selv, og Verden — den bringer jeg med mig!

Neumünster.

Seer jeg i fremmede Stad her et Billed fra forrige Dage?
Møder fra Barndomsdrømmenes Land mig den favreste Jomfru?
Disse Øine jeg saae, da jeg end mig paa Kjephesten tumled;
Naar disse Lokker jeg saae, jeg forglemte Kjephest og Bildskab,
Satte paa Skamlen blandt Søstrene mig og saae paa den Skjønne,
Lytted saa hjerteglad til, naar liflig hun sang eller talte.
Sjunger endnu hun som før? og er Kinden og Lokken den samme?
Jeg nu dog sidder paa Skamlen ei meer ved den Yndiges Fødder:
Fremmed den Reisende staaer, og i Huset slet Ingen ham kjender;
Moderen*) kommer og, see! hun den Fremmede kjender paa Røsten;
Barnet hun mindes venligt endnu og de forrige Dage,

*) Fru L. Kellermann, fød Broager.

Staaer nu i Børneenglenes Flok, alvorlig og rolig.
Nu jeg de Lokker først seer og Øiet, det livlige sorte,
Men nu dets stillere Glands huusmoderlig Kappe vil skjule.
Gjenfødt, blomstrer ungdommeligt Liv foryngget omkring os —
Halv rullet hen er et Liv. — O! sælsomt omskifter dog Alting!
Langt fra den fædrene Ø, i den fremmede Stad du nu sidder
Stille i Børnenes Kreds og taler med fremmede Tunge,
Sysler huusmoderlig her og bevæget kun tænker paa Hjemmet,
Naar, som idag, fra Barndommens Land dig en Reisende hilser.
Muntre, henflygtede Jomfru! hvi er du saa stille dog vorden?
Stille blev Moderens Caritas-Fryd; o! men Jomfruens Glæder
Flygted; — dog hvor de henfoer, du spørger til Venner og
Frænder.
Søstrene mindes dig end, o! men Brødrenes Øine blev lukte;
Vennerne vidt er i Verden adskilt, og paa Øen hiin favre,*)
Hvor de har dandset med dig, er, som vort, deres Fodspor
udslettet.
Skjuler i Øiet en Taare sig hist? dog lyksalig det smiler —
Kunde bortfarende Gjest dig kun Veemod bringe i Huset?
Bort da fra lykkeligt Tag, hvor Dagen dig stille henruller,
Hvor dig ved vanlige Dont nu det Svundne flyer som en
Vaardrøm!
Meer du nu længes ei did, hvor dog Venner og Frænder er
borte:
Smiler hiin Barndommens venlige Ø end skjønt i det Fjerne,
Dog kun som smilende Liig af en kjær Veninde den ligger:
Blomster paa Baaren er strøet; o! men Sjælens Fugl er
henflagret.
Bedre i fremmede Stad nu fortrolig og stille at færdes,
Medens det gjenfødte Liv dig med friske Ungdom omblomster!

---

*) Falster.

Favner til Afsked du mig, som Barnet fra forrige Dage —
Hil dig! du stille lyksalige Viv! — Nu Posthornet kalder.

Hamborg.

(April 1818)

Rigdommens Stad mig synes et Bistade trangt, som indslutter
Virksomt geskæftige Folk, mens det kun samler til Bo;
Surren er mig deres Sang, og Texten: „Geschäfte zu machen!"
Kommer en Sommerfugl hid, snart han i Kuben forgaaer.
Bien al Ære er værd — lad travl ham kun samle og brumle!
Men vil han stikke iblandt, døer han i daarlige Harm.
Konstværker søg ikke her, med mindre du med dem vil handle!
Vil du alene dem see, blev de vist solgte igaar*).

---

*) Opholdet i Hamborg var ikke paa den Tid behageligt for Danske, mod hvem Hamborgerne ikke vare venligt stemte, siden Staden havde været besat og ilde behandlet af de Franske, hvilken Ulykke de tildeels beskyldte de Danske for at have foranlediget. Der fortaltes den Anecdot, der, skjøndt uhjemlet, betegner denne Stemning, at en dansk Officeer en Tid lang, uden at tage Notits deraf, hver Middag havde seet en Hanseater i Herberget underholde Gjesterne ved at lade sin Hund, som han bestandig kaldte „der Däne", gjøre Konster; da den danske Officeer, som saadan, tilsidst blev nødt til at tage sig deraf, skal han en Dag, efter rolig at have seet paa Hundens Færdigheder, pludselig have reist sig, med en Pistol i hver Haand, og nødt den overmodige Hanseater til at gjøre samme Konster som hans Hund, ved at springe frem og tilbage over den ene fremstrakte Pistol, hvorefter Officeren høflig skal have leveret Hanseateren den anden Pistol og tilbudt ham alvorlig og øieblikkelig Satisfaction, som dog ikke blev modtaget. Til

Pines og presses end her vel ofte det hjemsyge Hjerte,
Frit det dog aander og glad her i et Konstens Asyl:
Der i Fiesco jeg seer paa Wrede, Jacobi og Kühne,
Skjønt, Milder Hauptmann! din Sang døver den brummende
Larm.*)

---

denne Antipathie mod de Danske i Hamborg mærkede jeg dog ikke synderlig; men den overveiende Handelsinteresse og de bestandige Spørgsmaal om „Gechäfte machen" kedede mig. Jeg var paa 3 Steder, hvor man efter Reisebøgerne skulde forefinde private Malerisamlinger; men paa de 2 Steder fik jeg til Svar: „sie sind verkauft" — det 3die Sted, hos en Kjøbmand Jansen, saae jeg dog en vakker lille Samling.

*) Den Fremmede bedøvedes næsten af den idelige Klokkeklang i Hamborg og af et Sangværk, som ledsagede hvert Timeslag. Det hamborgske Theater havde udmærkede Konstnere: jeg saae en ung smuk Skuespiller Jacobi, der med megen Kraft og Holdning gav Fiesco; den gamle Republikaner i Stykket blev mesterlig udført af Kühne, en Skuespiller, der i Kraft kunde sammenlignes med vor Rüge. Jeg hørte den fortrinlige Tenorsanger Gerstäcker i Syngestykket Lodoiska, hvori den berømte berlinske Sangerinde Milder Hauptmann gav Gjesterolle. Hun var meget høi og svær og havde intet Qvindeligt i sit Spil og i sit Væsen; men hendes Sang var af stor og gribende Virkning. Blandt de hamborgske Skuespillerinder var Mademoiselle Wrede den berømteste, hun henrev saavel ved Skjønhed som ved Konst, dog savnede jeg Følelse i hendes Spil, og hun syntes mig for lidet at kunne skjule Konsten, hvor den skulde tiltale Sindet. Det daværende hamborgske Theater var ikke smukt og syntes heller ikke stort. Forscenen var decoreret med Büster af Goethe, Schiller, Ifland og Schroeder. Skuespillerne vare fortræffelig forberedte, og man hørte aldrig Souffleuren. Fegtninger og

Fred nu omvifter os mildt, mens Bylivets Støv vi afryste,
Vandre til Ottensee ud, dvæle ved susende Lind,
Som i fortrolige Qvel omsuser den slumrende Barde,
Hviskende sagte dit Navn, Verdensforløserens Skjald!
„Hvor de saa stille dog nu i Herren de Salige hvile!“
Bæver din Kæmperøst her, nordiske Ven!*) ved hans Grav.

---

alt Sligt gik raskere og bedre end hos os. Decorationerne skiftede med mere Lethed, og Tilskuerne kededes ikke ved lange Ophold mellem Acterne; saasnart Orchestret havde spillet, maatte Dækket strax gaae op; men Orchestret stod udentvivl langt tilbage for vores.

*) Provst Frederik Schmidt, der var min Reisefælle fra Kjøbenhavn til Neapel, var en elskværdig aldrende Mand, der uden at gjøre Fordring paa noget betydeligt Navn i vor poetiske Litteratur, dog i Stilhed bevarede en varm poetisk Følelse for alt Skjønt og Ædelt saavel i Konsten som i Naturen og Menneskelivet. Han kunde ofte synes aldeles kold og prosaisk i Væsen og Adfærd; men naar han oplivedes i en selskabelig Kreds eller i en Situation, der vakte hans Følelse, udbrød han ofte pludselig i en Sang, der greb ind i Stemningen; det samme var Tilfældet, naar han satte sig til Klaveret og begyndte at nynne, halvt brummende, paa en af sine egne vakkre Compositioner; den vorende Følelse brød da gjerne frem paa en ganske egen rørende Maade, og man mærkede, det var en poetisk Natur, der skjulte sig under denne jævne corpulente Skikkelse. En Eftermiddag gik jeg med ham fra Hamborg til Altona og derfra til Ottensee, hvor vi besøgte Klopstocks Grav Den ligger ligefor Kirkedøren under en stor smuk Lind. Der hviler Messiadens Digter ved sin Hustrues Side. Paa hans Monument staaer en smuk qvindelig Figur med et Kors i høire Arm, som hviler paa en Urne; den anden Arm er med et begeistret Udtryk vendt mod Himlen. Vi læste Indskriften:

Stille fra Graven vi gaae. — Snart Elbens Snekke os
vugger.
Hist jeg en Ungersvend seer; drog han fra Huus og fra Hjem?
Stille han stirrer mod Kyst — see! der staaer nu høit paa
Altanen

„Saat von Gott gesäet dem Tage der Garben zu reifen.“

„Bei seiner Meta und bei seinem Kinde ruhet Friederich Gottlieb Klopstock. Er ward geboren d. 2 Juli 1724. Er starb d. 14 Marts 1803.

Deutsche! nahet mit Ehrfurcht und mit Liebe der Hülle Eures größten Dichters! Nahet, Ihr Christen, mit Wehmuth und mit Wonne der Ruhestätte des heiligen Sängers, dessen Gesang, Leben und Tod Jesum Christum prieß. Er sang den Menschen menschlich den Ewigen, den Mittler Gottes. Unten am Throne liegt sein großer Lohn ihm, eine goldne heilige Schale voll Christenthränen.“

Skjøndt Indskriften virkede for Lidet ved at sige for Meget, og jeg ikke kunde istemme superlative Udtryk som „des heiligen Sängers,“ „Eures größten Dichters“, medens jeg aldrig havde kunnet læse hans berømte Messiade til Ende, havde jeg dog seet Flugten og Høiheden i hans Begeistring. Jeg stod nu veemodig og andægtig, kunde jeg gjerne sige, ved den fromme Digters Grav, og det var virkelig som hans Aand var mig nær, da Schmidt, der havde kjendt ham personlig, med dyb dæmpet Stemme istemte Digterens egen Gravsang:

Wie sie so sanft ruhn alle die Seligen,
Zu deren Wohnplatz jetz meine Seele schleicht!
Wie sie so sanft ruhen in den Gräbern
Tief zur Verwesung hinabgesunken.

Und nicht mehr weinen dort, wo die Klage flieht,
Und nicht mehr lachen hier, wo die Freude flieht,
Und unter traurigen Cypressen,
Bis sie der Engel hervorruft, schlummern.

Skjønne med viftende Slør, Taarer i kjærlige Blik.
Tvende Smaaengle jeg seer af herlige Qvinde omfavnet:
„Moder! ak, Søstre! Farvel! — ti med din Smerte, min Sjæl!"
Fremmed var ei mig det Suk: vel kjender jeg Affkedens
Smerte.
Kjærlig tilbage jeg seer. Staden nu synes mig skjøn:
Kjærlighed boer dog og der! — tilgiv, om det Liv jeg mis-
kjendte,
Som jeg saa flygtig har seet! — Kjærlighed boer dog og der! *)

Wenn einst auch künftig, gleich wie der Rose Pracht
Hinabgesunken, modernd zum Aschenkrug,
Früh oder späte Staub zum Staube
Meine Gebeine begraben liegen —

Dort ging im Mondschein, ruhiger Schwermuth voll,
Ein Freund vorüber, warm wie die Sympathie,
Und weihete dann meiner Asche,
Wenn sie's verdiente, noch eine Zähre —

Und seufzte leise, das Blick auf's Grab gesenkt,
Mit leiser Wehmuth, teif aus dem Busen: ach!
Wie er so sanft ruht — ich vernehm es
Zäuselnd umgab ihn dafür mein Schatten.

*) Allerede i Hamborg havde jeg Hjemvee; derfor saae jeg vel ogsaa Staden i saa taaget et Lys. Fr. Schmidt gik det ikke bedre. „Hvor man dog er nogle Narre!" sagde han en Dag, da vi saae ud over Elben, og han pludselig fik Hjemvee ved at see en Egn, som lignede hans Hjem (Eger i Norge) — „Vi reise Verden rundt for at finde hvad vi langt nemmere kunde have, uden at gjøre et Skridt." — Det unge Menneske, hvis Affkedsscene med Moder og Søstre ved Elbbroen, ligesom befriende i et Billede udenfor mig, af-

Haarburg.

Fremmed mig synes alt Luften, og fjernt kan jeg Smaa-
bjerge skimte;
Stærkt fremstraaler fra Tordenens Sky det varmere Sollys.
Elbfartglæden foer hen; men lifligt hiin Skjønne paa Svalen
Vifted romantiske Luftning mig til med Stjerneslørfligen.
Bonden i fremmede Dragt paa Stavnen jeg tog for en
Pilgrim;
Her jeg nu synes til Egne henført, som malte jeg skued;
Glandsen paa Ruderne hist, og Slagskyggen her over Muren
Glæder den hastig bortilende Gjest, som bekjendt og dog
fremmed.
— Uforklarlig, mig ofte fredsalige Straale gjenlyser,
Som af et Livs Lyksalighedsblink, der forlængst er bortfaret.
Let som en Luftning bortflyer og let som en Luftning gjen-
kommer
Livets det skjønneste Glimt fra det Land, hvor Anelsen bygger.*)

---

speilede mig min egen nylig smertelig oplevede Afsked ved Toldboden i Kjøbenhavn, var en gøttingsk Student Eden, der havde besøgt sin Familie i Hamborg og nu vendte tilbage til Universitetet. Han sluttede sig venligt til os og blev vor Ledsager til Gøttingen.

*) Elbfarten fra Hamborg til Haarburg var det Skjønneste, jeg hidtil paa denne Reise havde oplevet. Milde Foraarsluftninger førte os forbi de grønne Elbbredder og Wilhelmsburg; jo nærmere vi kom Haarburg, jo smukkere bleve Udsigterne. Den usædvanlige Midsommervarme sidst i April og et frappant Tordenveir gav det Hele en magisk Belysning.

Paa Lyneborg Hede.

Gold vorder sandige Vei, og seent gaaer nu Reisen paa Heden;
Stundom dog lystige Sang korter det langsomme Døgn.

Stirrer med Øine af Glas her en Vormand paa mig i Karmen;
Bleg og med Dødningeblik? — Nat han ei mæled, ei Dag —
Livløse Hedenatur! har her i et Menneskebilled
Synlig din haabløse Aand fulgt os paa ødeste Vei?
Fremmede Konstner det er — i sin Ørk han seer efter Manna:
Alt i den smaalige Trang slukkes Begeistringens Ild. —

Nager dig dybeste Sorg? forsager du haabløs i Konsten?
Graane dig Lokkerne alt, førend du Krandsen har naaet?
Stir dog mod Jorden ei saa, løft opad det fredløse Øie!
See over Heden og haab! Jorden bag Ørknen er grøn.*)

---

*) Jeg erindrer ikke at have seet noget mørkere Billede af det forulykkede Konstnerliv, end hiin Skikkelse, som over i 20 Timer sad stum og stirrende ligeoverfor mig i Reisevognen paa Lyneborg Hede. Af hans faa Ytringer siden erfarede jeg, at han var en Protraitmaler paa henved 40 Aar, der nu søgte Livsophold som Tegnelærer, uden Haab om nogensinde at kunne overvinde Materien, som han kaldte det, med Hensyn paa sin Konst, som han med Lidenskab havde elsket, men for seent var kommen til at dyrke.

Celle.

Her, hvor Mathilde har sukket, i Skyggen den Reisende
dvæler,
Seer i veemodige Lund stille paa Gravmælets Krands,
Mindes hvor hastig paa Jord dog Smerten som Glæden
henveires,
Søger i støvede Slot Spor af hiin Yndiges Fod.
Tomme Gemakkerne staae, og Vinden nu gjennem dem vifter;
Lød her i Hallen et Suk? hvisked en sørgende Aand?
Fred, du henflygtede Sjæl! har ei Diademet du fundet,
Som ei Dæmonernes Magt hyller i Sørgeflor meer?*)

Hannover.

(27de April).

Flygtning fra Feernes himmelske Land, du jomfruelig skjønne,
Mailøvbekrandsede Vaar! her flyver du alt os imøde:
Hvor jeg imorgen skal gaae, du alt har udstrøet dine Blomster —
Skynd dig nu og til min Elskedes Hjem og siig du har
mødt mig

*) Dronning Mathildes Monument i Slotshaven i Celle er af grovt Marmor og forestiller to qvindelige Figurer, den ene med en Cypressekrands, den anden med et Barn paa Armen. I Slotskapellet saae jeg flere Malerier, hvoriblandt en Nadver af Lucas Kranach. Jeg besaae Tugthuset og Daare-Anstalten, hvor jeg blev hilset med en uhyre Mængde Forbandelser af en Rasende, der holdt mig for en Franskmand og endelig derfor vilde sønderrive mig.

Her! — Bring den eensomme Brud de lifligste Blomster, du eier!
Ei af min Haand hun den første Fiol iaar skal modtage —
Bring hende tusinde nu, og udaand i Duften fortrolig
Hvad jeg i Walmodens yndige Lund har betroet dig iaften!
Lad paa din Sommerfuglflugt det Nattergalchor dig ledsage,
Som dig omtoner med fløitende Sang! — Over Kirsebærtræers
Nylig udfoldede Krands jeg nu seer hvor i Duft du henflyver —
Bring disse Skovduer med dig, og lad dem i Bøgelund bygge,
Hist, hvor min Elskede gaaer! og mal i de glødende Skyer
Bjerget som her i det Fjerne jeg seer! — og naar Billedet glæder
Øie og Sjæl — saa lad lønlige Røst, som her den mig tryller,
Sjunge den venlige Sang: „forglem mig ei i din Glæde!"
Sjung om min Kjærlighed, liflige Vaar, mens du iler mod Norden!
Her ved Museerne nu og ved Leibnitzes Minde jeg standser;
Men hvor du vandred igaar, i dit Spor jeg henruller imorgen.*)

---

*) I Walmodens Have ved Hannover overraskedes vi af den pludselig heelt udfoldede Foraarspragt. En skjult Sangerinde fuldendte Trylleriet. I Walmodens Malerisamling fandtes endeel gode Copier af den italienske Skoles Mesterværker og af flere antike Statuer i formindsket Størrelse. Der fandtes gode Orginaler af Albrecht Dürer og van Dück. Leibnitzes Monument i Hannover bestaaer af hans colossale Brystbillede i et Slags aabent Tempel i græsk Stiil med den simple Overskrift: *Genio Leibnitzii.* —

Paa Veien til Göttingen.

Rigdom nedregner fra Sky og om Biergenes Kanter det lyner;
Skjøn er den stigende Vei; ofte maa Hjulskoen ned.
Stolte Ruiner jeg hist af Riddernes Borge nu skuer:
Hardenberg, Heltenes Borg, Plessen vi fare forbi.
Nær er nu Burschernes Stad; her alt vi to Flygtninge møde:
Carceret truer dem strengt — brød de Philisternes Fred?

Nærmere boglærde Stad, her en ridderlig Hær fra Duellen
Glad sig udsoner med Sang, skjuler dog blodige Saar.
Lyster dem Kamp nu med os? maaskee vi Philisterne ligne —
— Tal dem til Rette, Hr. Bursch! er ei dit Hoved bemost?
Giv dem dit Æresord paa, at slet ingen Fux du er mere,
Har ei Philistere med, kun Philistranter maaskee. —
Skjenk nu vor Svoger kun Fred, I høilærde gøttingske Kæmper!
Har I endnu ikke lært, Molle at skjelne fra Helt?*)

---

*) Fra Hannover til Göttingen reiste vi gjennem smukke Bjergegne. Vi kjørte over Hafenberg og havde fra Bjergaasen en fortræffelig Udsigt. Ned ad Bjerget gik jeg ad en Gangsti. Ofte saae man Bjergslotte og gamle Borgruiner paa Bjergskraaningerne mellem de lysegrønne Træer, og i Dalene græssede talrige Hjorde; Hyrden med Stav og Hund savnedes ikke i det idylliske Maleri. Burg der Helden, saavelsom Hardenberg og Plessen, hvis Navne med de gamle Ridder-Slægter have bevaret sig, ere skjønne Borgruiner. Smaafloderne Leine og Ruhme flyde yndigt gjennem de grønne Dale. En halv Miil fra Göttingen blev

Göttingen.

(d. 3die Mai 1818.)

Underlig boglærde Stad, du tydske Regents i det Store!
Længe du fængsler mig ei bag Auditoriers Muur.

---

vor Reisevogn omringet af en Flok berusede göttingske Burscher til Hest. De havde drukket Forlig efter en Duel, og En af dem, den haardest Blesserede formodentlig, havde et Stykke engelsk Plaster paa Kinden. De fik isinde i deres ungdommelige Kraftfylde at øve deres Mod paa vor Postkarl og hans Heste, og der var nær kommet slemme Klammerier ud deraf; men vor tydske Reisefælle, den unge Student Eden, som til Lykke ikke længer var „Fuchs“ eller hvad vi kalde „Rus“ men „alter Bursch“ eller „bemoostes Haupt,“ gav sig i denne sin Værdighed tilkjende, og paa hans Æresord, at han virkelig var „alter Bursch“ lode de vor Kudsk fare i Fred. Havde de drevet det videre, havde vor Student maattet udfordre dem allesammen og vi maaskee maattet forsvare os med denne Krigshær med vore Paraplyer. Han skammede sig for os paa sine Kammeraters Vegne, og jeg maatte tilstaae, at hvis det var allevegne, som det syntes mig at være i Kiel og her, var det just ikke Humanitet, man skulde lære ved de tydske Universiteter i Aaret 1818. En vild, raa og halv soldateragtig Svirebrodertone syntes mig endnu dengang at være den herskende. I deres gammeltydske Dragter med Huggerter og lange beduskede Tobaks-Piber droge de i tætsluttede Sværme Nat og Dag gjennem Gaderne med Huien, Floiten og skrigende Sang, som neppe engang berusede Haandværksvende paa en Markedsdag i vore Smaakjøbsteder. Jeg maatte imidlertid indrømme, at blandt 1200 Studenter i en lille Stad kunde 100 Galninger let tage Æren fra dem Alle, og af det Lidet, jeg endnu havde seet til dem, var det Uret at fælde nogen almindelig Dom. Efter vor Students Sigende vare gjensidige „Prellerier“ og Drillerier den almindelige Tone mellem

Verden min Høresal blev; dit Bogstøv mig ei skal begrave;
Ei bag hiin Sky af Tobak Viisdommens Himmel jeg seer.
Gik jeg, en hvidkoftet Bursch, og samled end under Kabudsen
Allehaand Viisdom mig her, Lidt jeg til Livet dog saae:
Det sidder her ei paa Bænk og siirlig Collegier skriver;
Frit det omflyver og glad: Frihed med Lyst det kun naaer.
Længe af Verden jeg Stranden kun saae og de Træer paa Volden.
Mured jeg inde mig her, saae jeg ei Volden engang —
Sang jeg tilsidst og paa Græsk, derfor blev jeg ingen Homeros,
Derfor ei heller Homer Göttingen har freqventeert.

Saa mig undskyldende, her i Lærdommens Stad jeg indtræder.
Sang her ei mangler og Klang; Tonen dog glæder mig ei:
Ikke Begeistringens Røst, den livlige, er det som støier,
Døsige Haandværkerlyst høirøstet driver forbi.
Fremmed den Reisende bli'er; fortrolig sig Ingen ham nærmer:
Hvo der ei passer sin Bog, passer kun Pibe og Glas;

Studenter og Borgere, som alle kaldtes „Philistere“ (Philistranter kaldtes alle Embedsmænd eller forhenværende Studenter, der vare gaaede over i andre Stillinger, Professorerne ikke undtagne). En Miils Vei fra Göttingen traf vi 2 Göttingerburscher i Vertshuset. De vare emigrerede, fordi de havde pryglet nogle Borgere og kedede sig ved Stadsarresten i Ferierne; nu maatte de om nogle Dage være i Staden igjen og gaae i Carcer, ellers vilde de blive relegerte. Visse Ord medførte altid Udfordring; det almindeligste var „Dummer Junge!“ og det ubetydeligste var den Yttring: „das ist sonderbar!“ „Lieber Kerl!“ var derimod Stikordet til godt fortroligt Kammeratskab.

Finder man underligt Sligt, man maa sig til Tvekamp
udruste:
Det er et krigerisk Folk, som ei paa Spøg sig forstaaer.*)
Høfli e Hofraader dog modtage den Fremmede gjestfrie;
Damer i Theeassemblee pyntelig sidde paa Rad.
Kommer en Bursch der iblandt, til artige Hofmand forvandlet,
Staaer han med Haanden paa Ryg, seer paa de pyntede Been.

Glæder mig Skallen ei her, den raa, som selv den polerte,
Kjærnen jeg ærer, hvor dyb, kraftig og skjøn den er skjult.
Mangen for dybt dog er skjult, og søger jeg Kästner og
Heine,
Finder blandt Grave jeg kun Stenen med hæderligt Navn.

Rosen i Vinduet hist endnu vel blomstrer en Sommer,
Og naar den blomstrer ei meer, lever endnu den i Sang;
Ak! men den Skjønne er død, som fro den har plantet og
pleiet;
Skjalden er og faret hen, som os hiin Rose besang.**)

---

*) Hvad jeg allerede paa Veien til Göttingen troede at have iagttaget med Hensyn paa den da herskende Tone i det tydske Studenterliv, fandt Bekræftelse i hvad jeg under mit korte Ophold i denne Universitetsstad havde Leilighed til at erfare.

**) Den unge saa tidlig døde Schulze, hvis smukke Digt „den fortryllede Rose“ har bevaret hans Navn og stod i nøie Forbindelse med hans Kjærlighedsliv, blev meget omtalt og savnet. Blandt Professorerne i Göttingen gjorde jeg Bekjendtskab med Orientalisten Hofraad Tüchsen og Professor Welcker, en særledes vakker Lærd, som forstod Dansk og kjendte vor nyere poetiske Litteratur. Hos Hofraad Tüch-

Snart flyver Aanden fra Jord, o! grib den før den hen-
farer!
Sjung, mens du gløder, o Sjæl! ton, før du brister, o Stræng!
Længe paa iilsomme Flugt forstummed den hjemløse Flygtning —
Tonende Kjærlighedssuk! flyv nu mod Hjemmet i Sang!

Forlad mig ei!

Forlad mig ei, du Trøster i min Sjæl,
Du Himmelblink fra Livets Solevæld!
Du Glimt af Gud og af hans Herlighed,
Som lyste over mig og gav mig Fred —
Forlad mig ei, du Aand fra Gud!
Død, evig Død, hvor du er slukket ud!

Forlad mig ei, du Aandens stærke Røst!
Ton dybt som Orgeltoner i mit Bryst!
Opløs min Sjæl i Æolsharpeklang,
Og sving den over Stjernerne i Sang!
Forlad mig ei, du Røst fra Gud!
Ton fra min Sjæl Guds Fred i Verden ud!

---

sen var det, jeg saae det Rosentræ i Vinduet, som havde foranlediget Schulzes smukke Priisdigt „den fortryllede Rose.“ Den unge Digter havde været forlovet med hans nu ligeledes afdøde Datter, og boet ligeoverfor hende. Schulzes efterladte større episke Digt „Cecilia“ var da endnu ikke udkommet.

Forlad mig ei, du Livets Maaneglands!
Du Gjenskin af Forklartes Seierskrands!
Du Stjerneblomst fra Aandens Paradiis,
Som toner Gud forecnte Hjerters Priis! —
Forlad mig ei, min Kjærlighed!
Kun i dit stille Lys er Liv og Fred.

Forlad mig ei, du, som jeg selv forlod,
Du Aanders Samfund, som min Røst forstod!
Du stille Hjem, hvor mine Elskte gaae,
Kjærminder groe, og danske Hjerter slaae! —
Forlad mig ei, mit Fædreland!
Bliv i min Sjæl! og du mig følge kan.

Jeg er bønhørt — jeg har hvad jeg forlod:
De følge mig, de som min Sjæl forstod,
Og Kjærligheden lever i mit Bryst,
Og Aanden boer der, hæver høit sin Røst —
Flyv, Gjenlyd, flyv fra Leines Bred,
Til Danmark flyv — sjung om min Kjærlighed!

Frankfurt am Mayn.

(d. 8de Mai 1818.)

I Diligensens rullende Grav tre Døgn jeg har vaaget;
Ud fra dens gloende Ovn idag jeg mod Königstein skued:
Odenwald skimted jeg glad; did var det jo Emma henflygted —
Der end blomstrer Eginhards Slægt i Kjærlighedslunden.
Søvn jeg behøver nu ei; og skjønnere kan jeg ei drømme,

End paa den duftende Sti, hvor jeg gaaer paa Frugtblom-
stertæpper:
Bornheim qvæger det hvilende Blik; trindt om Staden, den
gamle,
Mainen omslynger med Lyst den unge Natur. Her er lifligt!
Her skal jeg see paa den livsglade Vaar mellem Alderdoms-
minder
Til jeg med Randsel og Stav udvandrer paa herlige Rhinfart.*)

---

*) Reisen fra Göttingen til Frankfurt am Mayn med Diligen-
sen gik uden Ophold fort Nat og Dag, hvorfor vi kun
flygtig saae Cassel under den store Menneskevrimmel og de
mange prægtige Optog, der just fandt Sted ved Hertugens
Bryllup. Det smukke Wilhelmshöhe saae vi derfor ogsaa
kun i Frastand, hvor det saae ud som et Feeslot, der svævede
høit i Luften. Jo nærmere man kom Frankfurt, jo rigere
og yppigere udfoldede sig den herlige Natur i disse Egne.
Rugen stod allerede i Ax her i de første Dage af Mai,
og Viinstokkene vare i Udbrud. Fra Friedberg kjørte
man som gjennem de skjønneste Haver mellem lutter blom-
strende Frugttræer. Ved Giessen seer man skjønne Borg-
ruiner paa Bjergene. Vi kom forbi den Valplads, hvor
Marskalk Broglio slog de Allierede i Syvaarskrigen, og
saae den Skov, Eginhard og Emma sagdes at være
flygtede til og hvis Navn Odenwald (ɔ: O! du Wald)
udledes af Eginhards Udbrud: „O! du Wald, der uns aufnahm!“
Skoven og Godset, som Keiser Carl skjenkede de Elskende,
tilhørte endnu en Efterkommer af Eginhard og Emma,
saavidt jeg erindrer, en Greve af Erback. Bjergfæstningen
Königstein, som man seer i Frastand, var en Ruin.
Den blev af de Franske sprængt i Luften i Revolutions-
krigen, hvorved adskillige Franskmænd selv sprang i Luften.
Da jeg, strax efter Ankomsten til Frankfurt, til Fods vilde
opsøge Königsteins Ruiner, forvildede jeg mig til den smukke
Landsby Bornheim og kom til Frankfurt igjen gjennem en
anden Stadsport, uden at kjende Staden rigtig igjen.

— Aldrig forglemmer jeg Blikket, som her saa dybt mig bevæged,
Lindners Ophelia-Blik! skjønt har du smeltet min Sjæl.
Stein! med glødende Ord din Hamlet herlig os gjested,
Stevned den varslende Aand, rystede Sjælen og svandt —*)
Billeder, som ei forgaae! paa Reisen I skal mig ledsage:
Kom, Ariadne!**) drag med, skjøn som paa Tigerens Ryg!
Saa har Konstneren kun og Guden***) vist fordum dig skuet,
Men ei Helten,****) som dig, blind paa hans Magtbud, forlod.

---

*) I hvor høi Grad Aand og inderlig Følelse gjennem Blik og Stemme i den mimiske Konst kan erstatte Manglen af et betydende Ydre, saae jeg ved en Forestilling af Hamlet i Frankfurt, hvorved en Demoiselle Lindner, som Ophelia, mod al Forventning, henrev os. En Skuespiller Stein fra Leipzig gav Hamlet, som Gjesterolle, med Ild og Kraft. Hvad deres Navne forresten gjælde eller have gjældet i den mimiske Konsts Historie, er mig ubekjendt.

**) Tanneckers Ariadne paa Tigeren er med Rette berømt som et af den nyere Skulpturs Mesterværker; det fandtes tilligemed samme Konstners collossale Brystbillede af Schiller i Bethmanns lille smagfulde Konstsamling.

***) Bacchus.

****) Theseus.

Kroningsstaden.

(Frankfurt den 10de Mai 1818.)

Vær hilset du gamle fribaarne Stad,
Hvor fordum i Kreds de Mægtige sad

Og keised til Herre for Folk og Land
Thuiskons dygtigste Riddersmand!

End hæver du dig over Mainens Bred,
Men seer veemodig i Bølgen ned.

Dit gamle Aasyn du kjender igjen;
Men Herligheden er faret hen.

Nu staaer kun i støvede Billedbog
Din Keiserkroning, dit Fyrstetog.

Der sidde de Herrer end strunk til Hest,
Som længst var Føde ved Ormefest.

Der ride de rask i Skarlagen rød,
Som rede de bort fra Tid og fra Død.

Der stander endnu den Biskop stor,
Og Keiseren knæler i høien Chor.

Guldkronen sidder saa fast ham der,
Som skulde han aldrig tabe den meer.

Rigsæblet han holder i Haanden fast;
Men Æblet faldt dog, og Grenen brast.

Klenoderne ligge i Skrinet nu;
Dem kommer stundom en Fremmed ihu:

Den gyldne Bulle han stirrer paa,
Guldspiir og Krone han løfte maa.

Den Fremmede vender sig bort igjen
Og tumler lystig i Verden hen.

Men du staaer fast alvorlig og tro,
Du gamle Stad med din Kæmpebro!

Med dunkle Taarne i Luften blaa,
Du synes mig her som en Olding staae.

Af Rust fortært er din Ridderpragt:
Forstenet haver dig Tidens Magt;

Og nu er du vorden en Bautasteen,
Som graaner paa Heltenes Dødningbeen.

Men trindt om din døde udslukte Glands
Naturen slynger sin svulmende Krands.

I Mailuft sjunge de Vagtler smaa,
Paa Tæpper af Frugtblomster Elskende gaae.

Hist Flaaderne glide paa Mainens Strøm;
Her gaaer en Fremmed i sælsom Drøm.

Han drømmer om den forgangne Tid,
Veed selv ei hvor han er kommen hid.

Et Paradiis han omkring sig seer,
Ei Hjertet veed hvad det ønsker meer —

Og dog han Sukket ei dæmpe kan:
Han er dog ei i sit Fædreland.

Hiſtoppe mod Nord der ligger en Ø;
Der sidder nu ene mit Hjertes Mø.

En Flygtning gaaer jeg ved Mainens Bred:
Mod Hjemmet flygter min Kjærlighed.

— Farvel, du gamle fribaarne Stad,
Hvor fordum i Kreds de Mægtige sad!

Farvel, du Olding med Issen graa!
Dit Billed tidt for min Sjæl skal staae.

En Bautasteen med sin Blomsterkrands,
Du peger paa Verdens udslukte Glands —

Paa Blomsterne, som saa brat forgaae,
Og dem, som evig paany fremstaae.

Den Fremmede vandrer i Verden hen —
De døde Tider opstaae igjen.

Det Gamle flygter, det Nye forgaaer,
Til een Dag vorder som tusind Aar.

Sæt fort nu Staven, du Vandringsmand!
Du vandrer til et forjættet Land.

Tag med dig Frø af de Blomster smaa,
Som atter om tusind Aar skal opstaae!

Eet Frø du bringe i Hjertet med,
Som Rod kan fæste i Evighed!

Og synker al Verdens Herlighed hen,
Over Stjerner søg den forklart igjen!

Mainz.

(Den 13de Mai 1818.)

Det var en lystelig Fart! For Flodsnekken Heste man spænder;
Kommer saa Vinden og Strømmen dertil, det tredobbelt glider;
Saadan at kjøre til Skibs man ei i vort Norden er vant til.
Munteri var Torveskibs-Selskabets blandede Kreds. Hist affondred
Fiint sig den dannede Skjønne med Schillers Theater i Haanden;
Her blandt de brægende Faar sig Bønderne lystelig leired;
Men i fortrolige Krog for Tærnen Jægeren nynned.
Her Marketenterens Bod — og der Lotterispillet lokker —
Harpe og Hakkebræt kalder til Dands. For de landlige Skjønne
Lystige Smaaherrer rask sig dreie paa Hælen og fløite;
Stadige Borgermand taus bevogter blufærdige Datter.
Mangen Historie skjult har begyndt at udvikles: alt synes
Hist og her lønlige Smiil at forstaae hvad de flygtige Blikke

Halvt kun har rovet. Men pludselig nystiftet Stat sig opløser,
Og fra det standsede Skib bortiler Enhver med sin Vadsæk.

Gamle ærværdige Mainz! iaften du os da huser.
Først hiin Ruin vi dog see, Værket fra Romernes Tid! *)
Stort det end staaer i sit Fald, og Magtens Gjenfærd end
susen,
Hvor under Ørnens Klo Verdensbekæmperne stod.

— Domkirken see vi endnu før den gamle Stad vi forlade!
Frauenlobs Gravsteen os her nævner en lykkelig Skjald:
Skjønheden priste han tro og æred den herlige Qvinde,
Derfor til Graven ham bar Fruers og Jomfruers Haand —
Ærlige Heinrich! ei du forgjeves har levet og digtet:
Toner end ikke din Sang meer gjennem Verden som før,
Slaae end de Hjerter ei meer, og tindre nu ikke de Øine,
Blusser ei mere den Kind, som dig opflammed til Qvad;
Stenen gjemmer dog Navnet end tro, som de Skjønne dig skjenked,
Viser paa Kisten endnu Krandsen, dig Hjerterne gav.
Seirherrer stod ved din Grav, og dit Liv har Fyrster mis-
undt dig:
Hvo vilde gjerne ei døe, sank han saalunde i Muld!
Hil dig, du kjærlige Skjald! fra Muldet du har dig udsvunget,
Sjunger blandt Engle vist nu — her du alt om dem har drømt:
Hvad dig var Skjønnest og Helligst paa Jord, lyksalig du
priste,
Derfor du salig vist nu evige Skjønhed kan see.

— Trofaste Sveitzer har ondt ved bort fra den Grav os at
drage:

*) Vandledningen.

„Fyrster her hvile dog med, Meget er her end at see!"
Underet høre vi nu om Franskmandens tusinde Orer,
Dem i een eneste Nat Englen i Templet har knuust.
Vievandskarret vi see, som den svenske Rytter har haanet,
Vandende Hesten deri; evig til Minde det nu
Staaer forbandet og tørt, og aldrig det mere skal væde
Pigens uskyldige Barm fromt med Velsignelsens Tegn.

Gaae vi fra Domkirken ud, og har Galleriet vi skuet,
End jeg opsøger dit Huus, sære mærkværdige Faust!
Tryg der nu Borgeren boer, din Aand ved Nat ham ei skræmmer;
Nikkende klogt, han udleer Pagten med Afgrundens Drot.
Sad Mephistopheles selv til Bords her med ham hver Aften,
Tryg han vist rakte ham Haand, tog ham for lystige Ven.
Oplyst Alverden nu er, og Dæmonen ei længer vi frygte —
Øiet opdaged ham ei, om han paa Næsen os sad.

Tillægsbemærkning.

Flodreisen med Mainzskibet fra Frankfurt til Mainz forbi Höchst og Hochheim var særdeles smuk. De gigantiske Ruiner af en romersk Vandledning, som findes ved Salbach, en lille Spadseretour fra Mainz, vare et interessant Skue. Denne Vandledning blev opført af en Legion Romere, som under Titus havde været med ved Erobringen og Forstyrrelsen af Jerusalem. Jeg saae ogsaa her den formeentlig største Samling af romerske Mindesmærker, man har nogensteds udenfor Italien. Fra Spidsen af St. Stephans-Taarnet overseer man hele det gamle Moguntiacum og seer hvorledes Rhinen og Mainen flyde sammen. Dr. Fausts gamle Huus er en Mærkelighed,

ingen Reisende gjerne lader ubeseet. I Billedgalleriet lagde jeg især Mærke til Le Bruns Tullia, der vil kjøre over sin Faders Liig, medens de mere humane Heste steile, men synes at ræddes for hendes vilde Blik, idet de see sig tilbage. Her findes mærkelige Orginaler af Alb. Dürer, Jordaens, Rubens og begge Caraccierne. Napoleon har skjenket Byen denne Malerisamling. De Franske have ellers ikke efterladt sig anbefalende Minder i Mainz. I Domkirken har de raset vandalisk mod Konstværker og Helligdomme, slaaet Næser af Helgene og selv ikke sparet Crucifixer, Grave og Altere. I Revolutionskrigen gjorde de Kirken til Stald. Ved Siden af det bandlyste Vievandskar, som Gustav Adolphs Folk skal have vanhelliget, staaer et andet Vievandskar til Brug ved Gudstjenesten. Kirken er stor og prægtig; den har 11 Altere, og en Lampe brænder der Dag og Nat. Den gamle Minnesanger Heinrich Frauenlob ligger begravet i Korsgangen. Hans Liigsteen er bleven sønderhugget af de Franske; men hans Brystbillede seer man endnu paa en Sandsteen i Muren. Han har et ærligt tydsk Ansigt med glat nedhængende Haar. I et gammelt Basrelief seer man Damerne bære ham til Graven; de have ogsaa sat en Krone paa hans Hoved, og paa hans Liigbør i Basrelieffet ligge 3 Kroner. Om hans Billede staaer meget læseligt: Heinricus Frowenlob, dem Gott genadt, anno Domini 1318. Af Malerier saae jeg intet Betydeligt i Domkirken. Det bedste var en Altertavle med Marias Himmelfart, men som var gjennemboret af de Franske.

Rhinvandring*).

Ingelheim.

Vandresvendenes lystige Liv saa tidt jeg lovpriste;
Først jeg det prøved igaar: med Stav og med Randsel vi
vaded
Gjennem en Syndflod, og trang var Arken, vi naade mod
Aften.
Stalden har tjent os til Herberg inat; idag følger Lykken
Med os. Ingelheim! venlige Stad! i dig skinner Solen.

Her hvor den herlige Carl, den store, den mægtige, boede,
Støtter nu fattige Vraa sine Vægge til styrtede Slotsmuur:
Eenlige Søile af Hallen kun staaer, hvor Ridderen fordum
Strunk mellem Damerne stod, og glad Troubadourerne
blussed.
Geden nu der gnaver Græs, hvor Keiseren fordum har
thronet;
Her liden Emma engang gik Fyrster forbi, mens hun kasted
Frygtsom bluførdige Blik til ham, som i Hallen stod nederst,
Ventende Timen, naar Maanen stod høit og paa Slots-
taarnet skinned:
Da hun modtog ham hist henne, hvor eensomme Jomfrubuur
standed;

---

*) Med Provst Fredrik Schmidt foretog jeg denne Fodvandring, som en Udflugt fra Frankfurt, som vi vendte tilbage til over Badene.

Der i lyksalige Eginhards Favn forglemte Prindsessen
Daggryets speidende Blik og Sneens forraadende Fugle —
Hist over Snee paa jomfrugelig Ryg hiin Morgen hun bar ham.
— Her er hiint Elskovseventyr skeet: her Barnet end nævner
Navnet, som fløi over Rhin med Sang til de fjerneste Lande.

Her var det Hildegard sad, hiin Keiserens deilige Dronning,
Medens den mægtige Carl henfoer til Seir i det Fjerne;
Her hun forfulgtes i eensomme Hal af den glødende Taland *),
Fængsled i lønligt Gemak dog snild den forræderske Vogter,
Til hun med Glæde fornam det Budskab: Keiseren kommer!
Hvi gav hun Slangen da fri? hvi glemte hun, hvi i sin Glæde,
At selv den Rene kan døe for Tungens fortærende Giftstrøm!
Hist gik Foræderen fræk sin mægtige Broder imøde,
Skjænded den Helliges Navn og forblinded Seirherrens Øine,
Dryppende lumsk i Hjemkomstens Kalk Bagvaskelsens Edder.
Hist red Keiseren, bleg af Harm og af Qval. Her intreen han
Vild, med Forbandelsens Ord, hvor trofast Kjærlighed vented.
Hist gik med Bødlen iløn til Rhinen den dødsdømte Dronning;
Men du var nær i den Deiliges Blik, Uskyldigheds Engel!
Bødlen veg for hiint Blik, og under din Vinge gik, sorgfuld,
Stille, i Ørkenen ud, som Hagar, den vordende Moder.
Som Genoveva, i Hulen hun sad, hvor den Spæde hun fødte:
Skovens de vildeste Dyr ærbødig den Herlige tjente;
Hinden kom glad med nærende Mælk, naar ved Korset i Hulen
Dronningen knæled — og see! de svandt, de Prøvelsens Dage —
Stjernen gjenlyste, som længe var skjult: i Hulen lød Jagthorn —
Keiseren stod der og blegned, og Jagtspydet sank ham af
Haanden,

*) Carl den Stores Broder, hvem Keiseren i sin Fraværelse havde betroet Keiserindens og Borgens Bevogtning.

Og mens den sneehvide Hind ved Dronningens Skjød fandt
et Fristed,
Græd Keiser Carl ved den Hell'ges Fod, og for Hildegards
Bønner
Skaaned han Slangen, som veg og hvisled: husk, vi er
Brødre!

Her alt Dette er skeet. — Nu ved yndige Lyststed vi standse —
Kunde fra Svalen vi hist herlige Rhindal nu see!
Aaben staaer Hauge og Huus; ad Trappen vi freidig opstige,
Gaae gjennem Glasdøren ind, studse ved venlige Syn:
Stille med Rammen paa Skjød de Skjønne her sidde for-
trolig,
Sysle med svanehvid Haand yndigt i Aftenens Glands.
Længe jeg skued dig ei, du stille, du hjemlige Glæde!
Underlig rører du mig, her i det fremmede Land;
Gjenseer jeg Søstrene her imellem de skjønne Veninder?
Skimter jeg hende nu her, som er mig kjærest — ak nei,
Studsende paa os de see: de Reisende kjende de ikke;
Venlig de undskylde dog pludseligt Gjestebesøg,
Vise ad Trappen os op til Faderen og til Altanen;
Nysgjerrig efter os seer hun med den yndigste Røst.
Høit vi paa Svalen nu staae, og høflig os Faderen viser
Rhinens den herlige Dal, nævner os mangent et Navn,
Spørger hvad Land vi er fra, og hvorhen vi nu vandre i
Verden,
Undres ved vidtløftig Gang, giver os Raad med paa Vei.
Stadens mærkværdige Sagn den Gamle forglemmer ei heller —
Ingelheims Kirke vi see: „der de skjøn Emma begrov" —
„Nei, det Ludmilla jo var — i Seligenstadt ligger Emma —"
Klinger forneden en Røst, røber hiin lyttende Mø;

Der har hun tittet i Løn og hørt hvad de Fremmede taled,
Tie hun længer ei kan; Hjertet sig alt har forraadt:
Emmas Historie hun veed bedre end Fader og Moder,
Dertil ei tie hun kan, om hun end rødmer ilon.
Liflig uskyldige Røst! i Øret du længe mig klinger;
Snart gaae de Fremmede bort, hilse de Skjønne paany.
— Aldrig jeg seer dem igjen; imorgen paa Rhinen jeg glider.
Brat, liig rullende Strøm, verler den Reisendes Lyst.

Tillægsbemærkning.

I Kirken i Ingelheim seer man en Steen med en udhugget qvindelig Figur, som enten skal forestille Carl den Stores Datter Ludmilla eller hans Gemalinde, den berømte ulykkelige Hildegard. Folketraditionen fortæller om hende, at da hun, paa Grund af Keiserens Halvbroder Talands falske Beskyldning, skulde være druknet i Rhinen, undveg hun, men blev siden røbet og skulde have Øinene udstukne; dog hun undveg atter paa en vidunderlig Maade og kom til Rom. Hun helbredede siden ved sin Lægekonst sin Dødsfjende, Taland, efter at han først havde skriftet sin Synd. Sagnet om hende ligner det om den hellige Genoveva. Tilsidst blev hun retfærdiggjort for Keiser Carl og forenet med ham igjen og gik da i Forbøn for Taland, som Keiseren vilde lade henrette. Saavel med Hensyn paa dette Sagn som paa Eginhardts og Emmas Kjærlighedshistorie er Byen og Egnen rig paa locale Minder.

Rhinfart fra Weinhemi.

I Morgenrøde vi gange
Til Rhinens Bover ned;
Paa Baaden klinger der Sange,
Det ringer fra Bred til Bred.

Til Morgenmesse det ringer
I Byerne fjernt og nær;
Smaafugl udslaaer sine Vinger
Og sjunger i Morgenskjær.

Som Fuglen maa jeg nu synge
Og juble i høien Sky.
Mens Rhinens Bølger os gynge,
Jeg seer over Dal og By.

Histhenne Borgen nu stander,
Der alt de Skjønne opstaae
Og flette om hvide Pander
Guldlokker med Hænder smaa.

I Solen Vinduet blinker,
Til Rhinen skue de ned;
Farvel den Fremmede vinker,
Og lander paa fjerne Bred.

— Af Borge der er saa mange,
Af Skjønne der end er fleer;
Vi vil til dem Alle gange,
Saavidt som vort Øie seer.

Paa Bjerget staae Ranker grønne;
De glæde os paa vor Sti.
I Dalen smile de Skjønne;
Vi gaae dem med Sang forbi.

Som Rhinen i Dal sig slynger
Og bruser fra By til By,
Paa Flugten den Reisende synger,
Er fri som Fugl under Sky.

Winkeln *).

Festlig paa morgenlys Vei fra Kirken hist Messen udtoner.
Ti nu, du muntre verdslige Sang! hvor de dybere Røster
Kalde, vi træde nu ind! lad paa Vei os Velsignelsen følge!
Men hvi er Skaren vel sort, som knæler med Fakler og Bønkrands?
Liigkisten see vi nu først. Det er Sjælemesser, de sjunge:
Vel! vore Døde paa livlige Vei vi ogsaa vil mindes.

— Lys er Kirken og skjøn, og over Høialteret svæver
Gylden, med Verdens Frelser paa Arm, den hellige Jomfru —

*) En lille smuk Flekke ved Rhinen. Paa Veien herfra til Rüdesheim langs med Rhinen, gjennem Geißenheim og forbi Johannisberg, overseer man en stor Deel af den herlige Rhindal og har de meest henrivende Udsigter, især naar man kan bestige det høieste Punkt i Bjergskoven Niederwald, $\frac{3}{4}$ Miil fra Rüdesheim.

Hvorfor nedknæle vi ei? hvi staae vi som Hedninger opreist
Her, som vort Hjerte var Iis, mens dybt dog i Sjælen det brænder?
Billeder dyrke vi ei. Nu vel, saa nedbøi dig i Aanden,
Fremmede Sjæl, for usynlige Aand! — her svæver den ogsaa
Over os. — Bort! de fremmede Mænd med Stov og med Randsel
Drage, forstyrrende her, fra Altret den Bedendes Lysblik.
Stille nu frem ad smilende Vei! de hellige Toner
Fjernt vi end høre paa Stien, hvor skjønt i Dalen sig bugter
Herlige Rhin. Paa Veien os tidt Kapellerne standse.
Fromt er Folket vist her, og velsignet det Land, hvor de bygge.
Geissenheim blomstrer i Dal, og Johannisberg-Ranken alt grønnes.
Skjønnest glæder os nu Ruinen af Brømsernes Bjergslot.

Rüdesheim.

(Den 16de Mai 1818.)

Livlig, munter og let, af fyrige Bjergaand opløftet,
Skjønt af hans Ranker omsnoet, høit over Rhinen vi staae.
Mosbegroet hæver sig hist ved Floden det ældgamle Vagttaarn;
Ligefor Bjerget vi see: Rocuskapellet der staaer.
Herligt paa grønne Ruin, hvor Brømsernes Ridderslægt boede,
End paa den halvsjunkne Borg boer der en ridderlig Drot.
End i Sommer og Vaar her Fruer og Jomfruer sidde;
Bingen og Hattos Taarn her de fra Svalen kan see.

Tidt vist klinger i Qvel til Harpen Sagnet, hiint gamle,
Om den udslettede Slægt. Lænken, som underfuld brast,
Rusten der hænger endnu; o! klinger den ei i Kapellet,
Hvergang Giselas Navn toner paa Brømsernes Borg?
Halsjernet see vi, som Ridderen bar engang i sin Trældom,
Oxens de vældige Horn minde om underligt Sagn.
Hist i et Billed af Malm den lænkede Ridder end stander,
Som blandt de Vantro han stod. Vaabnet hænger end her;
Lillierne gjemmer det tro, og Rammen endnu os bevarer
Slægtens alvorlige Træk. Sengen i Hallen end staaer,
Stor i gammeldags Pragt og med Bibel-Billeder smykket.
Her lad i støvede Hal Sagnet opleve i Sang!

Ridderløftet.

Det var Ridder Hr. Brømser,
Han drog til det hellige Land:
„I Rüdesheim sidder min Dotter tro,
Vel Borgen hun vogte kan.“

Og det var liden Gisela,
Hun sad saa ene paa Borg;
Men tænkte hun paa sin Hjertenskjær,
Forglemte hun al sin Sorg.

Han drager nu med Hr. Brømser
Til Kamp i fremmede Land;
Den bedste Svend i Hr. Brømsers Hær
Er Giselas Fæstemand.

Men det veed Ingen i Verden;
  Saa stille den Svend drog ud,
Naar Guldsporen klirrer paa Ridderens Fod,
  Saa beiler han først om sin Brud.

Og det var Ridder Hr. Brømser,
  Ham frelste den Svend saa tro;
Nu klirred Guldsporen paa Ridderens Fod,
  Men aldrig hans Sjæl blev fro.

I Lænker laae Ridder Hr. Brømser
  Alt i de Vantroes Vold;
Forgjeves stred ved det Fangetaarn
  Den unge Ridder saa bold.

Og svor den gamle Hr. Brømser
  I Taarnet der, hvor han laae:
„Hvis atter jeg kommer til Rüdesheim,
  To Klostre saa skal der staae.

„Og i det ene skal sidde
  Min Dotter, saa reen og tro,
Og prise Guds Moder som Himmelbrud,
  For atter hun seer mig fro.“

Der Ridderen saa monne sværge,
  Brast Lænken af Haand og Fod;
Med Seier han vandred til Rhinens Bred
  Og for liden Gisela stod.

„Og hør du nu, min kjær Dotter!
  Nu est du en Himmelbrud,

Det har jeg svoret i Lænker og Baand
Og lovet den høieste Gud.“

Da blegned den Jomfrues Kinder,
Da blev hun saa sorrigfuld:
„Ak, før jeg skal svige min Hjertenskjær,
Jeg ganger i sorten Muld.“

Op foer gamle Hr. Brømser,
— Han var en Kæmpe saa vild —
I Stormen suste hans hvide Haar,
Hans Øine brændte som Ild:

„Forbandet saa skal du nu være,
Forbandet til evig Tid —
Forbandet være den Mand paa Jord,
Som sætter til Qvinde Lid!

„Forbandet være den Time,
Da mig en Dotter blev fød!
En Meeneder skal jeg i Graven gaae
Og faaer ei Fred i min Død.“

Og det var liden Gisela,
Hun hører sin Faders Ord;
Hvert Ord blev til en Djævel sort,
Som op af Helvede foer.

Med Ugle- og Flaggermuusvinger
De hvirvle sig om hendes Haar;
I Natten den ravnesorte
Paa Svalen den Jomfru staaer.

Dybt bruser Rhinen dernede
Ved Hattotaarnet saa sort.
Forbandelsen hyler i Stormens Flugt,
Brat hvirvles hun med den fort.

Og det var gamle Hr. Brømser,
Stod bleg her i Morgenrød —
Histovre ved Hattos det sorte Taarn
Laae liden Gisela død.

Har du nu Fred i din Grav? du vilde, usalige Kæmpe!
Selv du forbanded din Slægt — see! den af Jorden forsvandt.
Selv af Forbandelsen ramt, du sad her i Hallen forstenet;
Klosteret hæved sig ei; Blod havde Eden ei løst.
Klager der lød under Jord, og den Helliges Billed udreves,
Maatte paa Orens Horn minde dig høit om din Ed;
Trende Gange det kom fra Marken med Hyrden og Hjorden,
Trende Gange til Leg laae det for Hyrdernes Børn.
Nu dog i helligt Kapel sig Klostret*) over det hvælver —
Er nu Forbandelsen løst? har hine Sjæle nu Fred?
Fredelig stander nu her i Aftensolen Ruinen,
Stille blev Ridderens Borg: Mos der paa Taarnet nu groer.
Skjønt over Jomfruburet sig Vedbendrankerne slynge;
Ei liden Gisela meer græder i Rhinstrømmen hist**).

---

*) Noth Gottes.
**) Sagnet om Ridder Brømser og Gisela har jeg paa Hjemreisen behandlet dramatisk i Wien 1819. Dette Digt (Ridderløftet) er optaget i mine samlede dramatiske Digte 5te Deel.

Vug os nu, venlige Strøm! — til Rocusbjerget hiſtovre
Staaer de Reiſendes Hu. Rorkarlen ſjunger ſaa fro,
Viſer os mangen en Borg og mangent Sagn os fortæller;
Friſk i levende Røſt lever det Liv, der foer hen.

Tillægsbemærkning.

Den gamle Ridderborg Rüdesheim var førſt et romerſk Kaſtel og ſiden Brømſernes Ridderborg. Det var den ſkjønneſke Ruin, jeg hidtil havde ſeet. Den daværende Beſidder Grev Ingelheim havde ved Jernbroer fra Muur til Muur gjort Ruinen beſtigelig og, uden at betage den det Mindſte af dens romantiſke Skikkelſe, endogſaa gjort den beboelig. Han tilbragte ſelv med ſin Familie nogle Maaneder der om Sommeren. Fra de høie græsbegroede Muurtinder overſeer man hele Rhindalen; paa den modſatte Rhinbred ſeer man Binzen og St. Rocusbjerget med ſit Kapel og under en ſkummel Fjeldkløft midt i Rhinen ſeer man det berygtede Hattos Taarn eller Muſetaarnet. Den ubarmhjertige Biſkop Hatto, der i en Hungersnød lod de Fattige, der bade ham om Brød, indebrænde i ſin Lade, og glædede ſig over at være bleven fri for dem med det Udraab: „hør nu hvor Muſene pibe!" ſkal, efter Sagnet, til Straf for ſin Gruſomhed, være bleven forfulgt af Muus og flygtet fra ſin Borg Ehrenfels til hiint Taarn, der ligger ligeoverfor Ehrenfels, men der være indhentet og fortæret af Muſene. I det gamle Borgkapel ſaae jeg Brømſernes Familie-Portraiter, Mand og Huſtru tilſammen paa hvert Maleri. Den Brømſer, om hvem Sagnet fortælles, har Aarstallet 1363 under ſit Billede; hans Vaabenmærke var 6 Lillier. Man foreviſer alle de i Sagnet omtalte Mindesmærker om hans Fangenſkab i Palæſtina. Hvad der udgives for en Dragetunge er Sværdet af en Sværdfiſk.

St. Rocus.

St. Rocus var sig en Pilgrimsmand,
Han kom fra fremmede Lande;
Den Pesttrold raste i Rhinens Land,
Mod ham kunde Ingen bestande.

Med giftige Aande den Troldmand foer
Over Bjerg og blommede Dale,
Da blegned Mø og da blaaned Roer,
Brat Ridder og Svend sank i Dvale.

Men det var St. Rocus, han var ei seen,
Den Pesttrold monne han tvinge:
Paa Bjerget opbar han saa stor en Steen,
Som løftet af Englevinge.

Og da paa Stenen Kapellet stod,
Den giftige Trold var svundet;
Ret aldrig vi glemme den Pilegrim god,
Som haver Uhyret bundet.

Men kommer en Fjende til Rhinens Bred,
Og ei Kapellet han ærer,
Da bringer han Pest og Fordærvelse med,
Da Edder og Gift ham fortærer.

De Galler har det fornummet med Skræk:
— Ret aldrig det ganger af Minde —
St. Rocus haaned den Hær saa fræk,
Men blegned for giftige Vinde.

Bodfærdig udbrog de ved Fakkelskin,
Og bad hvor St. Rocus standed,
Og brat bortsused den giftige Vind;
Men Fjenden flyede af Landet.

Kapellet end stander paa Bjerget hist,
Der from den Fremmede hviler,
Og karsk han kommer til Hjemmet forvist,
Hvor fro ham Bruden gjensmiler *).

Flinke Rorkarl, hav Tak! din Sundhedshelgen til Ære,
Frisk fra St. Rocus Kapel ud over Verden vi see!
Sundhed seer jeg dog mindst, hvor fyldigst Livslysten dølger
Aandsfortærende Glød, skjult under glindsende Hud.
Pest og giftige Luft med Gru kun frygtes; dog værre
Oversundhedens Pest raser i Aandernes Land.
Nævnes Livet kun sundt, hvor dybt det ei røres og stræber,
Mens det, udhulet og tomt, leer i sin kalkede Grav —
Gunstig bevare os da for Sundhedspesten St. Rocus!
Goethe, Germanernes Zeus, her ham et Offer har bragt:
Altertavlen jo hist han from til Kapellet har offret;
Frygted dog sundeste Skjald lønlig hiin Karskhedens Pest?

---

*) St. Rocus' Kapel blev først bygget i Pestens Tid 1666 af en Pilgrim Rocus; da han lagde den første Steen til Kapellet siges Pesten at være ophørt. 1795 blev Kapellet ødelagt af de Franske; men der kom Pest iblandt dem og de giorde nu selv Processioner til den hellige Rocus. 1814 er Kapellet opbygget igjen og der skeer andægtige Valfarter dertil. En af vore Rorkarle vidste god Besked med alle Folkesagnene i Egnen og fortalte dem ærligt og trohjertigt.

— Herlig paa Bjergets Tind vi her ved Kapellet har hvilet,
Saae fra Borg og til Borg hen over brusende Rhin;
Solen gik over dem ned; end blinke de stolte Ruiner
Prægtigt i Maaneskin her, minde om Riddernes Tid.
Sagte paa skjoldblanke Flod fra Bred til Bred vi henglide;
Skjønt til Romanzias Lund vugger os rullende Strøm;
Rolig i stjernelys Nat paa Baaden Rorkarlen sjunger,
Peger paa „Brødrene“ *) hist, nævner os mærkeligt Sagn.

Sternfels og Liebenstein.

Histoppe to Borge jeg skuer,
Hoit stod de paa Fjeld over Rhin;
Græs groer nu paa Liebensteins Buer
Og Mosset paa Sternfels Ruin.

Paa Sternfels sang der paa Svalen
Den favreste Jomfru engang;
Fra Liebenstein red gjennem Dalen
En Ridder saa bleg, naar hun sang.

Til Skyggen i Borgelund søger
Den Ridder saa stille og tro;
Paa Sternfels med Jomfruen spøger
Den Broder saa lystig og fro.

*) Saaledes benævnes almindelig de to Borgruiner, hvortil det følgende Sagn slutter sig.

Og glad han skjøn Jomfruen fæster:
  Hun sidder med gyldene Ring;
Mens Myklegaard lystig han gjester,
  Hun taus gaaer i Hallen omkring.

Paa Klippen i fædrene Bolig
  Staaer Broderen, stille og tro,
Bevogter den Jomfru saa trolig;
  Men aldrig hans Hjerte har Ro.

Til Sternfels med græklandske Frille
  Hjemdrager hiin Brudgom igjen,
Da blegner den Broder, saa stille,
  Og kaster ham Staalhandsken hen.

„For mig skal ei Broderblod rinde!"
  — Høi Bruden imellem dem staaer —
„Hos Gud skal en Søster I finde!"
  Taus Bruden til Klosteret gaaer.

Bag Gitteret Bønperler trille;
  Hiin Ridder er lystig paa Borg;
Men Broderen, trofast og stille,
  Paa Liebenstein skjuler sin Sorg.

Fra Sternfels en Midnat med Harme
  Vildtblussende Ridder nedseer:
Paa Rhinen i Jægerens Arme
  Paa Flugten ham Frillen udleer.

„For Glands jeg Klenodet har givet —
  Bag Gitteret sørger min Brud;

Kan Brøden udsones med Livet?"
Vildt farer i Natten han ud.

Da synker til knusede Hjerte
Den Broder ham, stille og tro:
Vær hilset nu, Broder i Smerte!
Du fandt dog i Glæden ei Ro.

Den Jomfru, vi elsked, til Ære,
Paa eenlige Borge vi døe!
Hvor Ingen skal Brudeblus bære,
Gjensee vi den herligste Mø.

Hist Brødrenes Borge jeg skuer;
Men Ingen nu mere der boer:
Udslukt er de mægtige Luer,
Og Slægten udslettet af Jord*).

Rhinfart fra Bingen til Coblenz.

Hvormed fortørned vi dig, du viinløvkrandsede Flodmand!
Gamle ærværdige Rhin! Fornam du ei ofte vor Høisang?

---

*) Om Brødrene paa Sternfels og Liebenstein fortalte vor Norkarl os ogsaa et andet Sagn. Den ene havde efter denne Tradition været blind og blev bedraget af sin Broder, da de skiftede deres Fædrenearv; men Gud var med den Blinde, og det gik ham vel; endogsaa denne Verdens Goder bleve ham til Deel, medens den uredelige Brodere døde i Landflygtighed.

Vildt du dog rysted dit Skæg og slog dine fraadende Bølger,
Mens du i Stormen mod Klipperne svang det hvirvlende
Flodskib.
Vred, mellem Fjelde og Skjær i Skybrudsmulm du os
kasted
Voldsomt frem og forbi de herlige Borge; de hang os
Hoit over Hovedet tidt, som Ørnereder, paa Fjeldkant;
Men paa Læben, i stormende Flugt, forstummed vort Fryd-
raab.
Dog i Stormen jeg saae paa Fjeldborg Kæmper sig reise:
Sværdet i Ridderens Haand i Taagesky blinked. Endnu ei
Kæmpeaanden foer hen: endnu den stolt fra Ruinen
Mindes den herlige Tid, da Barden i Høienloft priste
Jorsalsheltenes Daad og Kampen, Verden nu haaner,
Men som opflammed engang hver Sjæl, som høiest opsvang sig.
Mangen Daad, som er glemt, og mangen Sang, som for-
stummed,
Sused paa Stormvinger hen, som Aanden fra herligste Daadtid.
Du har oplevet det Alt, du gamle brusende Flodmand!
Ei det forlyster dig nu, at mindes, det Alt er henveiret —
Derfor du ryster dit Skæg og slaaer dine fraadende Bølger,
Naar sig opløfter fra Riddernes Borg Forgangenheds-Røsten.
Sused nu ogsaa den hen, forgjeves dog ei du dig rørte,
Brusende Rhin! — du var barsk, dog ei du var stum i din
Vildhed.
Hvergang mod Snekken Hvirvelen slog med tordnende Stemme,
Raabte du til dine Sønner og spurgte: „sover I atter?
Ligger Germanerens Kraft i Grav under Ridderens Borg-
gruus?“
Glæd dig, du Gamle! endnu er Livet omkring dig ei udslukt:
Skjult det ei rører sig blot i Rankens gjærende Saftstrøm;
Dybt det gjærer i Aanden endnu, den gamle, gjenfødte,

Som fra Dal over Bjerg henfuser, en vorende Kampørn.
Glæd dig, du Gamle! — endnu der rører sig om dine Strømme
Kraft og ridderlig Aand og Tro og hellig Begeistring:
Prøvelsens knugende Kors har vækket de slumrende Helte,
Og i Forbandelsens Spor opvoxer Velsignelsens Livstræ!
„Gid du bebuded mig Meer, end Haab og Glimt om hvad
kommer!“ —
Mumler den Gamle i Brændingens Skum og ryster sin Lor-
kránds,
Bærer den Fremmede dog formildet til yndige Flodbred.

Coblenz.

Aftenglands spiller paa Stad og paa Flod. Fra Herber-
gets Svale
Seer jeg mod klippehøi Bred, seer paa den flydende Bro:
Hist voxer Ehrenbreitstein: der dundrer den tomrende Hammer;
Snart sig opløfter igjen, klippefast, mægtige Borg.
Rust til Kampen dig kun, Germania! byg dig kun Borge!
Byg dem paa Klippernes Pynt, trofast som Fjeldrodens Grund!
Frugtbart er Tidernes Skjød; dog det er med Drager end
svangert —
Eengang kommer den Tid, Dragernes Yngel forgaaer.

— Hisset Mosel og Rhin, som Fostbrødre favnes. See,
hvor de
Rulle forenede hen, dobbelt er Brødrenes Kraft:
Naar skal Germaniens Liv saalunde forenet henrulle?
Samler først Evigheds Hav smaalig udstykkede Strøm?

Hvor skal i Tidernes Land, Thuiskon! dit Confluens findes?
Stridig er Strømmenes Gang, Eenhedens Havdyb er fjernt. —

— Eensomt fra Verden adskilt, et Kloster hist blinker paa Øen;
Skjuler som Flygtning sig her Fromhed i helligt Asyl?
„Ei har det Hellige Fred, før knuust er Bespottelsens Pande!
Varslende stander end her Korset, som vidner derom.
Her vanhellige Haand affindig har Frelseren truet:
Spottende Galler hist svang seiersstolt Sværd mod hans Bryst;
Men for den Helliges Blik nedstyrted knuset paa Fjeldgrund
Svimlende Spotter med Gru, blegned paa blodige Steen."
Tak for mærkværdige Sagn, du Fremmede, som mig her følger!
Kyndig i Krønikens Skrift, kjender du kjærlig mit Nord,
Nævner de Herliges Navn, som fordum dets Ære forkyndte,
Skimter i Tidernes Mulm funklende Nordlys endnu.
Gid du mig varslede Sandt! gid Sky vore Nordlys ei slukke!
Taaget er Norden og kold; stille dog luer og dybt
Lyset fra Fædrenes Grav — og Korset paa Kæmpernes Høie
Lyser hver Julenat end, vækker den slumrende Aand.

Tillægsbemærkning.

Tiden tillod ikke at udstrække Reisen i Rhinegnene længer end til Coblenz og Neuwied, hvorfra vi gik over Ems og Nassau til Badene og over Bjergstien tilbage til Frankfurt. Ved Coblenz besteg jeg Ehrenbreitsteins Ruiner, hvorpaa denne stærke Bjergfæstning da just paany blev opført. Det var en svimlende steil og temmelig anstrængende Vandring, men som rigelig lønnede sig. Paa en Spadseretour langs med Rhinen gjorde jeg tilfældigviis Bekjendtskab med en

østerrigsk Hr. v. Stromberg, som med megen Forekommenhed blev min Cicerone; han viste mig det forrige Nonnekloster paa en lille Rhinø og et Carthäuserkloster, som just da blev ombannet til en Fæstning. Ved dette Kloster viste han mig det mærkværdige Crucifix, paa hvis Fodstykke en Franskmand 1794 i frivol Kaadhed sprang op for at hugge Hovedet af Christusbilledet. Min catholske Ledsager saae et utvivlsomt Mirakel i den vistnok ligesaa mærkelige, som psychologisk forklarlige Nemesis, der traf hiin Helligdomsforhaaner, idet han styrtede hovedkulds ned paa Fjeldgrunden og brak Halsen paastedet. Det var mig, som Dansk, særdeles interessant hos denne godmodige og velvillige Østerriger at finde et ikke almindeligt Kjendskab til Danmarks Historie og en varm Deeltagelse for Nationen. I den lille Fabrikby Neuwied opholdt jeg mig kun kort. Kunstfliden syntes mig der, i sin blot paa borgerligt Erhverv udgaaende Retning, at udøve en prosaisk Overvægt saavel med Hensyn paa Religion som paa Konst og alle høiere Interesser, og Fordrageligheden her mellem alle Religionspartier syntes mig Indifferentisme. Man falbød Snuustobaksdaaser, prydede med Billeder af den hellige Nadver, og Landskabsmalerier med virkelige Uhre og barnagtige Klokkespil i de malede Taarne. — Veien langs med Lahnen fra Ems til Nassau gaaer gjennem en dyb fortryllende Fjelddal. I disse Egne havde jeg Leilighed til at bemærke det Mislige i den lovtvungne Forening af Lutheraner og Reformeerte, idet der fandtes Lutheraner, der nu slet ikke mere kom i Kirke, men toge Sacramenterne hjemme og erklærede, at de heller vilde være catholske end reformeerte. Fra Schwalbach foretoge vi en Vandring til de smukke og mærkelige Borgruiner Hohenstein og Adolphseck.

Hohenstein.

(ved Schwalbach.)

Muntert fra Dal over Bjerg, fra Flod til Flod vi har vandret;
Lahnen omslynged vor Sti, slangeglat, yndig, dog vild*). —
Magisk nu stolte Ruin til steile Fjeldpynt os drager;
Dybt fra mosbegroet Muur svimler i Dybet vort Blik.
Gjestmild qvæger os her i Riddersalen, den grønne,
Høit under himmelhvalt Tag, Forstmanden, gammel og graa.
Døren vi see her endnu, hvor Borgkapellet har standet;
Hist i forherede Taarn lænkede Fanger forsvandt.
Stiger en Fremmed did op, tilbage han Veien ei finder:
Sælsomt vildes hans Fod, fangen paa Taarnet han staaer.
Fruersalen sig hvælver end hist, omranket af Vedbend;
Mægtige Ridderslægt her bygged med Ørn under Sky.
Møisom den Reisende stiger nu hid, hvor Borgherren fordum
Svang sig paa Gangeren rask; bleg stod den Fangne da her.
Trøsted maaskee da et Blik fra Fruersalen den Bundne?
Løste hans Lænke ved Nat lønlig en silkebløð Haand?
Saae han paa Flugten maaskee tilbage til Taarnet med Længsel,
Ønsked sig lænket igjen nær, hos den herlige Mø?
— O havde Murene Røst, vist Meget de kunde mig sige,
Hvad i Aarhundreders Flugt længst er henfaret og glemt;
Kunde et Øieblik kun det gamle Liv sig her røre,
Herlige Skikkelser vist saae jeg, hvor nu der er tomt —
Alle dog fore de hen, og Sagnrøsten nævner dem ikke;
Taus, som forstenede Sphinx, staaer kun Ruinen paa Fjeld.

*) Vi saae i Nassau sørgelige Spor af en nylig ophørt Oversvømmelse.

Adolphseck.

Her, hvor kun styrtede Ringmuur Grændsen betegner for Borgen,
Mens i den sløifede Hal Bonden nu graver og saaer,
Her dog lever i Sagnet lifligt et Kjærlighedsbilled,
Og over Dalborgens Gruus toner de Elskendes Navn.
Her det romantiske Adolphseck stod. Her Adolph af Nassau
Stod ved Imaginas Haand — hun, som i Klosterets Skjul
Læged den saarede Helt og udførte ham frelst fra hans Fiender
Gjennem den lønlige Gang. — Her blev Novitsen hans Brud.
Her paa lyksalig Kjærlighedsborg i den eensomme Fjelddal
Klynged Imaginas Sjæl fast sig til Seirherrens Liv.
Herfra fulgte hun Helten iløn i Riddersvends-Pantsret
Til hun, nedtynget paa Val, bares til Klosteret hist.
Der opfoer hun i Natten med Gru. Fra blodige Valplads
Jammervarslende kom Feltherrens trofaste Hund.
Bleg paa dæmrende Vei hun fulgte den varslende Leder,
Standsed paa Vaabnenes Mark. Taus var nu Heltenes Grav.
Ravnen skreg kun paa Liig, og under hendøende Vagtblus
Blegt, med blodige Lok, kongeligt Aasyn hun saae.
Der, hvor den trofaste Hund ved Herrens Fødder sig lagde,
Stille hun sank til hans Bryst, kyssed hans blodige Kind;
Stille hun fulgte hans Liig i Glandsen af Svendenes Fakler
Did til de Frommes Asyl. Stille hun stod ved hans Grav:
Læben hun aabned ei meer til Ord og til jordiske Næring —

Og fra den Elskedes Grav fløi med et Smiil hendes Sjæl.
— Fem Aarhundreder alt foer hen over styrtede Borgmuur;
Livet, som rørte sig her, aander endnu her iløn,
Og hvor Imagina sad, hvor Adolph af Nassau har hvilet,
Samler den Reisende nu Blomster i Keiserens Hal.

Tillægsbemærkning.

Det var i en Feide med Bisskoppen af Strasburg, at den ædle Grev Adolph af Nassau, der fra 1291 til 1297 var tydsk Keiser, blev bragt saaret til det Nonnekloster, hvor den skjønne Imagina var Novitse, og hvor han blev helbredet af hendes skjønne Haand og forelskede sig i hende, uden at vide, om hun havde aflagt Klosterløftet endnu, og om han var elsket igjen; det saae han først, da hun en Nat traadte ind til ham og førte ham gjennem den underjordiske Løngang ud af Klostret, der var omringet af hans Fjender. Fra den Stund vare de uadskillelige. Hun blev hans Dronning og levede lykkelig med ham paa Adolphseck i den stille eensomme Fjelddal. Ikke langt fra Worms ved Flækken Gellheim stod den 2den Juli 1298 det Slag, hvortil Adolph af Nassau drog, da Imagina fulgte ham i Krigerrustning, og det var Klosteret Rosenthal, hvor hun blev bragt hen og hvor han besvoer hende at blive, da Rustningen nedtyngede den fine jomfruelige Skabning. Her var det, Fyrstens troe Hund kom til hende Natten efter Slaget, hvori Adolph var falden for Keiser Albrechts Sværd, og herfra fulgte hun Hunden til Valpladsen og til hans Liig. I det samme Kloster blev Adolph af Nassau begravet, og her var det, Imagina en Morgen blev funden død paa hans Grav, da hun efter hans Død ingen Livsnæring meer havde taget. Keiser Albrecht af Østerrig, Adolphs uforsonlige Fjende, ødelagte Adolphseck, hvor der nu findes en Sædmark mellem Resterne af Ringmuren.

Paa Veien fra Schwalbach til Wisbaden.

Snart er nu Valfarten endt blandt Rhinens de herlige Borge,
Snart vi sidstegang nu skue den mægtige Flod.
Schlangenbads eensomme Dal har venlig Vandreren qvæget;
Fro med gjenfødte Liv hilser jeg rige Natur.
Rauenthals blommede Sti til Bibericks Slotte os fører;
Rhindalen fryder os end prægtig i Aftenens Glands.
Her i „sachsiske Hof" i store Kursal os møder
Broget Brøndgjestesværm — her gaaer det lysteligt til:
Guld og Sundhed og Liv paa Spil de Fremmede sætte;
Lokker just Spillet os ei, vel! saa kan vi see til.

Saae vi paa Sværmen os træt, i Stilhed hist vi os hvile,
Hvor os om Sonnenbergs Borg minder den grønne Ruin.
Stien er eensom og skjøn; mon Jægeren skyder i Skoven?
— Nei, bag Skiven vi gaae, høre det rammende Skud.
Atter vi maae der forbi; dog Faren os Veien forskjønner:
Skjød man end paa os tilmaals, Centret ei rammes saa let.
Mange Eventyr ei der endnu paa Reisen os mødte,
Nøies maae vi med Sligt, er det end noget modernt:
Eventyret er slet: ei klassisk, end mindre romantisk.
Af det romantiske Liv saae vi kun faldne Ruin;
Ridderen see vi nu kun heelt tam i Borgermandskjolen:
Landsen nu blev til en Stok, Brynien til Knaphullebaand;
Elskeren see vi ei meer sin Skjønne fra Borgen at føre:
Sligt kun i Bøger nu skeer og under slet Politie;
Ei engang Røveren meer os møder i Skoven og piber,
Kalder sin skæggede Hær, raaber sit: „Liv eller Pung!"
Dog han kan komme endnu — derover vi ei os beklage!
Velskland venter os jo, Konstens romantiske Land.

Tillægsbemærkning.

Schlangenbad skal have sit Navn af sine mangfoldige Slanger, som dog ikke ere giftige, men ofte saa tamme, at de krybe omkring i Husene, som Huusdyr, og snoe sig om de halvnøgne Børn. Badene i Schlangenbad ansees som sunde for Brystsvage og som et Skjønhedsmiddel for Huden, hvorfor de især ere meget søgte af Damer. Man bruger det varme Bad, som det kommer af Kilden, med 22 Graders Varme. Over Rauenthal, Schierstein og det yndige Biberich gik vi til Wisbaden, hvorfra vi gjorde en Udvandring til Sonnenbergs herlige Ruin; her skal ogsaa Adolph af Nassau have boet med Imagina. Længer end til Wisbaden lønner det sig ikke at reise tilfods. Her var saaledes Rhinreisen endt. Vi toge Vogn tilbage til Frankfurt og reiste derfra over Darmstadt til Heidelberg. Billedgalleriet i Darmstadt var inddeelt efter de forskjellige Konstskoler. I hvad jeg her saae af den nye tydske Skole troede jeg at bemærke en Stræben efter at forene den nederlandske Skoles Natursandhed med den høiere italienske Skoles Idealitet. Navnene Smith, Fiedler, Schønberg og Seekaz vare mig tilforn ubekjendte. Den Førstnævnte erindrede om vor Kratzenstein-Stub, og Lysvirkningen i Seekaz's Malerier forekom mig især mærkelig. Paa enkelte udmærkede Stykker nær af Rembrandt, Hannibal Carracci og Nuzzi detto Fiori, var denne Samling vist mere talrig end betydende; hvad her fandtes af den franske Skole, fandt jeg især deleshed smagløst. I Lysthaven „Herrengarten“ viste de vogesiske Bjerge sig prægtigt i det Fjerne i Aftenrøden.

Heidelberg.

Fører til Himlen du os, du frugttræblomstrende Bjergvei!
Stolt over duftende Sti sig løfter i Sky Melibocus;
Fredeligt er her og skjønt. Dog hid fra Odenwald klang der
Varsler om Krig, hvergang den var nær. I Natten fornam da
Hyrden fra underfuld Skov med Gru de kommende Hæres
Bulder og Gny, og Germanen stod mørk paa blomstrende Bjergvei.
Ti nu, du varslende Skov! lad Blomstret til Frugt sig udfolde!
Truer Dæmonen i Sky — lad fjernt Fordærveren bortflye!

Hist jeg et Tempe nu seer: i Fjelddalen bugter sig yndigt
Neckarens Strøm, og om Bjergfoden yppigt Rankerne snoe sig.
Høit over Dal og Flod, paa Fjeld staaer Bjergaandens „Kongstol,"
Hist „det hellige Bjerg," her Byen og Fjeldslot=Ruinen.
Neckarens yndigste Stad! du strax henriver og fængsler
Svimlende Gjest; du drager ham mægtig til dig fra Bjerget.

Her ved den rullende Flod, de mægtige Fjelde for Øie,
Lønlig omsuust af Fædrenes Aand, med vorende Vinger,
Hæver sig Kraftens gjenfødte Ørn. Her dvæler jeg gjerne:
Her ei Vidskabs gjærende Liv i det unge Thuiskon
Huier i Sky; her rører sig Aanden ei som en Vildmand.
Klart og stille, toner mig her den ædlere Tidsaands
Røst til Hjerte og Sjæl, og reen som djærv er dens Klang mig.
Stene røre den vil, som fordum Tracerens Harpe,

At de sig løfte kan til Muur og trofaste Fjeldborg —
Fængselsmure dog ei og Tvangsherreborge — nei Domen,
Herlig, mægtig og stor, jeg seer paa Længslernes Kystland:
Gothisk hæver den sig med tusind Taarne, dog rolig
Løfter den skjønt, som Skovenes Tag, sin Hvælving mod
Himlen.
Fred udganger derfra og Tro og hellige Frihed,
Og den Salvedes Spiir er Sandheds evige Lovbog.
— Er det en flygtig Drøm, skal aldrig Værket fuldendes?
Alt i Aarhundreders Løb bar Slægter Stene til Domen;
Men den styrted, som babelske Taarn, i Tidernes Blodstrøm,
Og Forvirrelsens Aand har adskilt Hjerter og Sjæle.

Hist om styrtede Slot sig Vedbendrankerne slynge;
Stolt i Nischerne staae de gamle Herrer. Alvorlig
Stirre de ud gjennem dunkle Løv; med forstenede Miner,
Koldt paa det muntre Liv de see nu med Dødningeblikke.
Kæmpeaander dog liig, de store Billeder stande
Paa deres Storheds Grav; men paa Herlighedens Ruiner
Leger den unge Natur, som et Barn paa Armen af Kronos,
Og tilhyller hans Rynker og Skæg med duftende Blomster.

Tillægsbemærkning.

Veien til Heidelberg over den berømte Bjergvei, som udelukkende kaldes „die Bergstraße," er især fortryllende om Foraaret, naar Frugttræ-Alleerne staae i Blomster. Sagnet om Krigsvarslet fra Odenwald hørte vi som Folketradition i disse Egne. Under et Ophold af 11 Dage i Heidelberg, hvor baade Stedet og Menneskene i høi Grad interesserede mig, gjorde jeg personligt Bekjendtskab med den gamle Johan Heinrich Voss og den da unge Naturretsdocent Professor Welcker, i hvem jeg fandt en glødende enthusiastisk Repræ-

sentant for den efter Befrielseskrigen vakte Folkeaand i Tydskland. De statsborgerlige Ideer, der dog siden i det „unge Tydskland“ udviklede sig i mange forvildende Retninger, fremtraadte hos ham med en saadan Sandhed, Inderlighed og dyb Tilslutteſe til det historiske Folkeliv og den gjennem hele Middelalderen udviklede religiøse Bevidsthed, at de stode i den skarpeste Contrast til den Aand, der siden vilde bygge et nyt Folkeliv og en ny Frihedens Verden paa de heelt udslettede Ruiner af atten Aarhundreders historiske og aandelige Liv i Europa. Jeg fandt i Welcker et sjeldent Menneske med udmærkede Kundskaber og med et saadant Liv i sine mundtlige Meddelelser, at han paa en Spadseretour aldeles kunde fængsle min Opmærksomhed ved en Udvikling af et Problem i Naturretten. Med sit strenge Fagstudium forbandt han et alsidigt Blik og varm Begeistring for Konst, som for Natur og Videnskabelighed i enhver Retning. Ved en ung holsteensk Student Kobbe blev jeg indført i „Burschenschaft“ og bekjendt med det heidelbergske Studenterliv. Jeg fandt Tonen her meget humanere og elskværdigere end i Göttingen. Den Aand, som her saa tydelig sporedes og overalt mere eller mindre funklede og gjærede hos den ædlere Deel af den tydske Nation, syntes mig at love saare Meget, ikke alene for Tydsklands, men for hele Europas Fremtid. Aarene 1818 og 1819 vare i visse Henseender en mærkelig bevæget Tid i Tydskland. Den store Grundvold for Menneskelyksalighed og fri aandelig Udvikling — christelig Borgerfrihed, under Lov og fornuftig Regjering, sikkret for al Vilkaarlighed, denne Klippe, hvorpaa de berusede Franskmænd havde strandet, syntes dengang de besindigere Tydskere med dyb Alvor og stille Kraft, men med store Varsler for Øie, at ville bygge paa. Bayerns Exempel havde vakt Sensation, og man haabede en rolig og

lovlig Fremskriden af de Reformer, Tidsaanden fordrede, i en antirevolutionair, alle Magter omfattende Kjærlighed.

Jeg saae i Heidelberg et gammelt Vertshuus „zum Ritter St. Georg," hvor Götz von Berlichingen og Morten Luther have logeret. Den gamle Slotsruin, hvorom Matthisson har skrevet den bekjendte Elegie, virkede dog mere opløftende end elegisk paa min Stemning. Den grønne Epheu paa de gamle Ruiner er et smukt Syn; Naturen vil kjærlig her oversløre den mørke Forgængelighed. Paa de uhyre klippeagtige Mure staaer hist og her endnu en gammel Ridder og Fyrste udhugget af Steen; men Sværdet er faldet af Heltens Haand og han stirrer alvorlig og mørk ud i den rige Natur gjennem det dunkelgrønne Epheuløv. „Er schaut zur Erde und schaut zum Himmel — da droben ist Raum für Ahnen und Enkel." I Maanelys og i den stille stjernelyse Foraarsnat tog Ruinen sig især storartet og romantisk ud.

Ruinen.

Borge sig reise,
Straale og kneise
Mægtig mod Sky;
Herrer der gange,
Glindse og prange
Stolt med de Mægtiges Ry.

Fort rulle Tider —
Rolig henglider
Stjernen bag Sky,

Synes saa lille,
Smiler dog stille,
Medens Aarhundreder flye.

Glandsen er omme,
Hallerne tomme —
Herrerne gaae der ei meer;
Stjernen, saa rolig,
Blinker fortrolig,
Og paa Ruinen nedseer.

Borgen er falden,
Aaben staaer Hallen,
Luftig og grøn;
Blomsteromslynget,
Vedbendomklynget,
Smiler dog Løvsalen skjøn.

Evig gjenkommer
Blomstrende Sommer,
Gløder som før;
Rolig end blinker
Stjernen og vinker:
Livet og Aanden ei døer. —

Heidelbergerfadet.

Fremmede! her kan du see „det store gigantiske" Viinfad,
Som har opløftet engang Helte, det slog under Bord..

Seier dog vandt de tilsidst, og tømt har de Fadet til Bunden;
Lystige Hofnar endnu vogter paa Seirens Trophe.
Synes han ogsaa af Træ og meget for død til at spadse,
Drag kun i Livstraaden hist — see! han dig gjækker endnu,
Vifter skalkagtig dig let med Ræveha len om Munden,
Mens du fra Storheden gaaer, som der var Ingenting i.

Gammeltydsk Konst.*)

Oldgermaniske Konst! om dig jeg i Norden ei drømte:
Fjernt over Alpetind ud saae jeg mod Konsternes Land.
Her jeg forbauset nu seer en Himmelbue af Farver
Over Thuiskons Lund hvælve sig herlig og stor.
Seiersbuen jeg seer, opbygget af Gloriestraaler:
Stille gjennem den drog Aandsheroernes Tog.
Her ei Helten med Spyd paa Himmelporten har banket:
Grenen fra Livets Træ gav ham en Engel i Haand;
Ind i Himlen han saae, og Grenen blev til en Pensel,
Som med Farver af Lys fængsled det himmelske Syn.

Fremmerst jeg skuer nu dig blandt Konstens herlige Fædre,
Gamle trofaste Eyk! dig de som Mester har fulgt,
Alle de Konstens Drotter i Syd, som med Lysbilledkroner
Vei til Udødelighed gjennem Aarhundreder fandt.
Himmeldronningens Liv med aandigt Blik du har skuet;

*) See Tillægsbemærkningen Side 72—74.

Høi i salige Stund, skued Schorel hendes Død;
Hämmelings herlige Aand selv Frelserens Billed har grebet,
Som han paa Verdens Kyst gjennemsaae Himmel og Jord:
Syndens dybeste Rod i Hjertets den lønligste Afskrog
Skuer det Blik her endnu; blegner end Synderens Kind,
Bæver tilbage hver Fod, som stod paa Forvildelsens Veie,
Blikket dog, kjærligt, som strengt, hæver den Sjæl, det nedslog.
Kjærlighedsdommer! ja saa med Guddomsro du har skuet,
Veiet med Naadevægt, høi, Slægternes Slethed og Brøst.
Aldrig gik jordiske Qval forstyrrende over det Aasyn,
Aldrig krampagtig gik her Glæden i Latter forbi.
Ei som en Smertens Søn du bled vil af Mennesker ynkes,
Gud og dog Menneskesøn, samler du Himmel og Jord:
Saadan vist har de dig seet! de Vidner, som dig forkynded,
Og paa din Guddom trygt sværge de kunde og døe;
Salig hvo dig har seet! — det Øie, som klart dig har skuet,
Det har Faderen seet*) — følg mig, du himmelske Syn!

Tillægsbemærkning.

I Brødrene Boisarées uskatteerlige Samling, som 1818 fandtes i Heidelberg, og som Eierne selv med Forekommenhed viste os, fik jeg en stor Ærbødighed for den gamle nederlandske Konstskole, som ogsaa kaldes den gammeltydske og som Johan van Eyk (der døde 1441) staaer i Spidsen for. Har han ikke, som man har paastaaet, været Oliemaleriets Opfinder, og vil man ikke indrømme ham og hans Skole nogen væsenlig Indflydelse paa Raphael og alle de største italienske Mestere, maa man dog i høi Grad beundre disse tidligere Heroer i Konsten. Baade i Henseende til Opfindelse og Behandling staae de som høie digteriske Aander,

*) See Joh C. 14.

der ofte forbandt det Høieste og Ædleste med den inderligste Natur og Sandhed. Deres Billeder have bevaret en Glands, Pragt og Friskhed, som forbauser og henriver. Canova skal, efter at have seet Raphael og hans store Jævninger, have staaet ydmyg for disse gamle Mestere. Af Johan van Eyk saae jeg Marias Bebudelse. Den hellige Jomfru beder sin Morgenbøn. De lange Haar flagre om hendes Skuldre. Paa Solstraalerne svæver Helligaandsduen hen over hendes Hoved. En hvid Lillie staaer ved hendes Side; hun vender det fromme, barnligrene Aasyn mod den bebudende Engel, der staaer for hende i Morgenrøden. Det andet Hovedbillede, vi her saae af denne Mester, var de hellige tre Kongers Tilbedelse. Maria sidder med Barnet paa sit Skjød i stille Modersalighed. En af de hellige tre Konger knæler for Barnet; den anden staaer i andagtsfuld Beskuelse: hans Knæ bøier sig allerede til Tilbedelse; Kongen af Morland staaer fjernest og synes endnu i Kamp mellem stolt Selvfølelse og Resignation. Selv Oxen løfter sit Hoved fra Krybben og stirrer forbauset paa det hellige Syn, medens Eslet æder rolig fort i flegmatisk Dyriskhed. I et tredie Billede af Johan van Eyk staaer Maria med Barnet i Templet for Simeon og Anna (efter Luc. Ev. C. 2 V. 33.) Hendes Aasyn er blegere; hun synes at forudføle Simeons Spaadom: „Et Sværd skal gjennemstinge dit Bryst." Af Schorel saae vi Marias Død. Det har været Alterbilled i et ophævet Kloster. Efter Legenden blev Maria i sin Dødsstund forynget, som en barnlig forklaret Jomfru, og saaledes ligger hun her, omringet af de sørgende Apostler. Johannes staaer hende nærmest; han griber Voxkerten, som er falden af hendes Haand, og er stærkest bevæget. Ligeoverfor ham knæler Petrus i Bispedragt. (Det Hele har catholsk kirkelig Costume.) Ved den forklarede Marias Fødder sidder Paulus med fol-

dede Hænder. Døden og Sorgen er høi og forklaret; selv Værelset hæver sig til Tempel og Dødssengen til Himmeldronningens Throne. Paa to mindre Fløimalerier, som høre til denne Altertavle, har, efter den Tids Skik, den Ridderfamilie, der gav Maleriet til Klosteret, ladet sig afmale, knælende for det hellige Syn. Paa den ene Side knæler Fader og Søn, hver med sin Skytshelgen bag ved sig, som velsignende lægger Haand paa deres Hoveder. Fader og Søn har St. Georg og St. Dionysius (med det halve Hoved). Paa den anden Side har Ridderfruen til Skytshelgeninde St. Christina med Møllestenen, og Datteren har St. Judula, med Lygten til Attribut, hvorpaa en lille Djævel sidder og vil blæse Lyset ud. St. Judula havde nemlig, efter Legenden, en gjerrig Mand og gjorde vel mod de Fattige og Syge i Løndom og om Natten, hvilket Dæmonen vil hindre eller føre hende i Ulykke for.

Hämmelings berømte Christushoved synes malet efter den Typus, som findes paa de ældste Billeder af Veronicaklædet og som skal være det Grundrids, der tillægges St. Lucas. Det svarer i Form og Udtryk til den mærkelige Beskrivelse over Christus, som findes i Proconsul Lentulus's Brev til det romerske Senat. Det gjør et stort og dybt Indtryk, og man erindrer det store Udsagn: „Jeg er Livet og Veien og Sandheden!"

Manheim.*)

Snorretbyggede Stad! du brosteentavlede Schakbræt!
Fransk Tragedie du, rimet symmetrisk med Kalk!
Eenhed savner du ei: din Heros, seer jeg, er Slottet:
Stolt det, som Rikongen, staaer, midt i sin Huuskeglerad.
Havde Naturen ei rigt med Livs-Poesie dig befolket
Og dig med Skjønne opfyldt; spildt var din Orden og Pragt,
Som et forstenet System, paa Den, der aldrig i Verden
Med mathematiske Blik udmaalte Skjønhedens Form.

Her nu i Konstens Paulun jeg hundrede Skjønheder skuer —
Hvo er vel Helten, som hist mægtigst dog fængsler min Sjæl?
Ud gjennem Ruden han seer og læser i Midnattens Stjerner,
Mens over Verden han seer tause Nødvendigheds Gang —
Friedland! ja det er dig: saalunde har Skjalden dig skuet,
Da i din Nat han dig saae, medens din Stjerne henfoer.
Fremmed du vandrer nu her: som Gjest dit Billed henfarer;
Folket jubler: Esslair! — Tydskland! din Talma jeg saae.

---

*) Fra Heidelberg gjorde vi Udflugter til Neckarsteineck og den gamle Borgruin Schwalbenneft, saavelsom til Manheim og Worms. Manheims alt for regelmæssige Form, med Slottet, som en Centralsol, hvortil alle Gaderne ere Radier, har noget særdeles trættende for Øiet. Her var jeg saa heldig at see Tydsklands dengang største tragiske Skuespiller Eslair fra Stuttgard, der gav Schillers Wallenstein, som Gjesterolle, og af det begeistrede Publicum blev fremkaldt efter at han paa Scenen var falden (!)

Worms.

Gamle trofaste Worms! til dig har os Rhingubben baaret;
End engang du fornam vor Jubel, du herlige Flodmand!
Viste os stolt den Eng, hvor Sigurd har kæmpet med Fafner.

Her en større Kæmpe dog stod. Om en Slangebetvinger
Sjunge Aarhundreder her et større Drapa: her var det
Luther for Keiseren stod; paa Veien hid han ei standsed,
Saae fra hver Steen paa Tag end Djævle paa ham og haanloe.
Ei for Afgrundens Hære og mindre for Jorderigs Magter
Skjælved hiin Sandhedens Helt: med ham var den evige Seirer.
Aanden viste ham Vei: klart lyste den over hans Hoved,
Lyned fra Læberne ham med Ordets flammende Slagsværd.
Helten staaer her endnu: — høit Tempelhallen omhvælver
Dette Aasyn, hvormed han djærv har vidnet: »her staaer jeg!
Anderledes kan jeg det ei — Gud hjælpe mig! — Amen!«
Mægtige Amen gjentoner endnu med Folkenes Røster,
Og naar for Orgelets Storm sig Tonehavet opløfter,
Hæver paa dybe Strøm mod Himlen de svulmende Sjæle —
Lyser Billedet fromt, som toned Psalmen fra Læben:
Gud er saa fast en Borg! han hjalp og evig han hjælper.

Tillægsbemærkning.

En Slette ved Rhinen ikke langt fra Worms betegnes af et endnu bevaret Local-Sagn, som Skuepladsen for den berømte Sigurd Fafnerbanes Dragekamp. Dette Sagn stemmer mærkelig overeens med Eddasangenes og Sagaernes Hentydninger til Rhinegnene, hvor Talen er om Fafnersskatten, dette Nordens gyldne Skind, som ogsaa tilsidst efter Volsungeslægtens Undergang siges at være nedsænket i Rhinen. Det

Maleri, jeg saae i en Kirke i Worms og som fremstillede Luther for Keiseren paa Rigsdagen i Worms 1521, var malet af Seekatz.

Stuttgard.

Ofte var Veien os Maal, men hvad den os leded til — Biting;
Her dog uventede Skat fandt jeg blandt Glimmer og Prunk.
Har sig en Engel engang forvildet til Slottet i Stuttgard?
Staaer den forstenet nu her, kold, i den glindsende Sal?
Eros vented man her, den lille skalkagtige Afgud;
Hoi dog Konstneren saae — Meer, end Olympen har seet,
Og af Stenen udsprang en Lysets Engel paa Jorden,
Fremmed vel og ukjendt her i den glindsende Hal.
Hist i Værkstedet nu sig stille Konstneren skjuler,
Der, hvor herlig og stor Schiller af Stenen udseer;
Fjernt paa Tigerens Ryg har alt Ariadne mig nævnet
Mesteren, ædel og reen, Frænde til Thorvaldsens Aand.

Her jeg skuer og dig, hvis venlige „Sang fra det Fjerne"
Ogsaa i Norden gjenklang; gammel du staaer nu og graa:
Selv Ruinerne liig, hvorom hans veemodige Lyre
Klang ved Neckarens Bred, Matthison staaer ved sin Grav,
Og med skjælvende Haand velsigner Oldingen rolig
Nordens Søn, som henseer rastløs mod glødende Syd.

Tillægsbemærkning.

Den berømte Billedhugger Tanneckers Amor er vist den mærkeligste Konstskat, der findes paa det med Kostbarhe=

der overlæssede Slot i Stuttgard. Denne Amor er vistnok ikke i Aand og Udtryk antik, men upaatvivlelig noget langt Høiere, og staaer just derved i den skarpeste Modsætning til det yppige Liv, der skal have hersket paa Slottet i dets forrige Besidders Tid. — Denne Contrast skal den ædle Konstner, selv tværtimod Bestillingens Hensigt, have tilsigtet. Tannecker opholdt sig i Stuttgard; jeg traf ham dog ikke personlig; men jeg forlod hans Atelier med et dybt Indtryk af Aanden i hans Værker.

Matthison hører vel ikke til de Digtere, som jeg fortrinlig sympathiserer med, idet han mere er Landskabsmaler end Menneskemaler i Poesien. Det personlige Bekjendtskab med den gamle Digter var mig dog ligesaa kjært, som Modtagelsen af ham var venlig. En af hans smukkeste Sange: „Lied aus der Ferne“ havde jeg oversat paa Dansk; det fornøiede ham at see den i det fremmede Sprog, hvoraf han kun forstod nogle faa Ord. Han meddeelte mig sin Autobiographie. I et tildeels lærd Damеselskab, hvori han indførte mig, hørte jeg med Forundring en Anskuelse af Konstnerlivets Forhold til Borgerlivet, der isærdeleshed forekom mig philistrøs fra unge qvindelige Læber. Den lød her til at være en Gjenklang af den Tone, der følger med Overvægten af den statsborgerlige Idee og som formodentlig med dens Seier i vor Tid vil udbrede sig. Borgerlivet betragtedes ikke alene som det eneste sande og ret naturlige, men tillige som det vigtigste og høieste; hvorimod Konstnerlivet beskuedes som en forvoret Anomalie i Naturen, der kun maatte taales, som et vanskabt Træ, der undertiden bar velsmagende Frugter. Konstneren var enten slet Borger eller maadelig Konstner — meente man — og jo høiere begavet, jo mindre sand menneskelig: selv i den mest fordringsløse Resignation maatte han betragte sig selv som et Særsyn og

blev dog saaledes altid en Fremmed blandt naturlige konstløse Mennesker (!) — Jeg saae i denne Reflexion Tegnet paa en nærforestaaende prosaisk Fremtid.

Knibis.*)

Stolt gaaer Veien mod Sky; i Schwartzwald svimler mit Øie:
Høit paa Knibis jeg staaer. Seer jeg en Verdens Ruin?
Steg Titanernes Gjenfærd engang fra Dybet med Hevnlyst,
Vilde de knuse den Jord, Himmelstormhæren har tabt?
Slynged de Fjeld imod Fjeld og knuste de Jordklodens Knokler?
Raved alt Bjergene her? aabned alt Chaos paany
Her over Jorden sit Svælg? men standsed da brat og forstened
Jord-Ødelæggelsens Værk, ramt af et Tordenbuds Lyn?
— Over chaotiske Dyb paa Granestammer hensvimler,
Studsende, Vandreren her; Rædslen dog hæver hans Sjæl.
Nu mod den store Natur er Konstens Kæmpeværk smaaligt:
Straßborgs Münster jeg seer, spørger dog vantro derom;
Hiint gjennemsigtige Taarn i fjerne Stad jeg ei kjender:
Spinkel Pindeværksleg tykkes mig mægtige Dom.

*) Knibis er et af de høieste Punkter paa Schwartzwald-Bjergene og frembyder Nedsigter i Fjelddalene og de dybe Afgrunde, der i Vildhed og Storhed neppe mange Steder overtræffes i Schweitz.

Straßborg.

(D. 14de Juni 1818.)

Nærved studser jeg nu og Kæmpetaarnet beundrer,
Som Aarhundreders Kraft har for Aartusinder reist.
Slægt har stolet paa Slægt, og trygt har Fædrene bygget
Her paa den Aand, som i Arv følger til Børnenes Børn.
Samme Fromhed og Tro maa Spiret kjærlig fuldende,
Som har Grundstenen lagt — evig da Kirken skal staae.
Hil dig, trofaste Old, som tryg det Store begyndte,
Ubekymret, om selv aldrig du saae det fuldendt!
Hvad der Stort skal opstaae, maa hvile paa Tider og Slægter,
Og hvad Sekler har bygt, selv naar det styrter — er stort.

Straßborgs Münster end staaer; men — Gaaseleverposteien
Nu fordunkler dens Priis, glæder dog Verden langt meer.
Var kun Kirken opbygt af Bagværk eller Posteier,
Vist man med dens Rival nu den forskrev til Paris.

Blandet er Tonen alt her, og høflig her alt Germanen
For den Fremmedes Lyst offrer sin kostbare Dag.
Kun Polituren er fransk; men tydsk er dog Hjertet og Sindet:
Vel maa det lille Paris hue taknemmelig Gjest.
Men naar Børn gaae i Seng, tillukkes alt Straßborger-Porten;
Nys sad eensomme Brud her ved sit Bryllup forladt,
Mens ved den lukkede Port sig Brudgommen jamred saa saare:
Ak! i sværmende Drøm, glemte han, Klokken var ni.
Glemmer for Stjernernes Lys romantiske Elsker sin Lygte,
Bringes i Vagten han her. Det er den nye Romantik.

---

* * *

Marschallens Gravmonument i Kirken gjerne jeg flytted:
Bedre Dødens Triumf veg nu for Haabet om Liv.
Trodser du Døden med Stolthed, og stiger du rolig i
Graven,
Kolde prunkende Konst! gjør du til Altar din Grav,
Troer dog udødelig dig ved Eftermælet i Verden —
Reis dig en Bautasteen! men fra det Hellige fjern!

Tillægsbemærkning.

Naar man seer Straßborgs Münster i Frastand, venter man ikke hvad man seer og beundrer i dens Nærhed. Paa dette store Middelalders værk, der har gjort Erwin af Steinbachs Navn udødeligt, har der under hele Landets Medvirkning været bygget i halvfjerdehundrede Aar fra 1015—1365. Den Begeistring, der saaledes gjennem Aarhundreder har bygget fort paa den store Idee, maa gribe Enhver, der betragter det. I philistrøs Contrast til det Storartede i dette collossale Mindesmærke og dets Berømthed stod mig Nutidens Interesse for den her nævnte væmmelige Straßborger-Industrie.

Uagtet Straßborg omtrent er halvt saa stor som Kjøbenhavn og stræber at tilegne sig parisisk Politur og franske Sæder, var Tonen her dog endnu 1818 næsten smaakjøbstedsagtig jævn, og det frie muntre Liv meget indskrænket af et pedantisk Politivæsen, der udentvivl hidrørte fra Stadens militaire Commando.

Det store berømte Marmormonument i den lutherske Kirke over den franske Marschal Grev Moritz af Sachsen er forfærdiget mellem Aarene 1756—1776 af den berømteste franske Billedhugger i det 18de Aarhundrede, Jean Baptiste Pigalle. Det imponerer, og indeholder meget Fortræffeligt;

dog Hovedideen og den hele Anordning characteriserer Tiden, hvortil det hører. Helten nedstiger uforfærdet i Graven og seer Døden modig i dens Beenradansigt, medens Genien græder og det personificerede Frankrig vil holde sin Helt tilbage. Denne Kraftens trodsige Nedstigen i Graven er uhyggelig: Blikket hæves ikke opad, og ingen Udødelighedsglands skinner os imøde bag Kistelaaget og den grinende Beenrad. Marschallens Monument indtager Alterets Plads i Kirken; Alteret staaer, som et ubetydeligt Bord, nedenfor og forsvinder ganske for det stolte Gravmæle, hvorpaa Døden dog egentlig er Seierherren.

Afstikkerfart.*)

Hvor gaaer nu Reisen hen? — til Sveitzerlandets Fjelde,
Til Guldorangens Hjem, hvor Livets Kilder qvælde. —
„Hvad nytter høi Natur og Konst? du blier ei viis,
Gik du til Himlen selv — men var ei i Paris.
Kun fem Louis! og see, med Deligensen flyver
Du til Palais royal, og da du ikke lyver,
Ifald du siger stolt: nu har jeg Verden seet."
Velan, jeg flyver strax — jeg er der — det er skeet.

*) Reisen fra Straßborg til Paris laae udenfor min oprindelige Reiseplan. Uagtet ingen aandelig Sympathie hendrog mig i denne Retning, greb jeg dog Leiligheden til et kort Bekjendtskab med denne den moderne Civilisations Hovedstad. En heel Maaneds Ophold i Paris var imidlertid ikke istand til at overvinde den Ulyst, hvormed jeg saae det parisiske Liv, som i poetisk Henseende endnu 1818 intet Element havde optaget i sig af den Romantik, der siden saa mærkeligt fremtraadte i den franske Literatur.

Paris.

(I Juni og Juli 1818.)

Som Vognen var en Sky, som Hestene var Vinde,
Saa gik det Dag og Nat, og hid jeg kom iblinde.
Postillionen, med Gigantestøvler paa,
Med Pudder og med Pidsk, i Støvet jeg kun saae.
I flyvende Gallop jeg hørte ham kun smælde
Og sine Gangere paa høfligt Fransk udskjelde:
„Poltrons! sacre Dieu — allez donc, s'il vous plait!"
Jeg troer, Champagnens Skum oplived Folk og Fæ.
Af Barrieren ind! — hvor skal vi nu logere?
Hotél de Dannemark — ja vel, her maa det være!
Med patriotisk Sind, iblandt saa meget Fransk,
Jeg aldrig hjemme blier, hvis Hjemmet ei er dansk.

— Paa Boulevarderne Pariserlivet støier;
Den hele By har travlt; hvormed? man sig fornøier!
Nu mærker jeg det, ja — det er en stor Idee:
En Verden samlet — tænk, og samlet for at lee!
Een glindsende Boutik, med Væggene af Speile,
Jeg overalt kun seer, og synes snart at seile
Paa en fortryllet Sø, hvor Bølge, Skum og Strøm
Er pyntelige Folk, som more sig i Drøm.
— Men seer jeg ikke feil, jeg kjender Alting nøie;
Kun Maalestokken sig udvider for mit Øie,
Og i det Mindre saae jeg overalt Paris,
Hvor man paa smukke Folk vedbørlig satte Priis.
Originalen nu jeg skuer til det Billed
Af Verdens Uniform, som hvert et Land har stillet

Til Mønster for sin Pli, og hvor man teer sig galt,
Er det kun slet Copie — men her Originalt.
Kom hid, Europa, kom, med dine Hovedstæder,
Med dit moderne Sving og dine fine Sæder,
Og speil dig i Paris! hun dog er Moder til
Hver Stad, som ei er fransk, men det kun synes vil.
Her skal du see hvordan man til et Lysthuus bygger
En Stad beqvem og net og Borgeren betrygger
For Kedsomhedens Qval, ved mangen ædel Konst,
Hvorved han Tid og Liv ei giver hen omsonst.
Her skal du Mønstre see for Herrer og Madammer,
Hvorfor med Rette sig Copiers Brimmel skammer;
Her skal du see Genie for Alt hvad der er n e t,
Og at forgjeves du kun efteraber det:
Saaledes bør man gaae, saaledes bør man kjøre,
Saadan man tale bør, og saadan see og høre —
Kom, Wien! kom, Berlin! kom, Kjøbenhavn og Thye!
See Idealet her for en moderne By!*)

---

*) Skjøndt saaledes det ydre Liv i Paris kun i en større Maalestok syntes at vise mig hvad den efterabende Civilisation allevegne har optaget, saae jeg dog allerede her den paafaldende større Livlighed, der characteriserer de sydligere Nationers offentlige Forlystelser fornemmelig blandt de muntre Folkesværme i deres Tivoli og ved Lys under aaben Himmel om Sommeraftnerne i de offentlige vindstille Haver. Paa Udflugterne til St. Cloud og Versaille, til Rousseaus lille Bolig i det nydelige Montmerency og til Malmaison, saae jeg undertiden ogsaa de muntre Landfolk bevæge sig frit og yndigt under Dands i det Grønne.

Hvo ledsager os her? vær hilset, grandskende Landsmand!*)
Søger du Stjernen nu her, som dig hendrager mod Øst?
Stille i By-Sværmens Larm mod Sandhedslyset du stirrer;
Her kan dog Alvor og boe. —**) Alvorsspor jeg og seer:
Hist, hvor nynnende nu den pene Smaaherre tripper,
Stod alvorlig engang blodrøde Kongeschaffot.
Æbler sælge de nu, hvor Kongeblodet har rundet,
Og hvor Ørnen bortfløi, matte nu Lillierne staae.

Stoltere Fugl ret aldrig sig svang fra Romas Trophæer,
End fra Keiserens Haand og Tuilleriernes Borg.
Ei Corinth og Athen de Konstens Skatte har eiet,
Som under Slotstaget hist undrende Verden har seet.
Magtens seirende Haand fra Konstens evige Himmel
Tusind Stjerner nedrev — her de har skinnet til Pomp —
Brat dog svandt de; som konstige Lyn, de glimted og flyede;
Knuust i Keiserens Hal, Drømthronen styrted — i Blod.
Dybt ydmyget, nu staaer den store Skueplads-Dronning:
Dækket faldt, før endnu Verdenstriumfen var endt.
Vinger hun kjæk havde laant af Romas Seiersgudinde,

---

*) Orientalisten og Theologen Dr. Lemming.

**) Dr. Lemmings Ophold i Paris havde fornemmelig et alvorligt Studium af de orientalske Sprog og Literaturer til Hensigt. Det var hans Haab saaledes ad Forskningens Vei at komme til den Klarhed, han endnu som Theolog og critisk Dogmatiker syntes at savne. (See Digtet til ham Side 88.) Medens han med Iver fortsatte disse Studier, døde han det følgende Aar 1819 under sit Ophold i Madrid. Han var en ædel, sandhedskjærlig Videnskabsmand, hvis tidlige Tab ikke alene hans nærmeste Venner maae beklage.

Svæved paa Jordkloden alt og efter Stjernerne greb.
Nu i den selvsamme Ham en Anden fortsætter Spillet;
Prima Donna, Paris, trøster sig med et bon mot.
Munter leer hun endnu, og glimrer ei meer hun som
Dronning,
Elskerinde dog end spiller hun skuffende skjønt.
Sidder i Logen hun nu en Stund og kun Scenen betragter,
Tusind Tilbedere dog trylles af malede Kind.
Stolt af sin classiske Rang blandt Konstens evige Mødre,
Seer hun paa gamle Kothurn Helten i siirlige Takt,
Seer ham end døe med Effect og raaber fornøiet: dacapo!
Og i opklappede Helt hun sig udødelig seer.*)

---

*) Det var som Pariserne under Ludvig den 18de, efterat den store Verdensherskertid var endt, vilde overdøve deres Harme og glemme deres Ydmygelse ved Opfriskelsen af en tidligere Glimmertids Konsttrophæer, der dog for længe siden havde tabt deres Glands i det øvrige Europas Øine. En næsten chinesisk Affsendring fandt endnu Sted i deres skjønne Literatur, der, uagtet den aandrige Stael Holsteins Vink om en nyopdaget poetisk Verden, syntes at have krystaliseret sig i de gamle saakaldte klassiske Former Den ældre franske Tragoedie stod endnu i Paris i urokket Anseelse; men selv Talmas beundrede Spil, som Nero i Racines Britannicus, kunde ikke forsone mig dermed. Den hule Høitidelighed og usande Pathos i en pralende Declamation gjorde kun en slappende og paa mig næsten comisk Virkning. Franskmanden selv blev heller ikke bevæget derved; men han klappede og hoppede af Glæde, naar de siirlige Alexandriner bleve konstrigtigt declamerede.

„Tør Taaren af, Madam! hvis I for Alvor græder!"
(Er dette Talmas Røst? nei, see! en Gud fremtræder;
Det er Apollo selv, med Hatten under Arm!
Han bukker for Paris og slaaer sig for sin Barm)
„Endnu engang, Madam! lad ingen Taare rinde!
Saasandt jeg er en Gud! I er, masoi, Gudinde:
Hos Eder blomstrer end reen classisk Poesie,
Mens hvert et andet Land er fuldt af Barbari.
Kjend intet andet Sprog! læs ingen andre Skrifter!
Den sande Konst er fransk — alt Fremmed den forgifter.
Jeg taled fordum græsk; længst var jeg stum og død;
Men Eders Skjød, Madam, modern mig har gjenfød:
Nu er jeg Eders Søn, og Konsten ei creperer —
Til evig Tid Apol nu i Paris logerer."

„Bravo!" — skingrer et Raab af tusinde Stemmer — „De taler
Meget fornuftigt, Monsieur! Bravo, Apol! De har Ret."

Trolig gjemmer Paris i Malm selv hele Parnasset:*)
Der med kronet Paryk kravle Poeter om Kap;
Øverst Voltaire her staaer, ham følger siirlig Racine,
Kommer Corneille med, Verden kan nøies med dem.
(Rangforordningen her i evigt Malm er indprentet —
Ei behøver man meer Slagsmaal derom, som hos os).

Har parisisk Parnas saa lidt som Kothurnen mig hævet,
Let parisiske Sok morer dog hjemsyge Gjest.
Tidt hvad den klappende Hob igaar har høiest beundret,

*) Saavidt erindres, var det paa det store kongelige Bibliothek dette smagløse Konststykke med sin latterlige Digter-Rangstige forevistes.

Selv udleer den idag lystig i Spasparodie.
Slig Alsidighed slet i Norden vi alt efterabe:
Her den kun er paa sin Plads, her, hvor dog Alting er Spas.
Her kan Cheruber i Luft med letfærdige Gratier dandse:
Himmel som Helved er her Leg kun og Skuespillyst.

— Hist Catakombernes Nat de Dødes Rige mig aabner:
Dødninghoveders Rad leer gjennem Kerternes Blus;
Ikke taler Guds Ord om evigt Liv her i Graven:
Vise Hedningers Ord trøster os her paa Latin.
Mens det begravne Paris sig classisk end drømmer i Døden,
Over den store Grav dandser nu Viddets Bajaz.

Til min Ven Lemming.

(Til Erindring om vort Samliv i Paris).

Tom var mig tidt den store Gjøglevrimmel
I Glimmerverdenen ved Seinens Strømme:
Der flygtede for Larmen mine Drømme,
Og Pragtpaladser skjulte der min Himmel.

Du vined rolig over Hobens Stimmel
I Morgenæther gyldne Øer svømme;
Du kunde stille midt i Larmen drømme
Om Trylleſtjernerne paa Østens Himmel.

O, gid de dig, som Østens Vise, lede
Paa vildsom Vei til Himmelbarnets Vugge,
At du kan Livets lukte Bog oplukke! —

Forst trolig, Ven! jeg sjunge vil og bede,
At vi paa adskilt Vei eet Lys maae møde,
Og evig i dets Straaler sammengløde.

---

* * *

Fransk jeg vorder vel ei, blev ogsaa jeg graa mellem Franske.
Kom jeg med Fordomme hid? gaaer jeg med Fordom nu bort?
Muligt beskuer jeg skjævt, hvad aldrig vil tykkes mig lige;
Grund-Antipoder i Aand aldrig kan samles i Tid.
Evighedsluftning maa først fra gamle Stade os løfte,
Forend Modsigelsens Klang finder sin Grundharmonie.
Blind dog ikke for Alt hvad glimrede Fransk gjennem Tiden,
Skimter jeg ofte hvad hid mægtig Normannen hendrog:
Fra Troubadourers Old romantisk end Tonen mig fryder,
End skal hin venlige Klang tro mig ledsage til Nord.
Er den nu fremmed end her, og synes den glemt og forstummet,
Her dog klang den engang — her den end rører min Sjæl.

Geoffroi Rudel.*)

Der stod en Borg i Franken,
Omkrandset af en skjøn Natur;
Der sad Geoffroi Rudel engang,
Den høie Troubadour.

*) See Histoire litteraire des Troubadours à Paris MDCCLXXIV Tome premier pag. 85.

Saamangen Voldsmand blegned,
  Naar Ridderen sin Landse svang;
Saamangen Mø sig glæded
  Naar Troubadouren sang.

Han sang om Riddertroskab,
  Om Hjertets Paradiis,
Om Korsets Kraft og Helligdom
  Og til de Skjønnes Priis.

Men Ingen af de Skjønne,
  Som lytted til hans Minnesang,
Ham rørte til den Elskov,
  Hvorom hans Harpe klang.

Da kom fra Palæstina
  Saamangen Pilgrimsmand;
De taled om det fjerne,
  Det underfulde Land.

Men intet Skjønt de priste
  Paa hele denne Verdens O
Saa høit som Melisende,
  Den høie Fyrstemø.

„I Tripoli hun vandrer
  I sine Fædres gamle Borg;
Og hvor den Skjønne aander,
  Der flygter Nød og Sorg.

Hun fangen Pilgrim løser
  Af Sarazenens Lænke ud,

Og saaret Fjende pleier hun,
  Alt for den kjære Gud.

I hendes høie Sale
  Der toner hellig Sang;
I hendes Rosenhaver
  Det lufter sødt som Harpeklang.

Der svæver hen den Fromme,
  Heelt underfuld at see,
Reen som en Himlens Engel,
  Livsalig som en Luftens Fee.

De gyldne Lokker flagre
  Om morgenrøde Kind;
Og Ætherøiet skuer
  Som i Guds Himmel ind.

Den Fremmede staaer stille
  Og seer den høie Mø —
Og glemmer hende aldrig
  Paa Land og vilden Sø."

Saa lød om Melisende
  De Pilegrimmes høie Priis;
Saa talte selve Gubben,
  Hvis Lok var graa som Iis.

Og Troubadouren hørte det,
  Og saae kun hende nu;
Til Melisendes Verden
  Stod Heltens Sind og Hu.

Det rene Jomfrubilled,
  Med Luefarver malt,
Som et Gudsord opflammed ham,
  Af Himmelrøst udtalt.

Det var, som det opløste
  En Gaade i hans Sjæl,
Og som hint Billed speiled sig
  I Livets dybe Væld.

Og ei han kunde dvæle:
  Hans Sjæl ei havde Rast og Ro
Paa gamle Borg i Franken
  Han kunde meer ei boe.

Om Melisende toned
  Saa længselfuld hans Harpeklang;
Naar Fugl fløi bort mod Østen,
  Han sukked og han sang:

„Jeg elsker den Mø, mit Øie aldrig saae,
  Som jeg aldrig kunde min Kjærlighed sige,
Aldrig mit Hjertes Længsel tilstaae,
  Og aldrig spørge: elsker du mig tillige?
Men jeg veed det — Ingen kan ligne hende
  Af alle Skjønne paa Verdens Ø,
Det være sig Christenmø eller sortøiet Jødinde,
  Eller dig, Sarazenens blussende Mø!

„Hver Nat jeg indblunder med hendes Billed for Øie:
  I Hjerte og Sjæl jeg hende kun seer;

I fortryllende Drøm hun synes sig over mig bøie;
  Men jeg vaagner — og Billedet er der ei meer.
Jeg aabner kun Øiet, for at see og kjende,
At aldrig mit Øie kan skue hende.
  Jeg mindes, hun boer i det fremmede Land,
  — Imellem os Bjerge og bølgende Strand;
Men lad Bjerget sig hæve! — lad Bølgerne flyde!
— Jeg skal dem gjennembryde.

„Maa Lykken ei følge den Riddersmand,
  Hvem Kjærlighed leder?
Hun skal see mig hist paa den fremmede Strand,
  Hun som mit Hjerte tilbeder.
Hun skal see mig komme med Pilgrimsstav,
Med Muslingekappe, fra vildene Hav;
  O! mon for vor Frelsers Skyld hun da ei
  Vil lindre den Fremmede Sorgen,
Vil qvæge den Pilgrim paa eensom Vei,
Og unde ham Huusly paa Borgen?

„Nei, stor nok var min Lykke endda,
  Var jeg Fange hos Sarazenen hist,
Nær ved de Steder, hvor hun er fra,
  Og hvor du var fra, du hellige Christ!
O! bring du mig did — didhen til hendes Haver,
  Til hine Sale, hvor nu hun gaaer!
Lad mig see hende, før de mit Støv begraver,
  Før mit Hjerte ei mere slaaer!

„Velan! jeg gaaer — jeg ei engang kan døe,
  Før hun veed hvortil min Elskov mig tvang:

Min Sang skal dig sige det, fjerne Mø!
Dig Tolken skal sjunge den Fremmedes Sang —
Og røres da ei dit Hjerte derved,
O! da maa jeg troe, at ved min Vugge
Jeg viet blev til Elendighed,
Og fordømt til evig at sukke."

Saa sang nu Troubadouren,
Og gik med Pilgrimsstav
Til Snekken med sin Harpe,
Foer over vilden Hav —

Saae alle Verdens Riger
Og Herligheder flye,
Og sang om Melisende,
Og saae i vilden Sky.

Hver Nat han stod paa Dækket
Med Harpen i sin Arm,
Med Taaren i sit Øie,
Med Flammen i sin Barm.

Naar Snekken fløi som Fuglen,
Den syntes ham dog stille staae;
Tilbage syntes troløst
De Bølger ham at gaae.

Tilsidst dog Øiet skuer
Den morgenlandske Kyst;
Men, ak! fortært af Længsel
Er Troubadourens Bryst.

Ved Tripoli gaaer Snekken
For fulde Seil i Havn —
Bleg synker Troubadouren
I sine Svendes Favn.

De Svende taus opbære
Det Liig paa fremmed Strand;
De fromme Tempelherrer
Modtage det paa Stand.

Og Tidender flux gange
Til Melisendes Borg
Om Ridderen, som døde
Af Kjærlighed og Sorg.

Hun hører det med Taarer,
Det rører hende underlig:
Slig Kjærlighed, hun troede,
Var ei paa Jorderig.

„Hvo døde før af Længsel
Til Den, hans Øie aldrig saae?"
Hun iler til den Pilgrim:
Hans Liig hun skue maa.

Og see! — endnu han aander,
Hun breder ud sin hvide Arm
Og trykker ham med Taarer
Til høie Jomfrubarm.

Da slaaer han op sit Øie
Og seer den skjønne Fyrstemø:

„Hav Tak, o Christ!" — han jubler —
„Hav Tak! nu kan jeg døe —

„Du gav mig hvad jeg ønsked:
Den Elskede mit Øie seer —
Nu er der ei i Verden
Hvad jeg kan ønske meer."

Og Troubadouren bøied
Sit Hoved mod den Skjønnes Barm,
Opgav sin Aand og døde
I Melisendes Arm.

De Tempelherrer vied
Den Pilegrim en Grav.
Den skjønne Melisende
En Mindesteen ham gav.

Saa gik hun til det Kloster,
Gik aldrig meer i Verden ud,
Sad til sin sidste Time,
En stille Himmelbrud.

* * *

Kommer dog aldrig den Tid, da Troubadouren gjenfødes,
Da i det livlige Folk atter sig rører hans Aand?
Stirrer den aldrig nu meer imod Melisende med Længsel?
Om hendes Herlighed dog stundom en Pilegrim sang;
Men de henflagre i Tomhedens Lyst de Sommerfuglsjæle,
Lee kun ad Sværmerens Drøm, gribe kun hvad dem er vist.
Peged en Fenelon ei forlængst dog stille mod Østen?
Stod ei Martyrernes Skjald *) from ved den hellige Grav?
Peged ei nylig en Aand **) forgjeves, imens den henflyede,
Vidt over Havdyb og Bjerg mod det romantiske Land?
Men Melisendes Aand Pucellens Beundrer ei skimter:
Aldrig i Vid-Nymphens Favn Elskeren døde af Savn;
Kan ei af Længsel efter den Glands, som Øiet ei skued,
Sjælen sprænge sit Baand — Aanden ei skimter sin Brud ***).

---

*) Chateaubriand.

**) Staël-Holstein.

***) Det var ikke blot Savnet af den romantiske Aand i den da endnu stagnerende franske Poesie, men tillige Aversionen for den fra Revolutionstiden udbredte rationalistiske Fladhed i den herskende Livsanskuelse, der midt i det moderne Paris drog mit Blik tilbage til Troubadourernes Tid. I Billedet af hiin romantiske Melisende saae jeg Symbolet paa den Aand og den Skjønhed, de franske Middelalders-Digtere dog havde ladet sig henrive af, og som vel ogsaa engang igjen kunde begeistre en nyere Slægt og fremkalde en ny Æra i Ansgars og Troubadourernes Fædreland.

Basel og Omegn.

(Juli 1818.)

„Har du Paris nu alt seet?“ — Een Maaned jeg hist har beundret
Hvad paa en Time fast her Nordboens Hjerte har glemt;
Dig jeg forglemmer dog ei, du Erkeengel med Sværdet!
Brat for dit himmelske Blik Afgrundens Drage forgaaer.
Himmeldronning! selv du i Støvglimmerstaden var hjemme:
Stille ved Buggen du stod, moderlig from, hos de Smaa,
Og han af Buggen udsteg i Moderarmen den Herre,
Som paa et Sodomas Grav evige Jorsal har bygt.
Rafael! — din var den Aand, som Engle kunde nedkalde
Trindt over viden Jord: selv hvor den fremmede Sjæl
Neppe Gudbilledet saae for Verdensranglerne trindt det,
Dine Engle mig fro Lyshimmelthronen har viist *).

— Rust dig nu, Vandrer! glad, til Sommergangen paa Fjeldet!
Linnedkjortelen paa! Alpestav lystig i Haand!
Jurabjergene hist alt vinke dig med deres Borge;
Habsburgs mægtige Huus ei er nedstyrtet endnu.
Rudolphs herlige Hal end Vedbendranker omkrandse;
Der imorgen ved Gry see vi den stigende Sol! **)

---

*) Det store Billedgallerie i Paris savnede vel 1818 alle de erobrede Konstskatte, Napoleon der havde samlet, men det indeholdt desuagtet en stor Rigdom og blandt andre nogle af Rafaels Hovedbilleder. Den nye franske Skoles Mestere, navnlig David, gjorde jeg ogsaa her først Bekjendtskab med.

**) Fra det gamle Bjergslot Habsburg paa Jura har man et stort Schweitzerpanorama for Øie. I Horizonten seer man

— Holbeins Dødningedands nu først den Fremmede søger *);
Men forsildig han kom; Dandsen er ude; dog nei,
Meer moderne kun nu i nye Costume bortdandser
Livet ved Dødens Haand. Beenraden savner man ei.

— Hist paradisiske Lund om ældgamle Riddersal grønnes **),
Der staaer Ridderens Ham rolig med Landsen i Haand.
Skjønt i Gravhulen hist fraoven Lysstraalen falder —
Graven sprænges, og lys udgaaer den Skjønne til Liv.
Stille Kjærlighed her ved Konst forherliger Savnet,
Og den Fremmede selv stille bevæges derved.

---

den hvide skinnende Jomfru og Montblanc med den hele store Række af Sneebjerge; dybt nedenunder i Bjergdalen ligger Klosteret Königsfelden.

*) Den berømte Maler og Billedskærer Hans Holbein har en Tidlang levet i Basel, hvor endeel af hans Arbeider findes. Den barokvilde phantastiske „Dødedands", der ogsaa er bekjendt af Folkepoesien fra Reformationstiden, findes der nu kun enkelte Levninger af; men Stadsbiblietheket eier de originale Haandtegninger.

**) Paa Reisen fra Basel til Schafhausen foretoge vi en Udflugt til det høie Albis og til Arlesheim, hvor en herlig skovbegroet Fjeldegn ved saare liden Konst er bleven til et lille tilsyneladende Paradiis. Den rige Besidder af dette herlige Sted var en Hr. v. Andland; ligesom vi priste ham lyksalig, traadte vi just ind i en mørk Grotte, som kaldtes Gravhulen, og saae der et Gravminde over en Sabina v. Andland, udentvivl den nys lyksaligpriste Eiers Kone. Dybere inde i Grotten hævede en smuk qvindelig Marmorskikkelse sig af en Grav med Armene udstrakte mod Solstraalerne, som gjennembrøde Gravhulen. Denne smukke Opstandelsesidee formildede det skærende Indtryk, Døden her gjorde midt i den rigeste og skjønneste Natur.

— Hist paa Ruinen der boer en Søn jo af wertherske Lotte!
Over romantiske Grav blomstrer nu virkeligt Liv *).
Fløitende møder mig her i Skoven uhyggelig Jæger;
Steengammel er han og graa — bitter han sjunger og leer.

Den gamle Jægers Sang.

I mine unge Dage
Jeg kunde aldrig jage
For Hjertesorg og Hjertelyst;
Nu Smerten er forvunden,
Nu Lysten er forsvunden —
Ei bæver Flinten ved mit Bryst.

Tidt lod jeg Armen synke
Og maatte Hinden ynke,
Som søgte Skovens Konge glad.
Naar Hjort nu Hinden kalder,
I Busken snart han falder:
Jeg lokker ham med Fløiteblad.

---

*) Paa det romantiske Angenstein besøgte vi den Hr. v. Kastner, hvis nøie Slægtskab med Originalen til hiin verdensberømte Romanheltinde paastodes; han boede særdeles skjønt med sin Familie paa den interessante Ruin, og vi fandt her et kostbart Bibliothek og en udmærket Kobbersamling.

Mig Ven og Broder døde,
Mig Verden tyktes øde,
Jeg haabed næste Dag at døe.
Nu sukker jeg ei mere,
Kan ikke tabe Flere,
Og blev dog graa paa Verdens Ø.

Saa gaaer det med dem Alle:
Lad Træets Blomster falde!
Det staaer dog grønt til Vintertid.
Lad Skovens Konge synke!
Lad Hinden flye og klynke! —
Ad Aare leger hun med Kid.

Lad Øine kun sig lukke!
Lad unge Hjerter sukke!
Lad græde Brud paa eenlig Sti!
Den Sorg paa Jord ei findes,
Som ei kan overvindes,
Ad Aare — er den Graad forbi.

Min Brud laae bleg paa Baare,
Jeg stod med hede Taare
Og ønsked mig i Jordens Skjød;
Før Vinteren var svunden,
Gik Jægeren i Lunden
Og sang om Kinden, som var rød.

Den Jæger vild bortflyede,
Den Skjønne Lunden skyede —
Hun græd fra Gry til Sol gik ned.

Mod Vaar hun gik til Dandsen,
Fro bar hun Brudekrandsen:
Men — der var ingen Jæger med.

End synger gamle Jæger
Og tømmer frisk sit Bæger;
Men nu ad Sorg og Fryd han leer.
Hvad er det Alt tilsammen!
Udslukkes maa dog Flammen,
Og hvad der svandt, kom aldrig meer.

Hjertehaanende Klang! dæmonisk du her mig forfølger,
Vildt krampagtigt du leer, dræber den barnlige Fryd:
Selv paa livsalige Vei mig Tungsindsravnen omsuser;
Stærk er dog Tonernes Magt, mægtig er Aandernes Kamp *).

Forstenelsen.

(Ved Rhinfaldet.)

Siig, hvi staaer du saa taus, fremmede Vandrer, her?
Her hvor Naturen selv taler med Kæmperøst,
Hvor blandt styrtede Fjelde
Strømmen tordner i Dybet ned —

*) Hvor afhængigt Indtrykket selv af de største og mest opløftende Naturscener er af den subjective Stemning, hvori de tilfældigviis opfattes, erfarede jeg fornemmelig ved Synet af Rhinfaldet ved Schaffhausen, hvortil de to følgende Digte ere knyttede.

Staaer du slagen af Skræk? har den store Natur
Med sin mægtige Røst fyldt med Rædsel din Sjæl?
Hvad, du smiler jo rolig,
Kold som Fjeldet, hvorpaa du staaer.

Seer du, hører du ei? ryster dig ei det Syn?
Har dig en Qvinde født og du bæver ei her?
Troer du Herren i Himlen,
Og du knæler ei for ham her!

— Mægtig er Herrens Arm, det fornemmer jeg grant,
Den har slaget min Sjæl og forvandlet til Steen,
Kold som Fjeldet i Strømmen,
Hjertet, som brændte før mit Bryst.

Intet føler jeg her — lad den skummende Flod
Tordne i Dybet ned! — lad det truende Fjeld,
Styrte og rulle med Strømmen!
— Steen og Vand er mig Fjeld og Strøm.

Stort er Intet mig nu, dynged du Bjerg paa Bjerg,
Med Titanernes Kraft, mægtig rige Natur!
Liden dog du mig tyktes,
Verden blev mig en udslukt Gløb.

Elsker jeg dig ei meer, lad mig da hade dig,
Midt i din største Pragt, kolde døde Natur!
Du har jo intet Hjerte,
Hvor kan Hjerter da for dig slaae?

Staaer i Aartusinder ei du rolig og kold,
Seer med det samme Smiil Slægters Jubel og Qval,
Leer ei Bjergstrømmen evig,
Om en Verden i Dybet sank?

Hade lad mig dig, ja, hade til Trods dig nu
For den følende Sværm, som dig beundrer her
Og ophøier til Himlen
Underværket, hvorved jeg leer.

— Stille, stille, min Sjæl, leer du Naturen ud?
Haaner du Herrens Værk? griber Dæmonen dig? —
Dybet lærer din Latter,
Mørket glædes over din Sang.

Dybet glæder sig — ja, Englen har mig forladt,
Græder over mig nu fjernt i eensomme Hjem;
Der min Elskede sidder,
Taus med Taaren paa blege Kind.

Og jeg græder dog ei, staaer med iisnende Ro
Ved den styrtende Flod, og misunder det Løv,
Som nedhvirvled i Skummet,
Og saae aldrig Daglyset meer.

— Du, hvis Røst jeg fornam før i viftende Siv,
Lavt i eensomme Dal, ved den speilblanke Sø,
Men for hvis Tordenstemme
Dalens Søn paa Fjeldet er døv! —

Du, som fyldte min Sjæl med unævnelig Fryd,
Med et Kjærligheds Væld, uudtømmelig dybt!
Frels, du Sjælenes Herre!
Frels min Sjæl, før her den forgaaer!

Smelt i forstenet Bryst Hjertets iisnende Strøm!
Ryst dødsslumrende Aand! — Lad den vaagne med Qval!
Lad den vaagne med Jammer!
Qval er bedre, end evig Død.

Opløsningen.

Himmel! du har mig bønhørt:
Englen sendte du mig,
Som Forstenelsen smelted,
Løsned Forbandelsens Troldomsbaand,
Og Dæmonernes Muur om mit Hjerte.

Himmel! dit Sendebud kom,
Kom dog ei, som jeg bad,
Med det flammende Glavind,
Og med Forfærdelsens Lyn i Haand,
For at vække med Qval mig til Livet.

Stille den Himmelske kom,
Kom med Veemod og Fred,
Kom med Længselens Taarer,
Med Forbarmelsens Serafsmiil,
Og med Palmen fra Paradiishaven.

Venligt, som Svanernes Sang,
Suser over mig høit
Englens viftende Vinge;
Palmen berører det kolde Bryst —
Og den evige Kjærlighed luer.

Taaren nedruller paa Kind,
Hjertet glødende slaaer,
Og den Himmelske lyser.
Flyer nu for evig, Dæmoner, flyer! —
Nu har Himmelens Lys mig omstraalet.

End engang vi udgaae, det mægtige Rhinfald at skue!
Ei det larmende Dyb meer skal forvirre min Sjæl.
Ei ved Afgrunden meer jeg svimlende Staven skal tabe,
Hvirvlens lokkende Røst ei skal nedkalde mig meer.
— Her, hvor i rolige Nat nu Fuldmaanen skinner i Strømmen,
Smiler med Veemod og Fred mildt til Dybenes Kamp,
Drømmer du, nordiske Ven*), om Landet, hvor du har hjemme:
Dovres Klipper du seer, Sarpen du hører nu her —
Drøm kun didhen dig en Stund, hvor mægtig Leerfossen bruser,
Og hvor den blinde Brud **) ene har vandret paa Fjeld!
Her skal det nordiske Qvad om Kjærligheden os minde,
Som over Afgrunden gaaer, blind — mod Himmelens Port!

---

*) F. Schmidt.

**) Det norske Sagn, som Liigheden i den store Bjergfosnatur her fremkaldte Erindringen om, blev mig af min Reisefælle Frederik Schmidt mundtlig meddeelt saaledes, som han selv i Norge havde hørt det af Almuen. Til denne Tradition slutter sig den følgende Sang.

Den blinde Brud paa Fjeldet.

(Et Sandsagn fra Tellemarken.)

Hvo er du, sælsomme Skikkelse hist,
Med det hvide flyvende Haar?
Mellem Afgrunde træder din Fod saa vist,
Paa Fjeldryggens Kant du gaaer,
Hvor Leerfossen bruser i Dybet.

Siig, er du et Menneske eller en Aand?
Er det dig, graahærdede Mø?
Du vakler — ræk mig din blege Haand!
Du vil dog ei styrte og døe,
Hvor Leerfossen bruser i Dybet?

„Hvo rækker mig Haand paa den gamle Sti?
Min Hjertenskjær jeg ei seer —
Kun alt for tryg gaaer jeg Døden forbi;
Men den Stund kommer ei meer,
Da vi mødes, hvor Leerfossen bruser.

„Siig, blinker endnu de Stjerner smaa?
De blinkede Alle saa fro,
Dengang jeg lærte i Mørke at gaae
Til Liv over Dødens Bro —
Da jeg saae ham, hvor Leerfossen bruser.

„Hvo møder mig nu paa den bratte Vei?
Ak, nei, det er ikke hans Aand;
Og var det ham selv, jeg saae ham dog ei —

Hvad vil du mig, fremmede Haand!
Lad mig ene, hvor Leerfossen bruser!

„Du drager ei meer mig i Bygden ind,
Hvor hans Fader, den rige Mand, sad.
Under vildene Sky her i Maaneskin
Var den fattige Mø kun glad,
Naar vi mødtes, hvor Leerfossen bruser.

„Her hørte vi ikke den Døendes Røst,
Forbandelsen hørte vi ei:
Min Hjertenskjær trykte mig til sit Bryst;
Men forbandet var Brudgommens Vei,
Hvor Leerfossen bruser i Dybet.

„Forbandelsen drev ham i Verden ud;
Med Stormen hans Sjæl foer hen.
Paa Brudgommen venter den gamle Brud;
Men aldrig han kommer igjen,
Hvor Leerfossen bruser i Dybet.

„Mine Lokker var gule — nu er de jo graa —
De flagred hver Nat om hans Kind;
Mine Øine engang var lyse og blaae —
Nu haver jeg grædt mig blind;
Men Fossen min Graad har bortskyllet.

„Lad mig gaae! her gik jeg halvhundred Aar —
Jeg kjender den Vei saa vel:
Iblinde jeg tryg mellem Grave gaaer;
Det qvæger endnu min Sjæl,
Naar jeg hører hvor Leerfossen bruser.

„Men kommer du atter hid om et Aar,
Saa seer du mig vist ei meer,
Og svæver en Mø her med iisgraat Haar,
Saa er det min Aand du seer —
Hvor Leerfossen bruser i Dybet.“

Paa Veien til Zürich.

Hollænderen *).

„Mørk er dog Eders Nord, og Tungsind sjunger i Taagen
Hist paa Slette og Fjeld. Hvor jeg kom fra er der Sjælsro:
Ei i mit frugtbare Land henskranter Kjærlighedslivet
Følsomt i Maaneskin“ — „Der sundt det trives og fyldigt:
Elskeren tænder jo der sin Pibe, naar han fortvivler,
Snart uddamper han let, som en Sky, Fortvivlelsen.“ —
„Rigtig!
Dog vi ogsaa har Sang, og kjæk Fantasien kan ogsaa
Bygge Pauluner sig der, hvor rolig Livsglæden trives.“

---

*) I Selskab med tre andre Reisende, en Hollænder og to Tydskere, reiste vi fra Schaffhausen til Zürich sidst i Juli 1818. Hollænderen var en ung lærd Videnskabsmand, der siden blev Professor ved et Universitet i sit Fædreland. Den Punktlighed, hvormed han førte sin Reisejournal, var ofte Gjenstand for vor Spøg. Saavel heri, som i den herskende Mening om hans Fædrelands prosaiske Natur, fandt han sig med godmodig Resignation, medens han med Rolighed søgte at bibringe os interessantere Forestillinger om sit Fædreland og om det nye poetiske Liv, der ogsaa i det 19de Aarhundredes første Decennier havde bevæget sig i den hollandske Literatur.

Saa i Karmen os nu vor Reisefælle opmuntrer,
Og lovpriser sit Land, men Tydskeren synger parodisk:

„Saae du det Land, hvor høi Salaten groer,
Hvor Guleroden voxer nævestor,
Kartoflen staaer paa flad og dæmmet Grund,
Hver Mand er tyk, hver Kone cirkelrund —
Saae du det Land, didhen o gak,
Og sværm og drøm i Skyen af Tobak!“

Ei den skjemtende Sang vor Nederlænder bekymrer:
Selv han smiler derved; Visen, tilstaaer han, er sand;
Landet han elsker dog høit: — der blomstrer skjønt Hyacinthen,
Der slaaer, ærligt og tro, Hjertet i trindeste Barm.
Did staaer atter hans Hu, naar her han Alting har skuet
Og, som erobrede Skat, ordenlig optegnet Alt.
Hist han ved Rhinfaldet nys hver Busk og Steen har beskrevet,
Reisebeskrivelsens Lyst reiser han egentlig for;
Alt, hvad han føler, maa strax optegnes, før det gaaer over.
Nu han glæder sig ret, ivrig statistisk, til Sveitz.
Ofte fast ængstelig travl, den Skriver kun parodierer
Reiselivet, naar just høiest han priser dets Lyst.
Selv Forberedelsens Flid ham tidt Overraskelsen sparer,
Og hvor fortrylles han skal, forud han veed paa en Prik;
Venlig han taaler den Spøg, som godmodig prøver hans Jævnsind,
Mens af sit Lands Poesie Prøven han tryg tager frem.

Cloe.

(Efter den hollandske Digter Bellamy.)

„Vi haver en Søster paa Jorderig fundet!"
Saa sang to Smaaengle, henrykte af Fryd,
Og saa fløi de sjungende ind i Guds Himmel,
Fløi strax dog tilbage til Jorden igjen.
Nu svang hendes vingede Brødre sig med dem,
Og Himmelen længtes det Under at see;
De fløi som paa Lynets de flammende Vinger,
I Elmenes Skygger paa Jorden de stod.

Der skued de Cloe: som Morgenen liflig,
Hensmeltet i Andagt hun knæled for Gud;
Som Morgenens Draaber paa barnlige Rose,
Randt salige Taarer den Skjønne paa Kind.
Nu opslog hun Øiet og skued mod oven,
Som saae hun Gud Herren i hellige Busk.
„Vi blive, o Fader, hos Cloe i Busken!"
Saa raabte nu alle Smaaenglene fro.

Da rysted Alfaderen Elmenes Toppe,
Mens Vinden foer gjennem det susende Løv;
Og Englene hørte hvad Faderen taled:
De bar mod det Høie den bedende Mø.
„Vi haver en Søster paa Jorderig fundet!"
Sang alle Smaaengle og jubled af Fryd,
Og saa fløi de sjungende ind i Guds Himmel
Og — bar for Guds Throne den bedende Mø.

Alpereise*).

Udvandring fra Zürick.

(Den 30te Juli 1818.)

Alpevandrer! afsted, afsted!
  Bjergskoen paa din Fod!
Taagen ruller i Dalen ned:
  Morgenstunden er god.
Morgenrøden har Guld paa Kind,
  Gløder paa Bjergetoppe;
Hyrden alt staaer paa Albis Tind,
  Sjunger bag Sky deroppe.

*) Til Fodreisen gjennem Schweitz udrustede vi os i Zürick. Ebels Beskrivelse forsømte vi ikke at medtage; den synes imidlertid, som Reisehaandbog, indrettet til en Reise paa flere Aar. Forfatteren, Dr. Ebel, der levede i Zürick, gjennemsaae vor Reiseplan og forsynede os med mange Underretninger og gode Raad. I Aarau havde vi seet Reinhards Schweitzerkostümer, en betydelig Række af Oliemalerier; alle Ansigterne ere virkelige Portraiter, høist interessante og characteristiske. I Zürick saae vi den gamle Gesners idylliske Landskabsmalerier i Vandfarve; hans Enke levede endnu, og hans Søn var en god Landskabsmaler. I Selskab med hiin unge lærde Hollænder og 2 unge Kjøbmænd fra Stuttgard, Schill og Günther, en munter Reisefælle (som for Spøg kaldte sig Peregrinus Feuerlein), samt med en Fører og en Bærer, foretoge vi denne Fodreise.

Karavanen er rustet alt:
  Forud Bærerne gaae;
Føreren har de Reisende kaldt;
  Snart vil Solen opstaae.
Alpestaven i Haanden nu!
  Langs med Søen vi gange,
Sjunge Alle med freidig Hu
  Lystige Alpesange.

Schweitzerlivet.

I Sveitzerlandet, ja der er et Liv:
  I Dalen staaer Hytten saa stille,
I Søen vifter det grønne Siv,
  Under Klippen Bølgerne trille.
Paa grønne Bred ligger By hos By,
  Imellem dem Baadene svømme;
Paa Bjerget hænger den hvide Sky,
  Der bruse de stærke Strømme.

Og Bjergluften hæver det frie Bryst,
  Det vifter fra fjerne Skove:
Histoppe er Liv, histoppe er Lyst,
  Over Dal og spillende Vove!
Den Fremmede vandrer saa reisefro,
  Høit Alpestokken han svinger:
Histop, histop, hvor Hyrderne boe,
  Hvor Hjorden med Klokkerne ringer!

Hvad sjunger den Hyrde paa høie Fjeld?
  Hvad sjunger vel Pigen i Dalen?
De sjunge om deres stærke Tell,
  Saa det runger i Klippesalen.
Det klinger fra Bjerg, fra Dal og fra Sø;
  Høit Gemsen paa Gletscheren *) springer,
Der „jodler" **) den Jæger og hilser sin Mø,
  Og sig rask over Jiskløften svinger.

Lavinen nedtordner under hans Fod
  Og ruller med Strømmen fra Fjeldet;
I Afgrunden styrter den vilde Flod;
  Det ringer fra Bjergkapellet.
Den Fremmede sætter paa Steen sig ned:
  Under Foden brænder ham Saalen;
Den Smaadreng kommer med hoppende Ged
  Og rækker ham Nidliskaalen ***).

Og rask det ganger mod Bjergetop.
  I Dybet den Svindeltrold vinker —
Den venlige Bjergalf hvisker: herop!
  Det suser hvor Alpsneen blinker.
Ved Sennhytten †) rødkindet Bjergmø staaer,
  Hun Alperoserne bringer;
Med fremmede Blomst den Reisende gaaer
  Og Hatten paa Bjergtoppen svinger.

---

*) Jisbræen.
**) Den tyrolske Strubesang.
***) „Nidli" kaldes Gedemælken.
†) Sæteren.

Reiseselskabet.

Saa gik og sang vi, glade, ved Zürichs stille Sø;
Dog fløi et Suk tilbage mod Hjemmet til min Mø:
Den blanke Sø mig minded om Sjølunds stille Lyst;
I Voven Hytter speiled sig rundtom den grønne Kyst*).
I Baaden vi nedstege og gled med stille Sang
Henover blanke Flade; i Bølgen Aaren klang;
I Seilet lufted Vinden; paa Sand hist Baade laae,
Der Fiskerpigen smilende paa Reisetoget saae.
Og vel hun maatte smile: det var heelt sært at see —
Tidt naar vi paa hverandre saae, vi maatte Alle lee.
Eet Legem var vi Alle, og Hver et Ledemod:
Hvad ei den Ene kunde, den Anden vel forstod.
Til Hoved vi udnævned vor norske Præstemand**):
Han førte Regnskabsbogen og havde bedst Forstand;
Og naar han kun ei glemte Alt, hvad han havde med,
Det Hoved sang heel lystelig og tumled rask afsted.
Af Been vi havde tvende: det ene løb og skrev***),
Det andet†) sprang og jodled og Skriveri nedrev.
To vakre Reisefæller var ellers begge To:
Hr. Peregrinus Feuerlein var altid reisefro;
Han vilde Reisen nyde med ganske Sjæl og Krop.
Den Skriver raabte stedse: „det maa man tegne op!
Det maae vi ei forsømme! — das ist das Wahre nit."

*) Paa Vandringen langs med Søen gjennem Ellenberg til Obermeylen.
**) Frederik Schmidt.
***) Hollænderen, see Pag. 109.
†) Günther (Peregrinus Feuerlein).

Den Skriver skrev den hele Vei — og saae kun ganske Lidt.
Vort Reiseselskabs Mave var saare tynd og let:
Hr. Schil vi dertil kaared; thi han blev aldrig mæt.
Hans Blik var majestætisk og romersk Næsen var.
(I Stuttgart paa sit Contrafei han romersk Toga bar.)
Mod Røvere han havde en vis Antipathie:
Saasnart om Sligt der taltes, hans Madlyst var forbi;
Han reiste sig og sagde: „I Herrer, uden Spas!
Hvis slige Karle komme, det bliver ei ved Fjas:
Der hjælper ingen Vaaben, der hjælper ingen Snak,
Hvad nytter det at tale og klamres med det Pak?
Jeg lægger mig paa Maven og lukker Øiet til —
En halv Snees Louisdorer jeg strax aftælle vil;
Hvo vil saa karrig være og spare paa lidt Guld?
Det nytter ei at slagtes og have Pungen fuld.
Vi strax capitulere — den Sag er soleklar.“
Hr. Peregrinus Feuerlein af samme Mening var:
„Ti, tyve Louisdorer! — ja dersom det er Alt,
Da veed jeg dog, et lystigt Liv er ei for dyrt betalt.“
„Men Æren, kjære Venner!“ — „Hvad Ære er der ved,
At slaae en stakkels Tyv ihjel, som gjerne slutter Fred?
Nei med Hr. Schil jeg holder: hans Politik er god —
Mit Hjerte ogsaa er for blødt; jeg gidder ei seet Blod.“

Saaledes Been og Mave paa Krigen var beredt;
Men over skjønne Sveitzerland laae dybe Fred udbredt.
Naturen ofte syntes Hr. Schil for „tempereret“;
Dog kjøbte han Prospekter, som godt var colorert.
Det smukke Qvæg paa Marken han yndede fremfor Alt,
Og naar han saae en dygtig Ko, han ønsked, den var malt.
Til Digter jeg blev kaaret: jeg skulde for os see,
Jeg skulde for os græde, jeg skulde for os lee;

Men mangengang, naar Kroppen var allerbedst istand,
Naar alle Lemmer jubled, løb Øinene i Vand *).
Sentimentalske Øine til slig en lystig Krop
Dog meest pudseerligt ud sig tog udi den ganske Trop.

De trende Teller.

Fra By til By vi seiled, sprang ofte fro i Land;
Nu gik vi gjennem Skoven i Middagssolens Brand **).
I Bondehuset sad jeg ved lange Fyrrebord,
Tog Kroniken fra Hylden og sanded Bondens Ord:
Om Heltene han taled, om Tell og Winkelried,
Og viste mig i Bogen de Sagn fra gammel Tid.
I Træsnit hang paa Væggen tre djærve Riddersmænd:
„Dem kjender du vel? Fremmede! dem seer du snart igjen:
I hver en fattig Hytte i høie Sweitzerland
De trende store Teller ***) endnu du skue kan,
Og kommer du til Rütli, saa seer du hvor de stod

---

*) Dette er dog ikke at forstaae i egentlig Forstand, men er kun spøgende henkastet, for at betegne den Følelsens Overvægt, jeg ofte i hiin Periode maatte høre ilde for. Det Indfald med Reiseselskabets Betegnelse som Lemmer af en Person gav iøvrigt Anledning til megen Munterhed og godmodig Spas med Personlighederne.

**) Ved Wädersch wühl.

***) Saaledes kaldes Sweitzerne ofte med eet Navn de tre Hovedmænd i Frihedsforbundet; Wilhelm Tell, Werner Stauffacher og Walther Fürst.

Paa Klippen Nytaarsnatten og svor ved Herrens Blod.
End, siger man, de staae der hver hellig Nytaarsnat,
Da reiser sig af Dybet den vilde Föhn*) saa brat.
Paa Klippen Stormen suser i hvide Heltehaar,
Tre Gange dybt i Fjeldet hver Kæmpe Sværdet slaaer,
Og slumrer Sweitzerkraften, den vaagner flux igjen —
Endnu er Kæmpeaanden ei ganske faret hen."

„Siig, saae du selv, o Gubbe! paa Fjeldet, høit og brat,
De Kæmpeaander raadslaae i underfulde Nat?"

„Nei, naar en Mand det skuer, som er af Qvinde fød,
Han vandrer som et Gjenfærd paa Fjeldet til sin Død:
Han Intet meer kan mindes, veed ei hvor han kom did,
Men drømmer om de Kæmper og om den gamle Tid."

— Dog her jeg sidder ene; jeg Staven gribe maa;
De Reisefæller kalde: i Baaden alt de gaae;
Ved Søen under Fjeldet de sprang fra kjøle Bad.
Farvel, du brave Gamle! nu maae vi skilles ad.

En liden Ø hist ligger i stille Züriksø,
Der hviler jo en Riddersmand forladt paa grønne Ø.
En Gravhøi, Ufnau hæver sig med de Blomster smaa,
I Kæmpens stille Have en Stund vi stille staae.

---

*) Under dette Navn personificerer Schweitseren den vilde, ofte pludselig fremhvirvlende Storm mellem Fjeldene.

Ufnau*).

Hvo nævner os den Riddersmand,
Som her sin Grav har fundet?
Han kom fra fjerne Schwaberland,
Til Hvile Helten stunded.

Han havde stridt saa brav en Strid:
Ei Natten ham forfærded;
Han gjorde lyst i mørke Tid
Med Svøben og med Sværdet.

For Morten Luther talte han;
Med Sværd i Haand og Tunge,
Og Ret beholdt den Riddersmand
Mod Gamle og mod Unge.

I mangen Kamp han vel bestod,
Naar Fjenden for ham standed;
Men sad den ham i Kjød og Blod,
Blev Helten overmandet.

Og fredløs drog den Riddersmand
I Verden ud saa ene.
Paa liden Ø, i fremmed Land,
Nu hvile Heltens Bene.

*) Ulrich af Hutten endte her sit mærkelige og ustadige Liv 1523. Paa Stedet selv synes nu Erindringen udslettet om denne Reformationstidens ridderlige Kæmpe, Satiriker og Frihedshelt, der selv fortæredes af den Sædernes Gift, han med Liv og Aand bekæmpede.

Han eier ingen Bautasteen
Og intet Seiersminde;
Den djærve Ulrich Huttens Been
Kan Ingen mere finde.

Hans Grav dog grøn i Søen staaer
Og tidt en Fremmed minder
Om Eftermælet, som forgaaer,
Og Seiren, som forsvinder.

Nu heiser atter Seilet og sjunger fro igjen!
Henover grønne Grave gaaer Livet lystig hen.
Hvi sidder taus i Baaden den lille Harpemø?
Hvi ruller Taaren stille ned i den dybe Sø?
Siig, leger du med Harpen og har ei freidigt Mod?
Mon dem, dit Hjerte havde kjær, i Hjemmet du forlod? *)

Liden Harpepiges Klage.

Faderløs og moderløs, af Brødrene forladt —
Alle Smaasøstre i Graven nedsat —
Alle tilsammen i Hungersqval død —
Tungere Taare paa Jorden ei flød.

*) Blandt vort Reiseselskab over Zürichersøen fra Ufnau befandt sig en lille Schweitzerpige, der drog om for at ernære sig med sin Harpe. Hendes 8 Søskende vare 1817 omkomne i en Hungersnød. 1818 sporedes der dog ingen Mangel i Schweitz, og man saae fordetmeste glade Ansigter overalt.

Frændeløs og venneløs i Verden om at gaae —
Sjunge, mens Taarer i Øinene staae —
Smile med Kummer og sjunge for Brød —
Tungere Taare paa Jorden ei fløď.

Harpeklang og Glædessang ved fremmed Dør og Bord —
Ingen, som hører de bævende Ord —
Ingen, som veed hvorfor Kinden er rød —
Tungere Taare paa Jorden ei fløď.

Spøgende og smilende med stille krænket Sind —
Klappes af fremmede Herre paa Kind —
Betle om Livet og ønske sig død —
Tungere Taare paa Jorden ei fløď.

Ak, Gud i Himlen trøste, hvem vi ei trøste kan!
Paa Sø valfarter Sorgen med Glæden som paa Land.
Gak fort, du blege Billed, gak Huus og Slot forbi!
I Qvel vi vil dig følge paa stille Pilgrimssti *).

Til Eneboerklostret er Veien steil og trang;
Paa Ezel vakler modig den gamle Pilgrims Gang;

---

*) Fra Phäffikon gik vi om Aftenen over Bjerget Ezel til Klosteret Maria Einsideln, ledsaget af hiin lille Harpespillerinde og en gammel Pilgrim. Klosteret er et stort Palads, særdeles rigt og prægtigt; til det undergjørende Mariabilled, der siges at være indviet af Englene, foretages endnu hyppige Valfarter. I Kirken hænge mange Ex-voto - Billeder (selv fra de nyeste Tider, og forsynede med Navne og Aarstal) der forestille de formeentlig mirakuløse Begivenheder, der af de bønhørte Pilgrimme tilskrives den hellige Jomfrues Forbøn.

Foroven boer Maria, den Himmeldronning huld,
Hun hører fjerne Bønner og frelser underfuld.
Men vil hun og modtage den glade Reisegjest,
Der over Bjerget stiger, som til en lystig Fest?
Han vandrer ei nedbøiet, med Rosenkrands i Haand,
Og tæller Hjertets Bønner paa røde Perlebaand;
Dog fromt ham ogsaa stemmer den underlige Gang
Mens han i Hjertet nynner sin stille Aftensang.

Aftensang paa Bjerget.

(Ved Maria Einsideln.)

Jeg gik fra Sø og dybe Dal:
Jeg søgte Bjerg og Klippesal;
Den Gang var høi, den Vei var lang;
Jeg staaer paa Bjerget førstegang.

Saa underfuldt er her at gaae:
Det er som skal jeg Himlen naae —
Forneden ligger Dal og By;
Jeg vandrer over høien Sky.

Histoppe toner hellig Klang —
Did stunder de Benhørtes Gang;
Den Pilgrim ønsker mig Gudsfred;
Han bringer sælsomt Billed *) med.

---

*) Ex-voto.

Et Under paa det Billed staaer:
Henover Grave Døden gaaer,
Han løser alle Sjæles Baand;
En Engel standser Kæmpens Haand.

Den blege Mø af Graven staaer
Og Øiet fro mod Himlen slaaer;
Forneden hendes Hjertenskjær
Gudsmoder seer i Morgenskjær.

For hende der han knæler from,
Gaaer nu til hendes Helligdom
Og hænger under Takkesang
Sit Billed i den Kirkegang.

Jeg følger den Bønhørtes Fjed:
Jeg ogsaa har et Billed med!
Et Under og med mig er skeet:
Min Sjæl har Himlens Engle seet.

De stod for mig paa Land, paa Sø,
De sang om min forladte Mø:
„Hun græder ei — hun blegner ei —
Hun følger dig paa fremmed Vei.“

Jeg maa det skjønne Under troe,
Jeg aander let, jeg stiger fro:
Hvor de Bønhørte knæle ned,
Jeg bringer hendes Billed med.

Hun græder ei — hun blegner ei —
Hun følger mig paa høie Vei —
Hist aabner hun mig, reen og from,
Engang den store Helligdom.

I Skoven gaaer jeg ene, og Natten falder paa:
I Maaneskinnet hvide de Birkestammer staae.
Hiin Pilgrim er forsvunden paa ubekjendte Sti;
Kun Flaggermusen surrer mig viftende forbi.
Et Eventyr mig tykkes den underlige Gang:
Til Eneboerklostret er Veien meer ei lang —
Did gaaer med Stav i Haanden en fremmed Vandringsmand;
Hvordan han did er kommen, han neppe mindes kan.
Det er som han i Drømme har vanket Verden om —
Nu vækker ham i Natten den Klosterklokke from;
De Toner vel han kjender; men hvor er det han staaer?
Paa ubekjendte Stier han som til Hjemmet gaaer;
Det klinger for hans Øren, som gamle Venners Røst:
Hvor tumled du saa længe om? kom atter til vort Bryst!
Dog det er ogsaa Drømme: mig kjender Ingen her,
Og de, som paa mig kalde, veed neppe Hvo jeg er;
Men det veed Gud i Himlen og Englen, han mig gav —
O, følg du mig i Dal, paa Bjerg og gjennem Nat og Grav!

Nedgang i Alpdalen fra Maria Einsideln.

(Den 1ste August 1818.)

Med Pilgrimsbrev,
  Som de Fromme skrev,
Med Kors og med Baand,
  Og med Stav i Haand —
Fra Klostret afsted,
  Gjennem Alpdalen ned
Ganger aarle den fremmede Skare.

Nu Kapellet forbi
  Løber krumme Sti;
Mellem Fjeld og Fjeld
  Ruller Bækken snel.
Over Skrænten brat,
  Over Bro, mellem Krat,
Gaaer i Bjergskyggen fremmede Skare.

Er det Børn de Smaa,
  Som hisstoppe gaae?
Paa det steile Bjerg
  Synes Hyrden Dværg.
Væk med Sang ham op!
  Lad fra Alpetop
Tone høit de tidlige Sange! *)

---

*) I den herlige Alpdal hørte vi Kuhreihn og Alpejodeln fra Bjergene. Vor Reisefælle Günther kunde synge med disse underlige jublende Strubetoner og satte Hyrderne rundtom os i Bevægelse; thi naar En synger, svarer en Anden gjerne langt borte.

Alpehyrdens Sang.

Paa Alperne vore de Roser røde,
  Og dem har liden Babli kjær;
Men om jeg og for de Roser døde,
  Liden Babli kom dog ei Hyrden nær.
Hver Løverdag Aften, naar Klokken ringer,
  Jeg til Bablis Kammer de Roser bringer.
Til Alpeblomsten saa sødt hun smiler;
  Men seer ei Hyrden, som taus bortiler.
Paa Alperne vore de Roser røde,
  Og dem har liden Babli kjær.

Paa Alperne vore de Roser hvide,
  Og dem har eensom Hyrde kjær:
Naar liden Babli mig ei kan lide,
  Dog de hvide Roser er Hjertet nær.
Hver Søndag Morgen, naar Klokken ringer,
  Jeg til Herrens Moder de Roser bringer;
Til Alpeblomsten saa fromt hun smiler,
  Og let om Hjertet til Fjelds jeg iler.
Paa Alperne vore de Roser hvide,
  Og dem har eensom Hyrde kjær.

Med Tyrolerklang
Toner Alpesang —
Sjunger fremmed Hyrde hïstoppe?
Er det Flygtnings Røst,
Som fra sorgfuldt Bryst
Toner eensomt paa Bjergetoppe?

Jeg Hyrden ei seer,
Han ei klager meer;
Men giv Agt, giv Agt!
Nu er Sangen vakt,
Klinger nær, klinger fjern over Dalen:
Det er „Kuhreihnsklang“!
Mellem Verelsang
Toner Hornet fra Klippesalen.

Kuhreihn.

Første Hyrde.

Min Alp er min Lyst! paa Bjerget er Glæde
Det klinger fra Fjeld — det svarer dernede.
Hør Bjerget har Tunge,
Den Tunge har Røst,
Og Malmet kan sjunge
Fra Fjeldebryst.

Med Sangklokker ringer til Messe min Hjord,
Og Hyrden lovpriser, i Sangfuglchor,
Fra Kapellet af Fjelde,
I Skyernes Favn —
Den himmelske Hyrdes
Velsignede Navn.

Anden Hyrde.

Bag Sky over Jord,
Paa Alpernes Toppe,

En Konge, heroppe
Hos Ørnen jeg boer.

Blandt Hjorden jeg høit mit Scepter svinger —
Mig adlyder en Hær, naar min Alpeluur klinger.
See, min Throne blev Klippen — den staaer i Ro —
Og min Trofast vogter sin Konge saa tro.

— Bag Sky over Jord,
Paa Alpernes Toppe,
En Konge, heroppe
Hos Ørnen jeg boer.

Tredie Hyrde.

Lad Sneeskridet tordne i Alpdalen ned!
Lad Bjergtrolden rase! — jeg sjunger i Fred.
Vildt Strømmen nedknuser
De Graner fra Fjeld;
Naar Bjergstrømmen bruser,
Forlystes min Sjæl.

Dernede forsvinder den smilende Jord,
Histoppe udvides den Himmel saa stor.
Der af Himle er mange,
Hvert Hjerte har sin:
Min Hjord er min Herres —
Hyrdinden er min.

Men fort gjennem Skoven!
Lad klinge foroven!

Lad klinge de Sange!
Lad Hyrderne gange!
Lad sjunge med Fred
Hvo ei maa afsted!
Men vi maae afsted.
Gjennem Alpdalen ned!
Over Haggen op!
Over Fjeldetop!
Paa den bratte Sti,
Det steile, det skaldede Mythen forbi!
Stig freidig, du fremmede Skare!

Hist ligger med sine Tage røde
Mellem Buskene Schwütz, den venlige By:
Der qvæge vi os i Hvile og Ly,
Mens Middagsstraalerne gløde!
— Men stakket er Hvilen i fremmed By;
Snart gange de Reisende ud paany,
Og munter afsted,
Imod Søen ned!
I Baaden alt Rorkarlen sjunger.

Sang om Goldau og Eremitten paa Schwanau.

Hist i den lille Lauerzersø
Staaer Schwanau, den eensomme Klippeø;
Der sad den Eneboer saa stille,
Saae Bølgen nede om Klippen spille,

Saae taus den Fremmede seile forbi.
Histoppe gik Hyrden paa bratte Sti;
Den Gamle saae hen over Sø og Fjeld —
Han sad der ved Gry, han sad der ved Qvel.
— Fred være med alle de Døde!

Naar Dandsskalmeien i Goldau klang,
Saa sælsomt den Gamle paa Øen sang:
Det var som han kunde i Himlen skue,
Han syntes at varsle, han syntes at true.
Paa mørke Rofsbjerg peged han op,
Og Stenen rulled fra Bjergetop;
Men hvergang de Piger i Goldau qvad,
Den Gamle knæled paa Øen og bad:
Fred være med alle de Døde!

For Gubben sig korsed den Hyrdemø:
Han stod som et Gjenfærd paa eensom Ø;
Naar Hyrden i Dalen hans Sange hørte,
Det var som Bjerget sig over ham rørte;
Og hvergang i Goldau et Barn blev fød,
Paa Øen de sælsomme Sange lød;
Men hvergang i Dalen de Liigklokker klang,
Saa glad den Gamle paa Øen sang:
Fred være med alle de Døde!

En Morgen det ringed i Goldaus By,
Pilatus stod i sin Taagesky,
Paa grønne Rigi alt Solen funkled;
Men mørke Rofsbjerg Dalen fordunkled.
Saa høit den Gamle paa Øen sang;
Men høiere Glæden i Goldau klang.

Til Kirke gange nu Brudgom og Brud,
Gaae aldrig mere af Kirken ud —
Fred være med alle de Døde!

Og Ingen leved i Goldaus By,
Som saae det kommende Morgengry;
Og der de Klokker holdt op at kime,
Da slog for Goldau den sidste Time:
Fra Rossbjerg drøned det underfuld,
Og Goldau laae under Bjergemuld;
Saa taus der blev i den samme Stund:
Der græd ei Barn, der gjøede ei Hund —
Fred være med alle de Døde!

En Steenhob staaer nu, hvor Goldau laae;
Over Kirkespiret de Muler gaae.
Ved Klippeøen nu Baaden lander;
Men Gubben ei mere paa Klippen stander.
Sort Søen svulmed, da Goldau svandt,
De Bølger høit over Schwanau randt;
Men fjernt stod Gubben med Pilgrimsstav —
Fra Rossbjerg han sang over Goldaus Grav:
Fred være med alle de Døde! *)

Ved Eremittens Hytte paa liden Klippeø
Staaer nu i Aftensolen en venlig Sveitzermø;
At Mennesket er ene, hun mener ei er godt —
Det siger just ei Læben, det mener Øiet blot.

---

*) Det var i Aaret 1806, at Byen Goldau med alle sine Indvaanere i 5 Minuter blev begravet af et Bjergskred fra Rossbjerg, der staaer mørk og truende over det eensomme Herberg paa Byens Grav.

De unge Reisegjester modtager hun saa glad
Og viser dem i Hytten hvor Eremitten sad.
Her boer hun med sin Fader, den gamle Tømmermand,
Gaaer ene nu paa Øen, mens Gubben er iland.
Paa Klippens Pynt vi stige — den Svimle knæle maa —
„Ved Vindvet under Taget man sikrere kan staae!"
Til Vindvet under Taget, i venligt Ledebaand,
Jeg gaaer ad snevre Trappe, ved liden Røslis Haand.
Fra Jomfruburet see vi ud over stille Sø,
Ved Siden staaer og strikker den skjønne Sveitzermø;
I Aftenrøden gløder den friske Rosenkind,
De brune Lokker flagre for Søens lette Vind.
De Reisefæller kalde, ombord jeg dem alt seer,
Farvel, du liden Røsli! dig seer jeg aldrig meer.

Fra Øen Baaden svømmer; paa Klippen Møen staaer;
Fra Panden hun bortvifter de lange Silkehaar;
Med hvide Haand hun vinker; de Fremmede bortflye —
Det fjerne Billed glindser i Aftnens gyldne Sky.

Saaledes saae jeg ofte, i Billed eller Drøm,
En Mø paa eensom Klippe midt i den dunkle Strøm,
Jeg Ariadne mindes paa Naxos Klippestrand —
Men Billedet forsvinder — fort, Drømmer! stig i Land!

Hvor her er taust og øde! — Du staaer hvor Goldau laae;
Blandt store Klippemasser vi over Byen gaae.
Et eensomt Herberg ligger dog mellem Steen og Gruus;
Sig til Kapellet helder det lille Gjestehuus;
Foroven truer Rosbjerg end som en Troldmand sort.
Den Fremmede udhviler og vandrer snarlig fort.

Dog trygt vi her vil slumre paa Graven, mørk og stor:
Paa store Grave slumre vi overalt paa Jord.
Naar Morgenrøden vækker os af den korte Blund,
Paa grønne Rigi stige vi med lyse Morgenstund.

Det sønderlemmede Selskab.

(Den 2den August 1818.)

Men hvordan er dette fat?
Sov vi uden Been inat*)?
Hovedet har Hatten paa,
Maven færdig er at gaae,
Dinene ei blunde meer;
Men dog ingen Been jeg seer.
De har ei havt Hvilefred?
De sprang alt inat afsted?
Skriveren med Bogen gik,
Feuerlein han med sig fik,
Og saa gik det lystig op.
Uden Hoved, uden Krop,
Uden Dine — tænke de
Solens Opgang hist at see.
Nu de alt paa Rigi staae;
Men lad Taagen først bortgaae!

---

*) Hentydninger til Spøgen med Reiseselskabet, betragtet som Lemmer af een Person (see Side 115). Hollænderen og Günther havde nemlig besteget Rigi om Natten.

Og lad Diet komme med!
  Saa kan vi see Sol gaae ned;
Op, jeg haaber, stander den
  Dog imorgen vel igjen.

Nu, hvor gaaer det? — „som det kan:
  Med al Salomons Forstand,
Men det bedste Falkeblik,
  Uden mindste Slags Kolik,
Gaaer det, som man fatter let,
  Uden Been dog saare slet.“
Fastende at vandre langt,
  Er Hr. Schil en Smule trangt,
Og den Stigen, mener han,
  Sjelden sig betale kan:
„Bjerget er dog ovenpaa,
  Naar vi selv deroppe staae,
Ei engang saa høit som vi;
  Bjerge skal man gaae forbi:
Langtfra har de bedst Gestalt,
  Eller og naar de er malt;
Men nu gaaer man først sig træt,
  Og — var man endogsaa mæt, —
Glæden er dog „temperert“,
  Naar man først er halv crepert.“
Ja, deri Hr. Schil har Ret:
  Halvdød, nyder man kun slet;
Liv og Lyst og munter Gang
  Maae vi mane frem med Sang.

Opmuntring.

Stiger! lad ei Modet falde!
Vil du mod det Høie hige,
Maa du stræbe rask og stige:
Høiest, høiest vil dog Alle.

Hvo kan Bjergets Tinde skue
Og i Dalen rolig dvæle?
Opad hige alle Sjæle,
Alle maae for Dybet grue.

Fuglen rask i Sky sig svinger;
Opad stirrer Blomstens Øie:
Gjerne fløi den mod det Høie,
Havde den som Fuglen Vinger.

Opad Jordens Aande svæver:
Taagen flyver mod det Fjerne;
Bølgen søger Sky og Stjerne;
Flammen høit mod Solen bæver.

Alle Elementer hige:
Alt, hvad aander, opad stræber;
Sneglen sig til Træet klæber,
Vil mod grønne Krone stige.

Dalens Søn! du træg ei hvile!
Høit fra Fjeld til Fjeld du vanke!
Høiere den frie Tanke
Over Fjeld og Sky lad ile!

Let er Luften i det Høie:
Taagen under Foden svæver —
Bjergets Aande Brystet hæver —
Lystig, Fod! og munter, Öie!

Alt for snart kun Foden standser;
Himmelstigen snart forsvinder;
Jorden fast sin Flygtning binder
Og med Blomster Fangen krandser.

Skjøn er Blomsten i det Høie,
Skjønnere dog vide Fjerne —
Over Bjerg og Sky og Stjerne
Sving dig, Sjæl, og sviml, o Öie!

Tidt trættes dog den Vandrer paa Rigis høie Sti,
Da standser ham et helligt Syn; han gaaer det ei forbi:
Smaa Billeder han skuer, af fromme Haand hensat,
Hvor Stien til Kapellet sig hæver steil og brat.
Afbildet der henganger, af Korset bøiet ned,
Til Golgatha den Herre, som for os Døden led.
Tolv Gange knæler, beder den blege Pilgrimsmand,
Og gik han selv til Døden, han freidig vandre kan.
Den Reisende staaer stille: han stiger kun for Lyst,
Hvor Pilegrimmen sukker, med Korset paa sit Bryst.
Den Reisende sig tykkes en Pilegrim, som han:
Guds Herlighed at skue, han gaaer i fremmed Land,
Og kommer ei fra oven Velsignelse og Trøst,
Forgjeves i det Fjerne han søger fremmed Lyst.

Fred med den Haand, som satte de fromme Tavler her!
De ogsaa mig har styrket. — Kapellet alt er nær.

Der toner Messesangen for liden Menighed —
Forstyr dem ikke, Fremmede, gak fort, og bed du med!
— Nu har vi overvundet: de sidste Skridt vi gaae;
Ved Hytten hist i Taagen de Reisefæller staae.
Hvad ei den Skriver skued han tegner trolig op:
I Taagen sjunger Feuerlein nu høit paa Rigis Top:

Lygtemanden.

En Lygtemand en Nat gik ud
For Eventyr at finde;
Han loe ad Taage, loe ad Slud
Og kolde Nattevinde.

Han hopped frisk og vever om:
Kun Lystighed han søgte;
Men hvor den Lygtemand saa kom,
Man troede vist, det spøgte.

Paa Rigi laae et Gjestehuus:
Forinden Lyset brændte;
Der Hyrder sad, med Viin i Kruus,
Og knap hverandre kjendte.

Om Spøgelser de talte just;
Men nu var Ingen bange:
En Aand, de meente, var et Pust,
Og de var Karle lange.

Den Lygtemand sprang til dem ind:
Han hen ad Bordet dandsed;

De Gjester fik saa fromt et Sind
 Og frække Tunge standsed.

Hver Hyrde til sin Helgen bad,
 Og Ingen saae til Kruset;
Den Lygtemand i Kruset sad
 Og drak sig halv beruset.

Saa raved han ad Bordet hen
 Og tumled fra de Fromme.
Hver Gjest greb til sit Kruus igjen;
 Men Krusene var tomme.

Den Lygtemand sprang med sin Ruus
 Paa Rigi om saa længe,
Og da han kom til Staffels Huus,
 Gik alle Folk i Senge.

Skjøn Marly slukte Lyset just;
 Men flux det atter brændte:
Saasnart det var paany udpust,
 Den Lygtemand det tændte.

Skjøn Marly tog sin lille Sko
 Og vævre Flamme slukked;
Men nu hun havde ingen Ro,
 Hun intet Øie lukked.

Hun følte sig saa luevarm
 Fra Foden og til Panden:
En Flamme sad i Marlys Barm,
 Og det var — Lygtemanden.

Saa sjungende, Hr. Feuerlein sprang om i Kjolen graa:
Det var som man en Bjergtrold i Taagen dandse saae.
I Staffels Huus modtager skjøn Marly os saa mild:
Det var som hendes Kind var rod af Lygtemandens Ild.

Mod Qvel vi staae paa Kulmen, den høie Rigitop;
Did stiger mangen Fremmed fra fjerne Lande op.
Ved Tungemaal adskilte, adskilt ved Land og Hav,
Naturen os foreente og samme Fryd os gav:
Det var, som stod vi Alle for Herrens Aasyn der,
Og nærmere mod Himlen, var Hjerte Hjerte nær.
Vi Solen saae neddale, saa underfuld, saa skjøn,
Taus stod vi hos hverandre og fryded os iløn;
Da toned høit en Stemme, saa reent, saa dybt den klang,
Og Alle rørt istemte den høitidsfulde Sang.
Vor værste Fjende kunde vi slutte i vor Favn;
Men mangent Hjerte føled i største Fryd et Savn.
Hvo høit paa Jorden standed og saae i Himlen ind,
For ham gik mangent Lys vist op i stille dybe Sind.

— Du Himmelbarm,
Omhvælvende Bjerge og Dale!
Omfavnet af Guddommens Arm,
Du høit kan om Kjærlighed tale.

Den vide Jord
Er Hjertet, som svulmer og sukker
I Barmen, grændseløs stor,
Som over al Verden sig lukker. —

Med ubekjendte Skjønne vi steg af Kulmen ned,
Og holdt dem under Armen, naar de paa Skrænten gled;
Ved Staffel vi adskiltes og aldrig meer dem saae.
Hr. Peregrinus Feuerlein i Græsset sorgfuld laae.
Ham var det, som paa Kulmen os rørte med sin Sang;
Nu nynned han saa vild en Sang og op af Græsset sprang:

Jægeren.

„En sukkende Hyrde det var jeg ifjor —
Nu er jeg saa lystig en Jæger,
Og ingensteds bygger og boer jeg paa Jord,
Selv i Herberget ei ved mit Bæger.

Skjøn Anna jeg favned alene ifjor;
Sit Bryllup hun holdt med en Anden.
Nu favner jeg alle Smaapiger paa Jord;
Men for Ingen jeg gaaer fra Forstanden.

Med tusind jeg gantes; men Ingen jeg troer:
Kun stakket Smaablomsten mig qvæger.
En sukkende Hyrde det var jeg ifjor;
Men nu er jeg saa lystig en Jæger.“

Den Lystighed mig tykkes meer sorrigfuld end glad;
Den Galning drog saa dybt et Suk, idet han loe og qvad.
Hr. Schil til Nadver kalder de Herrer „uden Spas“,
Paa Rigis Sundhed tømmer hver Alpemand sit Glas.
— Kun kort er Natteblunden: før Gry staae Alle op,
Og rave alt i Mørke paany til Kulmens Top.

Med Huen over Øret, med Reisekapper paa,
Som i det høie Norden paa kolde Dug vi gaae.
Vor norske Provst sig svøber i Kappen tryg og glad;
Men grusom Skjæbne skiller flux Provst og Kappe ad:
Forvexlingen beklager en Fremmed med et Buk,
Indsvøber sig og hører ei norske Hjertesuk.
Dog snarlig glemmes Kulden og alle Sorger smaa:
Hoit over Jordens Taager i Himmelglands vi staae;
Sneebjergene alt lue i gyldne Morgenrød —
Nu stiger Morgensolen — en Verden er gjenfød.

Morgensang

paa Rigi.

(d. 3die August 1818.)

Hvad vil du, Hjerte!
Med al din Lyst?
Siig, vil du flyve
Ud af mit Bryst!

Vil du dig hvirvle
Paa Bjergets Vind
Med Ørnevinger
I Solen ind?

Derinde gløder
Uriels Liv:
Hver Straale gjemmer
Et Guddomsbliv.

Hvor Straalen falder,
Staae Verdner frem —
Livsglæder vrimle
I alle dem.

Hist blinker Søen,
Der rødmer Dal;
Sneebjerget taarner
Sin Demanthal.

Forneden flyve
De Svaneskyer;
Solenglen smiler
I tusind Byer.

Han favner Himmel
Og Hav og Jord
I Flammekappen
Af Straaleslor.

Al Verden rummer
Hans Kappe, bred,
Af Lysets store
Alkjærlighed.

O Hjerte! flyv kun
Ud af mit Bryst,
Og smelt i Livets
Og Lysets Lyst!

End blinker Sø dernede; end rødmer Dal og By;
Med Taagehatten kneiser Pilatus i sin Sky.
Der Trolddomssyner spøge, naar Natten falder paa;
Ved Gry maa Trolddomsbjerget om Lys og Glæde spaae:
Naar sortest det sig hyller i skumle Taage ind,
I Dalen gaae de Reisende saa glad i Solens Skin.*)

Nedgang fra Rigi

(gjennem „Hohle Gassen" forbi Tells Kapel til Küsnacht).

Fra Rigi nedstiger
Den Alpemand;
Tidt Foden glider
Ved Styrtnings-Rand.
Med Alpestaven,
Fra Klippegraven
Han leer og springer —
Og rask sig svinger
Til Skyggen i Heltenes Land.

Ved Küsnacht sig slynger
Den hule Sti;
Der Hyrden synger
Saa stolt, saa fri:
Hist ved Kapellet
Er Geßler fældet;
Hvor Dødspilen runged,

*) Folketradition, grundet paa Iagttagelse af Veirligets omvendte Forhold til Pilatus-Bjergets Skyomgivning.

Er Livet udsprunget —
Vort Frihedstræ gaaer du forbi.

Og, see! der stander
Den gamle Skrift*)
Og vidner og sander
Hiin Storbedrift.
Her Friheden vinker,
Her Livssaften blinker —
I Skyggen vi tømme
De luende Strømme!
For Trællen hver Draabe bliv Gift!

Tells Minde.

Med grønne Blad paa sorte Hat,
I Heltetræets Skygge
Har sig den gamle Hyrde sat —
Han smiler ved sin Krykke;
Han peger paa den gamle Skrift
Om „Grieslers" Fald og Tell's Bedrift,
Og Gubbens Kinder gløde.

---

*) „Hier ist Griesler's (Geßler's) Hochmuth vom Thäl erschossen,
Und der Schweitzer edle Freiheit entsprossen.
Wie lang wird aber solche währen?
Noch lang, wenn wir die Alte wären."

De Reisende han standse seer,
Forstaaer ei hvad de sige;
Men Blikkets Ild ham fryder meer,
End Ord og Sang tillige.
De vinke ham med Rankens Saft;
Han reiser sig med Ungdomskraft
Og fulde Bæger tømmer.

Hoit leve Bjergets djærve Mand,
Hvem ingen Lænke tvinger!
Hoit leve stolte Sweitzerland,
Hvor Heltegvad end klinger!
Hoit leve du, o stærke Tell!
Hvor Frihed boer i Hyrdens Sjæl,
Der lever Helten evig.

Vierwaldstädtersøen.

I Sol, paa Bjerg, i Dale,
Igjennem Skygger svale!
Sæt fremad Stav og Fod!
Hvor Heltespor vi finde,
Et lidet Blad os minde
Om Stedet, vi forlod!

Fra Byen ned til Søen
Kapellet staaer paa Øen —
Det glide vi forbi.

Naar vilde Føhn*) sig hæver,
Naar Baad og Skipper bæver,
Boer Haab og Trøst deri.

Naar Snekken Bølgen furer,
Bag Klippen Trolden lurer
Og venter paa sit Rov;
Tilslører Sky Kapellet,
Da hyler det fra Fjeldet,
Da bruser Sø og Skov.

Paa Stormens Ørnevinger
Den vilde Trold sig svinger
Henover falske Sø —
Til Bjerg sig Bølgen høiner;
Men Hvo Kapellet**) øiner,
Skal ei paa Dybet døe.

En Jomfru boer derinde:
Hun kan Dæmoner binde
Og tæmme med et Ord;
En Krands hun haver vundet,
Med den hun fast har bundet
Til Himlen mørke Jord.

— Lad Dybet da true!
Lad Føhn sig kun hæve!
Lad bruse, lad bæve

*) Bjergstormaanden.
**) St. Maria helliget.

Den bundløse Sø!
Fra Snekken vi skue
Den himmelske Skjønne:
Kapellet jeg øiner
Paa Øen, den grønne;
Ei Graven sig høiner,
Ei Dybet os rører:
Til Kysten os fører
Den himmelske Mø.

Aften i Lucern.

Guldstraaler spille,
Funkle i Sky
Over den stille
Venlige By.

Kæmpernes Dage
Mindes vi her,
Løfte og drage
Heltenes Sværd.

Fredelig hvile
Ruste i Hal
Blodige Pile,
Fundne paa Val.

Støvhyllet, stander,
Glindser endnu,

Heltenes Banner,
Fjendernes Gru.

Trodsig mig standser
Staalklædte Haand —
Staaer der i Pantser
Ridderens Aand?

Saadan i Hallen
Vanked han om;
Helten er falden,
Brynien er tom.

Sempack har skuet
Kæmpen engang:
Tom han ei trued,
Huult han ei klang.

Marv var forinden,
Been i hans Arm —
Nu suser Vinden
Gjennem hans Barm.

Fremmede komme,
Fremmede gaae;
Kæmpen, den tomme,
Stirre de paa.

Udenfor spille
Straaler i Sky
Over den stille,
Venlige By.

Kirken sig hæver
Hoit paa vor Gang;
Tordnende bæver
Orgelets Klang.

Dybere bruser
Bjergstrømmen ei;
Freden omsuser
Rosenrød Vei.

Luften er stille,
Gløder i Qvel;
Fjernt staaer det vilde
Jiskronte Fjeld.

Rigi os vinker,
Hilser paany;
Sneebjerget blinker
Hvidt i sin Sky.

Hist har jeg sanket
Alpklokker smaa;
Der har jeg vanket,
Did skal jeg gaae!

Dæmrende falder
Mulm over Jord;
Længselen kalder —
Glæden henfoer.

Vidt over Jorden
Stirrer jeg ud —
Hvor er mit Norden?
Hvor er min Brud?

Stjernerne funkle;
Qvellen er tys;
Hist i det Dunkle
Skinner et Lys.

Saadan nu flammer
Lyset og hist,
Og i sit Kammer
Sidder hun vist.

Blink nu, min Stjerne,
Til hende fro!
Bring fra det Fjerne
Budskab saa tro!

Siig, at du lued
Nys hvor jeg gik!
Siig hvad du skued
Her i mit Blik!

Og naar hun slukker
Lyset tilsidst,
Siig, jeg da lukker
Øiet forvist —

Drømmer om hende,
Drømmer til Gry,

Til mig de Svende
Vække paany.

Rask jeg da vanker
Lystelig hen —
Snart vore Tanker
Mødes igjen!

Morgenvandring
fra Lucern.
(d. 4de August 1818).

Fra Lucern slynger Stien sig gjennem grønne Eng,
Der boltrer sig den muntre Bæk i buntet Blomsterseng.
Paa Stien gaae i Række de Reisende saa fro,
Bagefter hvier Felix*) med Peter**), stærk og tro,
De bære Reisebyrden og sjunge dog saa glad;
Ved Kilden tidt i Skyggen de trætte blandt os sad.
Vi Læderbægret gav dem med blanke Druesaft,
Og over Bjerget steg de paany med Lyst og Kraft.
Naar Felix seer paa Engen den Sweitzermø, saa bly,
Da springer han med Byrden og hvier høit i Sky.
Paa steile Skrænt vor Fører gaaer foran med sin Stav:
Adspredte Hob han samler, ret som en Hyrde brav.
I lette Linnedkjortel og med Kamasker paa,
Vi tvende Skandinaver blandt Tydskerne der gaae;

---

*) Bæreren.

**) Vor Fører, der tillige hjalp til, som Bærer.

Naar Dansk vi til dem tale, det klinger dem heelt sært;
Dog Peregrinus Feuerlein tre danske Ord har lært,
Og om „den lille Trækfugl“ *) han med os sjunge kan,
Men studser, naar vi sjunge om fjerde Christian:
Hvordan han stod ved Masten, da Gothens Hjerne brast —
Det klinger for Germanen som Nordenstorme fast.
Det sjunge vi, naar Søen opsvulmer høit og vild;
Men hilser os i Dalen den Sweitzermø, saa mild,
Saa nynner Caravanen paa spraglet Blomstersti
Om Glædens Fugl, som kommer snart og flyver snart forbi.

Vexlende Glæde.

De Fugle lad komme!
De Fugle lad flye!
Naar Frygten er omme,
De qvidre i Sky.

De Piger lad smile!
De Piger lad gaae!
Naar rask vi bortile,
De dvæle, de staae.

De see sig tilbage,
Med Smiil og med Vink,
Og fjernt vi medtage
De venlige Blink.

*) Lær mig, o lille Trækfugl, du, rc.
(See Øhlenschlægers Digtninger 2den Deel Pag. 241.)

De Fremmede komme,
De Fremmede gaae;
Naar Reisen er omme,
Vi see — hvad vi saae:

I Dalen den grønne,
Paa morgenrød Sti,
Gaae smilende Skjønne
Os atter forbi.

Lad flye hvad der kommer!
Fortryl og far hen!
Fly, venlige Sommer!
Kom venlig igjen!

Og see vi ei mere
Det Bjerg og den By,
Saa er der jo flere,
Til dem vil vi tye.

Maa Alt her end svinde
Hvad tryller os meest —
Vi Hjemmet vel finde,
Og der er dog bedst.

Hurra! saa gaaer det muntert igjennem fremmed Land;
Hvor lystel igst os tykkes, en Stund vi dvæle kan:
Fra Winkel over Soen til Röslech fare vi;
Der bruser stærke Meelbach paa vilde Klippesti.
I Dragehulen lurer Uhyret nu ei meer;

Men Dragekampen mindes jeg og skumle Hule seer.
Hvor Kraft og Mod har hjemme, er en Herakles fød —
Om Winkelried hiin Gamle er Sagnet ei uddød.

Gamle Winkelried og Dragen.

Ved Röslooch sig hvælver den Hule saa stor;
Forinden den giftige Drage boer.

I flammende Svælg, paa blodige Tand
Den spidded saa tidt baade Qvinde og Mand.

Som Fjeldblus luer dens Blik hver Nat;
I Bjerget den vogter en kostelig Skat.

Hvo fælder, hvo fælder den Drage saa stor?
Hvo mægter at hæve den Skat fra Jord?

Uhyret kan sluge den dygtigste Mand;
Men Skatten kan frelse det ganske Land.

Saa mangen stolt Ridder med lysteligt Mod
Har farvet den Hule alt med sit Blod.

Men Dragen sig strækker, saa tryg, saa fast,
Hvor Ridderens Pantser og Brystbeen brast.

Endnu sig opreiser en Kæmpe stærk:
Ham lyster at øve det Manddomsværk.

Hans Lokker er hvide som Grimselens Snee;
Men Ingen skal det paa hans Gjerning see.

I Staalet stander han, stor og stærk;
Som Gletscheren glindser hans Pantserserk.

Tolv Sønner sad hos den Riddersmand;
De Elleve blødte paa Dragens Tand.

Hver var sig en Ridder, saa stærk, saa bold —
Den Tolvte leger paa Gulv med Skjold.

Og Gubben sig reiser fra Granebord:
„Gaaer Helvedslangen igjen paa Jord?

„Dog har han den halve Verden nu slugt,
Med gamle Winkelried faaer han ei Bugt.“

Den liden Dreng hører sin Faders Ord:
„Lad ligge den Drage, til jeg blier stor!

„Saa skal jeg nok knuge ham Bugen saa,
At alle de Brødre han slippe os maa.“

Den Gamle smiler i vildene Harm
Og trykker Sonnen til Kæmpebarm:

„De Brødre seer du ret aldrig meer,
Og Helved haver end Drager fleer.

„Naar du engang bliver stærk og stor,
Du kæmpe skal med de største paa Jord.“

Ved Rösloch dundrer Gangerens Hov,
Det gungrer i Fjeld, det gungrer i Skov.

I Hulen sig reiser Dragen til Strid —
Derude staaer gamle Hr. Winkelried.

— „Saa har nu du iisgraa Kæmpe ei Ro,
Vil i Dragebug hos de Sønner boe?

„Vil Skatten hæve, som Ingen saae,
Som i hundred Aar under Fjeldet laae?“ —

Den Gamle svarer med breden Sværd;
I Hulen begynder en drabelig Færd.

I Meelbach ruller det Drageblod;
Sort ryger i Flammen den giftige Flod.

„Gak, Kæmpe! og gjør mig ei længer Meen!
Saa giver jeg dig dine Sønners Been.

„Og lader du nu mig bløde i Fred,
Jeg giver dig Skatten fra Bjerget med.“

Uhyret mæler det sidste Ord —
I flammende Giftsvælg Sværdet nedfoer.

I Afgrunden vælter sig Dragen brat,
Og Kæmpen hæver den gamle Skat.

Det er ei Sølv og det er ei Guld:
En Jernlandse er det, saa underfuld.

Med Landsen ganger den Kæmpe stærk;
Fuldendt saa har han det Manddomsværk.

Og lovet være den Riddersmand!
Nu har han befriet det ganske Land.

Hvor Landsen slynges med frie Haand,
Der knuses Lænke, der brister Baand.

I Arv den ganger fra Søn til Søn,
Og tidt den runger i Ledingsdrøn.

Den runget har gjennem fjerne Tid;
Ved Sempach svang den en Winkelried.

Og der han favned i blodig Dyst
De hundred Spyd i sit Heltebryst —

I Broderhaanden end Landsen klang,
Og Friheden over hans Liig sig svang.

— I Kampen styrter den største Mand;
Men Landsen frelser det Sweitzerland.

Ret aldrig den brister og synker i Jord,
Mens Kraft og Frihed paa Klippen boer.

Fra Dragehulen gaae vi mod Stanz og Ruock frem —
Træhuset hist med Svalen var Winkelrieders Hjem.
Kapellet her i Skoven afbilder barnlig from

Marias liden Bolig, som til Loretto kom:
„Did Himlens Engle bar den; her bygged stille Tro
Den underfulde Bolig, hvor Skovens Fugle boe.“
Den Pilegrim indtræder i liden Hytte, glad,
Og tænker sig hvorlunde den Himmeldronning sad:
„Der vugged hun paa Skjødet i Stuen, smal og lav,
Den Herre, som os Alle en større Bolig gav —
Her knælende Johannes Velsignelsen modtog;
I Krogen gamle Joseph hist udlagde Herrens Bog“ —
De Reisefæller smile: Hvo kan det Sagn vel troe?
Jeg dvæler end en liden Stund og hører det dog fro.
— Paa Vierwaldstädtersøen vi tumles om igjen:
Til Gersaus lille Republik nu glider Baaden hen;
Vi see de tvende Næser i Klippen, høi og stor:
„Derfra Bjergtroldens Fnysen i Storme tidt udfoer.“
Paa Stien hist til Brunnen staaer under Fjeldetind
Det sorte Kors og vækker til Alvor lette Sind:
Om Korset ganger Sagnet heelt sælsomt over Land —
Til fjerne Kyst det toner fra vilde Klippestrand.

De trende Gaader.

Den Fader gaaer under Fjeldet hen:
— Den Smaadreng græder saa saare —
„Ret aldrig seer du din Moder igjen,
Og blev saa til Blod din Taare.

„Og skal jeg nærne min Søn dig meer,
Tre Gange du maa mig svare —

Ret aldrig mere du Lyset seer,
    Kan ei du min Nat opklare.

„Hvad Seng i Verden er mere blød,
    End Dunet i Barnets Vugge?"
— „Ak, Fader! det er min Moders Skjød —
    Hvi maa hun nu ene sukke?"

„Men hvor er Hvilen dog mere sød,
    End selv i Moderens Arme?"
— „Ak, Fader! det er vel i Gravens Skjød,
    Hvis ei du dig vil forbarme."

„Men hvad er haardere end det Fjeld,
    Som sort herover os stander?"
— „Ak, det er Faderens Hjerte vel,
    Naar Moderen han forbander."

„Selv har du fældet din Dødsdom nu:
    En Slange til Verden dig fødte —"
I Barnehjertet med sælsom Gru
    Den Fader Staalet indstødte.

— Hist Korset staaer under sorten Fjeld,
    Tre Gaader det kan besvare;
Men Gaaden i Menneskets mørke Sjæl
    Skal Dommedagen opklare.

Rütly.*)

Fra Gersau svømmer Baaden mod Rütlys Klippestrand:
Deroppe ad os vinker en sælsom gammel Mand;
Han Blomster har i Haanden — han staaer paa Fjeldets Tind;
De hvide Lokker flagre for Bjergets kolde Vind.
Han springer om paa Klippen, han synger, og han leer
Og raaber til den Fremmede, som han ved Klippen seer:
„Velkommen, Forbundsbroder! du ædle svorne Mand!
Kom hid! her voxe Blomster endnu paa Dybets Rand;
Dem har jeg til dig sanket i sidste Nytaarsnat,
Da dandsed ned fra Fjeldet min yngste Datter brat.
Tre Døttre ned er sprunget — jeg springer ei endnu;
Jeg kommer end med Glæde den store Nat ihu,
Da udaf tørre Klippe de trende Kilder sprang,
Mens Kæmperne mod Stjernerne den store Landse svang.
Her svor de trende Kæmper den dyre Frihedspagt.
Nu troer man, de er døde og under Muldet lagt;
Men det veed jeg dog bedre. — Velkommen, brave Ven!
Velkommen, Forbundsbroder! nu er jeg glad igjen."

Med Studsen vi fornemme den underlige Røst
Og stige op til Gubben fra steile Klippekyst.

---

*) Kaldes af Almuen Grütly; her var det de 3 store Schweitsere Nytaarsnat 1308 mødtes paa det vilde Fjeld og svore den Ed, der grundede Schweitz's Frihed og Forbund. Samme Nat, siger Sagnet, udsprang af Fjeldet de tre herlige Kilder, der endnu flyde. Det her skildrede Møde med den gamle afsindige Mand, der boede paa Rütly 1818, er aldeles factisk. Det rædsomt Vilde i denne Scene er mig uforglemmeligt.

Hvor Kæmperne har standet, der leder han os hen —
Han rækker os tre Blomster Hver — og taler vildt igjen:
„Det var en Mandag Morgen, før Sol bag Fjeld opstod,
Da svor de her ved Herrens Blod, og Eden kosted Blod.
Det er vel længe siden — lad see, nu her jeg boer,
Jeg veed ei selv hvorlænge; men var det ei ifjor?
Ak!" — sukker han og græder — „nu veed jeg Intet meer;
Hver Dag til mine Døttre fra Klippen jeg nedseer.
De kunde mig fortælle hvordan det Alt gik til —
Saa tidt jeg paa dem kalder; men ei de svare vil.
De har det godt dernede — det kan jeg nok forstaae —
Men deres gamle Fader saa ene her maa gaae.
Nei, nu jeg gjør dem Uret! saa eensom er jeg ei:
Her komme Forbundsbrødre tidt, og jeg dem viser Vei.
Kom!" — leer han nu og springer — „I Kilderne skal see —,
I af dem alle drikke maae — de rinde alle tre."

De underfulde Kilder saa taus vi øse af —
Det svimler for mit Øie: mig Gubben Skaalen gav.
Paa blege Kind jeg stirrer og paa det vilde Blik:
Det var som gamle Syner ham gjennem Sjælen gik.
Med Blomsterne i Haanden ad Fjeldet vi nedgaae;
Fra Baaden see vi Gubben endnu deroppe staae.

— Far hen, far hen,
Du sælsomme Billed!
Gange hist de døde Kæmper igjen?
Hvo var du, Gamle, bleg og forvildet?

Med de flagrende Haar
Paa Fjeldet du staaer,

Og paa Forbundsbrødrene kalder;
I Dybet gjengjalder
Din Røst fra Fjeldet, det vilde —
Var du selv en Aand?
Har en Dødninghaand
Rakt mig Skaalen fra Kæmpernes Kilde?

Ja som en Dødning ganger
Hvo de Henfarne saae:
Hvo Aanders Pust undfanger,
Kan her i Drøm kun gaae.

Saa drøm i Fred, du Gamle!
Drøm til du vaagner hist!
Husk Blomster kun at samle!
Og glem hvad du har vidst!

Et Fjeldskrid hist er styrtet; her trende Kors jeg seer:
Der en Tyran er fældet, hans Navn ei nævnes meer;
Men Stenen hist ved Kysten end nævnes stolt og fro,
Saalænge frie Hyrder i Klippelandet boe:
Tells Platten kaldes Stedet, hvor Helten sprang iland,
Mens Dybets Magter fraaded ved vilde Klippestrand.
Her frie Fod han satte paa Stenen, tro og stærk,
Og fast paa Klippegrunden stod Heltens Kæmpeværk.
Ved Altdorph end vi skue, i venlig Aftenrød,
Den lille By*) hvor Klippens den største Søn blev fød;

*) Bürgeln, Wilhelm Tells Fødeby.

Og her, hvor Pilen hvined, som baaren af en Aand,
Henover Sønnens Lokker fra sikkre Faderhaand,
Her gode Aander svæve — her hvile vi til Gry,
Og drømme om de Billeder, som komme og som flye!

Efter en Dagvandring

fra Altdorph til Urserenthal ved St. Gotthard.*)
(d. 5te August 1818.)

Stille Morgengang paa Fjeldet!
Maleriske Reiseskare!
Høie Sti ved Klippevældet!
Skjønne, som derover fare,
Baarne af den sikkre Mule! —
Dybe Strøm i sorte Hule!

---

*) Paa denne Fodreise kom vi tilfældig i Selskab med en Fyrstinde af Hohenzollern og to yngre Damer, hendes adopterede Børn. En aldrende General og en ung Grev Stolberg fulgte med dem. To af Damerne skifedes bestandig med at ride, medens den tredie gik. Denne hele Caravane, som vi saaledes forenede udgjorde, var en interessant Decoration paa de romantiske Bjergstier. Jeg blev ofte tilbage eller gik forud for at komme udaf Scenen og see det maleriske Tog, som med sine mangfoldige Grupperinger over Broerne og ved de herlige Vandfald gav Landskabet Munterhed og Liv. Zwing Uri, Pfaffensprung og Teufelsbrücke vare tre mærkelige Punkter paa denne interessante Vandring. Naturen bliver groteskere og vildere jo meer man nærmer sig St. Gotthard.

Blomster, som med Strømmen rinde!
Borgruiner, som forsvinde!
Klippetaarn, som synes rave
Og Beundreren begrave!
Vilde, nøgne Rædselsstier!
Djævelsbro, hvor Tordnen tier,
Studsende ved Dybets Stemme!
Dødens Svælg, hvor Nat har hjemme!
Lyse Dal bag Gravens Hule!
— Skal dog Aftensløret skjule
Alt hvad Dagen herligst skuer?
Ei dens Tryllelygte luer —
Og, adsplittet og forvildet,
Flygter, som et magisk Billed,
Hvad jeg hørte, hvad jeg skued —
Eller var det Alt tilsammen,
Billedet i Himmelrammen,
Broen, hvor de Skjønne grued,
Skaren, underlig og broget,
Og mig selv i Reisetoget,
Blandt de Fremmede paa Stien —
Var det alt kun Phantasien,
Som har malt med friske Toner,
Og oplivet med Personer
Maleriet, som forsvinder,
Mens jeg Krandsen til det binder?

Underlig i Reiselivet
Scenen verler og henfarer,
Og hvad Skjønt sig aabenbarer,
Er i Nuets Vold hengivet.
Fort paa Dieblikkets Vinger

Trylleriet sig bortsvinger;
Standser Vandreren en Stund,
Synes han at drømme kun.
— Luk nu glad dig, trætte Øie!
Frisk imorgen skal du see
Borgene af evig Snee
Hist paa Grimsels Kæmpehøie.

Fjeldvandring

fra Andermat til Hospitiet paa Grimsel.*)

(d. 6te August 1818.)

Aarle paa Vei!
Høit og ugjestfrit er Fjeldet;
Er Nat over Bjerget fremvældet,
Herberget finder du ei.
Reisebrod med,
Og Rankens styrkende Saft!
Styrter en Fremmed paa Sneefjeldet ned,
Seer han ingen Urt med qvægende Kraft.
Men herlig at skue
Er Gletschernes evige Pragt:
Stor er Lysets og Farvernes Magt —
Gjennem Iisbjerget Himlene lue.

*) En lang og overanstrengende Dagvandring, men som er nødvendig for at man kan naae det eneste Herberg, det saakaldte Hospitie, inden man overfaldes af Natten i den ødeste og vildeste Fjeldnatur.

Iishimlen

(ved Rhone-Gletscher).

Hvor Rhonens Væld udstrømmer
  Af evig Alpesnee,
Den Vandrer staaer og drømmer
  I Himlen ind at see:
En Borg af Iiskrystaller
  Sig hvælver, høi og klar,
Med lyse Azurhaller,
  Paa Søilerne af Glar.

Her Regnbufarver spille
  Med Diamanters Glands,
Og Sølverdraaber trille
  Fra Kapitelers Krands.
Blandt skinnende Arkader
  Gaaer Strømmen frem med Magt
Og brusende forlader
  Sin Vugges Himmelpragt.

Den Fremmede staaer stille,
  Kan ei med Strømmen gaae;
Saa skjønt de Farver spille
  I Domen, høi og blaa;
Saa underfuldt det bruser
  Fra diamantne Hal;
Som Aandepust det suser
I Himlen af Krystal.

Hvad rører sig derinde?
  Siig, boer en Guddom her?
Maa Livet ei forsvinde
  I kolde Farveskjær?
Hvad drager mig saa mægtig
  Til Borgen af Krystal?
Hvi glindser du saa prægtig,
  Du klare Stjernehal!

Du kan dog ei oplade
  En Himmelport for mig
Og mig i Straaler bade
  Fra Lysets Himmerig:
Din Farveglands forsvinder,
  Naar i din Hal jeg staaer —
En Grav jeg der kun finder —
  Og iisner og forgaaer.

— Farvel, I Tryllehaller!
  Du Himmelborg, saa klar,
Med Buer af Krystaller
  Paa Søilerne af Glar!
En større Borg jeg skuer,
  En Dom, saa høi og stor:
Dens lyse Tempelbuer
  Omspænde viden Jord.

Der Verdensstrømme bruse
  Med dyb og evig Klang —
Der Englevinger suse
  Til Morgenstjerners Sang;

Der alle Farver spille
Og tabe sig i Een,
Der alle Taarer trille
I Kilden, dyb og reen.

Det Væld dog ei udqvælder
Af kolde Vinteriis:
Til evigt Liv fremvælder
Det i Guds Paradiis:
Der løses skal min Tunge
I Domen, azurblaa —
Der høit min Sjæl skal sjunge
Hvad her jeg dunkelt saae.

I Billed alt jeg skuer
Ind i Guds Stjernehal,
Og Himlens Lys gienluer
Fra kolde Iiskrystal;
Det Sjælen gjennemstrømmer —
Snart Billedet forgaaer,
— Om Himlen ei jeg drømmer:
Jeg for Guds Throne staaer.

Grimsel.

Vilde dog er dine Fjelde og golde,
Du iiskronte Kæmpe blandt Bjerge!
Luer Liv under Stenen, den kolde?
Boer i Fjeldets Hal, mellem Gnomer og Dværge,

Mægtige Trolde?
Eller vandrer min Fod
Over Liget, det store,
Hvor Livet Naturens Hjerte forlod,
Og Opholdelsens Aander henfore?
— Paa Jordens Beenrad jeg gaaer:
Paa dens Kæmpeknokler, forstenet af Ælde,
Ingen Livets Spire fremstaaer,
Ingen Fugl sin Vinge udslaaer. —
Der er taus mellem Dødens Fjelde.*)

Gemsejægeren.**)

Seer du hist den Kløft, saa stor,
I krystalne Fjeld?
Adskilt fra den vide Jord,
Flygted hist en Sjæl.

Dristig Gemsejæger stod
Paa sin Gletscher fast;
Bjerget revned ved hans Fod —
Fjeldets Pantser brast.

---

*) Den eneste Lyd, man hører i denne Naturforstening paa den evige Snee mellem de gigantiske Urfjelde, er de vilde Bjergstrømmes Nedtordnen i Fjeld-Orkenens Afgrunde.

**) Blandt flere Minder om forulykkede Gemsejægere seer man paa Grimselen en uhyre Fjeldkløft, hvortil dette Jægersagn slutter sig.

Her er Liv, og hist er Død:
Knuust er Livets Bro;
Paa den djærve Jægers Nød
Seer en Ven, saa tro.

Gemsen knuust i Kløften foer —
Styrtestrømmen leer:
Paa den hele vide Jord
Er ei Frelse meer.

Røsten flyver hid og did:
„See! saa høit jeg kom!
Bring en Sjælesørger hid!
Lad ham bede from!

„See! jeg staaer, hvor Ingen stod,
Sprang fra Verden bort —
Springet koster Liv og Blod —
Her jeg tøver kort.

„Dybet ei mig favne skal,
Ei den gustne Sot:
Frisk, med lystig Jægerknald,
Gaaer jeg fra mit Slot." —

Jægeren staaer høit paa Fjeld,
Hører Præstens Røst;
Riflen knalder — og hans Sjæl
Flyer fra frie Bryst.

Skytsaanden.*)

Usynlig om mig svæver
En Aand, som har mig kjær:
Mildt Luften om mig bæver
Hvergang den er mig nær.

Og hvisle mig Dæmoner
I Blund paa Dybets Rand,
En Røst med søde Toner
Opvækker mig paastand.

Paa Grimsels Klippehøie
Blandt Afgrundssvælg jeg laae;
Jeg lukked modigt Øie,
Og saae de Gnomer smaa.

De sprang fra Fjeldets Side,
De red paa Gemseryg;
Paa Gletscheren, den hvide,
Foer Skaren, sort og styg.

Men underfuldt at skue
Var det krystalne Slot;

*) En velgjørende Bjergluftning, som jeg halvt i Drømme tog for Aandepustet af et levende Væsen, reddede virkelig mit Liv i denne Ørken, ved pludselig at vække mig, da jeg af Træthed var falden i Blund under en Klippe, adskilt fra Føreren og det øvrige Selskab, medens de besaae Rhone=Gletscher fra en anden Side. Et Øieblikś længer Blund vilde paa dette Sted medført den visse Undergang.

Der stod i Guldets Lue
Den rige Bjergets Drot.

Vel tusind gyldne Slotte
Den Gnome peged paa;
I Fjeldets dunkle Grotte
Den favre Bjergmø laae.

Som Alpesneen blinked
Den Skjønnes Blik og Kind;
Hun smiled og hun vinked —
Dog gik jeg ei derind.

Da vrededes de Gnomer
Paa Fjeldet, hvor jeg laae:
For blendende Fantomer
Jeg Dødens Haand ei saae.

Dog fra de Huler sorte
Kom krumme Beenradhaand;
Den Fører var alt borte,
Og nær var Nattens Aand.

Da hørte jeg det klinge
I Luften underlig,
Og skjult med luftig Vinge
Min Engel vakte mig.

„Stat op! de paa dig kalde —
Gak Nattes Aand forbi!"
— Længst søgte de mig Alle
Paa fjerne Klippesti.

Jeg Frelsens Sti har fundet
Ved en usynlig Haand;
Dæmoners Hær er svundet —
Hav Tak, du gode Aand!

Aarfaldet

ved Handeck.*)

Over Kæmpefjeldet
Til Flammevældet,
Hvor fra Afgrundens Sluse
De Regnbu-Elve frembruse!
— Her Ilddrager svømme
I kæmpende Strømme:
De rase, de gløde,
De hvisle, de suse,
Mens mod Klippen de knuse
De fraadende Struber og bløde!

Er det Dybets Magter,
Hvis Kamp jeg betragter
Med Lysets straalende Hære?
De bruse, de gjære,

---

*) Paa Veien fra Grimsel til Meyringen saae jeg dette Vandfald i al dets Pragt i Solskin. De flammende Regnbuefarver i det brusende Dyb var et forunderlig skjønt Syn. Man maatte lægge sig plat ned paa Klippespidsen og strække Hovedet ud over Afgrunden for at see det.

De gløde, de syde
  I Hjertet, hvorfra de udflyde:
Fra det Hjertekammer,
  Hvælvet af Fjelde —
Fra Jordklodens Pulse fremvælde
  Til Kamp de strømmende Flammer.

Det svimlende Øie
  Stirrer ned i sælsomme Drømme:
Hvor de Ilddrager svømme
  I kæmpende Strømme,
Kommer Lys og Glands fra det Høie.
  Over Dybet jeg skuer
En Seierskrone for Kampen:
  Over Afgrunden Solstraalen luer,
Og i Støvregn-Dampen
  Glindse Pagtens evige Buer.

Aften ved Grindelwald.

(d. 9de August 1818.)

Blandt Meyringens Hyrder os glæded Hvilens Dag;
Ved Grindenwald vi høre Lavinens Tordenbrag.
Paa Fjeld nu skinner Maanen i dybe Klippedal,
I Natten toner Sangen — mod høie Stjernehal.*)

*) Naar undertiden, som her, den store fortryllende Fjeldnatur blev mig til et Fængsel, som med uoverstigelige Klippemure adskilte mig fra Hjemmet og Alt, hvad jeg i Verden havde

I Hatten har vi Blomster fra Furcas Alpefjeld;
Den Fremmede de følge med Alpelivets Sjæl.
De friske Alperoser end blomstre i min Haand;
Den Fremmede de følge med Fjeldnaturens Aand!

Alperoserne.

Alperose, skjøn og rød!
Høit du staaer paa Bjergetinde,
Blusser glad i Morgenglød,
Leger med de muntre Vinde,
Seer saa frisk, saa livsfro, ned
Til al Verdens Herlighed.

Alperose, rød og skjøn!
Følg i Verden mig saa vide!
Følg med Glæde Dalens Søn!
Fro med Strømmen hist vi glide!
Herligheden, som du saae,
Skal vi der tilsammen naae.

Alperose, hellig hvid!
Høiest du paa Bjerget stander:
Fra dit Fjeld du seer ei did,
Hvor sig Farvevrimlen blander;
Mellem Blomster himmelblaae,
Seer du kun Guds Stjerner smaa.

---

kjærest, sang Günther og Schmidt en Choral eller „Jägers Abendlied,“ og de dybe Toner savnede aldrig deres opløftende og befriende Virkning.

Sjælden dig en Vandrer naaer;
Fjernt din glade Søster luer;
Over høiest Sky du staaer,
Dag og Nat du Stjerner skuer.
Blegner Jordens Glands dig hist,
Salig er din Himmel vist.

Alperose, hellig hvid!
Blege Engel i det Høie!
Følg mig stille salig did,
Hvor ei blendes meer mit Øie!
Hvor blandt Søstre himmelblaae
Stjerner Dag og Nat du saae!

Himmelrose, bleg, men skjøn!
Ei du mig paa Jord forlade,
Selv naar gladest Dalens Søn
Gaaer med Søsteren den glade!
Rose hvid, og Rose rød!
Følg mig gjennem Liv og Død!

Paa Veien til Lauterbrunnen.

See! hist staaer Jomfrubjerget saa høit saa hvidt i Sky,
Vil stolt fra Munkefjeldet mod Himlens Stjerner flye;
Paa Bjergene henpeger vor Fører fra sin Sti
Og synger, mens vi vandre det stolte Syn forbi:*)

*) De fleste Sagn, man hører i Schweitz, slutte sig til Jægerlivet eller til de store Naturphoenomener. Det naturmythiske Sagn, der knytter sig til Udseendet af de to store Bjerge: „Munken“ og „Jomfruen“, og til deres dermed samstemmende Navne, blev mundtlig meddeelt mig af vor Fører og meddeles her i en fri Behandling.

Munken og Jomfruen.

Kæmpen ganger i Verden om:
  Køllen han knuger i Haand;
Verden ham tykkes liden og tom,
  Jorden et Liig uden Aand.

Kæmpen seer paa Heltenes Id,
  Leer i vildene Sky;
Heltene æsker han ud til Strid —
  Heltene døe eller flye.

Kampen er ham en Børneleg;
  Seiren glæder ham ei;
Fjeldet, som høit over Skyen steg,
  Er ham en Tue paa Vei.

Verden vil han ei mere see,
  Tramper i Klostret ind,
Lærer at bede — uden at lee,
  Dæmper det vilde Sind.

— I Klostret sidder den Munk, saa stor,
  Og stirrer paa Bibelblad;
Udenfor paa den grønne Jord
  Dandser en Mø saa glad.

Munken seer af sin Celle ud;
  Skjøn er Jomfruens Gang:
„Aldrig saae jeg en Mø saa prud —
  Nu er mig Cellen for trang.“

Biblen kaster til Jord han ned,
Blikket ruller han vild —
Munken sværger saa dyr en Ed
Alt i sin Elskovsild:

„Fanger jeg ikke den Jomfru hvid
Og trykker til Kæmpebarm,
Saa vil jeg stande til evig Tid
Forstenet med udbredt Arm.

„Fører den Jordens Skat jeg ei bort,
For hvem jeg med Himlen brød,
Gid her jeg stande, som Fjeldet sort,
Kold, som den evige Død!“

Jomfruen ganger i Bjerget ind;
— Bjerget var hvidt som Snee —
Mørk, staaer Munken paa Fjeldets Tind:
Jomfruen kan han ei see.

Bjergmøen sidder, saa hvid, saa reen,
Dybt under evige Snee.
Munken synker i Fjeldets Steen —
Fjeldet er sort at see.

— Jomfruen kaldes det Bjerg endnu,
Munken det mørke Fjeld.
Vandreren seer paa Munken med Gru;
Jomfruen glæder hans Sjæl.

Jomfruen stander, saa hei, saa hvid:
Skyen er om hendes Barm.
Sort, staaer Munken til evig Tid,
Forstenet, med udbredt Arm.

Mellem Lauterbrunnen og Interlachen.

Ved Lauterbrunnen hænger fra Fjeldet hvide Sky:
Støvbækken*) der nedstraaler i høie Graners Ly.
Den Fremmede henvandrer; tidt standse maa hans Gang:
Paa Stien hist ved Stenen en Røst i Bækken sang.
Hvad her i gamle Dage en Aftenstund er skeet,
Paa Stenen tidt med Studsen den Reisende har seet.
Hvad Tiden har fremdraget og atter lagt i Muld
I Graven den tilhyller med Blomster yndefuld,
Og Daaden, som forfærded hver Dalens Mø engang,
I Bækkens Rislen toner, som skjult Balladesang.

Friherrerne af Rothenlu.

Mosset voxer paa Stenen endnu,
Og Bækken ruller fra Fjeld;
Her stod Friherren af Rothenlu
Engang saa ene ved Qvel.

---

*) Staubbach.

I Stenen risted han Rütlys Navn,
I Bækken faldt Dugperler smaa;
Fra Klippen varsled den hæse Ravn —
Mod Grindenwald Ridderen saae.

„Og kommer skjøn Rütly igjen i Qvel,
Inat hun vorder min Viv,
Skal saa jeg sige al Verden Farvel!
Og skal det saa koste mit Liv!

„For Gods og Guld har jeg ingen Sorg:
Fri gaaer jeg af Landet ud —
Lad Broderen eie min Klippeborg!
Jeg eier den skjønne Brud.“

— „Net aldrig her du favner min Brud:
I denne Stund hun er død“ —
Den Broder triner af Busken ud
Med Daggerten, blank og rød.

„I Helved venter dig Bruden nu,
Saa nødig hun dig forlod“ —
Den unge Herre af Rothenlu
Laae bleg paa Stenen i Blod.

Den Morder haver ei Fred paa Jord:
Under Tag han ei Aande drog,
Paa Sjælen brænder det Brodermord,
Og Bandets Straale ham slog.

De stolte Herrer af Rothenlu
Ei meer her mødes ved Qvel;
Paa Stenen stander det Navn endnu
Og Bækken ruller fra Fjeld*).

Fra Interlachen til Bern.

Fra Interlachen gaae vi til Unterseen ned;
Paa Thunersøen glide vi saa stille hen i Fred.
Beatushulen see vi; men der ei sidder meer
Ved Korset fromme Helgen og over Søen seer;
Beatus er henfaret, og vi henfare med —
Paa Stien snart udslettes den Alpevandrers Fjed.
De Reisende henrulle i Støvet som en Sky,
Tilbage stirrer Blikket; men Synerne bortflye.
I Bern vi atter skue det travle Kjøbstedsliv;
Ved Murthen vente Heltene paa Dommedagens: Bliv!
De under Valen slumre, mens over dem henflyer
Det muntre Liv med Fuglene i Aftenrødens Skyer.**)

---

*) Paa Stenen lyder Indskriften saaledes:
„Hier ward der Freiherr von Rothenlu von seinem Bruder erschlagen. Der heimathlose Mörder, in Bann, Acht und Verschweifelung, schloß in fernem Auslande seinen einst mächtigen Stamm.“

Det er mellem Lauterbrunnen og Interlachen denne Mindesteen findes, og Sagnet lever her i Traditionen. Forresten ere Sagn og Minder fra Middelalderen her sjeldne. De fleste historiske Sagn angaae Tell og Frihedskampen.

**) Alpereisen tilfods endte ved Thunersøen. Efter en herlig

* * *

Adskilt er Caravanen: ei hvier Felix meer
Ved stærke Peters Side, og efter Møen seer;
Med trofast Sind de ginge saa taus i Dalen ned,
Saae efter os tilbage og vinkede og græd:
Saa langt vi vandred sammen; de nødig os forlod.
Vor Skriver over Gotthard alt satte Stav og Fod.
De lystige Germaner i Karmen sig har sat;
Til Afsked synger Feuerlein og svinger end sin Hat:

Lykkevandrerne.*)

Tre Svende ginge i Verden om,
Alt for deres Lykke at finde;
En Aften de til et Bjergslot kom:
Der var saa lysteligt inde.

Seilads paa denne Sø, hvor man i Frastand seer den romantiske Beatusgrotte, reiste vi til Vogns til Bern. Ved en Maleriudstilling der saae jeg, at det fornemmelig var Landskabsmaleriet, der dyrkedes, og Landets egen store Natur, der begeistrede Konstnerne. I Bern var der blandt Andre tre Familier König, Lori og Rieter, hvori baade Fader og Søn, og hos Königs tre Døttre, vare Landskabsmalere. I Hindelbank saae vi et berømt Gravmæle af den preussiske Billedhugger Nahl over en ung smuk Kone, der hæver sig til Opstandelsen med sit Barn gjennem den sprængte Grav. (Hun var død med sit første Barn en Paaskeaften.) Monumentet er vistnok mesterligt, men udført i Sandsteen.

*) Vor Reisefælle Günthers humoristiske Lune, der ofte betragtede Livet og Lykken som en Drøm eller et Eventyr, er i denne lille Sang betegnet.

Det Slot var bygget af røden Guld,
Og var med Demanter tækket;
Af Gulvet hæved sig underfuld
Et Bord, saa kostelig dækket.

De Svende sloge til Ro sig glad,
Det monne tilpas dem komme:
Paany sig fyldte det gyldne Fad,
Og ei blev Flaskerne tomme.

Tre gyldne Døre dem aabne stod:
Der standed tre Silkesenge.
De Svende udstrakte den lange Fod;
Dog slumred de ei ret længe.

De saae i Hallen, den gyldne, staae
Saa deilige Jomfruer trende;
Hver Svend havde Een, han tænkte paa,
Og see! det var netop hende.

Hver Svend opfoer sin Skjønne imod,
De smiled og — fort var Lykken:
Paa støvede Vei de Svende stod
Med Stav, og Randsel paa Ryggen.

Men Bjerg og Slot de ei mere saae,
Og ei de Jomfruer trende;
De Svende nu om i Verden gaae,
Vil gange til Verdens Ende.

Der finde de dog det Slot maaskee —
Dog ofte det Plads har byttet —
Og der maaskee de Jomfruer tre,
Ifald de kun ei er flyttet.

Lausanne, Genf og dens Omegn.

Ved Genfersøens Bredder Lausanne smiler fro.
Lyksalig Hvo nu kunde sig hvile her i Ro,
Og lade Livet stille med Kjærlighed og Lyst
Udfylde Verdenen, vi saae, og Savnet i vort Bryst!

— I Staden hist ved Søen engang en Digter sad,
Han elsked og han digted, men var dog sjelden glad.
Boer Glæden ei forinden, foruden boer den ei —
Rousseau! jeg skuer her din Aand, men følger ei din Vei.
I Genf end Barnet kjender det Huus, hvor du blev fød;
Men Ingen kjender Stedet, hvor Fred dit Hjerte nød.

Hist hviler dog et Hjerte, som Verden spørger om;
Voltaires Hjerte Ingen saae, der ei til Fernei kom.
Paris omgjøgler Støvet af sine største Mænd;
Men over stille Genfersø foer deres Aander hen.

— Hvad hindrer her min Glæde? hvad standser her min Gang?
Hvi kan jeg ei ved Søen gaae stille hen med Sang?
Her rige Herremure har spærret skjønne Sti:

Tilbagestødt, den Fremmede Paladset gaaer forbi.
Al Herlighed paa Jorden er deelt og skiftet ud;
I Skyen staaer dog Bjerget frit og trodser Herrebud:
Det ingen Muur kan skjule: stolt glindser paa min Vei
Montblanc i al sin Herlighed; det skjuler Natten ei.
Om Bjergets hvide Hoved staaer lyse Straalekrands;
Der Nattens Dronning hviler sig og smiler høit i Glands.
Ved skjønnest Bjerg jeg standser.*) Min Alpegang er endt.
Mod Velskland stirrer Øiet: did er min Hu nu vendt.
I livligst Reiseglæde dog Tonen trænger ind,
Som dukker op fra Dybet i alvorsfulde Sind —
Naar Sommerfuglesjælen henflagrer, frisk og let,
Det Suk, Alverden skjuler, endnu dog har sin Ret.

Den fremmede Blomst.

En Blomst jeg søger i fremmed Land
paa Bjerg og vildene Fjeld;
Ak, hvis jeg den Blomst ei finde kan,
Jeg faaer ei Ro i min Sjæl.

---

*) Den berømte Chamonni-Dal, nedenfor Gletscherne af Montblanc, saae jeg desværre i Taage og Regn; men Montblanc selv med dets uhyre Sneetoppe saae jeg dog ofte i de herligste Belysninger baade i Solskin og Maanelys; fra en Altan i den lille By Sallenche var Maanelysvirkningen især fortryllende.

Der lever Ingen i Verden her,
Som kan mig sige dens Navn;
Og om den dufter fjern eller nær,
Det siger mig ei mit Savn.

Saamange Blomster jeg saae paa Jord;
Men den kun skued jeg ei,
Og ud i den vide Verden jeg foer,
Gik ene paa fremmed Vei.

Der hjemme sidder min Hjertenskjær —
Hvi har jeg hende forladt!
Hos hende var mig Guds Engle nær;
Men om Blomsten jeg drømte hver Nat.

Jeg havde ei Rast, jeg havde ei Ro:
Jeg maatte i Verden ud;
Men aldrig vorder mit Hjerte fro
Saa langt fra min Ungdoms Brud.

Og dog jeg vanker i Verden om,
Over Fjeld og vildene Strøm;
Men Fjeldet er koldt, og Verden tom,
Og Blomsten er vel en Drøm.

Ak blomstrer den ikke paa Jorderig,
Hvi gik jeg saa træt mig her?
Der smiler dog ingen Blomst for mig
Saa langt fra min Hjertenskjær.

Den fremmede Blomst jeg dog finde maa,
Og bringer jeg den ei hjem —
Saa vil vi Begge tilsammen gaae
Hvor Herren leder os frem.

Men finde vi ei den Blomst paa Jord,
Saa følg mig, min Sjælebrud!
Saa søge vi den i Stjernernes Spor
I Himmelhaugen hos Gud.

Henover Genfersøen foer veemodsfulde Sang,
Da toned det fra Bjergene som Wolsharpers Klang,
Og over Simplon*) vifted saa underfuld en Luft:
Med ubekjendte Luftning kom fremmed Blomsterduft.
Det lysnede for Diet, det klang for Sjæl og Sands,
Det var som Himlen favned nu Jorden i sin Glands;
Og Jord og Himmel dandsed, som Brudgom og som Brud:
Henrevet Sjælen tumled i Drømmehvirvlen ud —
I ubekjendte Toner henover Seen klang
En Røst, jeg syntes kjende; heelt frydefuldt den sang.

---

*) I Genf og ved Montblanc havde vi taget Afsked med det herlige Schweitz og vendte nu Blikket mod Italien, hvortil vi valgte Veien over det paa store maleriske Udsigter saa uendelig rige Simplon.

Hesperiden.

Hesperia vifter
Med Vinger af Luft,
Paa Skyer af Roser,
Med Klæder af Duft.

Fra Bjergene vifter
Den fremmede Mø
Med evige Palmer
Fra salige Ø.

Det toner fra Himmel,
Det klinger fra Jord,
Det lufter fra Landet,
Hvor Livstræet groer:

Hvor Guldæblet blinker
Paa salige Ø,
Med Livsblomsten vinker
Hesperiske Mø.

Veturinfart.

(Fra Genf over Simplon til Milano.)

Sidst i August 1818.

Velskland, er du alt nær? jeg hører alt dine Toner:
Munter velsk Veturin klogt vi har fledført os til.
Han maa nu føre os did og sørge for Alting paa Veien:
Huusly og dagligt Brød sorgløs vi fordre af ham.
Dansken er tre Mand stærk i Vei-Kolonien, som flytter;
Signor Zotti med os vogter den engelske Miß.*)

Livligt med Tegn og halvgale Ord sig Glæden udtaler;
Snart dog et sørgeligt Syn afbryder Latter og Spøg:
Rhonens mægtige Strøm har Skov og Byer bortskyllet,
Og hvor Strømmen henfoer, Enker nu sørgende gaae.**)
Taus den Reisende staaer og stirrer paa Gravene trindt sig —
Saa ved sin standsede Ark Noah paa Ararat stod:
Døden gik hen over Jord med Flod-Ødelæggelsens Strømme;
Dog, hvor Duen kom fra, Oliesk oven er grøn.

---

*) Mit Reiseselskab bestod, foruden Provst Fred. Schmidt, af Major Rothe fra Kjøbenhavn, som jeg traf i Genf, og en aldrende italiensk Professor Zotti, der ledsagede en engelsk Miß Farhill med Kammerjomfru. Conversationssproget var slet Fransk.

**) Ved Martigny saae vi de rædsomme Spor af denne Oversvømmelse.

Hist er der Glæde og Liv. — Faer hen, du sorgmodige Billed!
Bag hiint vældige Bjerg blomstrer et Eden endnu.

Seer jeg fra Rigi paany det herlige Alpeland trindt mig?
Mægtige Simplon! paa dig ruller jeg høit over Sky.
Har en Udødeligs Haand paa dig lagt Broen til Himlen?
Nævn os den Vældiges Navn! han var Giganterne liig:*)
Fjelde her han har sprængt og høit over Skyerne bygget
Kæmpeveien, som stolt Stjernernes Baner vil naae.
— Fjernt dog Stjernerne staae: en Himmelstige opbygger
Kun en Engel for Den, som over Stjernerne seer.
Himmelbroen kun her til Jordklodens Paradiis fører —
Saligt det Øie dog var, som har dets Herlighed seet!

— Ruller fra Bjerg-Skyen ned i Paradiislandet alt Karmen?
Hist var der Vinter og Snee — her dufter Sommer og Høst.
Ranken slynger sig her om Almen i frodige Krandse,
Olieskoven staaer lys, Sølvkronen blinker i Sol;
Under Platanernes Tag gaaer velske Charis med Geden,
Nynner en Kjærlighedssang og paa de Fremmede seer.
Mulen paa Fjeldstien gaaer, forsigtig, med Barnet i Kurven;
Rolig, til Klosterets Taarn graaskægget Broder henseer.
Viingaardsmanden er fro: han leer og Druen os rækker —
Talen os klinger som Sang — Blikket os glindse som Ild.

---

*) Napoleons Bjergvei over Simplon hører vistnok til den nyere Tids største og mest forbausende Foretagender i denne Retning.

Domo d'Ossolas Pragt omsmiler den studsende Nordbo —
Henrykt seer han sig om, aander fortryllende Luft.

I Luftninger milde!
I Dufte, som svømme,
Husvalende stille,
Paa Lysets de bævende Strømme!

I Dale, saa grønne!
I Floder! I Søer!
I Feeslotte, skjønne,
Paa eders lyksalige Øer!

I Bjerge, som kneise
Mod Sky og mod Stjerne
Og Altre opreise
Af himmelblaa Duft i det Fjerne!

I Toner, som klinge
Fra Bjerg og fra Strømme!
Tilbage I bringe
Til Livet de henfarne Drømme.

Jeg Feernes Rige
Paa Jorden nu skuer,
Kan ei det udsige —
Men standser, fortryllet, og luer.

---

* * *

Stor er vor Glæde; men hvi staaer taus vor velste Ledsager?*)
Tredive Taageaars Slør skjulte ham Myrthernes Land.
Paradiset end staaer, som her det har smilet til Barnet,
Fremmed er Slægten, som nu boer i Platanernes Ly.
Stille med graanende Lok, en Fremmed nu selv i sit Eden,
Standser fortryllet han her, græder dog taus i sin Fryd.

— Til boromæiske Øer paa speilblanke Sø**) vi henglide;
Liflige Moderø!***) du — glæder dog høiest min Sjæl.
Mignon! her var det Land, hvorom du saa længselfuld drømte:
Her „gjennem dunkle Løv gløder Orangen som Guld;
Stille Myrthen her staaer, og høit her Lauren sig hæver" —
Bærer en Luftning din Aand hid fra Ideernes Land?
Taus i elysiske Fred jeg seer Hesperidernes Have,
Studser med undrende Blik, kjender fast Jorden ei meer.
Al dens Herligheds Glands fra tusind fremmede Zoner
Hid til lyksalige Ø synes af Engle henført.
Deilig i Søens Krystal du speiler dig, Jsola bella!
Seer du din konstige Pragt? synes du selv, du er skjøn?
Yndig, som smykkede Mø, dog forfængelig smiler den Favre —
Skjønnere, Moderen her smiler og veed det ei selv.
Slumred end Cypria hist, hvor stolt, med de grønne Terasser,
Over Arcadernes Pragt hæver sig glimrende Slot,

---

*) Sign. Zotti, der fra sin tidlige Ungdom havde opholdt sig i England.
**) Lago Maggiore.
***) Jsola Madre.

Her vilde Caritas helst i stille Fylde sig hvile,
Trykke Naturens Børn kjærligt til moderligt Bryst.

— Synke mod Søspeilets Dyb alt hist de lyksalige Øer?
Eller maae selv vi nu flye — Lykken, hvor skjønnest den boer?
Edenet har vi forladt, og grusomt i Cesto Calende
Af paradisiske Drøm vækker os plumpt Politie.
Verdslig Jammer og Nød med Pasfeil og kjætterske Bøger
Rammer med truende Haand adsplittet Vei-Colonie.
Hvo, der er Contraband her, faaer ikke Milano at skue;
Cesto, du grusomme By! snart jeg afryster dit Støv.
Grændsebevogternes Ret maae de velske Love forsvare!
Skjønhed kun søge vi her — hvad kommer Retten os ved?
„Var nu kun Røveren hængt, som her igaar Aftes har myrdet,
Priste paa Veien vi dog Retten heel trøstig inat —"
Sikkrest er Veien just der, hvor Stimanden nyligst er flygtet,
Derpaa vi stole nu trygt! — Spænding gjør Veien piquant.

Domkirken i Milano.*)

Hellige Marmorbjerg, til herligste Tempel udhvælvet!
Store gothiske Dom! mægtig du løfter min Sjæl.

---

*) Hvad der mest forbausede mig i Milano var den store gothiske Domkirke; det var den største, jeg havde seet: Straßborger-Münster og Notre-Dame-Kirken i Paris ere ikke nær saa store og imponerende; næst St. Peders-Kirken i Rom er den ogsaa den største i Italien. Jeg talte ikke Taarnene; men der skal være over 150; til den øverste Taarnspids sti-

Sank Milano i Gruus, og du stod alene paa Graven,
Saae mit Øie kun dig, Staden jeg savned vist ei.
Pellegrini har, stor som, Buonarotti, opbygget
Tanke-Domen for Gud — Sekler først Legem den gav.
Storværket voxed endnu, da slukt var Ideens Begeistring:
Verdensbetvingeren selv studsed og bygged derpaa.
Taarneskoven nu stor om Helligdommen alt skygger —
Traadte fra største Daad mægtigste Hersker herind,
Liden vist følte han sig, og dybt ydmyget han knæled,
Bøied den stolte Sjæl, følte den Største var nær

Konstblik.

(Milano.)

Forlad mig ei, du store Aand, hvis Vinge
Har hist omsuset mig i Domens Hal!

---

ger man 500 Trappetrin. Kirken er af Marmor fra øverst til nederst og er udvendig prydet med en stor Mængde Billedstøtter (man paastaaer 10,000.) Den berømte Pellegrini har lagt Planen til dette Kæmpeværk; i flere hundrede Aar er der arbeidet derpaa. Napoleon har ladet en stor Deel deraf opføre; men endnu er der Arbeide for kommende Slægter tilbage. Naar man træder ind i denne Kirke, behøver man ikke at være Catholik for at føle Trang til at knæle: Indtrykket af Storheden og Høitideligheden er overvældende. I Kirken findes mange gode Malerier og andre Konstværker. Martyren St. Bartholomæus's berømte Billedstøtte gjør dog, midt imellem alt det Store og Skjønne her, et skærende og afskyeligt Indtryk: han er fremstillet flaaet og med sin Hud paa Ryggen. Uden Hensyn paa nogen Enkelthed er imidlertid Totalindtrykket af denne Kirke det største, jeg kan tænke mig af nogen Bygning.

Jeg hører Trylletoner mig omklinge —
Jeg gjennem Tonehavet vandre skal;
Jeg Engle seer i Farveglands sig svinge
I Klostercellen og i Fyrstesal;
Men underlig fra Hedenoldets Dage
See blege Guders Billeder tilbage.

Hist toner Orgelet, og Folket beder —
Paa Muren staae end Bacchus og Apol;
Nysgjerrig Fremmed her kun dem opleder,
Og Alteret forbi han vandrer kold.
Høit priser han de gamle Herligheder
Og Guddomssporene fra svundne Old.
Ved helligt Mesterværk hist Hoben knæler —
Der væbner Kjenderen sit Blik og dvæler.

De skjønne Billedlys er ei forsvundne,
Som fordum stod for fromme Konstnersjæl;
O! bedre, var ei Kilderne udrundne,
Som Billed-Glandsen bar fra Lysets Væld!
De rulled hen, og er ei meer gjenfundne:
Nu leder Længslen over Hav og Fjeld
Om Konstens Land — og jubler: det er fundet!
Hvor Værket ei med Aanden alt er svundet.

Af Jorden skal hvert Mesterværk dog svinde:
Alt smuldrer hist Da Vincis Nadverbord;
Her Mosaikforstenelsen vil binde
Med smaalig Flid en Genius til Jord.*)

*) Leonardo da Vincis berømte Cena, al fresco, paa en Muur i et Kloster-Refectorium i Milano, er næsten aldeles

Vil Verden i sig selv det Store finde,
Lad den forgylde Aandens Jorde-Spor!
Men aldrig skal det Store den gjenføde,
Hvor Døde kun begrave deres Døde.

Ufuldendt Triumfbue.*)

(Ved Milano.)

Vandred der gjennem vor Tid, med Magten fra Romernes Jernold,
Kæmpestærk Aand? — Hist Amphitheatret**) vidned om Høihed.
Stolt har Erobrerens Haand sin Seiersbue her hvælvet —
Knuste dog Himmelens Lyn i Fødslen Hovmodens Storværk?
Alt som en Nutids Ruin, blev Seiersbuen til Gravsteen,
Medens lombardiske Konst den smykked med herlige Krandse.***)
Halvfuldendt nu staaer under Skuur det stolte Triumftog.
Kæmpen, med Verdenskuglen i Haand, som Liig ligger udstrakt.
„Arme Djævel!" har, kaad, med Kul her Pogen fuldendet
Heltens Gravskrift; dog stor i Faldet skræmmer Giganten.

ødelagt; en Copie var nylig udarbeidet i Mosaik og sendt til Wien; 8 Mennesker havde daglig i 8 Aar arbeidet derpaa.

*) Napoleons.

**) Et ufuldendt Kæmpeværk af Napoleon.

***) 4 lombardiske Billedhuggeres Basreliesser.

Lønlig paa stolte Ruin af store Bautasteen sidder
Nemesis her endnu, med Kroner under sin Fodsaal.
Verdens Stolthed forgaaer, og Herligheden henfarer —
Taus den Fremmede staaer, og Synet ryster ham tragisk.

Mailandske Scener.

Corso.

Er det et Liigtog jeg seer? den store Karmenes Række
Ruller høitidelig frem, rører sig neppe — men see!
Smykket med Flitter og Fjær, de yppige Mailænderinder
Smile fra Karmene fro — hilse med Vink og med Blik;
Rigt over fyldige Barm de kulsorte Lokker nedrulle,
Øiet med Onyxens Glands udlyner Livslyst og Ild;
— Det Promenaden kun er: til Vogns her de Skjønne spadsere;
Frit du nu paa dem kan see: Andet ei komme de for.

Theatret alla scala.

Har man da Skuespilhuus og Børs forenet i Mailand?
Hæver til dobbelte Med her sig den mægtige Hal?
Eller opfører maaskee man tvende Stykker paa eengang,
Eet paa Scenen i Sang, eet paa Parterret med Snak?
Dobbelte Lyst jeg da her med Ret bør dobbelt paaskjønne;
Hører iaften jeg vel lidt af en Opera kun,
Hele Maaneden ud de samme Viser her synges,
Og med den samme Ballet samler man Afterne skjønt.

Giver man Slutningen først, saa faae vi Begyndelsen siden;
Døer der en Hovedperson — Stykket gaaer fort uden ham.
Morer ei Spillet dig? vel! — i Logen hist holdes Selskab,
Der du ved Pharaobord vente kan til det er Tid
Herligst Bravourtremulant at røres ved, eller høre
Skjønne høie Sentents i en beundret Replik.

Marionet-Theatret.

Vil du med Sydfolket lee, saa følg det, naar man fra Kirken
Strømmer med Aflad her ud! — Munter ved Domkirkens Dør
Strax Pulcinel og Bajaz med skjelmsk Arlechino os hilse,
Og ved den Fjællebod-Leg Messen man hører beqvemt.
Ei forarges det barnlige Sind, som Dieblikslivet
Snart henriver til Graad, snart til letsindige Spas:
Munken har rystet dem nys med Rædsel for Afgrundens Flammer;
Lungerne ryster dem nu, trøstende, brave Bajaz.

Sidste Aften i Milano.

(D. 3die September 1818.)

Lette, sydlige Liv! ei her du skal Nordboen fængsle.
Stod der end hist paa Altanen idag en Eventyrdronning,
Tabte hun Smaablomsten ned, og blinked hun venligt med Diet —

Eldgamle Verdens-Dronning, til dig staaer min Hu dog,
o Roma!
Du først holder mig fast. — Her sidste Nat jeg nu hviler,
Mindes i eensomme Ro hvad Skjønnest jeg saae i Milano.*)

---

*) Af det meget Skjønne og Interessante, jeg saae i Milano, vil jeg her blandt Andet erindre Mosaikfabriken: det er fortræffelige Ting, man der frembringer, men med utroligt Arbeide; det er ikke Steen, men et Slags Composition, man bruger dertil. Guido Renis berømte Ecce homo, hvortil jeg havde seet Originalen i Paris, saae jeg her i Mosaik næsten ligesaa skjøn, som Originalen, (den var at erholde for en Priis af 90 Lovisd'orer). I det Ambrosianske Bibliothek findes flere fortrinlige Malerier af Lucas af Leiden og Giulio Romano. Raphaels store udførte Tegning til hans „Skole af Athen" bevares ogsaa her. Blandt Manuscripterne forevistes en Virgil med Anmærkninger, skrevne af Petrarca; foran havde han noteret hvilken Dag det var, han første Gang saae Laura i Kirken, og hvilken Dag hun var død, og tilføiet, at fra den Time var al Glæde uddød for ham i Verden. I Palazzo di Brera findes en udmærket Samling af gamle italienske Mestere. Det deiligste Jesusbarn, jeg har seet, findes der i en hellig Familie af Pompeo Battoni, og en Hagar af Guercino da Cento, som vist Ingen kan see længe paa uden dybt at bevæges. I 2 Kirker, som før have været Bacchus- og Apollo-Templer, seer man endnu Søiler og Basrelief med Baccanalier og Sligt fra det romerske Hedenold, som stikker underligt af til de senere christelige Malerier og andre Konstværker, hvoriblandt flere Altertavler af Leonardo da Vincis Skole og en Adam og Eva i fortræffelige Marmorbilleder især ere mærkelige. I Lechis Palads findes to Magdalener af Titian, hvoraf den ene især udtrykker smeltende Anger i den mest svulmende og verdenslystne Ungdoms- og Legemsfylde, og, som Contrast dertil, et lille uskyldigt Madonnahoved af Raphael, som bliver skjønnere og skjønnere jo længere man seer derpaa; over Udtrykket i disse to qvindelige Billeder glemte jeg næsten alle de

Mange herlige Billeder svandt; eet blev i mit Øie,
Ei dog af Raphael malt, og ei af Allegri henaandet:
Skjønhedsengelens Fald har ukjendte Mester her viist mig.

Englefaldet.

Hist staaer han vaklende paa Himlens Rand —
End er han ei i Nattens Dyb nedstyrtet;
Endnu ei heelt forladt af Lysets Glands,
Den Stolte mellem sig og Herren vælger:
Sig selv han være vil, udløst fra Gud —
Den Tanke styrter ham af Livet ud.
Alt flammer over ham Cherubens Sværd —
I Faldet Skjønhedsenglen sig forvandler:
Halv guddomsskjøn og halv Uhyre alt,
Han mellem Himmel og Gehenna famler.
De lange, fromt udslagne Englehaar
Sig kruse vildt og stridigt om hans Pande;
Den skjønne Fod alt Dyrets Klo er liig,
Og Lysserafens store Vingepar
Dæmonisk sig som Flaggermusens spidser.
End staae to Lysets Engle ved hans Side:
Deeltagende de paa den Faldne see;
Men Brodens Tanke, som de ei har tænkt,
Kan ei de Renes Himmelro forstyrre.
Den Ene synes mig en salig Qvinde,
Hun peger opad, som hun sige vil:
Een Tanke kun paa Gud! og du er frelst —

---

andre: begge synes de at ville forklares, det ene i Taarer, det andet i uendelig Reenhed; med Hensyn til Idee og Composition, lagde jeg især Mærke til det i følgende Digt beskrevne.

Eet Suk om Naade! — og du er benaadet.
Den Anden staaer med Haanden paa sit Bryst
Og skuer, stille, taus, ned i det Svælg,
Som dybt sig aabner for den Faldnes Fod.
Cheruben selv, som Flammesværdet hæver
Og rede staaer at knuse den Fordømte,
Udstrækker end en Haand, som for at gribe
Og frelse den Forbandede; men — nei,
Han vil ei frelses — vee! nu ingen Engel
I Himlen — ingen Gud nu kan — faer hen!

Dunkle Billed! faer hen! forstyr nu ei mine Drømme!
Over den fremmede Stad Natten hengliđer saa klar.
Hist Mandolinens sittrende Stræng ved Vinduet klinger —
Sydlige Kjærlighedssang glæder i Natten min Sjæl.

Serenade.*)

Tys! det er mørkt og silde —
Dyb er nu Stadens Blund;
Hist brænder Lygten stille
Fromt for Madonna kun.

Har du alt Øiet lukket?
Skjønne! slumrer du hist?
Lampen du ei har slukket,
Hører min Sang dog vist.

*) Melodie: Tu sei quel dolce fuoco &c. Texten er frit dicteret af Tonerne, Situationen og Stemningen.

Ene i Nat jeg stirrer
Op til de Ruder smaa;
Ak, men ei Ruden klirrer,
Tegnet end ei jeg saae.

Diet ei lønligt blinked
Hist paa Karmenes Sti;
Ei liden Haand mig vinked,
Ei du rulled forbi.

Ene jeg sukker herude —
Salig dog bort jeg gik,
Mødte fra klare Rude
Hist mig et Elskovsblik.

Ei det var Drøm — Serenadens Klang dernede jeg hørte;
Men hvi standsed saa brat kjærlighedstonende Røst?
Dæmpet mumler det nu; paa Gaden der ringler en Klokke:
Munke, med Hætter om Kind, drage med Fakler forbi.
See! under hellige Skjærm Monstransen med Hostien bæres
Hen til en Døendes Seng — Salven, den sidste, var med —
Alt for den flygtende Sjæl paa Veien vist Brødrene bede;
Hist forsvandt de, hvor nys Strængen ved Vinduet klang.
Gjælder det hende maaskee, for hvem hine Strænge sig rørte?
Kom hun til Vinduet ei? hørte hun lønlige Røst?
Ligger hun blegnet dog nu, har alt Sakramentet paa Læben,
Medens i Midnatten, taus, Elskeren udenfor staaer?
— Toner endnu der en Klang? det er mig som Strængene briste —
Brast der er et Hjerte nu med? stille! — Alt er nu taust.

Hvergang et Pulsslag slaaer, et Liv jo af Verden bortfarer,
Og for hver Kjærlighedsklang flygter en elskende Aand —
Stille, du anende Sjæl! om Jorderigs Sorg du ei drømme!
Drøm kun om Himlenes Ro! glad du skal vaagne til Liv.

Parma.

Her seer jeg førstegang i Farveglød,
Correggio! din Genius sig boltre:
Her, svømmende i Livets rige Fylde
Og yppig Glands fra alle Jordens Blomster,
Din Barneengel titter munter ind
Ad Himlens Port — og Herligheden seer,
Som Jorden saae, da Lyset hos os boede.
Hist har Cheruberne afbildet det
Paa Himmelgrund med Morgenrødens Guld,
Med Stjerneglands og Regnbufarvestraaler;
Fjernt Barneenglen, med det muntre Blik
Fra Jordens Paradiis, kan fro det see,
Og bringer os en Afglands dog tilbage.
Hiin Jomfrumoder han med Barnet saae,
Som Helgenen ved Englens Haand tilbeder,
Hvor Magdalena kysser Barnets Fod,
Omflagret af de gyldne Silkelokker.
Og hist han Flugten til Ægypten saae —
Her sørged Qvinderne ved Herrens Liig —
Der Martyrblodet om hans Guddom vidned.

— Alt skjuler Natten mig den Farvekrands,
Som her dit Navn, Correggio, omstraaler;
Selv Natten dog forherliget du saae,
Og blended dig end stundom Farvespillet
Af det Forgængelige — evig glimted
Dog Guddomslyset i din Regnbuesky,
Selv naar den stundom brast, som Sæbeboblen.
Hist staaer dit Billed end, men ei som før
Jeg saae i Norden det, af Skjalden malet
Med Aandens Farver i begeistret Ord:
Som her du staaer, i høi og trodsig Kraft,
Med kruset Lok om stor, men knudret Pande,
Og med det lange Vildmandsskæg, saalunde
Buonarottis Ord din Sjæl ei knuste;
Men saadan stod for Raphael du vist,
Og vidned rolig: jeg er ogsaa Maler!
Du var det, ja; dog før du vidste det,
Du saae vist, barnlig from, hvad her du maled,
Og skjønnere saae nordisk Skjald din Aand,
End kolde Steen dit Aasyn her afbilded.

Reggio.

Rig er dog Welskland paa Konst: fast aldrig en Stad er saa liden,
Minder den har jo fra Hæderens Tid og fra Konstens Heroer.
Aandens Blomsterold svandt; men vidt adspredt over Landet
Gjemmes end mangent et Blad med friske levende Farver.
Her stod Blomsten i Flor! saa mangen Stad sig end roser,

Synes Æren er stor, naar nu man kun studser ved Navnet.
Her Ariosto blev fød! hvad, fødtes her slet Ingen siden?
Gode Borgere vel og brave Folk, som er glemte. —
— Bragte hver liden By kun een Ariosto til Verden,
Fødte hvert Hundredeaar Urbino Raphael atter,
Ei for Træer tilsidst man Laurbærskoven opdaged;
Viist blev der sørget for, den ei groer heelt ind i Himlen.

— Her er Festdag og Fryd; i sin Søndagsklædning er Byen:
Skjønne smykkede Møer vise til Kirken mig Vei.
Herligt toner det der; paa Altret Lysene flamme,
Stor er Blomsternes Pragt: fød blev Maria idag!
Himmeldronningens Fest er skjøn dog og venlig at skue —
Aandens hellige Brud! døde dit Minde i Nord?
Mindes vor Luther vi dog hvert Hundredaar end med Glæde—
Vist han knæler, hvor hun over ham flyver i Glands.

Bologna.

I Staden her, med de tusind Arcader,
De skæve Taarne og de dunkle Gader,
Med Signor Vincenzo*) til Cicerone,
Jeg mindes Faust og hans Følgesvends Tone:
I de største Huse han er bekjendt,
Og hid med Signor Sangvinetti sendt,
For ved Stadens Sæder og velsk Politur

---

*) En Italiener, der reiste som et Slags Hovmester med en ung Herre, og som tilfældig blev vor Reisefælle i nogle Dage.

At lade sin stille Ven holde Cuur
Og til livsglad Verdensmand sig uddanne.
— Hist ved Gittret fangne Røvere bande;
„Man har lagt Beslag paa de Herrers Person,
For at nøde dem til — at gaae af med Pension.
Hvi skulde man ogsaa de Tappre hænge?
Til Helte kan Landet dog altid trænge."
— Hvor fører mig Signor Vincenzo hen?
I Paladset hist alt sin unge Ven
For skjønne Marchesa han presenterer,
Og sit Reiseselskab introducerer.
Mig tykkes Tonen særdeles fri,
Og mangent Ord mig farer forbi,
Som synes sig ei for Marcheser at skikke;
Men det Fine i Sproget forstaaer jeg end ikke,
Og derfor det klinger maaskee lidt plat.
Man beder os lægge Stilet*) og Hat,
Og af Døren indsvæve, med røde Kinder
Og tindrende Blik, et Par Dandserinder.
Snart i Paladsets glimrende Sal
Jeg synes at see et Palais Royal.
Det Fine i Sproget paany gjentages,
Og med Miner og skjønne Gebærder ledsages;
Signora er næsten alt for galant —
Til saamegen Høflighed er man ei vant

---

*) Jeg havde forsynet mig med en lille fiin Dolkestok for i paakommende Tilfælde dog ikke at være aldeles vaabenløs. For Reisende ansaaes imidlertid et saadant Vaaben for mere farligt end betryggende, da Røverne altid ere bedre bevæbnede og behandle stedse, naar de have Magten, enhver Bevæbnet værst.

Histoppe i mit barbariske Nord.
Nu er jeg kommen paa rette Spor,
Og uden flere sirlige Taler
I det glatte Palads jeg mig anbefaler.

— Fra Kirke til Kirke de Reisende gaae
Og see paa Helgner og Engle smaa,
Med Bas og Fiol har der en Mester
I Himlen malt et complet Orchester.*)
Dog tier Kuppelcapellet vist
For den fromme Santa Cecilia**) hist,
Som forklaret i himmelsk Tonehav svømmer,
Mens her man om Verdens Lyst kun drømmer.

Santa Cecilia.

Spring sønder, kjælne Fløite, med din Lyst!
Ti, bløde Luth, med dine Lokketoner!
Brist, gyldne Stræng, som smelte vil min Sjæl!
Knuus eders Harper, alle Verdens Barder!
See, paa Ruinerne af Verdensglædens
De sprunkne Tonerør og brustne Strænge,
Med Foden paa den store knuste Sangbund
Af denne Verdens tomme Glædesharpe,
Staaer høi, med Orglets Rest i sjunkne Haand,
Den himmelske Cecilia — og lytter
Til Cherubimers Saligheders Toner.

---

*) Kuppelen i St. Domenico-Kirken i Bologna er malt af Guido Reni og forestiller St. Domenico, der bæres til Himlen af Engle til Jesus og Maria. Englene musicere paa allehaande moderne Instrumenter.

**) Raphaels.

Al Verdens Tonekonst flyer, som en Drøm
Om Harmonie, med tusind Mislyd blandet;
Selv Aandens Tonepust i Orglets Malm
Forstummer for de dybe Aandetoner,
Som kun forklarte Sjæle kan fornemme,
Og Himlens Engle kun udsjunge kan.
Ei meer din kjælne Brudesang, o Jord,
Ei meer din Elskovs søde Efterklang
Af Himmelkjærlighedens Salighed
Den høie, rene Jomfrusjæl neddrager:
Som Sangens Cherub over Jord hun flyer;
Men naar en Sjæl i hellig Andagt smelter,
Og lytter til en bedre Verdens Toner,
Hun over Stjerner Himmelorglet rører —
Og lærer Jorden høie Engles Sang.

Livorno.

(D. 14de September 1818).

Her, hvor Rigdom og Guld fra tusind Havne hensvømme,
Søger jeg Plutus*) idag blandt Armenier, Græker og Tyrker.
Finder jeg ham kun idag, imorgen jeg vender ham Ryggen,
Hilsende Konstens blomstrende Stad**) — men tys, hvad var dette?
Længe savnede Røst af mægtige Ven fra mit Norden
Toner paa fremmede Kyst, og høit svulmer Sjælen ved — Havet.

---

*) Reisekassen var nemlig udtømt, og Creditivet lød paa et Handelshuus i Livorno.

**) Florenz.

Middelhavet.

(Seet i Livorno.)

Hvad hvisker, hvad suser,
Som Stemmer fra Hjemmet, i fremmede Land?
Som Kilder det risler, som Strømme det bruser,
Det toner som rullende Bølger mod Strand.

Jeg hører din Stemme,
Jeg kjender dit Tungemaal, mægtige Hav!
Saaledes du sang ved min Vugge derhjemme,
Saa sang du om Kysten ved Fædrenes Grav.

Saalunde du taled
Om Kamp og om Seier, om Seier og Død,
Naar Dannebrogskorset i Bølgen sig maled,
Og Bølgen sig hæved i flammende Glød.

Saa sused din Stemme,
Saa svulmed du, Hav, ved min fædrene Kyst,
Naar Bruden sad stille ved Krandsen derhjemme,
Og Brudgommen blussed i herlige Dyst.

Saa hvisked din Vove
I maanelys Nat ved den eensomme Strand,
Naar Aandepust vifted i Dannemarks Skove,
Naar Heltene faldt for mit Fædreneland.

Jeg hører, jeg skuer,
Jeg kjender dig atter, du Heltenes Grav!
Du Kæmpernes Vugge! du Speil, som gjenluer
Af Himmelens Stjerner! — du evige Hav!

Du dybe, du klare,
Du herlige Jorden ombølgende Væld!
Paa dig seer jeg Snekken mod Stjernerne fare —
Med Fuglen paa Dybet henflyver min Sjæl.

Saa underligt drømmer
Det anende Hjerte, hvergang jeg dig seer:
Til grændseløst Fjerne min Længsel hensvømmer —
Min Kjærlighed sukker paa Jorden ei meer.

— O, du har fornummet
Hvad aldrig min Læbe paa Jord har udsagt;
Mit Blik du forstod, naar min Tunge forstummed.
Med Brusen du svared, og svulmed med Magt.

Ja saa maa det være!
Kun du kan udtordne det, mægtige Hav!
Du evig maa bruse og røres og gjære:
Din Barm er en Afgrund — din Himmel en Grav.

Men aaben er Graven,
Og Afgrunden røres med underfuldt Liv:
I Dybet er Spirer fra Paradiishaven,
De gjære, de vente det evige: Bliv!

— Ti stille, ti stille,
Stir ikke forlænge i Dybet, min Sjæl!
Lad Afgrunden tale! lad Bølgerne trille!
Lad Stjernerne speide det grundløse Væld!

Men jeg vil mig glæde,
Og see dig og juble, du herlige Hav!
Jeg hører dig atter min Vuggesang qvæde —
Din Brusen indlulle mig sødt i min Grav!

Brus høit, mens jeg sjunger!
Forkynd mig hvad Londom i Dybet er gjemt!
Nei, ton hvad mig dybest i Hjertet gjenrunger!
Mit Fødelands Priis har dog Havet ei glemt?

Du stolt har gjensuset
Hvad Codan har jublet paa Heltenes Vei —
Du Bølge, som ved deres Bautasteen brused!
Siig, saae du paa Kysten min Elskede ei?

Forstod jeg dig? Vove!
Du sjunger i Syden om Bøgenes Strand!
Du drømmer om Susen af Dannemarks Skove!
Du bringer mig Bud fra mit Fædreneland!

Florenz.

(D. 27de September 1818.)

Her, i den konstrige Stad, ved hvert et Fodtrin jeg studser:
Hist staaer høie Palads, her Domen og Taarnet af Mormor.
Bronzeportene skuer jeg der*), de verdensberømte,

*) Til Baptisteriet.

„Himmelportene" kjæk Michel Angelo nævned dem. Sandhed
Laae i hiint Ord: med herlige Konst afbilde de Livets
Evige Vei, og til Fryd ved Livsindvielsens Kilde
Aabne de Børnesjælene Vei, som Himmerigsporte.
— Hist om ældgammelt Slot staae Konstens evige Kæmper:
Buonarottis Daad selv Gadedrengen beundrer;
Tidt ved Johan af Bolognas Værk staaer Betleren henrykt.

Aaben os Konsthallen staaer; paa Trappen dog standser alt
Foden —
Hilser, som Kjærlighedsgud, her Oldtidens Genius venlig
Fremmede Gjest? hvi staaer han saa bly, som en Page, paa
Trappen?
Inderst i Fee-Borgen Moderen boer, hiin Skjønhedens Dronning:
Hos Apollino hun seer paa Atlethernes Kamp; dog, fortryllet,
Staaer Tryllerinden, forvandlet til Steen, med sin Verden
af Guder,
Hvor, med Farver af Lys, nu den evige Livsdronning throner.

Salige Engle her om forklarede Helgener svæve,
Som for Aarhundreder alt de stod for Raphaels Øie.
Døberen seer jeg, hiin Ørkenens Røst; dog Strengheden
slumrer,
Skjult i drømmende Blik: han indstirrer i Himlen og læser
Mesterens evige Navn i Himmellysskriften foroven,
Stille forventende ham, hvis Lys han før Solen har skuet.

— Ei kan Sangen i glødende Ord de Billeder male,
Som henrive mig her: blev end hvert Navn til et Drapa,
Med hvert Billed, som her i udødelig Glorie luer —
Dog kun fattigt Konst-Catalog blev de luende Skrifttegn.
Ei en Raphael blot jeg seer i hans hellige Reenhed,

Og i hans store Spor den høie Gjulios Seirflugt —
Straalehavet ei blot, hvor Allegris Genius svømmer,
Og hvor din Kæmpeaand, o Buonarotti! har vandret —
Hist Guercino og her Del Sarto hilser mig venlig,
Der i yppige Glands livslystne Titian flammer.
Dog, fra sin Himmel dalende her, sig Konsten forvildeb —
Gjerne tilbage jeg seer, hvor barnlig den smiler i Buggen.
Herlige Perugin! i dig har din Raphael slumret,
Gamle Francia! du stod ham nær, med de graanende Lokker;
Og da du over dig saae i Lys med den evige Ungdom
Mesterens Flugt, du bøied dit Hoved og priste ham salig.

Hist i Klosteret skjule sig nu, af Verden forglemte,
Konstens Fædre. Den vrantne Kjender seer deres Feil kun —
Aanden skuer han ei som reen trohjertig udtaler
Gammeldags Barndomssind fra de stille Helgeners Guldgrund.
Hist fra nedfaldet Bræt en deilig Engel end smiler,
Her fra smuldrende Muur Patriarkers hellige Skare
Ud af Limbus end gaaer — det store Fængsel er faldet;
Knuust af styrtede Port og dybt nedtrykt under Korset,
Fraader Afgrundens Drot, mens Fædreskaren uddrager
Frelst med den Herre, hvis Haand til Himlen Jorden opløfted.
Kirkens store Triumf hiin Mester og saae. Nu jeg hører
Først, Simon Memmi, dit Navn og spørger nu om dine Frænder.
Petrus, som hist paa Skibet jeg seer — de hellige Luer
Over Apostlerne her — Opstandelsens Herre i Lysglands —
Himmelfart=Underet hist — Hvo voved dog Sligt at afbilde?
Fem Aarhundreders Luft har løsnet Mesternes Navntræk,
Mangent Billeds Farver opløst, som fordum har luet
Skjønt til Guds Herligheds Priis; med kjærlig Andagt dog ofte,
Hid ærbødig vandrer endnu den eensomme Konstner,

Søger paa dunkle Muur de store Træk at gjenfinde,
Som fra trohjertigt Old end rørende taler til Sindet.
Aasyn skuer jeg her, som nu der i Verden ei findes —
Ret saa, kjærlige Haand, fremdrag dem nu atter til Lyset!*)

Mange vandred ei did til de gamle romantiske Fædre,
Oldtidens classiske Værk ærer dog Kjenderen mest.

Niobegruppen.

— Hist i den prægtige Sal forstenet end Niobe stander;
Stor, som paa classisk Cothurn, Skjæbnetrophæen her staaer:
Knuset, trodsende Sjæl dog her i sin Storhed fortvivler,
Kæmper mod Guderne stolt, fri kun, mens den forgaaer.
Som Laocoon ei med Slangen Niobe kæmper,
Fast med usynlige Ring knuger den dog hendes Sjæl.
Hvo stod martret som du i Tiden, frydløse Moder!
End blandt Sønnernes Liig seer du den sigtende Piil —
Dig forvandled til Steen engang dog forbarmende Guder,
Grusom Konst har igjen vakt dig til marterfuldt Liv;
Saa du i Sekler alt stod, saa skal du til Dommedag stande —
Hvo ei Frelseren saae, evig forstener som du.

---

*) Historiemaler Lund har i Gjennemtegninger uddraget mange af disse herlige Billeder fra Forglemmelsen. De mærkeligste ere af Giotto, Bruncino, Tedeo Gaddi og Orgagna. Den Sidstnævntes Paradiis og Helvede bevares i Klosteret St. Maria Novella.

* * *

Rig paa evige Konst, og med yppig verlende Ynde,
Blomstrer i frodig Natur Stædernes herligste Blomst.
Rosen levende her paa Jomfrukinder og gloder;
Dog som Lillien bleg, favreste Qvinde her staaer:
Ei med funklende Blik eller yppigt svulmende Former,
Smiler hiin stille Mø — sneehvid er Læben og taus —
Yndigst Qvindelighed dog Sjælen her maa beundre,
Elsker i reneste Form samlet det Skjønnes Idee.

Den mediceiske Venus.

Hvi rører du dig ei, du rene Billed!
Staaer i din Skjønhedsro du tryllebundet?
Har det Fuldendte i dig selv du fundet,
Og har ei Meer herudenfor dig villet?
Saa har en mægtig Genius fremstillet
Hvad ei Naturen i sit Fald har kunnet!
I tusind Skikkelser een Tanke blunded,
Hvo samled her, hvad Verden vidt adskilled?
Gud tænkte: Qvinde — og af Mandens Side
Udsprang Gudbilledet engang paa Jorden,
Det svandt — og aldrig meer fuldendt sig rørte;
Men see, i Marmorbilledet, hint hvide,
Dets rene Omrids her gjenfødt er vorden —
Fra Himlen Konsten det tilbageførte.

Men taus du staaer dog, Skjønne! kold og stille;
Er du en Larve kun af det Forsvundne?
Er Guddomsspeilets Omrids kun gjenfundne?
Kan Livets Farver meer deri ei spille?
O, hvis en Guddom dig oplive vilde!
Var disse Læber ikke evig bundne!

Var disse Dines Stjernelys oprundne!
Og kunde du dig røre! — Stille, stille!
Væk ei den Skjønne, at hun ei sig hæver
Fra Jorden flux og til sin Himmel svæver!
Her kan hun kun i Marmorklædet blunde;
Men evig slumrer Aanden ingenlunde:
Med høie Mester, naar Basunen gjalder,
Den vaagner vist, naar Livets Herre kalder.

Staaer, beundrende, her den fremmede Konstner fra Norden,
Seer han de Værker, som længst forbaused en Verden — indtræder
Hist han i Kirken og seer paa Grave de herlige Navne,
Som, fra Konstheroernes Old, henfløi over Jorden —
Reisende Haandværkssvend han i Konstens Rige sig tykkes,
Staaer, ydmyget og arm, i al den Glands og den Rigdom;
Dog med glødende Sjæl og kjærligt Sind han sig slutter
Fast til det Store med Lyst; om Kraft han beder og Mod til
Djærv, paa dunklere Vei, sin Gjerning tro at fuldende —
Hist han et Billed nu seer, og kraftig det styrker hans Villie.

Qvintus Messis.

Det var dit Aasyn da, du brave Svend,
Som i Antwerpen i din Esse stod
Og hamred trolig, mens du lønlig gløded,
Som Staalet under Hamren paa din Ambolt.
Jeg seer dig i dit sorte Værksted end:
Det haarde Malm sig bøier for din Tang,
I Flammen det sin Skikkelse omskifter,
Gaaer snart fra Haand til Haand i Verden om,

Et gavnligt Redskab for Nødtørftigheden;
Men mangengang det er som Malmet sukker
Fordi det ei et Helgenbilled blev,
Som kunde Herren prise for sin Mester;
Og naar du Kirkeklokkens Malmertunge
Til hellig Klang bereder, ringer det
For dine Øren, som den taler til dig:
„Jeg kalder Sjælene til Herrens Huus,
Naar du skoer Heste ved din dunkle Esse."
Dog er du ofte ved din Gjerning fro,
Og blues ei, fordi den synes ringe;
Men ei du for de stærke Drømme raster.
Det er som Hestens halvfuldendte Sko
Vil løbe fort, som Nøglen sig vil røre
I konstig Laas, før Værket er fuldendt,
Som Stemmer jamre i det kolde Malm:
„Befri os! løs vor Fængsel med din Hammer!"
Og Svenden vandre maa til dunkle Esse
Ved Midnatstid, naar Verden om ham slumrer;
Snart Blæsebælgen suser for hans Øre,
Og Gnisterne ved Nat hans Lok omfunkle;
Da er han ofte underlig tilmode:
Det er som Stormen leger med hans Sjæl,
Mens Himlens Stjerner dandse om hans Tinding
Og hvirvle funklende hans Blik forbi —
Det er som Hamren synger i hans Haand
En sælsom Sang, som selv han maa istemme,
Og som af Jernets Gløb i røde Funker
En Aandehær udspringer og ham kalder.
Da vorder Essen ham en Kiste sort,
Hvorpaa ved Midnat vakte Døbning banker —
Vild styrter han af sorte Hule ud,

Og under Stjernehimlens store Tag
Han i den vide Verden maa udvandre.
Der gaaer en Engel skjult nu ved hans Side
Og leder ham til stille Værksted ind,
Hvor gamle Dürer sidder med sin Pensel,
Og Mester Lucas rolig paa ham seer.
Et Lys oprinder klart for Svendens Blik:
En Billedverden ham imøde straaler.
Nu seer han Aanderne, som paa ham kaldte —
Han griber Penslen, drømmer Nat og Dag
Om Himmeldronninger og lyse Engle;
Men Haanden synker, og hans Sjæl forsager,
Mens sønderknuust for Mesterne han staaer.
„Forsag ei, Yngling!“ — toner Mesterstemmen —
„Din fromme Stræben har Guds Engle seet;
Men — Konsten gaaer til Himlen over Jorden:
See først Gudbilledet i Speilet her,
Før Aasyn du til Aasyn det vil skue!“

Ved Stien hist paa Fjeldet
Den unge Konstner dvæler:
For Himlens Dronning knæler
En Mø ved Bjergkapellet;
Den Vandrer gløder stille,
Vil Tryllesynet paa sin Vei afbilde.

Men Haand og Griffel bæver —
Den Skjønne bly er svundet;
Dog — Veien har han fundet,
Hvor Haabets Mø hensvæver:
I fremmed Stad han skuer
Hver Dag det stille Blik, hvorfor han luer.

I Hallen hos den Skjønne
Er Konstneren velkommen;
Men streng er Faderdommen:
Han Mesteren vil lønne
Med Kjærlighed og Lykke —
Men Proven vorde maa et Mesterstykke.

„Har ei du dig forvildet
Fra Essen og din Hammer —
Afbild hvorfor du flammer!
Kan ei et jordisk Billed
Du af din Sjæl fremtage —
Det Himmelske du aldrig vil fremdrage.“

— Den Elsker sidder stille
Med Penselen i Haanden:
Hvad skjønt han seer i Aanden
Skal Farverne afbilde;
Han drømmer og han beder —
En Engel ham til Mesterskabet leder.

Og see! — en Morgen kommer
Han glad med skjønne Billed;
I Hal det staaer opstillet,
Forbauser strenge Dommer.
Fra Rammen Englen smiler,
Og — Konstnerbruden ved hans Hjerte hviler.*)

---

*) At det var Kjærlighed, der gjorde Qvintus Messis til Konstner, ere hans Biographer enige om. Faderen til hans Elskede vilde ikke give ham hende til Brud før han var erkjendt for en god Maler. Efter en anden Beretning skal

Den dobbelte Lampe.

(Sidste Nat i Florenz.)

Klart i den eensomme Nat og stille du lyser, o Lampe!
Dobbelt er Flammernes Lys, Lysflamme-Kilden er een:
Kommer ei voldsomme Vind og slukker een Flamme før Tiden,
Blusse tilsammen de vil, indtil de begge bortflye.
Saa, min Kjærligheds Brud, foreent vore Sjæle skal flamme:
Evig er Kilden og een, hvoraf de begge udflød;
O! men kan saa og paa Jord vort Livslys flamme forenet?
Det den Herre kun veed, som over Stormen har Magt:
Sender et Aandepust han og slukker een Flamme i Lampen,
Eensom da og forladt, brænder den anden til Dag.
— Kort eller længe, o Gud, lad Luerne brænde tilsammen!
See, er den ene udbrændt, bæver den anden og flyer.
O, men naar Lampen er slukt, modtag da de bævende Flammer!
Hæv dem forklaret, foreent — evig, i evige Lys!

Arezzo.

(Petrarcas Fødeby.)

Nu gaaer Reisen til Rom. Paa Veien kun stakket vi dvæle;
Her i Petrarcas By hvile vi glad dog en Stund,
See paa Stad og paa Dom. — Bag Kirken, eensom og stille,

Faderen have gjort det til Betingelse, at han skulde male sin Elskedes Portrait uden at see hende, til Beviis baade paa hans Kjærlighed og paa hans Konst.

Gynged i gammeldags Huus Buggen dig, Kjærligheds-Skjald!
Selv du fra Muren endnu fortæller den fremmede Vandrer
Hvordan her du engang blev i Landflygtighed fød.
Har dig alt Verden forskudt, før Verdenslyset du skued —
Gav dig for Elskov og Sang Jorden kun Taarer og Savn —
Gjerne den roser sig nu saavel af din Grav, som din Vugge,
Krandser din Smerte med Lyst, pryder sig stolt med dit Navn.

Dog under Himlens lykkeligste Stjerne
Det Øie Lyset saae, som stille svømmed
I Elskovstaaren, til dets Ild henstrømmed,
Opløst i Straalekilden fra det Fjerne;

Og til sin Død det Hjerte sukked gjerne,
Som i sin Sorg om Kjærlighed dog drømmed,
Mens Savnet høit paa Tonebølger svømmed
Og flagred gjennem Natten til sin Stjerne.

I Sang henbæved dine Elskovssukke
Fra Land til Land, du Lauras stille Sanger!
End efter Sekler fremmed Elsker ganger
Og priser dig lyksalig ved din Vugge;

— Lad Jordens Taager alle Stjerner slukke!
Den skjønneste paa Himlen evig pranger.

Peruggia.

Tidt Viinhøstglæder nu Valfarten standse,
Mens hen ad Veien med Druer vi dandse;

Med tragicomisk Deklamation
Gaaer foran vor lystige velske Person*);
Fra Karmen toner Romerens Sang,
Og paa langsomme Muler Bjælderne Klang.
Ei Veturinen just Reisen forcerer,
Og dog vor Bajaz ham nobiliterer:
Som Cavaliere Raimondo han
Paa Mulen sig teer som en Herre af Stand;
Ved Ovel han sidder til Bords ved vor Side,
Og paa Brystet ham skinner Stjernen, den hvide,
Af Postpapiir dannet konstig med Sax —
Excellencer vorde vi Alle her strax.
Til Afverling raser man, naar man ei synger:
Raimondo med Færdighed Kampesteen slynger —
Det sanded en Æseldriver idag;
Med os Andre han farer desværre i Mag,
Ak, derfor os skjuler alt dunkle Nat
Peruginos herlige Billedskat.
Dog hvad jeg har seet, forglemmer jeg ei,
Om ogsaa imorgen paa middagshed Vei
Voltaire igjen i Vognen mig driller
Og en halv Skok Tragedier med mig spiller,
Naar paa Overfladen af rolig Sjæl
For Tidsfordriv han slaaer Helte ihjel.

---

*) Et nyt tilfældigt Reiseselskab havde nu samme Veturin som vi, deriblandt var en Romer (som vi erfarede var Leietjener) og hans Kone, samt en ung lystig Italiener, der ofte morede os ved humoristiske Bajazscener, hvori vor Veturin Raimondo med ironisk Lune tog Deel, medens den aldrende Romerinde sang erotiske Sange, og undertiden hele Reiseselskabet steg ud og blandede sig i de muntre Viinhøstoptog paa Veien.

Vor Romerinde ei lider de Bøger,
Hun synger gjerne og leer og spøger;
For ti Aar siden hun dermed vist
Erobred Hjertet paa Romeren hist;
Nu maa Hr. Gemalen sin Lykke prise,
Naar for Andre hun synger den gamle Vise.
Med stor Respekt paa det Par jeg seer,
Om end det sig lidt plebeiisk teer:
Fra Heltefolket de dog nedstamme,
Og Roma var deres store Amme.

Spoletto.

Tre Døgn kun endnu, saa er jeg i Rom;
Hvis nu jeg alligevel aldrig der kom?
I trende Døgn kan man døe og begraves.
Imedens nu her vort Cena tillaves,
Jeg utaalmodig paa Kortet seer,
Og af „Miglier" synes mig er der ei fleer,
End fra Vesterport til Korsøer, hvis ikke
Jeg Veien maaler med Syvmiils=Blikke.
Om trende Døgn jeg da virkelig staaer,
Hvorhen jeg har stirret i tyve Aar,
Som til Mælkeveiens yderste Stjerne;
Nu ligger i samme uhyre Fjerne
Jovermorgen, som fordum Rom,
Min Stue, som i Kjøbenhavn staaer tom —
Men bort med slige Landmaalergriller!
Al Regning Hovedet m g orvilder;

Efter Rom jeg higer og længes dog hjem,
Vil Sjælen da baade tilbage og frem?
— Idag jeg stod ved en Helgens Grav:
Der St. Franciscus sin Aand opgav.
Kapellet fra Veien den Fremmede drog,
Og i Oratoriets dunkle Krog
Mig syntes, endnu en Skygge sig rørte,
Og den Helliges sidste Suk jeg end hørte,
Mens Hjul og Bjælder paa Veien klang,
Og lystig de Reisende udenfor sang.
— Selv sang ved Spoletto i Aften jeg fro,
Da nys jeg gik over Hannibals Bro.
Saa tumler jeg om mellem Liv og Død
Fra Morgengry og til Aftenrød,
Tidt Glæden kommer og flygter igjen,
Og selv med Sang farer Sorgen hen.

Ustadigt Reiseliv.

Hver Dag sig Hjulet dreier
Saa lystelig omkring;
Men al den Lyst, jeg eier,
Gaaer op og ned som Hjulets Ring.

Rød Morgensolen stiger,
Mig glæder Klippens Sti;
Mig hilse Bjergets Piger —
Mod Qvel er Bjerg og Mø forbi.

Igaar med stille Glæder
Mig qvæged Dal og Flod;

Idag til andre Steder
Bortruller Blomsten, hvor jeg stod.

Idag en Ven jeg finder,
Men troer min Lykke ei;
Imorgen han forsvinder:
Ved Stenen skilles hist vor Vei.

Der gaae saamange Veie
I Verden did og hid;
Og al den Lyst, vi eie,
Gaae med dem Alle hid og did.

Ak, reiste jeg til Ende
Hver Vei, der gaaer paa Jord,
Jeg lærte kun at kjende
Min Glæde paa dens tomme Spor.

Som Reisen er min Glæde —
Den aldrig stille staaer:
Gaaer jeg i Dal hernede,
Paa Bjerget hist den lystig gaaer.

Om nu jeg den indhenter
En Stund paa fremmed Sti —
Mens jeg imorgen venter,
Den gaaer maaskee med Post forbi.

Saa lystelig vel dreier
Sig Reisens Hjul omkring;
Men al den Lyst, jeg eier,
Gaaer op og ned som Hjulets Ring.

Terni.

Her, hvor til mægtige Strøm i sin Vugge Tacitus lytted,
Saae han i Drøm vel Tidernes Elv, den aldrig udrundne,
Hvirvle af Verden ud de tusinde Menneskeslægter —
Strømmen henbruser endnu, mens Slægterne komme og flygte.

— Styrter fra Fjeld og til Fjeld et Hav fra Himmel til Afgrund
Tordnende ned? henrulle i Dybet Regnbu-Ruiner?
Svømmer en Jomfru ei hist, i hvide skinnende Klæder,
Som en Ophelia, skjøn, med Blomster i dryppende Lokker?
Eller har Vandfaldets Skum kun skuffet det drømmende Øie? —
— „Fremmede! kom ei for nær! — eet Skridt kun! og selv du nedruller
Knuust fra Fjeld og til Fjeld, som nylig den fremmede Skjønne,
Som efter Blomsterne greb — og sang, mens brat hun nedtumled.“ —*)

Endnu din Sang jeg hører,
Du Mø fra fjerne Lande!
Hist i de dybe Vande
Mig synes, du dig rører;
O! kjendte jeg din Stemme?
O! saae jeg ei engang dit Aasyn hjemme?

*) Vor Førers Beskrivelse af en nylig her nedstyrtet fremmed ung Dame forøgede Svimmelheden og den fantastiske Spænding ved Synet af dette colossale Vandfald.

Siig, kom du fra mit Norden,
Men sang nu her og spøgte,
Og efter Blomster søgte,
Som ikke groe paa Jorden? —
Ak, var du ei forsvundet,
Maaskee du havde nu en Broder fundet.

Du Strøm i Klippens Hule!
Din Brud du saae dog nøie:
Var blaat den Skjønnes Øie?
Var hendes Lokker gule?
Kan hendes Sang og Stemme
Du atter i mit Tungemaal fornemme?

— Nei, Lokkerne var dunkle;
Men høit sig Panden bued!
De brune Øine lued,
Som Sydens Stjerner funkle —
Ti stille, Strøm, ti stille!
Vil du min Brud i Dybet mig afbilde?

— Dybt i de vilde Strømme
Nu tusind Øine funkle,
Snart lyse og snart dunkle —
Og Billeder hensvømme,
Og Stemmer paa mig kalde —
De nævne mig — jeg kjender dem jo alle.

I Stemmer, løndomsfulde!
Ti stille, o ti stille!

Lad fra de Klipper vilde
Ei Strømmen mig nedrulle!
Fjernt staaer dog Nordens Stjerne —
Og de, jeg drømmer om, er i det Fjerne.

„— Men Excellencen er vaad — er ei Elsker af Vandfald"
— bemærker
Føreren listig — „ret nu et himmelsendt Vandfald os følger."
Heftig i Vaadt som i Tørt er den velske Natur. Paa vor
Iilflugt
Posthuusporten vi naae, og see! selv her skal vi møde
Spor af den bildende Konst: paa Portmuren Schævola brænder
Heltehaanden med Ro; alvorlig storsindet Romer
Seer over gledende Haand til beundrende Fjende. Det
Konstværk
Dristig paa smudsige Muur i Hast med et Kul er henridset.
Stod i Regnveir maaskee igaar her reisende Konstner,
Drømte om Heltenes Old, mens Mulerne spændtes for
Karmen?
Eller kan Drengene her saa konstfærdig Muren besmøre?
Visselig kom jeg da nu til Landet, hvor Konsten har hjemme.

Regndagen.

Er det Sommer og Vinter paa eengang her?
Med Torden og Regn forjager os sær
Octoberdagen fra sommergrøn Sti
Til Kaminen i røget, sort „Osterie" *).

*) Herberg eller Viinhuus.

Flux Kulden det velske Sommersind tvinger,
Og, liig Sommerfugle med vaade Vinger,
De Gjester fast krybe i Flammen ind;
Her koges Maccaroni med ivrigt Sind,
Og Folket sig trøster med Nudler lange —
(Der er Nudler selv i deres Folkesange,
Og vissselig vilde de sværge derved,
Ifald de svoer en ubrødelig Ed.)

Det velske Kroliv mig ei fortryller;
Snart Regnen dog Vinterlunet bortskyller,
Og i feireſt Sommer paany jeg gaaer
Mellem Bjerg og Dal. Nu ved Floden jeg staaer,
Som ruller guul mellem grønne Enge;
Dens Navn jeg hører — og studser længe
Og seer paa det gule mudrede Vand,
Som paa en gammel ærværdig Mand,
Hvis Navn jeg alt i min Barndom æred.
Saa høflig mod ingen Flod jeg har været:
Med Reisehuen i Haanden jeg staaer,
Mens den gamle Tiber forbi mig gaaer.

Tiberhilsen.

Vær hilset, Gubbe, og æret!
Hvi haster du til din Grav?
Saa gusten og sorgfortæret,
Du raver mod dybe Hav.

Den gamle Tid er henrundet;
End vandrer du samme Vei.
Det skjønne Land er ei svundet;
Men Folket kjender du ei.

Dig Bjergets Ranke omkrandser:
Der gløder den modne Viin.
Ved Heltegraven du standser
Og ved den grønne Ruin.

Mod Heltenes Seiersbuer,
Mod Roma ganger du hen;
Vær stolt, o Gubbe! der skuer
Du gamle Tider igjen.

Civita Castellana.

Skjøn var malerisk Gang ved Flod og ved buskede Fjelde,
Og over Pavens Bro; nu holdes Cena med Lyst.
Blandet er Selskabet her iblandt Vetturiner og Damer:
Kudsk og Tjener sig frit hos Excellencer har sat;
Lystige Lieutenant her, og der en smilende Donna,
Hist en tyggende Lord, her en forsigtig Jesvit.
Vor Romerinde har Liv (hun er Leietjenerens Kone)
Sproget hun over mig i. Nu jeg opdager heelt glad
Dannebrogskorsets Baand paa Bord-Herren ved hendes Side;
Tager jeg ikke feil, sidder en Landsmand mig nær.
Vist den Herre jeg saae engang, bag Axelstads Volde —
Ypperlig malt — ikke sandt? af Benvenuto — ja vel,
Excellencen*) det er, som Danmark repræsenterer.
Dansk? jeg spørger, og Fryd! — Svar og Hilsen er Dansk.

---

*) Baron Schubart.

Breve bringer han med sig, og gamle danske Aviser;
Større Lyksalighed ei gives i fremmede Land.
Fædrenelandets Skaal i velsk Osterie nu gjenklinger;
Natten bevinget bortflyer; søvnløst er Brevglædens Liv —
Selv den hjemlige Færd, som tørt os Avisen beretter,
Nævnende Gade og Huus, rører os underligt her.
Hvordan i Hjemmet endnu den fredsælle Handel og Vandel
Gaaer sin daglige Gang — o det er Vigtigt mig her:
Smiler jeg ogsaa derved, naar atter mig Hjemmet er gammelt,
Mere lyksalig jeg dog neppe bortvaaged en Nat.

Cabrioletfart.

(til Rom.)

Cabriolet betitler man her Kaleschen paa Bukken;
Der under Solskjærmet frit Øiet nu fremad kan see;
Der jeg sidder idag og venter paa Synet af Roma.
— Ei har den søvnløse Nat sløvet mig Sjæl eller Blik;
Øiet jeg lukked halvt dog en Stund, og drømte om Hjemmet,
Drømte om Roma, som nu snart jeg skal virkelig see. —
— End jeg skuer dog kun de Røverskræmmer ved Veien,
Hvor fra Pælen sig krum udstrækker Beenradens Haand.
Mindesmærket hist staaer, et Sidestykke til hine:
Stenen, hiin skumle, blev den — Neros forbandede Grav?
Taus vi dog rulled forbi, ei den døde Tyran vi forbanded.
Alt Ponte Molle forsvandt — der har os Tiberen viist,
Stolt, hvor Maxentius sank, da med Seir Constantin skued opad.
Herlig i Aftenglands nu løfter St. Peter sin Borg.

Stadseqvipager viser os alt Romerindernes Skjønhed;
Paa Cardinalernes Been Strømpernes Roser vi see —
Bagved Tjenernes Hær; men lystelig dandse paa Veien
Viinhøstpigerne hjem, synge til Cymblernes Klang.

Viinhøsttoget.

(Til en italiensk Folkedandsmelodie).

Vi dandse med Lyst —
  Kom med til Dands!
I Rankernes Høst,
  Med Viinløvkrands!
See! Viinbjergets Drot
Gaaer ind til sit Slot
  Med Cymblernes Klang,
  Med Dands, med Sang!

Som Luft er hans Sind,
  Hans Blik som Ild,
Som Druen hans Kind;
  Hans Sjæl er vild;
I Høstpigeflok,
Med Druen i Lok —
  Han vinker til Dands
  Med Viinløvkrands.

Med Flammernes Aand
  Hans Sjæl har Pagt;
Han sprænger hvert Baand
  Med Magt, med Magt.

Med Sang til sit Slot
Gaaer Viinbjergets Drot,
I Rankernes Høst,
Med Lyst, med Lyst.

Ankomst til Rom.

Snart bacchantiske Tog i den store Forstad forsvinder;
Popolo-Porten alt skjøn aabner os hellige Stad.
Strax Obelisken nu her og Tvillingkuplerne hilse
Tause fremmede Gjest, som det nærværende Rom
Reent for det Gamle har glemt, studsende, naar han nu skuer
Gader og Huse her — Folk, som gaae ud her og ind,
Passende rolig sin Dont, som der Ingenting var passeret —
Og man dog lever i Rom. — Vigtigt det synes mig — stort —
Men det kommer mig for, som Romerne selv ikke veed det.
Kjørte maaskee vi dog feil? kom vi til ubekjendt By?
Aldrig jeg tænkte mig før et Rom, saa modernt og poleret:
Kaffehuus, Conditorie, Kramboders Glands jeg ei saae,
Slet ingen pyntede Herrer, og Østergader ei heller,
Naar jeg mig tænkte i Rom — dengang jeg drømte dog kun;
Nu jeg først virkelig seer, og nu Drømmenes Billedby flygter,
Bygget af Tankerne kun og med Ruiner i Luft.
Anderledes er Alt; dog forundret stirrer mit Øie
Paa det moderne Rom, som paa en Spøgelseby.
Som en forvildet Aand, jeg synes selv her at spøge,
Spørger: er Roma da nu, eller du selv kun en Drom?
Halvt jeg kun kjender mig selv, og Intet jeg kjender omkring mig,
Staaer paa den spanske Plads, seer mig i Maaneskin om,
Vandrer ad Gaden ned, og studser stolt ved den Tanke:
Hvordan Alting saa er — her du nu gaaer dog i Rom.

Rettelser.

Side 22 Linie 5 ; læs ,
— 28 — 3 Høfli e l. Høflige
— 28 — 7 f. n. Anm. . l. ,
— 44 i Overskriften: Weinhemi l. Weinheim
— 61 Lin. 7 f. n. nær, l. , nær
— 117 — 3 f. n. i Anm: kaldes l. kalde
— 163 — 11 f. n. i Anm: skifedes l. skiftedes
— 190 sidste Verslinie: glindse l. glindser
— 194 Lin. 3 som , l. som
— 194 — 10 nær l. nær.
— 207 — 6 , l. .
— 211 — 2 f. n. Mormor l. Marmor
— 223 sidste Linie m g l. mig
— 225 Lin. 9 ly stig l. lystig.

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 04 06 06 010 3